OSMANLI SARAYINDA CİNSEL SAPKINLIKLAR

İSMAİL METİN

OSMANLI SARAYINDA CİNSEL SAPKINLIKLAR

İSMAİL METİN

PARŞÖMEN

Av. İSMAİL METİN

Yazar 1961 yılında Çamşıh'ta doğdu. İlk okulu köyünde, orta okul ve liseyi de Divriği'de bitirdi. 1983 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesine girdi. oradan 1988 yılında mezun oldu. Mezuniyet sonrası İstanbul'da avukatlık yaptı. 2000 yılında Ankara'ya taşındı. 2009 yılı başında tekrar İstanbul'a döndü.

Yazarın doğduğu köy Çamşıh adeta Aleviliğin merkezidir. Mensubu olduğu aile tarihten günümüze kadar Alevilikte çok önemli roller üstlenmesi nedeniyle kendisi de Aleviliğin içinde aktif olarak rol aldı.

İstanbul'da avukatlık yaptığı dönemde hemen bütün Alevi davalarında avukat olarak bulundu. Bir çok Alevi derneği ve vakıfının avukatlığını yaptı. Yaklaşık otuz kişi ile birlikte İstanbul Dudullu'da "Anadolu Bilim Kültür ve Cem Vakfı"nı kurdu. Bu vakfın kuruluşunda avukat olarak bulundu. Bu vakıf senedine Alevilik kelimesini koydu. Mahkemenin ret etmesine rağmen Yargıtay'da davayı kazanarak Türkiye'de "Alevi" kelimesinin yasal olarak ilk kez tanınmasını sağladı. Arkadaşları ile birlikte Çamşıh Hüseyin Abdal Derneği'ni kurdu. Uzun dönem yöneticiliğini ve iki dönem de başkanlığını yaptı. Çamşıh Hüseyin Abdal Cemevinin öncülüğünü yaptı ve Türkiye'nin en büyük Cemevlerinden birisinin yapılmasında birincil derecede rol aldı. Yazar halen Alevi Bektaşi Federasyonu Genel Başkan Yardımcılığını yapmaktadır.

Yaklaşık yirmiüç tane kitabı bulunan yazar aynı zamanda saz ve keman da çalmaktadır. 1993 yılında Hukuk Fakültesinde öğrenci iken "Ruhi Su Türküleri" isimli bir de resital verdi.

Yazarın Yayınevimizden yayınlanmış
"Aleviliğin Anayasası"
" Osmanlının Kanlı Tarihi"
"Alevilikte Cenaze Kaldırma" adlı çalışmaları bulunmaktadır

Parşömen Yayınları
parsomenyayinevi@mynet.com
Araştırma

İsmail Metin
Osmanlı Sarayında Cinsel Sapkınlıklar

Genel Yayın Yönetmeni: İsmet Gülseçgin

ISBN 978-605-4452-20-0
T.C. Kültür Bakanlığı Yayıncı Sertifika No: 19845

Baskı ve Cilt:
Barış Matbaa-Mücellit
Güven Sanayi Sitesi C Blok No: 291
Topkapı-İstanbul
Tel: 0212 674 85 28

1. Baskı 2010 (1000 adet)

PARŞÖMEN YAYINCILIK
Zümrütevler Mah. Cüneyt Sok. No: 52/A
Maltepe - İstanbul
İletişim: 0216 589 17 99 - 0541 948 99 60

parsomenyayinevi@mynet.com
www.parsomenyayincilik.com

OSMANLI SARAYINDA CİNSEL SAPKINLIKLAR

Av. İSMAİL METİN

İÇİNDEKİLER

Bölüm 9-
Pezevenkler

Bölüm 10-

1

TOPLUMSAL AHLÂK HALİNE GELEN AHLÂKİ BOZUKLUKLAR

FATİH, KIZINI ALDIĞI RUM PAŞAYA KENDİ KIZ KARDEŞİNİ VERDİ

Fatih Mehmet, Rum Zağanos Paşa'nın kızı Kornelya ile evlendi. Daha sonra Kornelya'ya Müslüman adı verildi. Kornelya'nın adı Hatice Sultan olarak değişti. Fatih Mehmet'in kız kardeşi Ayşe vardı. Kızından memun olan Fatih, kayınpederine kız kardeşi Ayşe'yi verdi. Böylece karşılıklı enişte oldular.

Bu olayın halk yaşamında belki örneği vardır. Bu da çok çok azdır. Toplumsal ahlâk açısından hoş karşılanmaz. Bu hareketi bir de padişahın yapması çok yanlıştır. Topluma önderlik eden ve yönlendiren bir kişinin böyle bir değiş tokuş yapması iyi bir şey değil.

> "Fatih Mehmet, sözlerinin burasında kendini tutamayarak gülmeye başladı. 'Ve de böylece bir garip hal oldu. Kayınpederim Rum Zağanos, aynı zamanda damadımız, eniştemiz oldu.' "
> *(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yay. s. 154)*

FATİH, GÖZDESİ KORNELYA'NIN ÜZERİNE ANNA'YI ALMASINI DEVLET İŞİ OLARAK GÖSTERİYOR

Fatih Sultan Mehmet, yüzlerce cariyesi ve gözdesi varken, Trabzon Rum

İmparatorluğu'nun kralının kızı Anna ile evlendi. Bu durumu öğrenen ve en önde gelen gözdelerinden olan, Zağanos Paşa'nın kızı Kornelya (Hatice Sultan) bu duruma çok içerledi. Durumu Fatih'e bildirdi. Bir taraftan ağlıyor, bir taraftan da bu evliliği niye yaptığını soruyordu. Fatih olayı bir bahane ile açıklar. Evliliğinin bir devlet meselesi olduğunu, bunun için evlenmek zorunda kaldığını söyler.

Bilemiyoruz, Fatih'in bu evliliğinin veya her ikisinin neresi devlet işleri için sorunlu, ama bu durum eski gözdesi Kornelya'yı hiç de ikna etmeye yetmemiştir.

> "'Haşa, gerçeği inkâra mı kalkışacağız? Ne mümkün? Elbet doğru söylersiz... amma bildiğiniz gibi değildir, devlet işidir, öyle olması gerekmiştir? Hatice Sultan (Kornelya) doğruldu. Islak gözleri şimdi daha da irileşmişti.
> 'Anladımsa Arap olayım sultanım' dedi. Ne ola bu devlet işi dediğiniz.'
> 'Şöyle ki Trabzon Kralının kızı prenses Anna ile evleniriz fakat bildiğiniz bir evlilik değildir bu... aklınız ermez. Çünkü devletimin mukadderatını ilgilendiren bir mesele vardır ortada.' "
> *(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yay. s. 154)*

SADRAZAM İBRAHİM, KANUNİ İLE KIZ KARDEŞİNİN YATAĞINDA

Kanuni Sultan Süleyman şehzade iken Manisa'da karşılaştığı ve yatağında besleyip büyüttüğü Rum gencine İbrahim adını verdikten sonra artık yanından ayırmaz olmuştu. İbrahim bir yandan padişahın yanından ayrılmazken, bir yandan da devlet kademesinde ilerliyordu. Bu ilerleme öyle oldu ki, kısa sürede sadrazam oldu. Sadrazam oldu ama hâlâ padişahın en iyi gözdesiydi. Öyle ki padişahın kadın gözdeleri bundan dolayı kendi kendilerini yiyorlardı. Osmanlı padişahı çirkefliği ve ahlâksızlığı o kadar ileri götürdü ki, kız kardeşi Hatice'yi bu Rum dönmesi oğlana verdi. Bu İbrahim, iki kardeş yatağı arasında gidip geliyordu. Erkek kardeş Süleyman'ın yatağından kız kardeş Hatice'nin yatağına, onun yatağından diğerinin yatağına gidiyordu. Bu çirkeflik o boyuttaydı ki bir entrikaya kurban giden İbrahim öldürüldüğünde bile karısı Hatice'nin koynunda değil, normalde kaynı olan Padişah Süleyman'ın koynundaydı, onunla yatıyordu. İşin bir garip yanı da bütün bunların artık aleni olması ve kimsenin yadırgamamasıydı.

ÖĞRENCİLER KÖYLERE SALDIRARAK KADIN VE KIZLARIN IRZINA GEÇİYORLARDI

Osmanlı Devleti'nde toplumsal bozukluk o kadar ileri gitmişti ki, artık bunun önü alınamıyordu. Öyle ya padişah sarayda bulunan binden fazla cariyeden zevk almayıp yolda yakaladığı kadınların ırzına geçerse onun koruması altındakiler ne yapmazdı ki. Bir Osmanlı vezirinin hareminde yüzlerce cariye varken daha henüz ev kurmamış ve eğitim gören devşirme gençler ne yapacaktı. Bunlar da büyükleri gibi yetişip onlar gibi bir düzen kuracaklardı. Bunlar da vezir olacaklardı, ama o anda "bir kedim bile yok" misali hiç cariyeleri yoktu. Bunlar da insandı, bunların da ihtiyaçları vardı. Nereden gidereceklerdi bu ihtiyaçlarını. Bunlar öğrenciydi. O kadar mürekkep yalamışlardı. Gidip de Osmanlı Devleti'ne zarar verecek değillerdi ya. Onlar da öyle yapıyorlardı. Cinsel ihtiyaçları had safhaya geldi mi köyleri kasabaları basıyor, yakaladıkları kızların ve kadınların ırzına geçiyorlardı. Böylece cinsel ihtiyaçlarını devlete yük olmadan gideriyorlardı.

> "...Medrese öğrencileri ...azgın dönemlerinde ise köy ve kasabalara saldırarak kız ve oğlan çocuklarını kaçırıp onların ırzına geçiyorlardı."
> *(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yay. s. 236)*

MEDRESE ÖĞRENCİLERİ, CİNSEL İHTİYAÇLARINI BİRBİRLERİNİN IRZINA GEÇEREK GİDERİYORLARDI

Osmanlı Devleti'ndeki toplumsal bozukluklardan biri de oğlancılıktı. Araplardan diğer kültürleri ile birlikte Osmanlılara geçen oğlancılık o kadar ileri gitmişti ki, artık her şey aleni olmuştu. Bu sapıklık giderek toplumu da etkiliyordu. Özellikle Osmanlı devlet yönetimde çalışan ve yaşayan kişiler, oğlancılık konusunda tamamen sınır tanımaz hale gelmişlerdi. Devşirme çocuklarının bulunduğu medreselerde okuyan öğrenciler de bu toplumsal bozukluktan kendi paylarına düşeni almışlardı. Gelecekte Osmanlı Devletinde önemli kademelere gelecek bu gençler, cinsel ihtiyaçlarının büyük çoğunluğunu kendi aralarında gideriyorlardı. Büyüklerinin saraylarında yüzlerce oğlan cinsel ihtiyaçlarını gidermek için hazır ve nazır beklerken, bunlar da ihtiyaçlarını kendi aralarında görüyorlardı; ne vardı bunda? Nasıl olsa oğlancılık toplumsal olarak ayıp değildi. Hem kim karışıyordu? Alan razı, veren razıydı.

"Başları ak sarıklı, sırtları kara cübbeli, ayakları mes lastikli, belleri kuşaklı medrese öğrencilerinin yüzde doksanı Arnavut, Boşnak (Hırvat), Pomak, Arap ve Acem'di. Bu öğrenciler seks ihtiyaçlarını, kadınsızlık nedeniyle birbirlerinin ırzına geçerek gideriyorlardı..."

(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yay.. s. 236)

ÜÇÜNCÜ MURAT'IN KIZ KARDEŞİ, BUDİN VALİSİ İLE ZORLA EVLENDİ

Üçüncü Murat'ın kız kardeşlerinden Esma Han Sultan'ın, sarayda olup bitenlerle fazla ilişkisi yoktu. Ne zaman ki annesi Raşel kendisinden yardım istedi, o da bu tür entrikalara bulaştı. Kendisi Sokullu Mehmet Paşa'nın karısıydı. Sokullu Mehmet Paşa hançerlenerek öldürüldükten sonra dul kaldı. Yakışıklılığını duyduğu ve gıyabında âşık olduğu Budin valisi Ahmet Paşa ile evlenmek istediğini ilgili yerlere duyurdu. Ahmet Paşa evliydi ve çocukları vardı. Üstten gelen emirle karısını boşadığı gibi, çocuklarını da bir kenara attı. Esma Han Sultan, İstanbul'dan Ahmet Paşa ile evlenmek için yol aldığında, yaptığı ayıp kendinden önce Anadolu'ya yayılmıştı. Paşa'nın bu işte bir suçu yoktu. Yapacak bir şeyi de yoktu, belki de bu evliliğe karşıydı, ama emir demiri keser sözü gereği her şeyi bir yana atıp Esma Han Sultan ile evlendi.

PADİŞAH ÜÇÜNCÜ AHMET 5 YAŞINDAKİ KIZINI EVLENDİRDİ

Osmanlı sarayında rezilliklerin arkası kesilmiyordu. Yapılan hareketleri anlamak, hayra yorumlamak imkânsızdı. İşte bunlardan biri de Osmanlı padişahı Üçüncü Ahmet'in, 5 yaşındaki kızını bir vezire vermesiydi.

Daha yürümeyi yeni öğrenmiş, henüz annesinin peşinden ayrılmayan Fatma, babası tarafından Ali Paşa'ya verildi. Üçüncü Ahmet'in rezilliği bununla da kalmadı. Dillere destan bu düğünde, devlet erkanı işi gücü bırakmış, var gücü ile düğünün görkemli olması için çalışıyordu.

İnsan aklını uçurmaya sebep olacak bu düğünde aklıma bazı şeyler takılıyor. Düğüne gelen yabancı devlet temsilcilerine gelin için ne söylemişlerdir? Gelin kaç yaşında dedikleri zaman ne cevap vermişlerdir? Kafamdaki başka bir soru: Gelin ile damat kol kola girmiş, yürümüş iseler ortaya ne çıkmıştı? Al bir başka soru: Hiç mi bir onurlu insan yoktu ki, "ya sultanım 5 yaşındaki çocuk evlendirilir mi, hele bırak ki sütten kesilsin," demedi? Daha

bunlar gibi yüzlerce soru aklıma geliyor, ama maalesef hiçbiri dikkate alınmadan ve utanmadan 5 yaşındaki çocuğu evlendiriyor, bir hafta dillere destan düğün yapıyorlar.

Tarihi kaynaklar diğer konularda olduğu gibi bu konularda da sessiz; ama umarım düşündüğüm sapık ilişki burada da olmasın. Padişah Üçüncü Ahmet ile kızını verdiği Silahtar Ali Paşa arasında bir cinsel ilişki olmasın. Ve canı kaynayan bu dönmeyi, kızını vererek ödüllendirmiş olmasın.

HÜLLE

Hülle, Osmanlı hayatına İslam vasıtası ile girmiş, aile ilişkisini düzenleyen bir çeşit kuraldır. Bundan yaklaşık bin dört yüz sene önce ve Anadolu halkına göre çok çok geri olan Arapların gelenek ve göreneklerinden esinlenerek getirilmiş bu kural, bugün çok büyük tepki toplamaktadır.

Toplumsal ahlâk anlayışına tamamen ters gelen bu kural ne yazık ki Osmanlılar tarafından yüzyıllar boyunca uygulandı. Anadolu kültürünü temel alan ve Araplaşma ile Arap kültürüne karşı gelen halk, özellikle de Aleviler, bu kuralı uygulamadığı gibi karşı da çıkmıştır.

Bu kurala göre, üç kez boşadığını söyleyen bir kişi bir daha onu alamaz. Karısını alması için karısının başka bir erkekle evlenmesi ve cinsel birliktelik kurması gerekir. Eğer bunlar olmazsa, o koca karısını bir daha alamaz. Aşağıda bu kuralı izleyen bir gezginin izlenimlerini okuyacaksınız.

> "Şöyle bir alay oldu. Adet öyle imiş. Eğer erkek karısı ile anlaşamazsa onu kötü oyun oynarmış. Dermiş ki 'Benden üç talak ile boş olasın', yani 'benden üç kere boş olasın ve ayrılasın.' Bu sözü işiten kadın evi terk etmeye mecburdur ve üç gün eve, kocasına dönmez. Kadın başa bir erkekle bir arada kalmayı dener. Bu erkek de onu karı olarak almaya mecbur değil, bu üç gün geçince kadın ilk kocasını isterse koca onu karı olarak kabul edip etmemekte serbesttir. Bu işi birçok serseri kadın ve erkek yaparmış. Bu işe bakın. Karmakarışık bir şey, akıl fikir ermez. Orta Avrupa'nın ortasında böyle memleket olur mu hiç."
>
> *(İstanbul ve Anadolu'da Seyahat Günlüğü. Hans Dernschwam. Kültür Bakanlığı Yayınları. Sayfa 18)*

DİLENCİLİK

Osmanlılarda dilencilik de oldukça fazlaydı. Dilenciliğin en temel nedeni yoksulluktu. İnsanlar karınlarını doyurmakta zorlanıyorlardı. Başta büyük kentler olmak üzere, hemen her yerde, fakirlere yemek vermek için aşevleri kurulmuştu.

Dilenciliği istismar edenler de vardı. Köle pazarında, dilendirmek üzere sakat köle almak için insanlar sıraya girerlerdi. Böylece bunları dilendirerek büyük paralar kazanırlardı. Dilencilik aslında dini temele dayanıyordu. Bazı insanlar, kendilerinin farklı soydan, farklı boydan olduğunu söyleyerek para topluyorlardı. Bu hareket, yüzyıllar boyu devam ettiği için artık önüne geçilemez ve dini nitelikli olduğu için karşı konulamaz bir hal aldı.

> "Size Türk dilenciler hakkında da bilgi vermek istiyorum. Bunların sayısı bizim memlekettekilere nazaran hayli kalabalıktır. Kendilerine kutsal bir hava vererek yer yer dolaşır ve halkın dini hislerine hitap ederek dilenirler. Dilenciliklerini mazur göstermek için bazıları aklen zayıf olduklarını söylerler. Çünkü bu gibi zayıf akıllılar Türklerin saygı ve şefkatine nail olurlar. Onların evliya olduklarına ve ölünce doğruca cennete gideceklerine inanılır. Dilencilerin bir kısmı da Araplardır. Ellerinde bir bayrak taşıyıp atalarının İslamiyet'i yaymak için bu bayrak altında savaştıklarını söylerler. Her yerde dilenmezler. Akşam üzerleri sokaklarda gelip geçenlere bir limon, bir nar vesaire gibi şeyler uzatarak fiyatının bir katı para isterler. Bir şey satar görünerek yapılan bir nevi dilenciliktir bu da."
>
> *(Türkiye'yi Böyle Gördüm. Oğier Ghiselin De Busbecg. Tercüman Yay. S. 98)*

YENİÇERİLERE HİÇBİR AÇIDAN YASAK YOKTU

Osmanlı Devleti'nde Yeniçeriler, gücü ellerinde bulundurdukları için, asıl kral konumundaydılar. Kazan kaldırdıklarında önlerinde duracak güç yoktu. İstedikleri zaman padişahı indirir, istedikleri zaman başka birini padişah yaparlardı. Yeniçerilerin, bu rahatlıklarından dolayı yapmış oldukları hareketleri yargılayacak bir yer de yoktu. Bunlardan zarar gören kişilerin başvuracakları bir mercii de yoktu.

"... Mübarek Ramazan ayını unuturlar, alayın geçeceği yollardaki çarşı boylarında dükkânlara tecavüz edip yağma ederler, alay-seyrine çıkmak gafletini gösteren kadınlara, şabı emred gençlere, çoluğa çocuğa sarkıntılık ederlerdi."
(Topkapı Sarayı. Reşat Ekrem Koçu. İst. Ansiklopedisi Kütüphanesi. Sayfa 51-52)

MÜSLÜMANLA EVLENEN GAYRİMÜSLİMİN SONU

Osmanlı Devleti'nin en iyi yaptığı işlerden biri de, herhangi bir olayda halkı kışkırtarak yapmak istediğini halka yaptırmasıydı. Balkanlardaki bir ayaklanmaya, Güneyden kalkan Kürt beyleri gider, katliam yapar ve ayaklanmayı bastırırlardı. Güya olayı yapan Kürt beyi idi. Bugün de bu zihniyet devam etmektedir.

Osmanlılar döneminde bir olay olunca halk kışkırtılır ve oraya salınırdı. Artık tamamen doldurulmuş olan halk, kışkırtıldığının dahi farkına varmadan can havliyle sağa sola saldırırdı.

İşte tipik bir halk kışkırtma örneği. Gayrimüslim biri ile Müslüman bir kadın evlenmek istiyorlar. Kadının babası karakola şikayetçi oluyor. Taraflar karakola getiriliyorlar. Kışkırtılan halk, sanki kendisine ne olmuşsa, karakolu basıyor ve görevlilerin ellerinden aldığı gayrimüslimi linç ediyor.

Bir Müslüman kadının gayrimüslim bir erkekle evlenmesinde ne tür bir kötülük olabilir? Bunun temeli şeriattır. Şeriat kuralına göre bu evlilik mümkün olmamaktadır. Osmanlı Devleti şeriatla yönetildiği için bu kuralı uyguladı. Olayın asıl vahim olan yanı ise suçu bir Müslüman'la evlenmek olan bir gayrimüslimin, böyle bir kışkırtma sonucu, hem de karakolda linç ettirilmesidir.

"... Bedriye adında bir dul kadınla Todori adındaki bahçıvan evlenmek ister. Kadın, adamın evine gidince, babası polise haber verir, polis de onları karakola getirir. Olay duyulur ve karakolun dışına toplanan kalabalık çiftin kendilerine teslimini ister. Şeriata göre Müslüman kadınla Müslüman olmayan erkek evlenemeyeceği için halk tepki göstermiştir... (Karakolun askerle sarılmasına rağmen) Halk karakola saldırır... Todori öldürülür, Bedriye ağır yaralanır. Oysa halkın birikmesinden linç olayına kadar dört saat geçmiştir."
(Siyasi Kültürümüzde Zulüm ve İşkence. Taner Akçam. İletişim Yayınları. Sayfa 215)

İRAN ELÇİSİNİ SEYRE ÇIKAN KADINLAR

Toplumsal ahlak bozukluğu bir yerden başladı mı her tarafı sarar. Osmanlılarda da bu olmuştu. Balık baştan kokar misali, devlet tamamen bozulmuştu. Bu bozulma başta devlet kademelerinde çalışan kişileri olmak üzere, halkı oldukça bozmuştu.

Aşağıda, yakışıklılığı duyulan İran elçisini görmek için sokaklarda yatan kadınların hali, bu bozulmanın boyutlarını çok iyi gösteriyor sanıyorum.

> "İran elçisi Haydar Mirza'nın gelişi dolayısı ile yine bütün hanımlar seyir için sokaklara dökülmüşler, elçinin gelişi geciktiği için birçokları geceyi sokaklarda veya ahşap evlerinde geçirmeye mecbur olmuşlardı. Tarihçi Selaniki diyor ki: 'Nice ırz ehli hatunlar yollarda kalıp yarandan niceleri zevk ve safaya nail olup hatta Sultan Bayezid hamamının içine beş yüzden fazla kadın girip sabaha kadar kaldılar ve çok kimselerin hatunu ile arası soğuyup niceleri kabul etmeyip hatunundan ayrıldı. Hasıl azim temaşa olup ve niceleri misafir kabul edemeyiz içeride avret vardır, diye zendostlar acip doyum oldular.'"
> *(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yay. 5. Basım. Sayfa 286)*

OSMANLI ÖĞRENCİLERİ, ERKEKLERİ SAVAŞA GİDEN KÖYLERE SALDIRIP KADINLARA TECAVÜZ EDİYORLARDI

Osmanlı Devleti halkı boş bırakmıyordu. Hemen her yıl bir savaş çıkarıyor, Anadolu'dan topladığı insanları savaşlara sürdürüp öldürtüyordu. Böylece ülke içinde oluşacak muhtemel büyük güç, sürekli törpülenerek, kendisi için bir tehlike olması önleniyordu. Savaş olmadığı zamanlarda kendi egemenliği içindeki halkın üzerine saldırıyor, onları kılıçtan geçiriyordu.

Kocaları, erkek çocukları savaşa giden köylerde nerede ise erkek nüfus kalmazdı. Kocaları vatan kurtarma safsatalarına uyup haremin giderlerini karşılamak için savaşlara giderken, bunu fırsat bilen Osmanlı öğrencileri ve adamları köylere saldırırlardı. Kadınları, insanların içinde kaçırır, orada tecavüz ederlerdi.

> "Ortada ırz ve namus diye bir değer kalmamıştı. Kadılar, Sancakbeyleri, Beylerbeyleri, Subaşları, Kethüdalar, Zaptiyeler kara

> yığınlar halinde kopup gelen bu sapık ve azgın yığınlarla başa çıkamıyorlardı. Kız ve oğlan kaçırma olaylarında kendilerine pay düşmeyenler medreselerin taş zeminleri üzerinde birbirlerine saldırıyor, gücü yetenler gücü yetmeyen kendi arkadaşlarının ırzına geçiyorlardı."

Birbirini izleyen savaşlara asker vermekle yükümlü Anadolu, yüzlerce yıl erkeksiz kaldı. Tüm köy ve kasabalarda yalnızca ihtiyarlar, kadınlar ve çocuklar vardı. Elleri silah tutmayan bu korumasız Türkler, azgın ve sapık medrese öğrencilerine karşı koyacak güçten yoksundu. Bunu onlar da biliyor ve saldırıyorlardı.

Kara cübbeli sözde din eğitimi gören medreseli öğrenciler için her yer başıboş birer alandı. Saldırıyor, karşı koyanları vurup öldürüyor, kız ve oğlan çocuklarını kaçırıp rahatlıkla ırzlarına geçiyorlardı.

> "Bu sarıklı, cübbeli din öğrencileri yakın bir gelecekte Osmanlı ülkesinde imam olacaklardı. Müftü olacaklardı. Kadı, yargıç olacaklardı ve birçoğu da şeyhülislam olacaktı. Bazıları da Müderris olacak, ulumu diniyye, Kelam, fıkıh, mantık dersleri vereceklerdi."
> *(Türk Halkının Dirlik ve Düzenlik Kavgası. Prof. Dr. Mustafa Akdağ. s. 155.)*

HIRİSTİYANLARA CİNSEL SALDIRILAR

Osmanlı Devleti'nde gayrimüslimlere yönelik baskılar çok fazlaydı. Bu baskıların bazıları Osmanlı Devleti tarafından yapılırken, bazıları da devlet destekli olarak Osmanlı taraftarları tarafından yapılırdı.

Gayrimüslim kadınlar sokaklara istedikleri gibi çıkamazlardı. Böyle bir durumda yobaz insanlar kendilerine saldırarak yıldırıyorlardı. Bunlardan başka gayrimüslim kadınlara yönelik cinsel suçlar çok oluyordu. Hıristiyanlara karşı yapılan bu tür suçlarda cezalandırma daha az oluyordu. Bu durumlarda bir kere toplumsal baskı olmadığı için, sapıklar ve kasıtlı bu işi yapanlar, gayrimüslimlere yöneliyorlardı.

> "Hıristiyan kadınlara yapılan sadece yaygın kaçırma eylemleriyle sınırlı değildir. Irza geçme de çok sık rastlanan bir saldırı biçimi-

dir. Saldırıya uğrayanların Hıristiyan olması, ırza geçme eylemini kolaylaştırıcı bir faktör olmaktadır. Çünkü aynı saldırıların Müslüman kadınlara yapılması durumunda hem güvenlik görevlilerinin hem de halkın tepkisi bütünüyle başka olmaktaydı. 1853 yılında geçen bir olayı anlatan Ungewitter, Hıristiyan kadınlara caddede saldıran ve yakındaki bahçelere zorla sürükleyerek ırzlarına geçen bir grup Türk'ün birkaç saat gözaltında kaldıktan sonra serbest bırakıldıklarını anlatmaktadır."
(Siyasi Kültürümüzde Zulüm ve İşkence. Taner Akçam. İletişim Yayınları. Sayfa 212-213)

2

OSMANLI PADİŞAHLARININ YAPILARI

3. MURAT DA ESRAR İÇERDİ

Osmanlı padişahlarından 3. Murat da esrar içerdi. Çok sayıda kadınla bir olması, esrar içmesi, hücrede yatması ve soyunun vermiş olduğu çirkinlik nedeniyle, 3. Murat'ın görüntüsü genç yaşına rağmen pür ihtiyar gibi idi.

İçmiş olduğu esrar ve içkiden dolayı, boynu kafasını dik olarak gövdesinin üzerinde tutamıyordu. Koca Osmanlı tahtının sahibi bu dünyaya küsmüş bir halde gününü doldurmaya çalışıyordu.

> "... annesinin sağladığı cariyeler yüzünden ruhu da vücudu gibi şehvet içine dalmıştı. Kısa ve ince boyu ile uzun oval yüzü, dedesi Kanuni Sultan Süleyman'ın gençlik yıllarını anımsatıyordu. Fakat bu benzeyiş, ikinci ve daha dikkatli bir bakışla hemen siliniyordu. Yüzünün solukluğu, zamanından önce tattığı zevklerin neden olduğu yorgunluktan ileri geliyordu. Tatlı bakışlı gözlerinde şehvetin verdiği yorgunluk en ufak bir kıvılcımın bile parıldamasına izin vermiyordu.
>
> Alnını süsleyen İran yayı gibi kıvrık ve siyah kaşları, ipek inceliğinde kadınımsı kirpikleri vardı. Saçlarının rengi ile uygunsuz düşen kırmızı ve seyrek sakalı yüzünün ifadesine görkemli saray-

lardan çok gençlik yıllarının geçtiği kapalı yerleri anımsatıyordu. Buluğ çağına erdiğinden beri kullandığı şarap ve afyondan, başı vücudu üzerinde sallanır, bakışları eğik kararsız ve sık sık dumanlı olurdu. Zekâ üzerine en fazla etkili olan hastalıklardan sara nöbetine benzer bir rahatsızlık geçirmişti."
(Osmanlı Tarihi. Alphonse De Lamartine. Cilt 2. Sabah Yayınları. s. 120)

TİPİK BİR OSMANLI PADİŞAHI

3. Osman tipik bir Osmanlı padişahıydı. Nedendir bilinmez, Osmanlı padişahlarının büyük bir kısmı da içki ve uyuşturucu tutkunuydu, tıpkı 3. Osman gibi. Sayın Ali Kemal Meram, Osmanlı padişahlarının tanımını çok iyi yapmış. O kadar güzel anlatamayacağım için alıntıyı aynen aktarıyorum.

"Üçüncü Osman, bütün Osmanoğullarının onda dokuzu gibi çirkindi. Üstelik afyonkeşti. Bu tutkusuna, aşırı içki düşkünlüğü katılmış olmasının sonucunda, daha da çirkinleşmişti.
56 yaşına kadar ölüm korkusu içinde ve göz hapsinde yaşamıştı. Tıpkı ötekiler gibi... Gerek suratları ve gerekse fizik yapıları ve bozuk akıl dengeleriyle birbirlerini izleyen tüm Osmanoğullarının tipik bir örneği idi."
(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 448)

3. OSMAN KADIN GÖRMEYE DAYANAMIYORDU

Osmanlı padişahlarının garipliği 3. Osman'da da kendini göstermişti. İçkici ve afyonkeş olan 3. Osman, buna ilaveten bir de karşı cinse ilgisizdi. İnsan padişah olmakla dertlerinden kurtulmuyordu. Belki de esrarı dertten, kederden içiyordu da, kimse bunun farkında değildi. Bundan iyi dert mi olurdu zaten?

3. Osman karşı cinse o kadar karşıydı ve ondan o kadar nefret ederdi ki akıl alacak değildi. Hiçbir kadını görmeye tahammül edemezdi. Sarayda emir çıkarmıştı. Bulunduğu yerlerde kadın bulunmayacaktı. Geçebileceği yerlere kadınlar gitmeyecekti. Kadınlardan o kadar nefret etti ki, ayağının altına çaktırdığı altın parçaları ile padişahın geldiğini duyan kadınlar, ona görünmemek için hemen kaçıyorlardı. Böylece padişahın olmayan huzuru da iyice yok edilmekten kurtarılmış oluyordu.

"Tahta çıktığından bu yana aylar geçmesine karşın, kadın cinsine karşı duyduğu korku ve nefret hiç eksilmemiş, daha da çoğalmıştı. Bu dengesizliğini çok ilginç bir biçimde ortaya koydu: Bundan böyle sarayda hiçbir kadının kendisine görünmemesi buyruğunu verdi. Kendisinin ayak seslerini duyan kadınların kaçıp gizlenmelerini sağlamak için ayakkabılarının altlarına altın kakmalar taktırttı. Yalnız anasından (Valide Sultan Şehsuvar) korkmuyordu."

(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yay. 5. Basım. Sayfa 448)

PADİŞAH OLDUĞUNA İNANMAYIP HÜCRESİNDEN ÇIKMADI

Sultan İbrahim de Osmanlı padişahları içerisinde en renkli simalardan biriydi. Yapmış olduğu birçok hareket ve söylemiş olduğu birçok söz günümüze kadar gelmiştir.

4. Murat ölmeden önce tüm kardeşlerini öldürtmüştü. Geriye ne olur ne olmaz diye ve bir de tamamen deli olduğu için İbrahim'i bırakmıştı. Olmadık oldu ve 4. Murat öldü. Elde padişah yapılacak şehzade kalmadı. Yıllardır hücresinde kendi halinde yaşayan ve dünya ile ilgili öldürülme korkusundan başka bir şey bilmeyen İbrahim bu tahtın tek adayı idi.

Devlet erkanı hücreye akın etti. Padişah olduğunu söylediler. Ama bunun burasında karşılarındaki İbrahim'di. İnanır mıydı? Bu sözle kendisini hücreden çıkarıp sonra da öldüreceklerdi. Devlet erkanı bastırıyor, İbrahim çıkmamak için direniyordu. Uzun bir mücadeleden sonra ancak annesi ikna edebildi. Annesinin eteğinden tutarak tahta çıktı.

"4. Murat'ın 1640'ta ölümü ve kendisinin hükümdarlığı müjdesi verildiği zaman bunun bir tuzak olması ihtimaline binaen gösterdiği hareketler kendisinin ne kadar korku içinde yaşadığını göstermektedir. Tab'an asabi olup hayatta kendisinden başka Osmanlı hanedanına mensup kimse bulunmaması sebebiyle fazla cireye istifraşı gibi suyi istimaller kendisini bütün bütün sarmış ve yaptığını bilmez, yaptığı işlerin neticesini düşünmez bir hale getirmiş, bin netice mevcudiyeti memleket içindir tehlike arz etmiş, umumi hoşnutsuzluk baş göstermiştir."

(Osmanlı Tarihi. Ord. Prof. İsmail Hakkı Uzunçarşılı. 3. Cilt. 2. Kısım. 3. Baskı. Türk Tarih Kurumu Yayınları. Sayfa 588)

SÜNNET OLAN PADİŞAH

Osmanlı Devleti'nin yaptığı insanlık dışı işlemlerin yanında, padişahların renkli kişilikleri insan aklına gelince yüreklere biraz ferahlık geliyor. İşte bunlardan biri de, sünnet olan padişah.

Böyle şey duyuldu mu? Öğlen padişah ol, akşam sünnet. Adam padişah olduğuna mı sevinsin, sünnet olduğuna mı üzülsün? Hele de o yaşta sünnet olursa bir kişi, bu sünnet daha da sorunlu olur tabii. Aynen öyle oldu. I. Ahmet sünnet olduktan sonra kanama sorunları başgösterdi. Ciddi sorunlar çekti. Haremağası padişahın cinsel organındaki kanamanın sorumlusu tutularak görevinden oldu.

Öyle ya, haremağasının görevi nedir? Padişahın cinsel organı ile ilgilenmektir. Sünnet gerçi bunun içine dahil değildir ama olmadık olmuyordu. Padişahların hepsinin de sünnetli olacağı yoktu ya.

İşin bir başka vahim yanı, 1. Ahmet'in bu yaşa kadar niye sünnet edilmeden kaldığıydı. 14 yaşı o zaman ergenliğe girme yaşı olarak kabul edilirdi. Acaba niye sünnet edilmedi? Yoksa nasıl olsa ölecek, boşa sünnet masrafı yapmayalım diye mi düşünüldü acaba?

> "23 Şubat Cuma günü Sultan Ahmet büyük bir debdebe ile Ayasofya Camii'ne gitti. Aynı gün akşamı sarayda sünnet edildi. Bir padişahın tahtta otururken sünnet edilmesinin Osmanlı tarihindeki biricik örneği budur. Bu küçük ameliyatın sebep olduğu hafif rahatsızlığı başka bir ağır hastalık izledi."
> *(Osmanlı Tarihi. Joseph Von Hammer. Cilt 2. Milli Eğitim Basımevi. Sayfa 251)*

> "Padişah 1. Ahmet'in yaşamında 14 rakamı ile ilgili tuhaf rastlantılar vardı. 14 yaşında 14. padişah olarak tahta çıkmıştı. Saltanatı 14 yıl sürmüştü. 28 yaşında, yani 2. 14= 28 yıl yaşadıktan sonra ölmüştür. 14 yaşına kadar sünnet edilmemiş olan Sultan I. Ahmet, tahta geçtikten 33 gün sonra 23 Ocak 1604 Cuma günü akşamı Topkapı Sarayı'nda sünnet edilmiştir. Sünnet dolayısı ile gerek İstanbul'da gerek taşrada büyük şenlikler yapılmıştır."
> *(Osmanlı Tarihi. Alphonse De Lamartine. c. 2. Sabah Yayınları. s. 571)*

IV. MUSTAFA CAHİL BİRİYDİ

Osmanlı padişahları, birkaçı hariç, genelde devlet yönetecek vasıflardan çok çok uzaktılar. Birçoğu deli idi. Bir kısmı hiçbir eğitim almamıştı. Yine ömrünü ölüm hücresinde geçirip sonra kaderin yüzüne gülmesi neticesi tahta çıkmış insanlardı. Tahta çıktıklarında sap ile samanı ayıramayacak kadar cahillerdi.

IV. Mustafa da bu tür cahil padişahlardan biriydi. Kaderin bir cilvesi sonucu tahta çıkmıştı. Zaten tahta çıkması da kendi iradesi dışında olmuştur. Tahta çıkmasına neden olan tek özelliği, Osmanlı soyundan gelmesi ve buna ilaveten ihtilalcilerin bir kişiye ihtiyaç duymasıydı.

> "Selim 3'ün yerine padişah olan Mustafa 4'ün cahil, saf ve imparatorluğun genel durumundan habersizdi. Tahta çıkabilmesi, ihtilali hazırlamış olanların istediklerini yerine getirmekle mümkündü."
> *(Osmanlı Tarihi. Ord. Prof. Enver Ziya Karal. 4. Cilt. 4. Baskı. Türk Tarih Kurumu Yayınları. sayfa 84)*

II. SÜLEYMAN TAHTA ÇIKMADAN ÖNCE KIRK YIL HAPİS YATTI

Osmanlı şehzadeleri dünyanın en şansız insanları arasında sayılırlardı. Babaları öldüğü zaman, kendi hayatları da sona eriyordu. II. Süleyman da şehzade olmanın bedelini ağır ödemişti. Bunun, çoğu şehzadeden farkı, sonunda tahta çıkmış olmasıydı. Tahta çıkmış olsa da II. Süleyman, kırk yılını hücrede geçirdi.

Daha dünyayı bile tanımadan girdiği hücre hapsinden kırk yaşından fazla iken çıkan II. Süleyman dünyadan bihaberdi. Kendisi sarayın bir odasında öldürüleceği günü beklerken sarayın başka odalarında eğlenceler düzenleniyor, aşk geceleri yaşanıyordu.

> "Sultan İbrahim'in ikinci oğlu olup 4. Mehmet'ten bir yaş küçüktür. Biraderinin saltanatı zamanında kafes hayatı yaşamış, birkaç defe hükümdar yapılması için teşebbüse geçilmiş ise de hepsi lafta kalıp nihayet 4. Mehmet'in halli... kırk yedi yaşında bulun bunun kırk senesi mahpus hayatı olduğu için devlet başkanı olunca aciz bir duruma düşmüştü..."
> *(Osmanlı Tarihi. Ord. Prof. İsmail Hakkı Uzunçarşılı. 3 Cilt 2. Kısım. 3. Baskı. Türk Tarih Kurumu Yayınları. Sayfa 590)*

PADİŞAH İBRAHİM, SOYUNUP AYNANIN KARŞISINDA TAHRİK OLURDU

Osmanlı padişahı İbrahim'in cinsel fantezileri çok çeşitli ve renkliydi. Düşüncesinin tekdüzeliğine rağmen cinsel konularda böyle renkli bir kişilik sergileyen İbrahim, kısa süreli saltanatının tadını çıkarmaya çalıştı. Çok oyunculu seks sahnelerinde aygır olan İbrahim, dermanı tükendiği zaman da odasının içine döşettiği aynaların karşısına anadan üryan çıkıp cinsel tatmin yoluna giderdi.

"... Bir yabancı yazar, Sultan İbrahim'in cinsi hayatı hakkında şunları söyler: 'Sultan İbrahim cinsel arzularını yerine getirmek için yatak odasının etrafına aynalar kor, bunlara bakarak cinsi hisleri tahrik olur ve bütün bir zevk ile içinden keyfini yerine getirirdi'..."
(Padişahların Kadınları ve Kızları. M. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. Sayfa 57)

PADİŞAH İBRAHİM, SEKS EĞLENCELERİNDE AYGIR OYUNU OYNAMAYI ÇOK SEVERDİ

Osmanlı padişahı İbrahim, akli yönden olduğu kadar, cinsel yönden de çok renkli bir kişilikti. Yüzlerce cariyenin içinde normal cinsel fantezilerin monotonluğundan kurtulmak istemiş olacak ki, seks alemlerinde çeşitli oyunlar oynayarak bu monotonluğu kaldırmaya karar vermiş. Bu tür sahnelerde birçok oyun oynayarak alemini renklendiren İbrahim, en çok da aygırcılık oyununu severdi. Cariyeler kısrak, kendisi de aygır olurdu. Cariyeler ve kendisi çırılçıplak olur, hepsi de dört ayak üzerine yayılan atlar gibi hareket ederlerdi. Aygır atların kısrak atları kovalaması, sıkıştırması ve cinsel birliktelik kurması gibi, şahlanan İbrahim de at gibi otlayan cariyelere saldırır, onları kovalar, sonra da yakaladığı ile, aygırla kısrak atın çiftleşmesi gibi, çiftleşmeye çalışırdı.

"İbrahim'in en sevdiği cinsel eğlencesi bütün cariyelerini çıplak bir yere doldurup onları kısrağa benzetip kendisi de aygır rolünde onları kovalayarak yakaladığı ile yatmasıdır."
(Osmanlının Kanlı Tarihi. Av. İsmail Metin. Parşömen Yayıncılık. 3. Baskı. Sayfa 53)

I. MUSTAFA ZIRDELİ İDİ

Osmanlı padişahlarından I. Mustafa tamamen deliydi. Padişah olduğunu, bazı hareketleri yapmak zorunda bırakıldığında anlıyordu. Deliydi ama padişahlık ile harem hücresinin arasındaki farkı bilebiliyordu. Ona göre haremin hücresi dahi iyi idi. Hiç olmazsa yemeği geliyor, kendisi de sürekli düşünüyordu. İşte bu Osmanlı padişahı iki kez Osmanlı tahtına çıktı. Osmanlı'yı yönetti.

> "Sultan Mustafa'nın budalalığı bu ikinci sultanlığında birincisinden çok daha belli şekilde aydınlığa çıkmıştır. Sözgelimi sarayın içinde şuraya buraya koşarak her kapıyı vurur, öldürüldüğünü unutmuş göründüğü yeğeni Sultan Osman'ı çağırır, gelip de kendisini sultanlık yükünden kurtarmasını isterdi... Sultan Mustafa gözlerini daima bir noktaya dikerdi. Tipik bir budala olduğu hareketlerinden, sözlerinden açıkça anlaşılırdı."
> *(Osmanlı Tarihi. Joseph Von Hammer. Cilt 2. Milli Eğitim Basımevi. Sayfa 320)*

> "Şehzade Mustafa da doğuştan gerizekâlı ve her türlü entrikaya alet olacak yaratılışta idi. Akli dengesi bozuk olanlara saygı gösteren Osmanlılar sayesinde bu gerizekâlı şehzade idam edilmekten kurtuldu."
> *(Osmanlı Tarihi. Alphonse De Lamartine. c. 2. Sabah Yayınları. s. 571)*

I. MUSTAFA'NIN BALIKLARA ALTIN ATMASI

Delidir ne yapsa yeridir diye bir halk deyimi vardır. İşte bu deyim Osmanlı padişahı Mustafa için söylenmiş gibiydi. Egemenliği altındaki halkı öldüre öldüre doymayan Osmanlı Devleti, kendi soyunun da köküne kibrit suyu dökmüştü. Kala kala koca imparatorluk delilere kalmıştı. I. Mustafa tahta çıktığında, diğer Osmanlı padişahlarının aksine sevinmemiş, hatta üzülmüştü. Bu nedenle sürekli yeğeni Osman'ı arar ve tahta oturtup kendisi de hücresine çekilmeyi planlardı. Ama yeğeni çoktan öldürülmüştü. I. Mustafa tahta alışınca, dedelerinin yapmış olduğu günahları affettirmek için olsa gerek, balıklara altın atıyordu.

"Mustafa aynı zamanda aklen de maluldü. Ahmet'in çocuğu doğmadığı vakit Mustafa'yı öldürmek istediyse de Mustafa'nın aklen hastalığı sebebiyle men edildi. Ahmet'in genç yaşında ölümü üzerine şehzadelerin küçük olmasından dolayı Mustafa hükümdar ilan edilmişse de cinneti sebebiyle az sonra hal edilmiş ve Osman'ın şahadeti üzerine tekrar hükümdar ilan olunarak hükümet işleri Yeniçeri ve sipahilerin ellerinde olarak ismen hükümdar bulunmuştur. Mustafa bu ikinci hükümdarlığında da tam cinnet halinde yaşamış, kendisi adına validesi emirler vermiştir. Balıklara altın atmak, lüzumsuz yere para saçmak, sarayda adam kovalamak, oda oda dolaşıp yeğeni Sultan Osman'ı aramak gibi halleri halkça duyulmuştu."
(Osmanlı Tarihi. Ord. Prf. İsmail Hakkı Uzunçarşılı. 3 Cilt. 2. Kısım. 3. Baskı. Türk Tarih Kurumu Yayınları.)

"Doğuştan tımarhanelik mecnun Birinci Mustafa."
(Topkapı Sarayı. Reşat Ekrem Koçu. İstanbul Ansiklopedisi Kütüphanesi. Sayfa 43)

PADİŞAH II. SÜLEYMAN İKTİDARSIZDI

Osmanlı tahtına çıkan padişahların büyük çoğunluğu gerek aklen gerekse bedenen sakattı. Özellikle devletin ikinci yarısından sonraki dönemde şehzadelerin hücrelere atılması, bu bozulmayı daha da artırmıştır.

II. Süleyman Osmanlı tahtına çıkarıldığında 46 yaşındaydı. 46 yaşı o zaman oldukça ileri sayılırdı. Buna bir de yıllarının hücrede geçmiş olmasını eklersek, çok ileri yaş sayılırdı. II. Süleyman'ın sorunu bununla da kalmamıştı. Yıllarca öldürülme korkusu ile yaşamıştı. Her an hücresinden alınıp öldürülmeyi beklemesi, kendi bedeni ve beyni üzerinde oldukça büyük bir tahriş yaratmıştı.

II. Süleyman bedensel olarak da çok rahatsızdı. Çok şişmandı. Vücudu bir çuval görüntüsünde idi. Hareket etmekte zorlanıyordu. Bütün işi yemek yemekti. II. Süleyman'ın derdi bunlarla da bitmemişti. İktidarsızdı. Yıllarının hücrede dar bir yerde geçmesi, vücudunun çok şişman olması ve aklının öldürülme korkusu ile meşgul olması bu hazin sona getirmişti kendisini. II. Süleyman iktidarsızdı; haremde ise yüzlerce, hatta binlerce cariye vardı. Osmanlı tahtı da kendisinden acilen şehzade bekliyordu.

"Sultan İbrahim'in oğlu İkinci Süleyman, Dördüncü Mehmet'in yerine tahta çıkarıldığında 46 yaşındaydı. Zindanda yıllarca kapalı kaldığı için şiştikçe şişmiş, bir yağ tulumuna dönmüştü. Yıllarca her an ölümü beklemek korkusu yüzünden erkeklik gücünden de yoksun kalmıştı."
(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 434)

III. MUSTAFA KOLAY ETKİ ALTINDA KALAN BİRİYDİ

III. Mustafa'nın, diğer Osmanlı padişahları ile yarışacak özellikleri yoktu. Kendi halinde biriydi. Sessiz, vurdumduymaz, mülayim biriydi. Bulunduğu yerde her tür yetkisi olmasına rağmen, hakimiyet kuracak özelliklerden yoksundu.

Kendisine anlatılan her olaya inanır, telkinde bulunan herkesin etkisinde kalırdı. Bu özelliği entrikacıların işine pek yarıyordu. Bana değmeyen yılan bin yaşasın kuralını hayata geçirmeye çalışan III. Mustafa, zamanını kadın ve eğlencelerle doldurmaya çalışıyordu.

"Üçüncü Mustafa zayıf iradeli, resen direktif vermekten aciz, muhtelif tesirler altında hareket eden bir padişahtı... eğlenceye ve kadına düşkün olup zamanını bunlarla geçirirdi."
(Osmanlı Tarihi. Ord. Prof. İsmail Hakkı Uzunçarşılı. 3. Cilt. 1. Kısım. 3. Baskı. Türk Tarih Kurumu Basımevi. Sayfa 114)

II. MURAT SARA HASTASIYDI

Bir ülkede bunalım varsa bu herkesi etkiliyordu. Osmanlı Devletin'nin egemenliği altında yaşayan halk bunalımlıydı. Her yıl isyan çıkıyor, halk büyük baskı altında tutuluyordu. Osmanlı Devleti bunalımlıydı. Artık gelirleri tükenmişti; savaşa ve savaştan gelen ganimetlere umudunu bağlamış devlet, bunların eksikliği ile zor günler geçiriyordu. Devlet yönetimi sorunluydu. Kimsenin hayat garantisi yoktu. Kimin eli kimin cebinde, belli değildi. Bütün bunlar gibi, Osmanlı hanedanı da sorunluydu. Tahta çıkan padişahların hemen hepsine yakını bunalımlı ve sorunlu idi. Kimi kadın düşkünü, kimi esrarkeşti. Kimi içki alemlerinden kendini alamaz, kimi kadınları yanına yaklaştırmazdı. Bunlara bir de saralı padişahlar serisi eklendi. İşte II. Murat! Bu da sara hastasıydı. II. Murat sara hastalığının sorunları ile yaşamadı, sara hastalığı II. Murat'ı sorunlu yaşattı.

"... doğuştan bir şansızlığı vardı. O da, babasının kötü bir mirasına sahip olmasıydı. Ara sıra geçirdiği sara nöbetleri ileride yaşamının kısa olacağını ve saltanat döneminin de ruhu gibi sarsıntılı geçeceğini haber veriyordu."
(Osmanlı Tarihi. Alphonse De Lamartine. c. 2. Sabah Yayınları. s. 619)

PADİŞAH İBRAHİM SAKALINA BONCUKLAR, İNCİLER TAKARDI

Osmanlı padişahları hakkında çok şeyler yazıldı, çok şeyler çizildi. Bizim gibi geri kalmış ülkelerde ve bunun sonunda oluşan geri kalmış kültürlerde, nedense erkeklik üstün, kadınlık ve dişilik aşağı görülmüştür. Bundan dolayı padişahların her şeyi hakkında yazı yazılmış, ama padişahların cinsel seçenekleri hakkında ciddi bir şey yazılmamıştır.

Padişah İbrahim tahta çıktığında iktidarsızdı. Kadınlardan nefret ederdi. Gözlerini ve yüzünü boyardı. Bunlar yetmiyormuş gibi bir de sakalının tellerine boncuklar, inciler taktı. Ama kimse çıkıp da bu hale doğru bir teşhis koyamadı.

"Sultan İbrahim, Kaligula'nın çılgınlıklarını andıran hareketlerde bulundu. Bir seferinde sakalının tellerine inciler geçirilmiş olarak halkın karşısına çıktı."
(Osmanlı Tarihi. Alphonse De Lamartine. Cilt 2. Sabah Yayınları. s.677)

"Kokulu çiçeklere karşı duyduğu zevk o kadar delicesine olmaya başlamıştı ki. Atalarının gelenek haline getirdiği balıkçıl kuşu tüylerinden sorguç yerine sarığının kıvrım yerlerine, saçlarına, kulaklarının arkasına çiçekler takıyordu. Bu kadınca görünüşü askerleri ve halkı çılgına döndürüyordu. Tamamı samurdan yapılmış çok bol ve tene dokunuşu son derece okşayıcı bir elbise yaptırmıştı. Bu şehvet verici elbisenin düğmeleri, değeri on binlerce duka altın olan değerli taşlardan yapılmıştı."
(Osmanlı Tarihi. Alphonse De Lamartine. Cilt 2. Sabah Yayınları. s. 670)

AVCI PADİŞAH

Osmanlı padişahlarının av merakları oldukça ünlüdür. Hatta av partileri, savaş seferleri gibi olurdu. Bir padişah vardı ki adına "avcı" dendi. Bütün kafasını ava takmıştı. Devletin işleri onun için önemli değildi. İstanbul'u bırakır uzun süreli avlara giderdi. Padişah böyle olunca devletin diğer kademesi de ona göre biçimleniyordu.

> "Yedi yaşında hükümdar ilan edilmiş. İlk sekiz senesi iç ve dış türlü gaile içinde ve Küprülü Mehmet Paşa sadaretinde Viyana bozgununa kadar yirmi sekiz sene idareyi ellerine bıraktığı Köprülüler sayesinde rahat ederek av peşinde koşmuştur... En buhranlı ve tehlikeli zamanlarda dahi devlet işlerini ihmal ederek av peşinde koşan ve Avusturya cephesinden felaketli haberler gelmesine rağmen bu itiyadından vazgeçmeyen Dördüncü Mehmet'e, bu ibtilasından dolayı avcı lakabı verilmiştir."
> *(Osmanlı Tarihi. Ord. Prf. İsmail Hakkı Uzunçarşılı. 3. Cilt 2. Kısım. 3. Baskı .Türk Tarih Kurumu Yayınları. Sayfa 589)*

III. OSMAN, DİĞER PADİŞAHLARIN AKSİNE, MÜZİKTEN NEFRET EDERDİ

Osmanlı Devleti'nde her türden padişah vardı. Kimileri gece gündüz müzik eşliğinde eğlenmeye çalışırken, III. Osman müzik dinlemekten nefret edecek kadar müziğe karşıydı. Bu nedenle sarayda bulunan bütün müzik adamlarını saray dışına sürdü.

> "Bütün hayatı kapalı olarak sarayda geçtiği için çok asabi, mütelevin ve kararsızdı. Bundan dolayı sevgisine ve gazabına inanılmazdı. Kimseye itimadı olmadığından küçük bir sözden şüpheye düşer ve birtakım muhariplerinin tesirleriyle işleri bozardı... 3. Osman musikiden nefret edecek kadar zevksizdir. Biraderi zamanında sarayda yetişmiş olan bütün musikişinasları oradan uzaklaştırdı."
> *(Osmanlı Tarihi. Ord. Prof. İsmail Hakkı Uzunçarşılı. 4. Cilt 1. Bölüm. 3. Baskı. Türk Tarih Kurumu Yayınları. Sayfa 337)*

SULTAN ABDÜLAZİZ, TİYATROYU AHIR YAPTI

Farklı Osmanlı padişahlarından biri de Sultan Abdülaziz'dir. Kültürün ve edebiyatın yanına dahi uğramayan, bunları gereksiz ve yorucu bulan, bunun yanında bugün dahi ancak mahalle aralarında çocukların heves sardığı kuşçuluğa heves saran bir Osmanlı padişahı devlete neler verebilirdi? Bundan halk nasıl mutlu olabilirdi? İşte devleti yöneten bir padişah türü! Tiyatroyu kapatmakla kalmıyor, ahır yapıyor; çocuksu eğilimlerinin vermiş olduğu zevklerle zaman geçirmeye çalışan padişah horozları ve köpekleri için binalar yaptırıyordu.

> "... müzik ve edebiyata karşı fazla meyli yoktu. Padişahlığının ilk yılında kardeşinden kalan saray tiyatrosunu ahıra çevirttiği gibi, dövüştürmek maksadı ile beslediği horozları ve av köpek leri için yeni binalar yaptırdı."
> *(Osmanlı Tarihı. Ord. Prof. Enver Ziya Karal. 7. Cilt. 3. Baskı. Türk Tarih Kurumu Basımevi. Sayfa 2)*

SAPIKLARIN HIŞMINA UĞRAYAN PADİŞAH

Osmanlı tarihinde Genç Osman olarak isim yapan II. Osman adı her zaman üzüntü ile anılır. Osmanlı Devleti'nde devrim sayılabilecek nitelikte yenilikler yapmaya çalıştı. Devletin çörekleşmiş ve kokuşmuş yapısı karşısında yenildi. Tutucu ve muhafazakâr Osmanlıcılar tarafından tahttan düşürüldü.

II. Osman'a yapılan zulüm bununla da kalmadı. Birçok işkence ile Yedikule Zindanı'na getirilen II. Osman, burada sapık Osmanlı görevlileri tarafından defalarca tecavüz edilerek öldürüldü.

II. AHMET'İN ÇOCUKLARI KENDİNİN DEĞİL

Osmanlı hareminde öyle şeyler oluyordu ki, insan aklı almıyordu. Entrikalarla her şey yolundaymış gibi gösteriliyordu. Ama bu yapılan da fazlaydı.

II. Ahmet tahta çıktığında iktidarsızdı. Cinsel olarak hiçbir fonksiyonu yoktu. Haremde binlerce cariye ve oğlan onu bekliyordu. Asıl bekleyen Osmanlı devlet erkanı idi. Padişah devlete şehzade vermek zorundaydı. Yoksa Osmanlı'nın soyu kuruyacaktı. Birbirini kese kese öldüren Osmanlı oğulları sonunda bu hale de gelmişlerdi.

II. Ahmet hadımdı ama sarayda her şeyin çaresi bulunuyordu. Bunun da çaresi hemen bulundu. İki cariye çocuklu çıkarıldı. II. Ahmet'le yatmış gösterildi. Bu cariyeler Osmanlı tahtına şehzade doğurdular.

"Upuzun yıllar boyu, yalnızca ölümle burun buruna yaşamaktan tüm aklını, kardeşi Süleyman gibi, erkekliğini o da yitirmişti. Ama koynuna koydukları cariyelerden ikisini, gebe kalıp çocuk doğurmuş gösterdiler.
Giritli Rum kızı Yeremiye bir oğlan doğurunca hemen adını değiştirerek Rebia Sultan yaptılar. Oğlanın adını İbrahim koydular. Öteki cariye Moralı Diyana idi. O da bir oğlan doğurunca Diyana'nın da adını değiştirip Şayeste Sultan dediler. Oğlana Selim adını taktılar. Üç de kız doğurdu bu Rum cariyeler; adlarını Asiye, Atike, Hatice koydular.
Ama bu çocukların babaları acaba gerçekten II. Ahmet miydi? Yoksa içoğlanlarından biri miydi? O, insan panayırı Osmanlı saraylarında olmadık ne vardı ki?"
(Padişah Analarr. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 443- 444)

PADİŞAH İBRAHİM'E HER CUMA GÜNÜ YENİ BİR BAKİRE CARİYE GETİRİLİYORDU

İnsan, Osmanlı tarihini okuduğunda aklının zayi olacağını sanıyor. Müslümanlar için cuma kutsal bir gündür. İnsan normalde diğer günler yaptığı hareketleri cuma günleri dahi dikkatli düşünerek yapar. Müslümanlar cuma günleri günah işlememeye çalışırlar, dini vecibelerine daha bağlı olurlar. Normalde camiye gitmeyen çoğu kişi, cuma günü camiye gider ve cuma namazını kılar, günahlarının af olması için çalışır.

Padişahlığın yanında, Müslümanların halifesi de olan Osmanlı padişahları cuma günleri hiçbir erkek eli değmemiş, bakire cariyeler ile bir oluyorlardı. Her cuma nereden bulup buluşturuyorlar, bu kadar organizeyi nasıl yapıyorlar, kızların bakire olup olmadığını nasıl test ediyorlar? İnsanın aklı almıyor.

"Padişah İbrahim öz annesi tarafından, daha eline erkek eli değmemiş bakire kızlarla ödüllendirilirdi. Her cuma günü düzenli

olarak Padişah İbrahim'e bakireler sunulurdu. Cuma günü padişah dini görevini en iyi şekilde yerine getirir, cinsel ihtiyacını ise en taze güzelle giderirdi."

(Osmanlının Kanlı Tarihi. Av. İsmail Metin. Parşömen Yayıncılık. 2. Baskı. Sayfa 52)

3

HAREM

AVUSTURYA SEFİRİNİN KALEMİYLE HAREM

Osmanlı hareminin yapısını Avusturya sefiri Karl Tebly iyi gözlemlemiş. Hakikaten Osmanlı hareminde bulunan cariyeler o dönemlerde ya savaşta esir edilen Hıristiyan kadınlardan, kızlardan oluşurdu ya da korsanların denizlerde ele geçirdiklerinden. Beş yüzlerle binlerle ifade edilen cariye sayısı ile harem tam bir kadınlar kümesi gibiydi.

"... Bu sarayın iki kapısı var. Birinden saraya girip çıkılıyor, diğeri ise hiç açılmıyor. İçinde birçok ev var. Her evin odaları, mutfakları ve diğer salonları birbirinden ayrı. Bunlarda Sultanın zevceleri ve cariyeleri oturuyor. Cariyelerin sayısı genellikle beş yüzün üzerinde. Bunlar bir zamanlar Yunanistan'dan, Macaristan'dan, Güney Romanya'dan, Polonya'dan, İtalya'dan, İspanya'dan ve diğer Hıristiyan ülkelerinden savaş sırasında karada ve denizde esir edilmiş ya da deniz korsanları tarafından alınmış kadınlar; diğer taraftan bu kadınlar en üst rütbeli paşalar ve komuta erbabı tarafından satın alınmış olup sultana sunulmuşlardır."
(Dersaadet'te Avusturya Sefirleri. Karl Tebly. Kültür Bakanlığı Yayınları. Sayfa 197-198)

HAREMİN TANIMI

Harem, başkası tarafından girilemeyecek, kişiye özel yer anlamına gelir. Kişiye özelliğin, o kişinin mülkiyetinde ve denetiminde olan, cinsellik ve aile kavramı içeren nitelikte olması gerekir. Kavram olarak, aile içinde bulunan kadın ve çocukları da içerir.

Osmanlı'daki kullanımı bu tarifi çok aşmıştır. Osmanlı'daki tanımı kişiye özel cariye ve oğlanların bulunduğu yer anlamındadır. Kelime olarak Arapça kökenlidir. Osmanlı'da haremin bir diğer adı da Dar'üssaade. Kelime olarak "saadet evi" anlamına gelir.

HAREMLERİN MİMARİ YAPISI

Fatih Sultan Mehmet, İstanbul'u ele geçirdikten sonra bugünkü Beyazıt Meydanı'na ilk sarayını yaptı. Bu bölge Bizanslılar döneminde de Forum Tauri Meydanı olarak anılmaktaydı. Bu saray güvenlik açısından yeterli değildi.

Bu sarayın güvenli olmaması dolayısı ile bu kez 1465 yılında inşaatına başlanılan ve 1478 yılında bitirilen ikinci saray yaptırıldı. Bu saray o günkü adıyla Kal'ayı Cedid-i Amire olan ve bugün Topkapı Sarayı olarak isimlendirilen saraydı.

Yeni yapılan sarayın dışında, padişahın şahsı için özel bir köşk yapılmıştı. Bu köşke o zaman Sırça Sarayı-Ferah Feza denilmektedir. Daha sonraları bu köşk ile yeni saray arasına Has Odası inşa edildi. Zamanla da yeni yapılarla, harem daireleri buraya yerleşti. Bu yeni saraya Topkapı Sarayı denmesinin nedeni ise, bu sarayın şehir tarafındaki kapısında topların bulunmasıdır. Bundan dolayı bu saraya Topkapı Sarayı denmiş, eski ismi kullanılmamıştır. Bu isim zamanla yaygınlaşmıştır. Bu saray 375 yıl Osmanlı padişahlarının ve ailesinin mekânı olmuştur. Artık hapis hayatı yaşayacak şehzadeler burada kalacak, padişahlar cariyeleri burada kovalayacak, binbir entrika burada çevrilecekti. Sultan Abdülmecid 1854 yılında Dolmabahçe Sarayı'nı inşa ettirdi. Padişahlar buraya taşındı. Burası bu kez eski saray olarak kullanıldı.

Haremdeki yapılaşma baştan planlı olarak yapılmamıştır. İlkin yapılan yapıya, ihtiyaca göre sürekli yeni yapılar eklenmiştir. Bir gezgin yazarın anlattığı gibi, Topkapı Sarayı, yapılar çuvala doldurulmuş, sonra da havadan çuval oraya boşaltılmış gibi idi. Onun için, öyle güzel bir mimari görmek mümkün değildir. Hatta yapı olarak saray türünden dahi sayılmaz. Bir araya sıkıştırılarak yapılmış evler gibi.

Topkapı Sarayı padişahın kış mevsimlerinde kaldığı yerdi. Yaz aylarında

İstanbul'un içinde bulunan yazlık saraylara giderdi padişahlar daha çok. Bu saraylar Yıldız Sarayı, Beylerbeyi Saraylarıydı.

HAREMDE CARİYELERİN YATMA ŞEKLİ

Haremin kapalı odalarına adete birbirlerinin üzerine yığılırcasına tokuşturulan cariyelerin, dışarıdan erkeklerle görüşme şansları yoktu. İşini yoluna koyanları saymazsak, bu kadınlar tamamen erkeksizdiler. Cariyeler arasında hemcinslerarası cinsel ilişki başlı başına sorundu. Bu nedenle özel önlemler alınırdı. Her on yatağın arasına bir yaşlı cariye, yatırılırdı. Böylece bu yaşlı cariye, çevresindeki yataklarda olan bitenleri görebilir ve engelleyebilirdi. Fakat uygulamanın istenilen sonucu verdiğini sanmıyorum.

> "Saraya alınan cariyeler aynı yaşta olanlarla bir odaya konur, bu odaların bazıları 100 kişi alacak kadar büyüktür... Cariyeler bu dairelerde kerevetler üzerinde yatarlar. Cariyeler arasında meydana gelecek uygunsuzlukları önlemek için her 10 yatak arasında bir yaşlı kadın yatar... Bütün gece dairelerde lambalar yanar."
> *(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. s. 17)*

SARAYDAKİ DİĞER HİZMET SAHİPLERİ

Kethüda Kadın: Kethüda kadın padişahın elbiseleri ile ilgilenir. Onları korur, giyime hazır halde tutulmasını sağlar. Bunlar sarayda ustalardan sonra gelir.

Hastalar Kethüdası: Bunlar da hasta veya gebe cariyelerle ilgilenirler. Hasta cariyeleri diğer cariyelerin içinden alıp özel koğuşlara taşır, onların ihtiyaçlarını görürler. Yine doğum yapacak cariyelerin hizmetlerini görürler.

Kalfalar: Bunlar da padişahın çocukları ve gözdelerinin dairelerinde, onlara hizmet eder. Kendisi doğrudan hizmet etmez, organize işi yapar. Ustaların emirlerinde çalışırlar.

Ebeler: Bunlar doğum yapacak cariyelerin doğurmalarını sağlarlar. Doğum öncesi sorunları ve yapılması gerekenleri bunlar söylerler.

Dadılar: Bunlar saray dışında yeni doğum yapmış kadınlar arasından seçilirlerdi. Kendi çocuğunu yanına aldırmazlardı. Çocuğundan ayrılan kadın saraya alınır ve sarayda padişahın gözdelerinin doğurduğu çocukları emzirirdi. Şehzade ve sultanların emzirilmesi ve yetiştirilmesi ile bunlar ilgilenirlerdi. Bir yerde, çocukları bunlar yetiştirirlerdi.

USTALAR

Ustalar çeşitli işleri gören kişilere verilen genel addır. Bunlar doğrudan padişahın işlerini gören kişilerdir. Bu yüzden padişah ile çok görüşürlerdi. Saraylarda dönen dolapların padişaha ulaştırılması da çoğunlukla bunlar sayesinde olurdu. Ustalar kadınlar arasından seçilirlerdi. Ustalar ve yaptıkları işler şunlardı:

Kahveci ustası: Padişahın kahve işlerine bakar.

İbriktar usta: Padişahın aptes, tuvalet, el yüzü yıkama işlerine bakar.

Çeşnigir usta: Padişahın yemek sofrasını hazırlar. Yemek işleri ile ilgilenir.

Katibe usta: Haremdeki eşyaların kayıtlarını tutar, dışarı ile haberleşmeleri bunlar yapardı.

Kilerci usta: Padişahın çerezleri, yemişleri, şerbetleri, aparatif yiyecekleri ile ilgilenir. İçkileri de bu ustalar hazırlar.

Kalhani usta: Padişahın yıkanması ve temizlenmesi işi ile ilgilenir.

Çamaşırcı usta: Padişahın çamaşırlarının yıkanması, padişahın giydirilip soyundurulması ile ilgilenir.

Hazinedar ustası: Bunlar da padişahın özel işleri ile ilgilenirdi. Eğlenceleri, törenleri yönetirler.

Ustalar sürekli haremde kalırlardı. Kendileri bir fiil işleri görmez, organize ederlerdi. Örneğin kahveci ustası kahveyi vermez. Kahveyi bir oğlan verir, kendisi onunla birlikte padişahın yanına girer çıkar. Kahvenin hazırlanmasını sağlar.

PADİŞAHIN YATAK ODASI

Padişahların yatak odaları haremin içerisinde bulunurdu. Bu odanın ismi Hünkar Odasıdır. Bu odada ayrıca padişahın hamamı da vardı. Padişahın yattığı karyola dört ayaklı ahşaptır. Karyolanın üstüne kadar uzanan ahşap direkler, üstte birleştirilerek ufak bir kapalı yer gibi olurdu. Karyolanın üstündeki ahşap direkler, üzeri en güzel kumaşlardan yapılmış süslerle örtülüydü. Yatağın dört yanı güzel kumaşlarla perde şeklinde örtülüydü. Kumaşlardan başka, tül örtü de vardı. Ayak ucu (kapıya en yakın olan kısmı) ile yan tarafların yarısından biraz daha fazlası sürekli tülle, geri kalan kısmı ise tamamen kumaşlarla kaplıydı. Yatağın kumaşları da çok pahalı ve bulunmaz türdendi. Yatağın kumaşları alabildiğine nakışlı ve işlemeliydi. Yatak karyolası, ahşabından yastığının kılıfına kadar değerli malzeme ile yapılmış ve en güzel işlemelerle süslenmişti.

ANAÇ CARİYELER

Haremde kadınların kendilerine özgü yetenekleri, özellikleri vardı. Haremde kendilerine özgü özellikler açısından en önemli kişiler ana cariyelerdi. Bu ana cariyeler belirli olgunluk yaşına ulaşmış, halk deyimi ile ekeleşmiş kadınlardı. Bunlar hareme gelen yeni cariyeleri yönlendirir, onları teselli eder, padişaha gidecek cariyeleri giydirir, süsler, padişaha bir iki kelime etmesi için Osmanlıca öğretirdi. Ayrıca padişahın cinsel fantezilerini ve padişah karşısında nasıl hareket edileceğini de öğretirlerdi. Bu kadınların meşhurlarından biri de Gülendam Hanım'dı. Kendisi Bulgar kökenliydi.

> "Gülendam Bulgaryalıydı. Paşalardan biri onu harem dairesine sokmuştu. Savaşlar sonunda çeşitli ülkelerden devşirilmiş Hıristiyan kızlarının Osmanlı töresince yetiştirilmeleriyle görevliydi. Yeri üç kez öpüp ellerini göğsü üstünde kavuşturan Gülendam, karşısında soluk soluğa buyruk bekliyordu. Sultan Murad, 'Dinle beni kadın' dedi. 'Hatunuma Osmanlıca'yı tiz belletesün ve de dini islamı dilerse kabul eylesün, dilemezse dinince dinlensün'..."
> *(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yay. 5. Baskı. Sayfa 57)*

HAREMDE GENEL ORTAM

Osmanlı haremi tam bir kadın eğlence yeri gibiydi. Birbirinden güzel kadınlar odalara tıkıştırılmış ve iç içe yaşıyorlardı. Gerçi Osmanlı Topkapı Sarayı'nda 400 dolayında oda vardı. Bunların bazıları oldukça büyüktü. İçlerinde 100 kişi alacak büyüklükte olanlar da vardı.

Sarayda giyim kuşam serbestti. Ancak 2. Mahmut geldi, bu serbestiyi kaldırdı. Artık cariyeler haremde de ferace ve çarşaf giymek zorunda kaldılar. Abdülmecit gelince bu durum tersine döndü. Cariyeler Avrupalılar gibi giyinmeye başladıkları gibi, saray dışına daha fazla çıkar oldular.

Padişahlar ile cariyeler normalde çok resmilerdi. Bu resmilik, özellikle kadın efendi sayılan cariyelerle diğer cariyeler arasında oldukça fazlaydı. Cariyeler birbirlerine yoldaş diye hitap ederlerdi.

Hareme padişah dışında bir erkeğin girmesi yasaktı. Bunun yanında tam erkek sayılmayanlar dönemsel olarak hareme girebiliyorlardı. Bunlar hadımlar, cüceler, dilsizler, kadınlar ve çocuklardı. Bunlar tam olarak erkek sayılmadıkları için, işleri olduğunda girebiliyorlardı.

CARİYELER HADIMAĞALARI İLE SEVİŞİYORLARDI

Cariyelerin hadımağaları ile sevişmesi, haremin kuruluşundan itibaren sürekli var oldu. Bunlardan en alenisi ise 2. Süleyman'ın padişahlığı sırasında meydana geldi. Bu dönemde padişah kadınlarla ilgilenmiyordu. Binin üzerinde cariye kendi başınaydı. Padişahın kadınlarla ilgilenmemesi, haremdeki korkuya dayanan disiplini de yok etti. Artık hadımağaları, cariyelerle birlikte oluyorlardı. Bu durum padişahın kulağına gitti. Padişah artık geceleri hadımağalarının haremde kalmalarını yasakladı. Bu durum iki tarafın da tepkisini çekti. Bu yasağı kaldırmak için anlaşarak bir numara buldular. Gece hareme yabancı erkekler giriyor diye padişaha birkaç kez şikayette bulunuldu ise de bunlar kâr etmedi. Birinde kandırılan bir bostancı haremin bahçesine sokuldu. Bu arada kadınlar bağırınca hadımağaları koşup bostancıyı ağacın üstünde yakaladılar. Bu olay padişaha anında aksettirildi. Sonra tekrar geceleri hadımağalarının haremin içinde kalmasına izin verildi. Her şey kaldığı yerden devam etti.

KAVUĞU YÜZÜNDEN BAŞINI KURTARAN VEZİR

Osmanlı Devleti'nde hiç kimsenin hayat garantisi olmadığı gibi, tam hayata veda edeceğim derken, hatta celladın baltası kafasına inmek için havaya kalkmışken bile, kurtulmak mümkündü. Çünkü her şey günlük, anlık oluyordu. Bir eylem bir gün önce ölüme sebep olurken, ertesi gün ödüle layık görülebiliyordu. Aşağıda vereceğim olay da buna bir örnek. Bu olayın bir başka özelliğe daha var. Nasrettin Hoca'nın 'Ye kürküm ye' fıkrasına nispet meydana getirilmiş gibidir olay.

Olay Osmanlı vezirlerinden Mehmet Emin Rauf Paşa'nın başından geçmiştir. Mehmet Emin Paşa, 2. Mahmut'un sadrazamıdır. Padişahı elinin içine almış olan nişancı, sadrazamla geçinemez. Her ikisinin arasındaki şikayet yarışında Nişancı Halet Efendi galip çıktı. Balıkhaneye indirilen sadrazamın öldürülmesi için bastıran nişancı bunda başarılı olamaz. Fakat azledilen kişilerin öldürüldüğü veya sürgüne gönderildiği yer olan balıkhanede sadrazam, cellatbaşını görünce artık öldürüleceğine kesin kanaat getirir. Fakat nişancının bütün uğraşına rağmen ve cellatlar da hazır beklediği halde, padişah sadrazamın başındaki kallavi kendisine çok yakıştığı için öldürmekten vazgeçer. Sadrazam böylece kavuğu sayesinde ölümden kurtulur.

"... başını kurtarmıştı ama o genç ve güzel adam, balıkhane kapusu aralığında geçirdiği o korkunç ölüm intizarı saatlerinde erkeklik cevherini kaybetmişti."
(Topkapı Sarayı. Reşat Ekrem Koçu. İstanbul Ansiklopedisi Yayını. Sayfa 227)

HADIM HAREMAĞALARI

Haremağaları Osmanlı sarayının temel taşlarıydı. Haremin bekçisi. Hadım edilişleri, çektikleri acılar, ailelerinden zorla alınıp getirilmeleri, saraya satılmaları, güzel kadınların içerisinde geçen ömürleri...

Haremağaları denince akla ilkin hadım edilmeleri gelir. Erkeklikleri ellerinden alınan bu insanlar, padişahın cariyelerini korumakla görevlendirilirler. Sonra zenci olmaları. Bundan sonra çirkinlikleri. Bunlar bilinen özellikleriydi. Bundan daha önemli olan ama bilinmeyen başka özellikleri de vardı. Bu da devlet yönetimindeki egemenlikleri ve cariyelerle yaşadıkları aşklar ve ilişkiler.

Ne diyor Osmanlı padişahı? "Erkeklikleri yok edilen kişilerin yüzde doksanı hatta daha fazlası öldüğü halde niye herkes haremağası olmak için başvuruyor anlamıyorum," diyor. İşte bunun gibi hadım edilenlerin yaşadığı ıstıraba rağmen, onların yerinde olmak için can atan binlerce insan. Haremağalarının görevlerinin özelliği ve cazibesi buydu. Ama her şeye rağmen, hiçbir şey insanın kaybolan uzuvlarının yerini tutamazdı. Ailelerinden zorla alınıp getirilmek ve çektikleri acılar da cabası.

HADIM EDİLME AMELİYATHANESİ

Aşağıdaki alıntıda bir çocuğun hadım edilişi anlatılmaktadır. Oradaki anlatım kadar iyi yazamayacağım için alıntıyı aynen buraya aktarmayı daha yararlı gördüm. Padişahların ve bir kısım devlet yöneticilerinin sapık emellerine malzeme olmaları için hadım edilen bu çocukların bedensel olarak neler çektiklerinin daha iyi anlaşılması için alıntıya bir göz atmak yeterli olur sanıyorum.

"... Köle çocukları Mısır'a yakın yerlerden kaçırılmışsa, Assiout'taki Hıristiyan manastırına götürülürdü. Bu manastırların en ünlüsü Sohug yakınlarındaki Detrel Abiad Manastırıydı. Araplar burada çocukları papazlara teslim ederlerdi. Bu yüce din adamları da ufak bir çıkar karşılığı bu zavallı çocukların cinsel

organlarını ve erkeklik bezlerini keserek bunları hadım ederlerdi. Hadım edilecek çocuklar önce bir manastıra yatırılır, kollarından, bacaklarından ve göğüslerinden bağlanırdı. Sonra çocukların cinsel organı sicimle boğulur ve iyice sıkıştırılırdı. Bundan sonra papaz eline bir ustura alarak bağırta bağırta çocuğun cinsel organını keserdi... Kesilen sperm kordonları karında akıntı yaparsa ya da kesilen damarlardan bir kanama olursa çocuk hemen öldüğünden papazlar kestikleri kordonları ve damarları bağladıktan sonra yaranın üzerine eritilmiş çam sakızı döktüklerini ya da kızdırılmış demirle dağladıklarını... Bu iş de bitince idrar yollarının uçlarına birer kamış takılır ve çocuklar bellerine kadar kuma gömülürdü. Birkaç gün sonra papazlar çocukları yeniden manastıra alarak aromatik bir yağla yaralarına pansuman yaparlardı. Yaralar iki üç ay içinde kapanır, ancak bu süre zarfında çocuklar idrarlarını yaparken katlanılmaz acılar çekerlerdi."
(Haremağaları. Sema Ok. Kamer Yayınları. Sayfa 33-34)

HALİL AĞA'NIN HADIM AMELİYATHANESİ

Osmanlı padişah ve yöneticileri gibi, başkaca devlet yöneticilerinin sapık emellerine sunulmak üzere, erkek çocuklarının hadım edilmeleri için birçok hadım merkezi kurulmuştu. Daha çok saraya yakın kişilerin kurdukları bu yerlerde, oraya getirilen erkek çocukları hadım edilirlerdi. Hadım edilenlerden büyük çoğunluğu ölür, geriye çok azı kalırdı. İnsanın değeri olmadığı için, ölenlerin bir önemi yoktu. Hatta onlara verilen emeğe acınırdı. Yaşayanlar da dayanılmayacak ve anlatılamayacak acılar çekerdi. Bedensel acıları bittikten sonra ise bu kez ruhsal acıları başlayacaktı.

Hadım ameliyathanelerinden birinin sahibi Osmanlı haremağası idi. Yıllarca Osmanlı sarayında hizmet etmiş bu kişi, hizmeti yeterli görmemiş ki, emekliliğinde de bu kez saraya gönderilmek üzere çocukları hadım etmek işi ile ilgilenmektedir.

Kendisi de hadım olan ve o acıları kendisi de tadan Halil Ağa, maalesef iş para kazanmaya gelince, bütün çektiklerini unutmuştu.

"Zenci çocukların hadım edildikleri önemli merkezlerden biri de Kızıldeniz kıyılarındaki Massava limanı... Buradaki hadım ameliyatlarının yapıldığı merkezi işleten ise Halil Ağa... İlginç olan

yanı ise Halil Ağa'nın emekli bir haremağası olması... Azad edildikten sonra Massava'ya gelip yerleşmiş ve bir hadım merkezi açmış. Bir İtalyan doktoru bulup bu işin başına geçirmiş. 1868/1888 yılları arasında zenci çocuklar burada hadım edilmiş."
(Haremağaları. Sema Ok. Kamer Yayınları. Sayfa 34)

HADIM HAREMAĞALARININ RUHSAL YAPILARI ÜZERİNE

Bir erkeğin cinsel organının yok edilmesi o kişide telafisi imkânsız izler bırakıyordu. Sırf cinsel organının yok edilmesi ile insanın vücudundaki erkeklik hormonları yok edilemiyordu. Cinsel organın yok edilmesi ile kafasındaki cinsellik yok edilemiyordu. Arzular da yok edilemiyordu.

Cinsel organın yok edilmesi ile normal bir insanın cinsellik arzuları ve istemleri had safhaya ulaşıyordu. Hadım edilen bir kişi neleri kaybettiğinin farkına varıyordu. Bütün bunlar hadım edilmiş kişinin üzerinde onarımı ve tedavisi imkânsız yaralar açıyordu.

Cinsel organları köreltilen kişilerde ruhsal sorunların en başında huysuzluk görülürdü. Hiçbir şeyi kabul etmeyen, her şeyde sorun çıkaran, kavgacı bir yapıya bürünürlerdi. Oldukça sinirli olurlar. Hiçbir şeye tahammül edemezler. En ufak bir şeyde olmadık olaylar çıkarır, tepki gösterirler. Duygusal olarak da tam olgunlaşamadıkları için çocuksu belirtiler gösterirlerdi.

"Bir insanı, yaşama zevkini sağlayan organlarını körelterek sakat yapmak ondan moral ve fiziki bazı tepkilerin doğmasına sebep olmuştur. Genellikle ergenlikten önceki ameliyatlar hadımlar üzerinde az, fakat ergenlikten sonrakiler ise korkunç etkiler yapmaktadır. Bunlar onarılması imkânsız bir aşağılık duygusunun içine düşerler ve intikam almayı düşünürler. Bu bakımdan hadımların huysuz, aksi, çocuksu, sinirli, kinci, zalim ve küstah olduklarına şaşmamalıdır..."
(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. B. s. 128)

HADIM HAREMAĞALARINDA GÖRÜLEN BEDENSEL SORUNLAR

Haremağasının, hadım edilmesi sonunda hayatta kalırsa, kendisini bekleyen bedensel sorunları da vardı. Bir kere hadım edilenlerin hayatta kalmaları çok zordu. Hayatta kalanlar az sayıdaydı.

Hayatta kalanlarda ruhsal sorunların yanında, bedensel sorunlar da son haddindeydi. Hadımlarda en önemli bedensel hastalık sidiklikte meydana gelirdi. Hadım edilenlerin sidik torbaları zamanla daralıyordu. Bunun sonunda patlamalar olur ve ölebilirlerdi. Bunun yanında erkekliği kaybetmenin vermiş olduğu acıyla hafıza kaybına da uğruyorlardı. Görme zayıflığı, uykusuzluk gibi hastalıklara da sıkça yakalanıyorlardı.

> "Bunlarda zamanla sidik torbası daralması, bellek zayıflığı, uykusuzluk, iyi görmemezlik gibi haller görülürdü."
> *(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. B. s. 128)*

> "Kızlarağaları zenci idi. Çok geri bir çevreden alınıp getiriliyorlardı. Akıl ve zekâdan çoğunlukla yoksundular. İçlerinden kafası işleyen pek azdı."
> *(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. Sayfa 125-126)*

HADIM HAREMAĞALARININ EĞİLİMLERİ

Hadım edilen haremağaları cinsel organlarını kaybetmekle kalmıyor, sağlıklarını ve ruhlarını da kaybediyorlardı. Bütün bunlardan başka, kaybettikleri başka şeyleri de vardı. Bu da daha çok, erkeklerin hoşlandığı şeylerden hoşlanmamaktı.

Alkol sevmezlerdi. Nerede ise hiç alkol kullanmazlardı. Alkolün yerine daha çok tatlı türü şeylerden hoşlanırlardı. Erkeklerin beğendiği yiyeceklerden hoşlanmazlardı. Hareketlerinde de kadınsı özellikler gösterirlerdi. İki cinsin arasında kalmış ve bocalayan ve tedavisi imkânsız bir halde bulunurlardı.

> "Hadımlar alkolden hiç hoşlanmazlardı. Alkol, az da olsa, güçlerini zayıflatır ya da tamamıyla kaybettirirdi. Daha çok tatlı şeyleri severlerdi. Müzikten, hele Afrika sazlarını dinlemekten hoşlanırlardı."
> *(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. B. s. 128)*

AĞALAR OCAĞI

Ağalar ocağına alınan hadımların yaşları çok çeşitli idi. Bunlar içinde çocuklar da vardı. Ağalar ocağına alınan hadım zenciler haremdeki cinsel düzen ve göstermelik disiplin konularında sıkı bir eğitimden geçerlerdi. Bu hadımlardan, padişah istediği ile birlikte olurdu. Ağalar ocağına alınan hadımlara ayrıca oğlanlık da öğretilirdi. Osmanlı tabiri ile bir oğlanın hareketleri, tavırları, konuşmaları bunlara aşılanırdı. Bu hadım zencilere, genelde bayanlara takılan çiçek isimleri verilirdi.

Ağalar ocağı Osmanlı sarayı için olduğu gibi, saray dışında Osmanlı yetkililerinin özel haremlerine de transfer olurlardı. Sarayda ağalar ocağında tam bir oğlan olarak yetiştirilen hadımlar, şehzadeler başta olmak üzere, sadrazam ve vezirler ile padişahın dışarıdaki saraylarında görev yapmak üzere oralara atanırlardı. Buralarda, Osmanlılarca başarılı görülenler ilerlerler. Osmanlı'ya yakışır hizmet ettikçe de bulundukları haremlerde en üste çıkarlardı.

> "Esir tüccarları Mısır, Habeşistan ve Orta Afrika'ya kadar giderler, türlü yollarla elde ettikleri zenci çocuklarını hadım ettirdikten sonra Mısır, İstanbul başta olmak üzere öbür Akdeniz limanlarında satarlardı. Hareme alınan zenci hadımlardan bir ocak kuruldu ve buna ağalar ocağı adı verildi."
> *(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. B. s. 118)*

> "kadınları koruyan siyah ve beyaz halayıkların cinsiyet organları, gençken sultan tarafından tamamen kestirilir."
> *(Dersaadet'te Avusturya Sefirleri. Karl Tebly. Kültür Bakanlığı Yayınları. Sayfa 198)*

> "bunlar kadınların bulunduğu bölümün girişiyle sarayı öyle iyi kollarlar ki hiç kimse onlara görünmeden içeri girip çıkamaz."
> *(Dersaadet'te Avusturya Sefirleri. Karl Tebly. Kültür Bakanlığı Yayınları. Sayfa 198)*

AK HADIMAĞALAR

Bunlar kapı ağası (Babüs-Saade) veya ak ağalar olarak anılmaktaydılar. Önceleri sarayın en yetkili kişileri olan ak ağalar, 1582 yılında yetkilerini zenci

hadımağalarına kaptırarak bir daha da başa geçememişlerdir. Osmanlı Devleti yıkılana kadar ikinci planda kalmışlardır.

Ak hadımağaları ilk zamanlar Avrupa tarafından getirilen gayrimüslimlerden oluşturuluyordu. Daha sonraları savaşlarda yeterli esir getirilmeyince, bu kez satın alınma yoluna gidildi. Son dönemlerde özellikle Çerkezlerden seçildiler. Ak hadımağalarının en önemli görevi padişahı ve haremi korumaktı.

Ak hadımağalar dış göreve gönderildiklerinde, Mısır valisi olarak atanırlardı. Mısır valiliği Osmanlı Devleti için en önemli mevkilerden biriydi. Padişahın hareminin kapısını bekleyen ak oğlana Mısır valiliğinin verilmesi, Osmanlı Devleti'nin nasıl yönetildiğini gösterir. Osmanlı padişahının koynundan kapısına, oradan da Mısır valiliğine.

SARAYA ZENCİ HAREMAĞALARININ ALINIŞ NEDENİ

Osmanlı sarayının hareminde ilk zamanlarda ak hadımağaları bulunurdu. Daha sonra bunların yanına zenci hadımağaları getirildi. Saraya böylece adım atan zenci hadım haremağaları, bir süre sonra haremdeki etkinliği ele aldılar. Bu etkinlik Osmanlı Devleti'nin yıkılışına kadar devam etti. Zenci harem hadımağaları o kadar etkin oldu ki, ak harem hadımağaları bir daha haremin kapısından içeri giremediler.

Osmanlı hareminde zenci harem hadımağalarının bu kadar etkin olmasının nedeni, zencilerin daha dayanıklı olmasıydı. Hadım edilen kişilerden beyaz tenli olanlar daha dayanıksızdı. Ölme oranı zencilere göre daha fazlaydı. Bu da Osmanlı Devleti'ne ek bir yüktü. Osmanlı Devleti buna dayanamazdı.

Bu bir neden olmakla birlikte, asıl neden bana göre ten rengiydi. Osmanlı hareminde bulunan cariyelerin büyük çoğunluğu Avrupalı'ydı. Bunların siyah tenli erkeklere ilgi duymayacakları hesaplanmıştı. Bu hesap tabii ki diğer hesapları gibi tutmadı.

Haremde zenci hadım haremağalarının seçilmesinin bir nedeni de, Avrupalı cariyelerin, çoğunlukla Avrupa kökenli olan haremağalarıyla daha önce tanışmış olma ihtimaliydi. Bu yolla bazı cariyeler kayrılıyor veya kötü muameleye tabi tutuluyorlardı. Zencilerin cariyelerle bir yakınlığı ve tanışıklığı olamayacağı için, bu sorun bertaraf edilecekti.

Osmanlı hareminde zenci hadım haremağalarının kullanılmasının nedenlerinden biri de zencilerin ucuz olmasıydı. Osmanlı Devleti ilk zamanlarda, yani savaşlardan esirlerle döndüğü zamanlarda, ak hadım haremağalarını

kullanıyorlardı. Savaşlardan elde ettikleri zaferlerin sayısı azalınca artık esir alma şansları kalmadı. Saraya satılmak istenen beyaz tenli Avrupalıların fiyatlarının da fazla gelmesi ibreyi zencilerden yana çevirmiştir.

> "Osmanlı hareminde ilk zamanlarda ak ağaların fazla, siyah ağaların daha az olduğu sanılmaktadır. Osmanlı genişleme zamanında ak hadımları daha çok esirler arasından sağlıyorlardı. Fakat bunlar dayanıksızdılar. Aynı zamanda hadım edildikten sonra çoğu ölüyordu. Bunun üzerine zenci hadımları denediler. Bunlar ilk zamanlarda çok ucuza sağlanıyordu. Aynı zamanda harem işlerini de beyazlardan daha iyi beceriyorlardı. Bu nedenle Osmanlı hareminde zenci hadımların itibarı arttı. Türkiye'de bir zenci alışverişi başladı."
> *(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. B. s.118)*

SARAYDA HADIMAĞALIĞINA GİDEN YOL

Haremde haremağalığına giden yol, ilkin acemi oğlanlıktan geçirdi. Acemiler saraya alınan ilk erkek çocuklardı. Acemiler yetişkin de olabilirlerdi. Bundan sonra Ortancalar gelirdi. Ortaçlar yeme içme karşılığı sarayda çalışırlardı. Sarayın temizlik işleri ile bu kesim ilgilenirdi. Ortaçlar göze girdikten sonra, Hasıllılar sınıfına geçerlerdi. Hasıllılar maaş karşılığı çalışmaya ilk adımı atmış olurlar. Hasılların kıdemlisine Eskiler denilir. Eskilerin en kıdemlisine de Yayla Baş Kapı Gulmanı denirdi. Bir kademe daha terfi ettiklerinde Baş Kapı Gulmanı olurlardı. Bundan sonra da Hazine Vekili Ağa olurlardı.

Bundan sonra ise kızlarağası olunurdu.

Acemiler, Ortaçlar, Hasıllılar, Eskilerin başında bulunan kişiye Musandıracı Başı denilirdi.

Musandıracı Başı haremağalarının abdestleri ve diğer hizmetleri ile ilgilenirlerdi. Yayla Baş Kapı Gulmanı, padişah yazlığa gittiğinde, yanında giden haremağasının hizmetini görürdü. Baş Kapı Gulmanı olanlar ise Topkapı Sarayı'ndaki haremin muhafazası ve haremağalarının güvenliği ile ilgilenirler. Hazinedar Ağası ise saray hazinesinin anahtarını muhafaza eder ve hazineye bakardı. Kızlar Ağası ise haremin tüm işleri ile ilgilenen en büyük yetkili olurdu. kızlarağası olmak sadrazam olmaktan daha büyük bir güce sahip olmak anlamına geliyordu.

HADIM HAREMAĞASI SARAYDAKİ EN GÜÇLÜ KİŞİLERDEN BİRİYDİ

Osmanlı sarayında her tür entrika çevriliyordu. Herkes bir şeyler çeviriyordu, herkesin bir grubu vardı. Bu sahnede rol oynayan en etkili kişilerden biri, hatta en önemlisi hadım haremağasıydı. Bunların gerek padişah üzerinde gerekse devlet yetkilileri arasında etkinlikleri vardı. Bir kere padişah kendisi ile devlet erkanı arasındaki ilişkiyi nerede ise kesmişti. Araya kızlarağası girmişti. Padişahın tüm emirlerini o kaleme alıp sadrazama ve diğer devlet erkanına veriyordu. Bir bedende kafayla vücut arasında bulunan boğaz gibiydi.

Padişahla sürekli birlikte bulunan kendisiydi. Sadrazam bile padişahın yanına sokulamazken, kızlarağası padişahla senli benli sohbetler yapıyor, ona kadından, kızdan, oğlandan bahsediyordu. Devlet erkanı ile ilişkisi çok çok iyi idi. Özellikle Yeniçeri ağaları ile iyi geçinirlerdi. Bunun nedeni tam olarak açıklanmamakla birlikte, bana göre saraydaki cariyelerdi. Osmanlı tarihi kızlarağasının kışkırtması ile Yeniçerilerin ayaklanma örnekleri ile doludur. Joseph von Hammer'in dediği gibi kızlarağası ile iyi geçinmeyen kişi, valide sultan dahi olsa, hayatı garanti olmazdı.

> "Hadımlarla saray kadınları arasında yahut daha dar bir manada olmak üzere padişahın iltifatındaki kadınlar ve valide sultan arasındaki üstünlük meselesi rakiplerin maharet derecesi veyahut hükümdarın karakteri veya kaprisleri ile çözülürdü. Padişah üzerinde etkili olan kadın (valide sultan veya gözdesi) hadımların şefi ile iyi geçindikçe haremin rahatı ve güvenliği tehdit altında olurdu."
> *(Osmanlı Tarihi. Joseph von Hammer. Cilt 2. Milli Eğitim Basımevi. Sayfa 451)*

> "Hafız Beşir Ağa'nın darüssaade ağalığı (Kızlarağalığı) altı sene kadar sürmüş olup kendisine Süleyman isminde birini hazinedar, Arnavud Mehmed'i kethüda ve Köstendilli Hasan Efendi'yi musahib edinip bu üçü vasıtasıyle tayin ve sirede ipey rüşvet almakta idi. Nüfuzunu bilen devlet adamları kendisini gücendirmekten korkarlardı. Bazı veziriazamlar padişahın yaptığı tayin ve azillerin bunun tesirinde olduğunu bildiklerinden mev

kilerini muhafaza için bu Arabın elini, eteğini öpecek kadar tenezzül gösterirlerdi... Hafiz Beşir Ağa, elde ettiği paralarla padişaha hediyeler takdim ediyordu. Bu Arabın padişaha yakınlığı sebebiyle onun dışarıdaki soygunculuğunu ve adamlarının ahlaksızlığını hiç kimse Sultan Mahmud'a söylemeye cesaret edemiyordu.... Haftada iki gün oruç tutardı, lakin maiyetinde kullandığı, yukarıda adları geçen üç şahıs vurdukları paralarla Rum kızları ve güzel oğlanlarla sefahat içinde yaşarlardı."
(Osmanlı Tarihi. Ord. Prf. İsmail Hakkı Uzunçarşılı. 4. Cilt 1. Bölüm. 3. Baskı. Türk Tarih Kurumu Yayınları. Sayfa 333)

DEVLETLÜ, İNAYETLÜ KIZLARAĞASI

Kızlarağasına "Devletlü İnayetlü" diye hitap edilirdi. Devletlü kelimesi bilindiği gibi padişaha kullanılırdı. Kızlarağası için de bu kelimenin kullanılması, onun görevinin önemini belirtir. Bu durum ta Meşrutiyet'e kadar devam etti. Ne zaman ki Meşrutiyet ilan edildi, onunla birlikte kızlarağasının ve haremin önemi azaldı. Böylece kızlarağasına söylenen Devletlü kelimesi kaldırıldı.

"Kızlarağasına Darüssaade ağası dahi denilirdi. Tarihlerimizde görüldüğü veçhile kızlarağası (vezir) payesindedir. Yazılan arzuhallerde kendisine 'Devletlü İnayetlü' diye hitap edilirdi. Meşrutiyet ilanından sonra Sultan Reşat'ın iradesi ile devletlü ünvanı kaldırıldı. Yalnız inayetlü kalmıştır. Yine eskiden sadrazam, serasker, mabeyinciler, hepsi bu ağanın ziyaretine gelirlermiş..."
(Saray Hatıralarım. Safiye Ünüvar. Cağaloğlu Yayınevi. Sayfa 74-75)

KIZLARAĞASININ PADİŞAHA YAKINLIĞI

Haremağası olan kızlarağası padişaha en yakın kişiydi. Kızlarağası olan kişi padişahın musahibi olurdu. Musahip demek ahret kardeşliği demektir. İstediği an padişahla görüşürdü. Padişah gününün büyük çoğunluğunu haremağası ile geçirirdi. Cariyeler üzerine konuşulurdu çoğunlukla. Haremağası elinde iyi bir cariye varsa bunu över, padişah akşam kendisine hangi cariyenin gönderileceğini söyler... Böyle sohbetler sürer giderdi. Konu cinsellik olunca Osmanlı'da doyup usanma olmazdı.

Kızlarağası padişahla bu yakınlığı dolayısı ile manevi gücünün yanında, yönetimde de büyük güçlere sahip oldu. Padişahla sadrazam arasındaki görüşmeleri kızlarağası sağlardı. Padişahın sadrazama göndermek istediği fermanları, emirleri kızlarağası yazardı. Padişah tarafından sadrazama, oradan da tüm ülkeye yayılan emirlere kızlarağası aracılık ederdi. Bu, bir yerde idarenin boğazı anlamına geliyordu. Silahlı güç olarak da çok büyük bir yetkiye ulaşmışlardı. Baltacılar kızlar ağasına bağlandı. Sarayda kimin öldürüleceği kızlarağasından geçer oldu. Kızlarağası saray içinde böylece gerek askeri gerekse idari gücü ele geçirdi. Padişah gözdeleri ve anneleri ile sıkı ilişki içinde olduğu içinonlar vasıtası ile padişahlara istediğini yaptırma gücüne sahipti. Resmi olarak da Sadrazam ve Şeyhülislamdan sonra gelirdi. Emrinde yüzlerce birbirinden güzel cariye, bu kadar cariyenin içinde iken hâlâ gözü doymamış padişah ve Osmanlılarda bu ahlak anlayışı olduğundan, kızlarağası, Osmanlı Devleti'nde her zaman başa güreşmiştir.

"Sultan Mahmut (1. Mahmut) sadrazam ve şeyhülislamları uzun müddet iş başında tutmamakla beraber, kendisi de darüssaade ağası Hacı Beşir Ağa'nın tesiri altında kalmış ve bir hayli icraatını onun telkini ile yapmıştır."
(Osmanlı Tarihi. Ord. Prf. İsmail Hakkı Uzunçarşılı. 4. Cilt 1. Bölüm. 3. Baskı. Türk Tarih Kurumu Yayınları. Sayfa 332)

GAZANFER VE KARDEŞİ CAFER'İN HAYATI

Osmanlı padişahlarının en yakın dostları haremağalarıydı. Haremağalarından da en üst seviyede olanı Macar Cafer'di. Kanuni Sultan Süleyman'ın oğlu Selim'in hizmetindeydi. Selim tahta çıkınca, yanında bulunan bu Macar'ı hareme almak istediğini söyledi.

Ölme riskine ve çekilecek bir sürü acıya rağmen, Macar Gazanfer ve kardeşi Cafer hadım edilmek üzere ameliyata yattı. Gazanfer sağ çıktı, ama kardeşi öldü. Hareme girmek adına yapılan ameliyat sonrası kardeşini bu yolda kaybeden Gazanfer, Osmanlılara hizmet etmeye devam etti.

"Kişinin statüsünü, bir başkasının, en fazla da sultanın hanesinin ne dereceye kadar içine girebildiği belirlerdi. Nihai güç kaynağına yakınlığına ne kadar arzulandığının dramatik bir örneği, sultan efendisine yakın olabilmek için kendini hadım ettiren Gazanfer Ağa'dır. Gazanfer Ağa İslamiyet'i kabul etmiş ve Os-

manlı yönetici sınıfı içine asimile olarak Kanuni Süleyman'ın oğlu Selim'in hizmetinde yükselmiş bir Macar dönmesidir. Selim 1566'da tahta çıktığı zaman Gazanfer ve kardeşi Cafer'i iç hanesine katmaya davet eti. Bu da ancak hadım oldukları taktirde mümkündü. Cafer ameliyattan sağ çıkmadı. Ama Gazanfer Enderun'un en önemli iki makamına geçti: kapı ağası ve has odabaşı. Selim'in oğlunun ve torununun saltanatları boyunca otuz yılı aşkın bir süre herhangi bir sadrazamın görev süresinden daha uzun bir zaman yönetimdeki en nüfuzlu kişilerden biri oldu."
(Harem-i Hümayun. Leslie P. Peirce. Tarih Vakfı Yurt Yayınları. 2. Baskı. Sayfa 12)

HADIM HAREMAĞALARININ KENDİ ÖZEL HAREMLERİ

Osmanlı sarayında görev yapan hadım haremağalarının kendi özel haremleri de vardı. Osmanlı Devleti'nde harem serbestti. Bir erkek evinde harem kurar, istediği kadar da kadın ve oğlan alıp hareminde tutabilirdi. Bu kadın ve oğlanlarla istediği şekilde cinsel ilişkiye girebildiği gibi, onları mal gibi kullanıp satabilirdi. Bu geleneğe hadım haremağaları da uymuşlardı. Zaten sarayda bir sürü para kazanıyorlardı. Gelirleri bitip tükenecek cinsten değildi. Hadım haremağaları da kendi özel haremlerini kurarlardı. Burada bir sürü kadın ve oğlan bulundururlardı. Üstelik bu işten iyi anladığı ve mesleği bu iş olduğu için, hareminde daha ucuz fiyatla ve daha özellikli kadınlar, oğlanlar bulundururdu. Bunlarla cinsel ilişkiye gelince, erkeklik organlarının olmaması sonucu bunların cinsel ilişkiye giremeyeceği sanılırdı. Tarihçiler hadımağalarının kadınlarla ilişkiye girdiklerini belirtmektedirler. Osmanlı Devleti'nde olmadık olmuyordu. Bu kadar entrikanın döndüğü bir yerde cinsel olarak sağlam olan kişinin hadımağası olması da mümkündür. İşte bunlara bir örnek Sümbül Ağa'dır.

"Sultan İbrahim'in tahta çıkışında kızlarağası ihtiyar Sümbül Ağa idi. İhtiyar hadım Sümbül'ün bir haremi olmakla beraber açıklamaya lüzum yoktur ki onun kadınlara bir faydası olmazdı. Sadece hadımların evlenmiş gözükmeleri pek eski zamanlardan beri Doğu'da yerleşmiş kalmış görüşlere göre bulundukları bir yüksek mevkiye uygun bir debdebe hükmündedir."
(Osmanlı Tarihi. Joseph von Hammer. Cilt 2. Milli Eğitim Basımevi. Sayfa 451)

Bu Sümbül Ağa'nın sonu da diğer Osmanlı yetkilileri gibi kötü oldu. Yine de diğer kaderdaşlarına göre daha şanslı sayılır. Çünkü Sümbül Ağa Mısır'a sürgün edildi. Yanına, cariye ve oğlanlarının olduğu harem elemanlarından seçmeleri de aldı. Gerçi Mısır'a kavuşamadı ama...

"Eğer bir kızlarağası, padişah gazabına gelerek azledilmiş ise sarayın Marmara sahilindeki Balıkhane kapusuna indirilirdi. Orada müthiş bir korku içinde birkaç saat geçirirdi. Ya cellad gelir, karını tamam edip ayaklarına taş bağlanmış cesedi denize atılır, yahut bir tersane gemisiyle yalnız üstündeki sevabı ile zelil, perişan ve beş parasız Mısır yolunu tutardı."
(Topkapı Sarayı. Reşat Ekrem Koçu. İstanbul Ansiklopedisi Yayını. Sayfa 167)

HANS DERNSCHWAM, HAREMAĞALARINI DAVAR ÇOBANLARINA BENZETİYORDU

Osmanlı tarihi hakkında doğru ve pozitif bilgileri ne yazık ki yabancı yazarların, gezginlerin yazdığı yazılardan öğreniyoruz. Osmanlı tarihçileri ya yapılan olayı kendi görüşlerine göre önemli bulmuyor ya da padişahın işine gelmez, başlarından olurlar diye buna değinmiyorlardı. Örneğin Kuyucu Murat Paşa'nın öldürdüğü on binlerce insanın kuyulara doldurulması olayını hemen hiçbir Osmanlı tarihçinin yazılarında bulamıyoruz. Değinenler de es keza başka bir şey anlatırken bir cümle farkına varmadan yazmışlardır. Örneğin Kuyucu'nun sefere çıktığından bahsederken, yolda öldürttüğü on binlerce insandan da, onlar öldürüldüğü için değil, Kuyucu'yu meşgul ettikleri için bir cümle değiniyorlardı. Bu açıdan yabancı yazarlar, Osmanlı Devleti'ni savunmak zorunda olmadıkları ve de padişahtan korkmadıkları için doğruları daha açık yazıyorlardı. Bundan başka olaylara daha iyi bir gözle bakıyorlardı. Kuyucu örneğinde Osmanlı tarihçileri, öldürülen kişiler asi olduğu için, değinmeye bile gerek görmezken, yabancı yazarlar için onlar birer insandı ve öldürülmeleri önemliydi.

Harem konusunda da bilgilerin çoğunluğunu yabancı yazarların yazmış olduğu kitaplardan öğreniyoruz. Ünlü gezgin Hans Dernschwam aşağıda, haremağalarını davar çobanlarına benzetiyor. Hakikaten durum ona yakın, belki de ondan daha vahim.

"Büyük kapının önünden geçerken iç tarafta kapıya uzak olmayan bir yerde birkaç hadım haremağası görülür. Köpek çobanı gibi ellerinde sopalarla otururlar. Buradaki teamülü bilmeden bir kimse kazara kapının önünden durup içeriye bakarsa onu hemen yakalarlar... Dünyanın her tarafından Türkiye'ye getirilen kızların en güzelleri seçilip padişahın sarayına ve harem dairesine alınır. Bunlardan birkaç yüzü saraydaki odalarda mahpus gibi yaşarlar. Bunlara ilk önce Türkçe, sonra Müslüman adetlerince ibadet etmeleri ve kadınların yapması gereken diğer işler öğretilir. Saray terbiyesi verilir... Padişah harem dairesine geldiğinde bu masum Hıristiyan kızları onun önünde dizilirler, sağa sola salına salına yürürler. Padişah bunlardan hangisini beğenirse ona bir kese içinde 1000 akçe atar. Bunun üzerine yaşlı kadın kızı hemen hamama götürür, yıkatır taratır. Haremağaları da o akşam onu padişaha götürürler... Hamile kalmayan kızlar padişahla bir daha temas etmez. Bunlar herhangi bir paşa veya sipahi çavuş ile evlendirilir..."
(İstanbul ve Anadolu'da Seyahat Günlüğü. Hans Dernschwam. Sayfa 188-189)

HADIM HAREMAĞALARININ CİNSELLİKLERİNİN YOK EDİLİŞİ ÜZERİNE

Stella, Osmanlı sarayındaki gözde cariyelerden biriydi. Yıllarca Osmanlı sarayında cariyelik yapmıştı. Sarayın tüm gizli sırlarını biliyordu. Çoğu gizli olaylar gözlerinin önünde oluyordu.

Stella, haremden kaçmak için arkadaşı ile yaptığı görüşmede, kendisine yardım edecek zenci oğlan için, onun kendisine âşık olduğunu belirtiyor. Bu da haremdeki cariyelerle erkekler arasındaki ilişkiyi gösteriyor. Bununla da kalmıyor. Haremin içindeki cariyelerle zenci hadım haremağaları arasındaki cinsel ilişkiye de parmak basıyor. Stella, anlatımında hadım edilen zencilerin hepsinin de erkeklik fonksiyonlarını yerine getirdiğini belirtiyor. Stella daha da ileri giderek cariyelerin bu hadım edilmiş haremağaları ile yattığını gördüğünü söylüyor.

İşte Osmanlı haremindeki manzara buydu. Yüzlerle binlerle ifade edilen, dünyanın her tarafından getirilmiş güzel kızlar, kadınlar, güzel oğlanlar, hadım edilmiş zenci haremağaları... Kendi içlerinde bir dünya kurmuşlar.

Hadım edilmelerinin acılarını bu şekilde unutuyorlar. Bir yerde, kalan erkeklikleri ile cinsel ihtiyaçlarını görmeye çalışırken, bir yandan da kendilerini o hale getirenlerden intikam alıyorlardı adeta.

"... 'İyi öyleyse' dedi Stella. 'Şimdi iyi dinle beni, hani bir zenci oğlan var ya işte o, tanrı gibi tapar bana. Bir yerleri burulup ya da çıkarılıp erkeklik duyguları yok edilirmiş derler ya bu zenciler için, yalan. Hepsi de tam erkek... Kaç tanesini cariyelerle yatarken yakaladım.' - 'Ben de' dedi Nache."
(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 101)

HADIM EDİLME ÜZERİNE, SULTAN ABDÜLHAMİT'İN SÖZLERİ

Osmanlı padişahı Sultan Abdülhamit, Osmanlı sarayına girmek için başvuran kişilerin bu haline şaşırmaktadır. Hadım edilen kişilerin yüzde yetmişinin öldüğünü ileri süren Abdülhamit, buna rağmen bu insanların ısrarını anlamıyor.

"İmparatorluğumuzun harem dairesinde haremağası olarak hizmet görmek üzere, bazı Avrupalıların da istekli olmalarını anlamıyorum. Yalnız bir hafta içinde üç müracaat vaki olmuş, biri Paris'ten bir müzisyen, diğeri Alman bir eczacı, üçüncüsü de Saksonyalı bir tüccar.
Bu insanların, sadece imanlarından fedakarlık etmekle kalmayıp vücutlarındaki bir azanın sakat edilmesini de göze alabilmeleri için pek büyük bir sefalet içinde olmaları icap eder. Bu haremağasının hayatının ne kadar feci olduğunu ve bu barbar adeti kaldırmağı uzun zamandan beri arzu ettiğimi bilmedikleri aşikârdır.
Daha küçücük yaşlarında tamahkâr aileleri tarafından satılarak ıstıraplı bir hayat yaşamağa mahkûm edilen bu bahtsız insanlara acımak icap eder. Doktorum Mavrogeny'nin söylediklerine göre, bu ameliyat tatbik edilenlerin % 70'i ölmektedir."
(Siyasi Hatıratım. Sultan Abdülhamit. Dergah Yayınları. Sayfa 95)

4

OSMANLI DEVLET YÖNETİMİNDEN ÖRNEKLER

VERGİSİNİ VERMEYENİN IRZINA GEÇME

Osmanlı Devleti dünyada kendine özgü bir yapı kurmuştu. Her şeyi kendine göreydi. Devlet için yapılan her şey mübahtı. Bu zihniyet ne yazık ki bugün de oldukça etkin. Devlet kelimesinin karşısında kimse duramıyordu. Bütün muhalefet, bütün tepki 'Padişahım çok yaşa' sözü söylendi mi bitiyordu. Yiğitsen bu söze katılma. Aynı durum bugün başka şeyler bahane edilerek yaşatılmaya çalışılmaktadır.

Köylü alabildiğine fakir, devleti deliler yönetiyor. Sarayın giderini karşılamak için İstanbul boğazının para olarak sürekli akması gerekiyor. Artık eskisi gibi sağa sola da saldıramıyor. Giderleri karşılamak için kendi halkına saldırıyordu. Bunlar da köylülerdi. Köylülere ağır vergiler yüklüyor, ödeyemeyen köylülere olmadık işkenceler yapılıyordu.

Köylüleri zorda bırakmak için karısının, kızının, oğlunun ırzına geçiyorlardı. Bu halde artık yakını, akrabası ödemeye çalışıyordu. Ama onların da gücü bir yere kadardı, çünkü verecek bir tek namusları ve canları vardı. Köylüler namuslarını vermek yerine canlarını veriyorlardı. Osmanlı tarihindeki isyanlar niye çıktı sanılıyor.

"Eşkıyalık Osmanlılarda çok eski bir kurumdur, asıl kökeni yoksul ve topraksız köylülerin geçim zorluğu nedeniyle vergilerini ödeyememeleri ve yönetici baskısına dayanamayarak dağlara çıkmalarıdır. Devletin tüm giderlerini köylüden çıkarmak istemesi, vergi yüküne dayanamayan köylünün ayaklanması veya eşkıyalığa başlamasını kaçınılmaz kılmaktaydı... Osmanlılarda vergilerin toplanması köylüler için dayanılmaz acılar anlamına gelmekte ve tam bir işkence olarak yaşanmaktadır. Vergilerini ödeyemeyen veya zorla kanunsuz vergi alınmak istenen köylüler zincire vurulmakta, ağaçlara asılmakta, kadın, kız ve genç oğlanların ırzına geçilmektedir."

(Siyasi Kültürümüzde Zulüm ve İşkence. Taner Akçam. İletişim Yayınları. Sayfa 78-79)

ÜÇÜNCÜ OSMAN KADINLARLA YATMAYINCA, ANNESİ CARİYELERİ EĞİTİP KOYNUNA KOYDU

Üçüncü Osman'ın kadınlara karşı alerjisi vardı. Nerede bir kadın görse öldüresi gelirdi. Bu düşüncesi o kadar ileri gitti ki kadınları görmeye dahi dayanamaz hale geldi. Bu durumdan Üçüncü Osman çok mutluydu, ama mutlu olmayan bir kişi vardı. O da annesi Valide Sultan Mari (Sehsuvar Sultan)'ydi. Bütün çabasına rağmen oğlunun kadınlarla yatmasına muvaffak olamamıştı. Annesi Valide Sultan Mari için, oğlu erkeklerle yatmış kadınlarla yatmış önemli değildi, önemli olan iktidarı elde tutmaktı. Eğer oğlu Üçüncü Osman'ın çocukları olmazsa ölünce taht başka bir gözdenin çocuklarına geçecekti. Valide sultanın etkisinin devam etmesi ve başka bir valide sultan tarafından öldürülmemesi için bu erkek torun çok çok önemliydi. Sarayda iki güzel cariye seçildi. Bunlara, kendi öğrendiği ve uyguladığı erkekleri baştan çıkarma yollarını bir bir öğretti. Sonunda oğlunun koynuna koydu.

BİRİNCİ ABDÜLHAMİT, GÖZDESİ RUHŞAH'IN OYUNCAĞI OLMUŞTU

Birinci Abdülhamit gözdelerinden Ruhşah'a deliler gibi âşıktı. Bunun ruhu alemi, diğer Osmanlı padişahlarından aksine çok farklıydı. Bu da sanki dünyanın en aciz kişisiydi. Ruhşah'ın yanına gelmesi için söylemediği söz kalmamıştı. Onun için resmen ağlıyor, ayaklarına kapanıyordu. Ruhşah da Osmanlıların cariyelere çektirdiğinin acısını ondan çıkarır gibi, koca padişahı ayaklarının dibinde süründürüyordu. Geceleri gelecek diye Ruhşah'ı bekliyor, onsuz sabahlara kadar ağlıyordu.

PADİŞAH İBRAHİM, ERMENİ CARİYESİNE ŞAM EYALETİNİ VERDİ

Osmanlı padişahlarından kendine özgü kişiliği ve ruh yapısı ile değişik bir renge sahip olan İbrahim'in tahta çıkması zor oldu ama tahta çıktıktan sonra tahtın tadını çıkarmasını da bildi, tarih kitaplarının yazdığına göre. Tahta çıkarmak için yanına gelen görevlilere direnen ve gitmeyen İbrahim, tahta çıkıp padişah olunca bu kez elindeki nimeti değerlendirmeye başladı. Pezevenk başlarına kendisine öyle bir kadın bulmalarını söyledi ki, bir eşi benzeri yeryüzünde olmasın istiyordu. Pezevenklerin uzun araştırmalar sonunda Ermenistan'da buldukları bu kadın bir ağaç kadar büyüktü. Kadını görünce İbrahim vuruldu. Değişiklik arayan İbrahim için bundan daha değişik kadın da olmazdı zaten. Kadından çok memnun kaldı. Hediye olarak ona Şam eyaletinin gelirlerini verdi.

> "cariyeye tımar olarak Şam eyaleti verildi"
> *(Osmanlının Kanlı Tarihi. Av. İsmail Metin. Parşömen Yayıncılık. 2. Baskı. Sayfa 20)*

CARİYELERİN GİDERİ DEVLET BÜTÇESİNE YAKINDI

Osmanlı Devleti'ndeki en büyük harcamalardan biri cariyelere ve padişahın eğlencelerine ve zevklerine aitti. Zaten devlet demek Osmanlı sarayı demekti. Ülkenin dört bir yanından zorla toplanan paralar Osmanlı sarayına akıyor, buradan da su olup boşa akıtılıyordu.

> "Osmanlı Devleti'nde hareme o kadar para akıyordu ki bu akan para tarihçilerin belirttiği gibi bir eyaletin gelirine eşitti. Haremde her türlü lüks hayat sürüyordu. Her şeyden kısıtlama yapılıyor ama harem ve cariyelerin giderlerinden kısıtlama yapılmıyordu. Osmanlı devlet bütçesinin büyük bir kısmı hareme akıyordu."
> *(Osmanlının Kanlı Tarihi. Av. İsmail Metin. Tüm Zamanlar Yayıncılık. 2. Baskı. Sayfa 19)*

PADİŞAH, BEŞİKTEKİ KIZINI EVLENDİRDİ

Osmanlı ahlaksal değerlerinden bir örnek de 1. Ahmet'in uygulaması ile ortaya çıktı. Padişah 1. Ahmet'in beşikte bir kızı vardı. Bu kızını Osmanlı veziri Nusah Paşa ile evlendirdi. Beşikteki kızla evlenen bu rezil vezir ödül olarak sadrazam oldu. Ne de olsa padişah damadıydı. O kadar da olacaktı.

"... Bir baba beşikteki kızını evlendiriyor. Bu baba padişah. Koca bir devletin başı. Bu baba dinin temsilcisi halife. Bu baba Osmanlı Padişahı 1. Ahmet. O zaman altmışını çoktan geçmiş olan bir sadrazamla... evlendirme nedeni de sadrazamı mükafatlandırmak..."
(Osmanlının Kanlı Tarihi. Av. İsmail Metin. Parşömen Yayıncılık. 2. Baskı. Sayfa 61)

PADİŞAH CARİYELERLE, OĞLANLARLA SEVİŞİRKEN, ŞEHZADELER ÖNCE HÜCREYE KAPATILIYOR, SONRA ÖLDÜRÜLÜYORDU

Osmanlı Devleti'nin işleyişinde gariplikler birbirini kovalıyordu. Sarayın bir kısmı saltanat sürerken bir kısmı işkence görüyor, bir kısmı alabildiğine özgürken bir kısmı hücrede tutuluyor, bir kısmı tahta çıkarken bir kısmı cenazesinin nereye konulacağı hususunda vasiyette bulunuyordu.

Osmanlı Devleti'nin ilk yıllarında şehzadeler alabildiğine hür ve özgürdüler. Hatta on beş yaşlarını geçen şehzadeler, önemli şehirlere vali olarak atanıyordu. Bu şekilde hem devlet yönetimini öğreniyor hem de kendisini yetiştiriyordu. Fatih'ten sonra Osmanlı Devleti kendinden korkar oldu.

Artık Osmanlı şehzadeleri illere gönderilmiyor, hatta saraydan dışarı dahi çıkarılmıyordu. Son dönemlerde Osmanlı padişahları bu şekilde saray hücrelerinden çıkan kişilerdir. Entrikalar sonucunda padişah olan, yakayı kurtarıyordu. Yıllarını sarayın hücresinde geçiren padişah, bu kez tahta oturdu mu, oradan gelmemiş gibi artık bir daha o hücrelere bakmaz oluyordu. Tahta oturana kadar öldürülme korkusundan dolayı deliriyorlardı. Deli padişahı tahta oturtan Osmanlı devlet adamları bu kez deli padişahı akıllandırmak için uğraşıyorlardı. Bu kez tahta oturan padişah Osmanlı'nın kuralını işletiyor, kardeşlerinin katli ile işe başlıyordu. Yıllar boyu hücrede kader birliği etmiş, her gün onlarca defa padişaha birlikte beddua etmiş şehzadeler bu kez yeni padişah olan kardeşlerinin tahta çıkması ile ölüm korkusuna düşüyorlardı. Yeni gelen padişah yıllarca hücrede birlikte kaldığı kardeşlerinin kökünü kuruttuktan sonra, bu kez kendinden olan şehzadeler peydahlanıyor ve bir süre sonra bunlar da hücrelere yerleştiriliyorlardı. Osmanlı sarayı bir yandan eğlenceler, cinsel fanteziler, entrikalarla devam ederken, diğer yandan öldürülmeler, ölüm korkuları, hücreleri ile varlığını sürdürüyordu.

3. MURAT'IN HOCALARI HADIM EDİLDİ

Padişahların yetiştirilmesinde bazen hocalar bulunurdu. Bu tür hocalar vasıtası ile yetişen en son padişah da Üçüncü Murat olmuştur. Üçüncü Murat'ın yetişmesine katkıda bulunmaları için kendi yaşıtlarından Cafer ve Gazanfer ismi verilen iki genç görevlendirilmiştir. Bunlar Macar'dı. Bunlar daha Murat şehzade iken, babası 2. Selim tarafından hadım ettirilerek oğlu 3. Murat'ın yanına verilmişlerdir.

Padişah burada neler düşündü kim bilir. Bu gençlerin oğlu 3. Murat ile cinsel ilişkiye gireceğinden mi korktu, yoksa Murat'ın onları zorla çağıracağından mı korktu bilinmiyor. Bilinen, ortada erkekler arası cinsel bir ilişkinin olabileceğinden korkulmasıdır ve bu tür ilişkinin kuvvetle ihtimal dahilinde olmasıdır.

> "... Bağlılıkları hemen hemen hayatı ile birlikte başlamıştır. Cafer ve Gazanfer adında soylu iki Macar genci 2. Selim döneminde hadım edilmişler ve şehzadenin eğitimine verilmişlerdi."
> *(Osmanlı Tarihi. Alphonse De Lamartine. Cilt 2. Sabah Yayınları. s. 518)*

VALİDE ALAYI

Padişahın ölümü üzerine oğlu padişah olan cariye, eski saraydan Topkapı Sarayı'na taşınırdı. Oğlu padişah olan cariye artık valide sultan unvanına ulaşırdı. Eski sarayda hapis hayatı yaşayan cariye için bu, dünyanın en büyük nimetiydi. Birincisi, oğlu padişah olan cariye ağlamazdı. Çünkü başka bir cariyenin oğlunun padişah olması kendi oğlunun ölmesi demekti. Kendi oğlu, padişah olunca ölümden kurtulmuş oluyor. Diğer erkek çocukları da bu arada ölse dahi, hepsinin ölmesinden iyidir diyerek şükrediyordu. İkinci olarak, valide sultan olan, devletin önemli birkaç yöneticisinden biri olurdu. Osmanlı Devleti'ni parmağına alıp oynatma şansına sahipti. Üçüncü olarak da hapis hayatından kurtulmanın tek yolu valide sultanlıktı.

SULTAN İBRAHİM'E SUNULAN ÇOCUKLU CARİYE

Sultan İbrahim tahta çıktığı zaman erkeklik fonksiyonunu yerine getiremiyordu. İşin ilginç yanı da Anadolu halkına kan kusturan Osmanlı soyu bitmek üzereydi. Deli olan İbrahim'den başka, Osmanlı soyundan hiçbir erkek kalmamıştı hayatta. Osmanlılar halkı öldürdükleri gibi, kendi soylarını

da öldüre öldüre bitirmişlerdi. Eğer İbrahim'den çocuk olursa Osmanlı soyu devam edecek, olmazsa soy kesilecekti. Bu durumda taht da ciddi tehlikeye girmişti. Devletin tüm ileri gelenleri seferber olmuştu.

Bir süre sonra, erkekliği olmayan İbrahim'in bir sürü çocuğu oldu. Bu kuşkulu olayda İstanbul'a yayılan bir dedikodu da kafalarda soru işareti yarattı. Padişaha sunulan cariyelerden Zafire çocukluydu. Padişaha sunulurken çocuklu olduğu duyuldu. Daha sonra Kızlarağası Sümbül Ağa tarafından Şehzade Mehmet'in süt annesi olacak bahanesi ile sarayda tutuldu. Çocuğun babası hakkında bir sürü dedikodu oldu. Ama asıl babası bilinemedi. Bilinen, Sultan İbrahim'in erkekliği harekete geçsin ve Osmanlı soyu türesin diye sunulan bu cariyenin başkalarından çocuklu olduğunun duyulmasıydı.

OSMANLI DEVLETİ BELLİ BİR ÇARKTA YÜRÜYOR, BU ÇARKI DEĞİŞTİRMEYE KALKAN PADİŞAH ÖLDÜRÜLÜYORDU

Osmanlı Devleti kendine özgü bir yönetim şekli geliştirmişti. Öyle bir çarka girmişti ki artık işler kötülükle, hilekârlıkla, rüşvetle yürüyordu. Çarkın dişleri buna göre yontulmuş ve buna göre birbirine empoze olmuştu.

Kimse çıkıp da bu hali değiştiremiyordu. Osmanlı döneminde birçok yenilikçi düşünce ortaya çıktı. Bu düşüncelere sempatiyle bakan devlet yetkilileri de oldu, ama bunlar başarılı olamadılar. Osmanlı Devleti'nin bu çarkında herkesin bir rolü vardı ve onu oynamalıydı. Sanki yazılıp eline verilen bu rolü değişik oynamaya çalışan veya kendisi yazmaya çalışan kişi, kim olursa olsun bu çarkların arasında ezilip gidiyordu.

Genç Osman ismi ile anılan Osmanlı padişahı birtakım yenilikler yapmaya çalıştı. Bir kere padişahların ahlaksal yanını düzeltmeyle işe koyuldu. Cariyelik sistemini altüst edecek, belki de ileride ortadan kalkmasına sebep olacak şekilde tedbirler aldı. Bütün Osmanlı toprakları altında yaşayan kadınlar ve kızlar, hatta oğlanlar padişahın helalidir felsefesini ortadan kaldırarak padişahların da nikâhlanıp evlilik yapmasını sağladı. Buna kendinden başladı. Artık padişahlar da başkaları gibi evleneceklerdi.

Bundan başka, bir Türk kızı ile evlendi. Soyunu bilemiyoruz, ama en azından İstanbul'da doğmuş ve kendini Türk bilen bir kişi ile evlendi. Saraya da nerede ise ilk Türk kızı giriyordu.

Bütün bunlar Osmanlı'nın ahlaksal anlayışına tersti. Genç Osman bu suçunun bedelini çok ağır ödedi.

"Genç Osman, Osmanlı hanedanında cariye istifraşına dayanan

aile nizamını da değiştirmek istemiş, şeri nikâh ile Şeyhülislam Esad Efendi'nin kızıyla evlenmişti. Şeyhülislam Efendi, padişahın kaynatası olduğu halde Hoca Ömer Efendi'nin nüfuzu altında eziliyordu. İhtilalcilerin istiftası karşısında hiç tereddüt etmeden katli vaciptir hükmünü verdi."

(Topkapı Sarayı. Reşat Ekrem Koçu. İstanbul Ansiklopedisi Kütüphanesi. Sayfa 59)

KAVUĞU YÜZÜNDEN BAŞINI KURTARAN VEZİR

Osmanlı Devleti'nde hiç kimsenin hayat garantisi olmadığı gibi, tam hayata veda edeceğim derken, hatta celladın baltası kafana inmek için havaya kalkmışken kurtulmak da mümkündü. Çünkü her şey günlük anlık oluyordu. Bir eylem bir gün önce ölüme sebep olurken, ertesi gün ödüle layık görülebiliyordu. Aşağıda vereceğim olay da buna bir örnek. Bu olayın bir başka özelliğe daha var. Nasrettin Hoca'nın 'Ye kürküm ye' fıkrasına nispet meydana getirilmiş gibidir olay.

Olay Osmanlı vezirlerinden Mehmet Emin Rauf Paşa'nın başından geçmiştir. Mehmet Emin Paşa İkinci Mahmut'un sadrazamıdır. Padişahı elinin içine almış olan nişancı sadrazamla geçinemez. Her ikisinin arasındaki şikayet yarışında nişancı Halet Efendi galip çıktı. Balıkhaneye indirilen sadrazamın öldürülmesi için bastıran nişancı bunda başarılı olamaz. Fakat azledilen kişilerin öldürüldüğü veya sürgüne gönderildiği yer olan balıkhanede sadrazam cellat başını görünce artık öldürüleceğine kesin kanaat getirdi. Fakat nişancının bütün uğraşına rağmen ve cellatlar da hazır beklediği halde, padişah sadrazamın başındaki kavuk kendisine çok yakıştığı için öldürmekten vazgeçer. Sadrazam böylece kavuğu sayesinde ölümden kurtulur.

"... başını kurtarmıştı ama o genç ve güzel adam, balıkhane kapısı aralığından geçirdiği o korkunç ölüm intizarı saatlerinde erkeklik cevherini kaybetmişti."

(Topkapı Sarayı. Reşat Ekrem Koçu. İstanbul Ansiklopedisi Yayını. Sayfa 227)

TAHTA İLK ÇIKAN PADİŞAH ELİNİ KARDEŞ KANI İLE YIKIYORDU

Osmanlı Devleti'nde yürekleri yaralayan bir uygulama da kardeş katli idi. Tahta geçen padişahın ilk emri kardeşlerini öldürtmekti.

Sarayın her tarafından gelen pis kokulara bir de bu koku karışıyordu.

Kardeş katli, daha önce uygulanmakla birlikte, Fatih tarafından resmi hale getirildi. Padişah öldüğü zaman tüm sarayda devlet adamları arasında büyük bir endişe yaşanırdı. Padişah ölüp kurtuluyordu. Şehzadeler her gün padişahın ölme riskine göre sabaha sağ çıkıp çıkmayacaklarını düşünüyorlardı. Es kaza padişah birden öldü mü, sarayda artık tüm şehzadeler birlikte öldürülüyordu.

Bu şartlarda var olan bir devlet, bu şartlarda var olan bir saray... Bu ortamda insanların değerlerinin bir önemi olur mu? Padişah öldükten sonra oğlu tahta geçen bir cariye, oğlunun padişah olduğuna mı sevinsin, padişahın öldüğüne mi üzülsün, öldürülecek çocuklarına mı üzülsün şaşırıyordu. Kardeş katletmeleri sarayda bazen kinlere de sebep oluyordu. Oğlu padişah olan bir cariye seviniyor, başka oğlu yoksa dünyanın en mutlu insanı oluyordu. Bu kez oğulları olan cariyeler acı yaşıyorlardı. Herkes kendi çocuğunu tahta çıkarıp canını kurtarması için insan aklına fikrine gelmeyecek entrikalar çeviriyordu.

> "Üçüncü Sultan Murat altı erkek kardeşin büyüğü idi. Babaları İkinci Selim'in yerine tahta çıktığı gün ilk işi beş küçük kardeşini bu dairedeki odalarından aldırtıp boğdurmak olmuştu. Üstelik biraderlerinin cenaze namazlarını da kendisi kıldırmıştı. Üçüncü Murat'ın oğlu Üçüncü Mehmet ise yirmi erkek kardeşin en büyüğü idi. Kendisi tahta otururken öbür on dokuz şehzadeyi odalarında cellatlar boğuyordu. Şehzadeler dairesi bir mezbahaya dönmüş feryadü figan gökyüzünü tutmuştu. Aman Allah'ım... Bunların dördü yetişkin gençlerdi. Bir kısmı da analarının memelerinden çekilip boğulmuşlardı. İçlerinden en büyükleri şehzade Mustafa idi. Babasının öldüğünü işitince şaşırmış, karanlık istikbalini bütün dehşeti ile görmüş, bir kâğıt parçası üzerine şu hazin beyiti yazmıştı.
> Nasiyemde katibi kudret ne yazdı bilmedim
> Ah kim bu gülşeni alemde bir gez gülmedim
> On dokuz şehit şehzadenin tabutu babaları Üçüncü Murat'ın tabutunu bir turna katarı halinde takip ederek saraydan çıkmıştı."
> *(Topkapı Sarayı. Reşat Ekrem Koçu. İstanbul Ansiklopedisi Yayını. Sayfa 186)*

PADİŞAHLARIN KESİLEN VÜCUT KILLARI KUTSAL TOPRAKLARA GÖMÜLÜRDÜ

Tahttaki görevi sefa ve eğlence olan padişahlar, bu eğlencelerini ve yaşamlarını o kadar abartıyorlardı ki, artık bu kadarı fazla dedirtiyordu. Padişahın vücudundan kesilen veya dökülen kılların Medine'de peygamberin mezarı civarına gömülmesi ne akla ne mantığa ne de bir değer ölçüsüne sığar.

Her şeyi abartılı olan Osmanlı, kim düşündü kim buldu bilinmez ama böyle ilginç bir abartı bulmuştur. Padişahı tıraş eden berber padişahın kesilen kıllarını topluyor. Bunları gül suyu ile yıkıyor. Sonra bunları kurutup gümüş bir çekmeceye koyup hac kafilesine vererek peygamberin mezarının yanına gömdürtüyor.

> "Berberbaşı ağa, padişahı her tıraş ettiğinde dökülen saç ve sakal kıllarını büyük bir dikkatle toplar, bir altın leğende gülsuyu ile yıkayıp kuruttuktan sonra gümüş bir çekmeceye koyardı. Bir sene içinde bu çekmecede bu suretle biriken kıllar, hacılar kafilesi İstanbul'dan Hicaz'a doğru yola çıkarken Sürre Emini olan zata teslim edilir, o da bu gümüş çekmeceyi Medine'ye götürerek peygamberimizin kabri civarında bir yere defnederdi. Bu, Yavuz Sultan Selim zamanından kalmış bir anane idi."
> *(Topkapı Sarayı. Reşat Ekrem Koçu. İstanbul Ansiklopedisi Yayını. Sayfa 137)*

SÜNNET OLAN PADİŞAHIN KANAMASI DEVAM EDİNCE KIZLARAĞASI MISIR'A SÜRÜLDÜ

Osmanlı sarayında her şey entrikalara bağlıydı. Hiçbir devlet görevlisinin işi ve hayatı garanti değildi. Herkes her an görevinden alınabilir, sürgün edilebilir, öldürülebilirdi. Gerekçeler ise önemli değildi. Gerekçeye bile gerek görülmeyebilirdi.

Osmanlı sarayında bu kez ilginç bir olay oldu. Padişah on dört yaşına kadar sünnet olmayınca, gündüz tahta çıktı, akşam ise sünnet oldu. Sünnet olan IV. Mehmet'te kan durmak bilmiyordu. Damarlarındaki kan adeta kükremişti. Zaten artık gelişmesini tamamlamış bir kişinin sünnet olmasının vermiş olduğu zarar da bu haykıran kana karışınca ortalık kana bulanmıştı. Padişahın şeyi ile ilgilenen ve meşgul olan kişi de kızlarağası idi. Tabii bu kabak onun başında patladı. Kızlarağası o yaştan sonra ta Mısır'a sürgüne gönderildi.

"... Sünnet edilen yeni padişahın sıhhatiyle ilgilenmediğinden, sünnet sonunda IV. Mehmet'in fazla kan kaybetmesinden gazebe uğradı, kızlarağalığından atılarak ikinci defa Mısır'a gönderildi." *(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. Sayfa 122)*

ABDÜLHAMİT'İN ANALIĞI SARAY MÜSTAHDEMİ İLE İLİŞKİYE GİRİYORDU

Osmanlı sarayının sırları gün ışığına çıksaydı, tahmin ediyorum ki, Osmanlı'nın gerçek yüzü çok daha iyi anlaşılırdı. Aşağıda vereceğim alıntıda vehametin boyutu gün yüzüne çıkmaktadır.

Padişahın karısının, yani çocuk doğurduğu için karısı sayılan cariyenin saray hademeleri ile girmiş olduğu ilişki bakın saraydaki pisliğin boyutunu nasıl gösteriyor.

"Abdülhamit'in, analığının kötü davrandığını, Hademei Saray müstahdemi ile (Sarayda görevli erkeklerle) cinsi münasebette bulunuyor diye Perestü Kadın Efendi'yi Padişah Abdülaziz'e ihbar ettiğini... İşte Osmanlı sarayının gerçek içyüzü bu idi." *(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 589)*

"BRE GODOŞLAR NEYEKİ DEVA ARAMAZSIZ DERDİME"

Osmanlı Devleti'nde görevli olan herkes kişiliğini, itibarını, onurunu hatta ve hatta canını ayaklar altına veriyordu. Kimsenin kişiliği ve canının garantisi yoktu. Herkes kendinden alt kademedekileri aslan, üst kademedekine ise kedi idi. Kendilerinden alt kademelerdekini aslan pençesi gibi vurdukça ezen bu zatlar, üst kademedekilerin kedi gibi ayaklarına yüzünü sürüyor, ayaklarının etrafında fır dönerek miyavlıyordu.

İşte bir örnek. Padişahın cinsel organı, fonksiyonunu görmüyor, padişah devletin en üst kademelerindeki kişilere ağıza alınmayacak hakaretlerde bulunarak küfür ediyordu. Burada ilk sorun, devletin üst seviyesindeki bu yetkililerin görevi padişahın iktidarsızlığına çare bulmak mı idi? İkinci sorunu ise devletin o kademesinde bulunan kişilerin bu hakaretlere maruz kalması. Devlet açısından vahim olanı da hiçbir yöneticinin bu hakarete karşı koymamış olması. Zaten koyamazdı da.

İşte aşağıda vereceğim alıntıda devletin ve sarayın işleyişi, devlet adamları ve padişah arasındaki ilişkiler, padişahın neyle ilgilendiği, devlet yöneticilerinin acınacak halleri gözler önüne serilecektir.

"Günde 30-40 kadınla yatan padişahın erkekliği tükenmişti çünkü. Sarayın altını üstüne getiriyor, devlet erkanına haykırıp duruyordu. 'Bre godoşlar neye ki deva aramazsız derdime? Erkekliğim yok olmuştur, koynuma kız giren kız çıkmaktadır. Aşifteler büyü yapmış olalar bana! Tiz Frenk hekimlerini bulun, derin hocalar peydah edin, derdime deva bulmazsaz bilesiz topunuzun kıçına kezzap akıtırım'."
(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 402)

UĞURSUZLUĞUNA İNANILAN KİŞİNİN DURUMU KÖTÜ İDİ

Osmanlı Devleti'nde hurafe inanışlar oldukça fazlaydı. Din adamları, falcılar, cinciler baş tacı ediliyordu. Devletin başta padişahları, dini inanışları ve buna paralel olarak hurafe inanışları hayatın her alanında söz konusu ediyorlardı. Yapılan, meydana gelen herhangi bir olaya herkes bir dini yorum getiriyor, bir hurafe inanışla olaya açıklık getirmeye çalışıyordu.Bu hurafe inanışlar o kadar gelişmişti ki, bir kişinin uğursuzluğuna inanıldı mı, bu durum onun azline, hatta daha ileri derecede cezalandırılmasına kadar gidebiliyordu. Aşağıdaki alıntıda buna bir örnek verilmektedir. Bir sadrazam döneminde çıkan yangın, onun uğursuzluğuna yorumlanıp azline karar verilmiştir. Koskocaman bir devletin sadrazamı şehirde çıkan bir yangından dolayı uğursuz sayılacak ve azledilecek. Şu devlet yapısındaki sakatlığa bakın. Osmanlı Devleti'nin bu olayda bir yüzü daha açığa çıkıyor, o da hadım haremağalarının etkisi. Bir hadım haremağası sadrazamı düşürmek için İstanbul'da yangın çıkarttırabiliyorsa, bunun çevirdiği dolapları siz değerlendirin.

"Hafız Beşir Ağa, selefi Hacı Beşir Ağa gibi idareli değildi. Vezir-i azamları kendisinin çırağı, hassı telakki ederek onların sık sık azillerinde müessir olur, eğer padişah dediğini yapmazsa rivayete göre el altından şehirde yangın çıkartarak veziri azamın uğursuzluğunu ileri sürmek suretiyle azlettirmeye muvaffak olurdu."
(Osmanlı Tarihi. Ord. Prof. İsmail Hakkı Uzunçarşılı. 4. Cilt 1. Bölüm. 3. Baskı. Türk Tarih Kurumu Yayınları. Sayfa 333)

EĞLENCELERE AKAN PARANIN BOYUTU

Padişahlar tamamen kendi sefalarına dalmışlardı. Varsa yoksa kendi sapık eğlenceleriydi. Bu eğlencelere o kadar para harcanıyordu ki, Osmanlı Devleti bunları karşılamakta ciddi ciddi sıkıntıya giriyordu. Osmanlı Devleti'nin ilk zamanları, bunlar işgallerde elde edilen ganimetlerle karşılanıyordu. Osmanlı Devleti'nin ikinci devresinde bu da olmayınca, bu eğlencelerin karşılanması ciddi sıkıntı yaratıyordu. Para gelişi azdı ama sarayda on binler, yirmi binlerle ifade edilen eğlence elemanları para bekliyordu. Padişah İbrahim az bir zaman için yetecek de olsa masraflara çare bulmuştu. Gerisi Allah kerimdi.

> "Har vurup harman savrulan hazinenin bu arada boşalmış olması, İbrahim'i büsbütün delirtti. Bolu ve dolaylarını bir gözdesine, Niğbolu ve dolaylarını başka gözdesine bağışlayan İbrahim, Sadrazam Mehmet Paşa'ya şu mektubu yazdı.
> 'Bre karpuz götlü pezevenk. Ecdadım (Medine) ye bunca cevahir ve bunca paha biçilmez değerde mal göndermişlerdir. Tiz ademler gönderüp anda mevcut emval ve cevahiri getürtesün. Ve illa gecüktürdüğünde senin derini soyup içine saman dolduracağımı bilesin'."
> *(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 400)*

ÇOCUK PADİŞAH

Osmanlı padişahlarının renkli kişiliği devlete bir eğlence teşkil ediyordu. Delilerin, akıllı geçinip zırdeli olanların yanında çocuk olanlar da vardı.

4. Murat tahta çıktığında 11 yaşındaydı. Daha geceleri annesi ile yatıyor, nerede ise tuvaletten sonra pantolonunu dadıları çekiyordu. Bu kişi koca Osmanlı Devleti'nde padişah oldu. Artık deli, çocuk, akıllı önemli değildi. Ağzından çıkan kanundu. Bu yaştaki çocuk her halde devlet idare edemezdi. Annesi dışarıda ona söylüyor, o da meydanda devlet erkanına söylüyordu. Böylece devlet idare ediliyordu.

> "Gündüzleri padişah oğlunun elinden tutup Divan-ı Hümayun' a giriyor; Hıristiyan piçlerden oluşmuş devşirme devlet erkanının karşısına dikilerek kimlerin yüceltilmelerini, kimlerin öldürülme-

lerini gerekli görmüşse bunların adlarını önceden ezberlettiği oğluna tekrarlatıyordu."

(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 372)

SADRAZAMLIK MAKAMI RÜŞVETLE SATILIYORDU

Osmanlı Devleti'nde, başta sadrazamlık makamı olmak üzere devletin hemen bütün makamları rüşvet karşılığı satılıyordu. Devlet kademesine gelen, orayı bir soyma makamı olarak görüyordu. Göreve gelen kişi ilkin verdiği parayı çıkarmak için acele ediyordu. Halkın tam anlamı ile anasını ağlatıyordu. Çünkü her ne kadar parayla o makamı satın alsa da, o makam süresinden önce başkasına satılabilirdi. Nitekim öyle de oluyordu. Görevli, verdiği parayı çıkaracak ve daha büyük paralar biriktirecekti ki, daha büyük makamlara talip olsun. Büyük makam, malum büyük paralar istiyordu. Alıntıda, sadrazamlığa talip olan Murat Paşa'nın padişahla yaptığı pazarlığı ve Osmanlı'nın içine düşmüş olduğu durumu göreceksiniz.

"Sırada sadrazamlığını bekleyen Murat Paşa 30.000 altın lirayla birlikte Osmanlı padişahının huzuruna çıktı. Altınları önüne serdi. Birinci Ahmet soluğunu kesen bu altın yığını karşısında kendini güçlükle alıkoyarak umursamaz görünmek için başını öte yana çevirdi, azımsadığını belirtmekten de geri kalmadı üstelik.
-Hepsi bu mu paşa? dedi.
-Evet sultanım... Tam tamına 30 bin altın. Eksiği yok fazlası var, diye karşılık verdi Murat Paşa.
Çenesini yukarı kaldırıp ağzını buruşturan Birinci Ahmet:
-Azmış, dedi, daha çok umardık senden paşa.
-Efendimiz kulun bu kadarla bırakmayacak ki. Malumu devletiniz nicedir umuru devletten el çekip bir kenarda otururuz. Veziri azamlığı bahşeylediğinde biznillah pek azim altun cem eyleyüp ay be ay zati şahanelerine taktim eylemek vazifesini müdriksizdir.
-Eyi, dedi Birinci Ahmet. Sonra yanıbaşında duran Derviş Paşa'nın ceplerinden çıkarılmış sadrazamlık mührünü Murat Paşa'ya uzattı."

(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 329-330)

Bir başka yerde Ord. Prf. İsmail Hakı Uzunçarşılı, Osmanlı Devleti'ndeki bu yöndeki kokuşmuşluğa şu şekilde bir örnek veriyor:

"...Vezir adeti arta arta eyaletlerdeki beylerbeyliklerine vezir valiler tayin edildi. Valiler, tayinleri için valide sultan, vezir-i azam veya padişah üzerinde müessir olanlara külliyetli rüşvet veriyorlardı. Vezir-i azam Hadım Hasan Paşa tayin ettiği memuriyetlerden kanunen kendisine verilen caizden fazla aldığı külliyetli rüşveti 3. Mehmet'in validesi Safiye Sultan'a (Venedikli Bafo) verdiğini söylüyordu. Meşhur Sinan Paşa ilk sadareti müstesna olarak diğer dört defa ki sadaretini hep saraya takdim ettiği yüksek para ve hediyeler sayesinde elde etmişti: Sinan Paşa'ya göre zengin almayan bir vezirin hükümet reisliği etmesi mümkün değildi. Devlete hiçbir hizmeti dokunmayan celaliler tarafından defatle mağlup edilmiş olan Nasuh Paşa, Mührü Hümayun, Kuyucu Murat Paşa'dan alınıp kendisine verilecek olursa kırk bin altın ile askere yetecek zahireyi kendi malından vereceğini padişaha bildirmiş..."
(Osmanlı Tarihi. Ord. Prf. İsmail Hakkı Uzunçarşılı. 3. Cilt. 1. Kısım. 3. Baskı. Türk Tarih Kurumu Basımevi. Sayfa 118)

5

CARİYELER

ÖZGÜRLÜĞÜN YOK OLDUĞUNU ANLAYAN CARİYENİN TRAJEDİSİ

Osmanlı saray haremine alınan cariyeler tam bir şaşkınlık içerisindeydiler. Kimi kaçırılmış, kimi satılmış, kimi esir edilmişti. Bu andan itibaren bir cariye için, gördüğü her kişi, hayatını değiştiren bir unsurdu. Her gittiği yer ona yeni bir 'ne oluyor' sorusuna cevap arama mekânı oluyordu. Bir taraftan ailesinden koparılmışlığın acısı, bir yandan da ne olacağım, nereye götürülüyorum endişesi ile şaşkınlık yaşıyorlardı. Bu şaşkınlığı, artık özgürlüğünün yok olduğunu anlayınca yok oluyordu. İşte o anda ömür boyu hapis cezasına çarptırılmış bir mahkûmun içeri atıldıktan sonra kapıların üzerine kilitlenmesi anındaki hali gibi hissediyorlardı kendilerini. Osmanlı sultanlarından Ayşe Sultan'ın haznedarı Dilfeza'nın yaşadıkları buna bir örnek. Yalnız Dilfeza, saraya cariye olarak seçilmesine, cariyelerin büyük çoğunluğu gibi üzülen cariyelerden değildir. Dilfeza, saraya cariye olarak seçildiği için sevindiği halde, acı gerçeği anlayınca dünyası yıkılmışa dönüyor.

> "Kırk sene evvel zarif iki kızdık. Esirci kadın o gün bizi yıkamış, saçlarımızı taramış ve hususi bir dikkatle giydirmişti. Saraydan tasvib haberi geldiği zaman mesuttuk. İkinci kadın beni hizmetine seçtiği zaman ne kadar sevinmiştim. Sabah erkenden

kalkıyor, taranıyor, yeni elbiselerimi giyiyor ve akşama kadar oraya buraya koşturuyordum. Fakat sevincim uzun sürmedi. Artık dışarıya çıkamayacağımı anladığım zaman esirliğimden nefret ettim."

(Köle Pazarından Saraya Cariyeler. Sema Ok. Kamer Yayınları. Sayfa 29-30)

CARİYELİĞE İZİN VEREN DİNİ KURAL

Osmanlı Devleti'nde cariyelik kurumu devletin başından sonuna kadar var olmuştur. Büyük bir dönemde de binlerce cariye bir anda sarayda bulunmuştur. Cariye politikası devletin politikası olmuş, bu uğurda paralar feda edilmiş, genç genç kızların hayatları yok edilmiştir.

Osmanlı Devleti cariyeler konusundaki uygulamasını dini esaslara dayandırıyordu. İslam dinine göre bir erkek eşinden başka, evinde istediği kadar cariye bulundurabiliyordu. Bu cariyeler tamamen erkeğin malıydı. Erkek bu cariyelerle istediği şekilde ilişkiye girebilirdi. Cariye bir erkeğin malı, hayvanı gibiydi. Cariyenin cinsel konular başta olmak üzere, efendisine karşı ileri sürebileceği hiçbir hakkı yoktu.

Esirler de İslam esaslarına göre mal gibiydiler. Savaşlarda elde edilen herhangi bir maddi değer olarak görülürlerdi. Bir esir, onu elde eden kişinin malıydı. Malı da sahibi istediği gibi kullanabilirdi. Cinsel ilişkiye girer, satar, başkalarına hediye verirdi. İşte Osmanlı Devleti cariye politikasını bu esaslara dayandırıyordu.

"İslam hukukuna göre bir dişi kölenin erkek sahibi onunla meşru cinsel ilişki kurma hakkına sahipti."

(Harem-i Hümayun. Leslie P. Peirce. Tarih Vakfı Yurt Yayınları. 2. Baskı. Sayfa 38)

CARİYELER ÇOĞUNLUKLA NEREDEN GELİRLERDİ?

Osmanlı sarayının ilk dönemlerinden, resmi tarihçilerin yükselme devri dedikleri döneme kadar cariyeler savaş esirlerinden seçiliyordu. Fakat Osmanlı Devleti'nin askerleri galip gelip de o bölgedeki köyleri yakıp yıkmadıkları ve karılarını, kızlarını, erkek çocuklarını ele geçiremedikleri dönemler gelince bu kez ortaya padişah pezevenkleri çıktı. Bunlar sayesinde birebir beğenilerek, pazarlıkla satın alınarak saraya sokuldular.

"İlk zamanlar savaş yapılan uluslardan cariyeler saraya alınmıştır. Genişleme zamanında esir çok alındığı için, bunların güzelleri alınır, diğerleri satılırdı. Bu arada Çerkez, Gürcü, Rus köleleri satın alınarak hareme sokulmuştur..."
(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. Sayfa 11)

SARAYA CARİYE ALMA YOLLARI

Osmanlı sarayında cariyelerin hareme alınma yolları farklı farklıdır. Bu yolları ayıracak olursak, üç temel farklı şekilde olduğunu görürüz. Bunların savaş esirleri, hediyeler ve pezevenk başları tarafından satın alınma olduğunu görürüz.

Savaş esirleri, Osmanlı sarayının haremine giren cariyelerin en büyük çoğunluğunu teşkil ederdi. Yabancı ülkelerle yapılan savaşlarda eğer Osmanlı askerleri galip gelirse, savaştan sonra sıra kadınlara, kızlara, erkek çocuklarına tecavüze gelirdi. Bunlardan sonra ganimet olarak kadınlar, kızlar, erkek çocukları ve erkekler alınıp ülkeye dönülürdü. Bunlar arasından en güzelleri, gerek kızlar gerekse erkek çocuklar, savaştaki paşalar ve komutanlar tarafından toplanıp saraya sunulurdu. Beğenilenler saraya alınır, diğerleri geri verilirdi. Bu yol, son zamanlarda gerek savaştan galibiyetlerle çıkmanın azalması gerekse Osmanlı paşalarının ve askerlerinin ele geçirdikleri güzel kız ve erkek çocuklarını gizleyerek kendilerine bırakmaları nedeniyle iyice kapandı.

Cariyelerin saraya alınma yollarından ikincisi hediye yöntemidir. Hani derler ya, yılbaşı bana ne aldın? Yaş günümde ne alacaksın? Şimdi bu sorulara verilen cevap gömlek, yüzük ve benzeri gibi şeylerdir. Eskiden böyle özel günlerde padişaha hediyeler verilirdi. Bu hediyelerden en değerlisi iyi ve güzel bir kadın, kız veya erkek çocuğuydu. Hele bu verilen hediye de padişah tarafından beğenildi mi, artık hediyeyi veren kişinin önünden geçilmezdi. Artık o konuşulurdu. Diğerleri onu kıskanırlardı. Özellikle Osmanlı Devleti üst kademesinde bulunan yetkililer ve padişahın kız kardeşleri veya yakınları bu tür hediyeleri sunabilirlerdi. Bu hediye olarak sunulan kişilerin sahibi halktan biri olursa, zaten bunu sunan bir paşa veya üst kademeden biri olarak gösterilirdi. Sunulan kadın, kız ve erkek çocukları, daha önce bunu hediye verenin veya başka birinin hareminden alınarak verilirdi. Sunulan kişinin sahibi o kişi ile daha önce cinsel ilişkide bulunmuş olabildiği gibi, bulunmamış olabilir de.

"... Başta sadrazam olmak üzere, divan azaları, valiler, sancakbeyleri, padişahın kız kardeşleri, yetiştirdikleri veya satın aldıkları cariyeleri padişaha sunarladı. Bu durum 3. Murat, Sultan İbrahim, 2. Mahmut, Abdülmecit ve 2. Abdülhamit zamanında sanki yarışma halini almıştı..."
(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. Sayfa 12)

CARİYENİN MÜLKİYET BELGESİ

Cariyelerin mülkiyet kavramı farklılık gösterir. Savaşta esir edilen cariyeler ve oğlanların sahibi padişah sayılır. Daha sonra ganimet sayılan bu kişiler bölüşüldüğünde kime düşmüşse sahibi o olur. Sahibi, o ganimet sayılan kadın, kız ve erkek çocuğunu herhangi bir eşyası gibi dilediğince tasarruf ederdi. Bu kişilerin elindeki cariye ve erkek çocukları bu kez bunların satımı ile el değiştirirdi. Mülkiyet kavramı üzerine bir sorun olduğu zaman şahitlerle bu durum ispatlanmaya çalışılırdı.

Beğenilerek alınan cariye ve erkek çocuklarında ise, genelde bunların sahipleri ve ailelerinden yazılı belge alınırdı. Bunlar belge veremezlerse o yerdeki mülki amirlerden veya başka yetkililerden belge alınmaya çalışılırdı.

Bir de kaçak cariye ve erkek çocukları vardı. Bunlar, sarayın cazibesine kapılmış da, bugünkü gibi artis olmak için evden kaçan kızların durumuna düşen, güzel fakat aklı olmayan kişilerdi. Bunlardan başka insan kaçakçıları tarafından kaçırılan kadınlar ve erkek çocukları vardır. Bunlar kaçak olarak satılır. Bir belgeleri bulunmaz. Bir süre haremlerde kaldıktan sonra yasalaşırlardı.

Cariye alımının üçüncü yolu ise padişah pezevenkleri ve bunların adamlarının satın aldığı cariyelerin saraya sokulması idi. Son dönemlerde artık savaşlardan fazla esir alınamayınca, geriye kalan iki yoldan biri de padişah pezevenkleri tarafından saraya cariyelerin toplanması yolu idi. Ülkenin her tarafına dağılan bu kişiler gerek kendileri bir fiil gerekse yardımcıları sayesinde güzel kadınlara, kızlara ve erkek çocuklarına birebir müşteri olurlardı. Keseler dolusu para, bu yolla alınan cariyelere ve oğlanların sahiplerine verilirdi. Padişahın bu yolla cariye ve oğlan aldığı artık dünyada duyuldu. Bu işle uğraşan köle tüccarları, kızını, karısını saraya layık görenler artık bu pezevenklere başvurarak cariyeleri satma yoluna gidiyorlardı.

"... bir kaynak da cariyelerin, Gümrük Emini tarafından satın alınıp hareme verilmesi idi. Bunlar çoğunlukla Çerkez, Gürcü ve Abaz idiler."
(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. Sayfa 12)

"kimi tutsak edilerek, kimileri de dünyanın çeşitli esir pazarlarında satın alınarak Osmanlı sarayına birer yatak kadını olarak yerleştirilen binlercesi arasından..."
(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 199)

SATILAN CARİYENİN AYIPLI ÇIKMASI

Saraya satın alınan cariyeler saraya konulmadan önce sağlık kontrolünden geçirilirlerdi. Eğer alınan cariye söylenen şartlara aykırı özellikler taşıyorsa o zaman cariye geri veriliyordu. Bakire cariye denmiş de bakire çıkmamışsa burada ayıplı bir satış söz konusuydu. Bu halde cariye geri verilirdi. Bunun gibi cinsel özellikleri, cinsel fantezileri söylendiği gibi çıkmamışsa bu halde de cariyeler geri verilirdi. Bunun yanında sağlık açısından da gerekli kontrol yapılırdı. Saray dışına satılan, özellikle halktan insanlara satılan cariyelerde cariyelerin uykuya düşkünlüğü, yavaşlığı, elinin becerikli olmaması gibi birçok neden bu satıştan vazgeçmeye neden teşkil ederdi.

CARİYE MAKBUZLARI

Osmanlı sarayında harcamalar da yazılan belgelerle gösterilirdi. Bu belgelerden biri de cariye satın alma belgesiydi. Bu makbuz yerine geçen belgelerde cariyelerin isimleri, memleketleri, fiyatları, yaşları çoğunlukla yer alırdı. Bunlardan başka bazen cariye hakkındaki görüşler de yer alırdı. Bu makbuzlarda aynı zamanda cariyelerin, oğlanların yaşları çok ilginçtir. Daha çocuk yaşta denilecek kişiler de bu amaçla satın alınırlardı.

"... Gümrük Emini tarafından verilen cariye makbuzları sene 1184... Çerkez duhter, tahminen sekiz yaşında, Abaza bakire tahminen on yaşında, tahminen beş yaşında Çerkez bakire, Çerkez kadın 1, Seybiye Çerkez tahminen 15-16 yaşında, tahminen 12 yaşında Gürcü duhter, orta boylu Arap cariye, tahminen 17 yaşında Arap cariye..."
(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. B. s. 13)

CARİYELERE İSİM VERİLMESİ

Sarayın haremine giren cariyeye ilkin bir isim bulunurdu. İsim için iki şart vardı. Birincisi isim Müslüman ismi olmalıydı. İkinci olarak da isimler cinsellik kokmalıydı. Bir cariyeye takılacak isim onun özelliklerini de taşırdı.

Bu bir şart değildi ama uygulamada böyle olurdu genelde. Bir cariyenin gözleri mavi ise ismi ona göre, başka birinin ön plana çıkan özelliği neyse ismi ona göre takılırdı. İsim takma işini herkes yapabilirdi. Özellikle valide sultanlar, saray kadınları bu isimleri koyarlardı. Bunlardan başka padişah kendisini cezbeden cariyeye kendi de isim takardı. Yeni isim alan cariye artık eski ismini kullanmazdı. Saraya yeni katılan cariyeleri, diğerlerinin yeni ismi ile tanımaları için, isimlerinin yakalarına yazılıp takıldığı da görülürdü.

> "Bir gün Sultan Abdülhamit'in huzuruna birkaç tane cariye getirmişler, içlerinden birinin, gözü çok küçük imiş, padişah kendisine 'Adın Çeşmirah olsun' buyurmuş..."
> *(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. Sayfa 18)*

CARİYELERİN YETİŞTİRİLMESİ

Saraya alınan cariyeye isim takıldıktan sonra sıra onun haremdeki davranışlarının eğitimine gelirdi. Bu eğitimin asıl amacı ve ağırlıkta olanı padişah karşısındaki hareketlerin öğretilmesiydi. Padişah karşısında nasıl eğileceği, padişahın nasıl selamlanacağı, padişahla konuşmalarda nasıl cevap verileceği, padişahla bir olurken uyması gereken kurallar öğretilirdi.

İlk gelen cariyeye acilen öğretilen en önemli şey de birkaç kelime Osmanlıca ile padişahın gönlünü alacak kelimelerdi. Bu eğitim çok önemliydi. Haremdeki cariyelere verilen eğitimdeki asıl amaç, anlatıldığı gibi padişaha karşı uygun hareket ve sözcüklerin kullanılmasıydı. Bunların dışında ufak tefek eğitimler verilebilir, ama bunlar önemli değildir. Özellikle padişahla ilk kez bir olacak yeni cariyelerin etrafı cariyenin dilini bilen eski cariyeler tarafından çevrilir, herkes bir taraftan bir akıl vermeye çalışırdı. Padişahın mutlu olacağı sözcüklerden cinsel fantezisine kadar bir sürü şey anlatılırdı.

CARİYELERİN SÜSLENMESİ

Haremde yaşayan cariyeler kendilerine çok dikkat etmek zorundaydılar. Altın, elmas ve değerli taş ve madenlerden yapılmış takılar, kordonlar, küpeler, yüzükler takarlardı. Özellikle saç uzunluğu cariyeler lehine en

büyük puanlardan biriydi. Saçın uzunluğu cariyeler için önemliydi. Bu nedenle topuklarına kadar saç uzatmaya çalışırlardı. Gözlerine sürme çekilir, vücutlarına kokular sürülürdü. Cariyelerin güzelleşmeleri için kınalardan da çok faydalanılırdı. Cariyelerin elleri kınalanırdı. Değişik mevsimlerde değişik elbiseler giyinirlerdi. Elbiseler genelde kadınsı özelliklerini gözetir türdendi. Yakaları açık, göğüsleri karşısındakini etkileyecek şekilde yarı açık tutulurdu. Özellikle de cariyeler arasında kırmızı şalvar moda idi. Ayaklarına ise yemeni veya özel işlenmiş terlikler giyerlerdi.

CARİYELERİN PADİŞAHA SUNULMASI

Osmanlı padişahına, yatacağı cariyelerin sunulması da özel bir törenle olurdu. Kolay mı, koca padişah bu. Herhalde herhangi bir kulu gibi yatağa girecek değil ya. Üstelik bu iş için yüzlerce insana bakılıyor, para veriliyordu. Bunlar ne işe yarayacaklardı o zaman. Padişaha sunulacak cariye seçilip, yıkanıp kurulandıktan sonra padişaha sunulurken bakın nasıl götürülüyor.

> "Kanuni Sultan Süleyman'ın özel dairesine giden altın yol adı verilen koridor kandillerle hafif bir şekilde aydınlatılmıştı. Padişahın zifaf alayı koridorda ilerlerken beyazlar giymiş hizmetkârlar, alayın başında ellerinde meşaleler taşıyorlardı. Haremde görevli kadınlar genç kıza bu gecenin özellikleri konusunda gerekli bilgileri vermişlerdi. Hürrem bembeyaz giysiler içinde peri kızı gibiydi. Altın yoldan geçerek saadet kapısı önüne geldiler. Padişahın özel dairesinin önünde iri yarı siyahi bir haremağası sağ elinin bir hareketiyle perdeyi araladı ve genç kıza içeri girmesini işaret etti."
> *(Köle Pazarından Saraya Cariyeler. Sema Ok. Kamer Yayınları. Sayfa 49-50)*

HASEKİLER

Cariyeler arasından, padişaha erkek çocuk doğuran kadınların bir kısmına haseki denilirdi. Bir cariyenin haseki olması için padişahın gözdesi olması, erkek çocuk doğurması ve bu çocuğun padişahın ilk on veya çok nadir olarak ilk yirmi çocuğu arasında olması gerekirdi. Sonradan çocuk doğuran kadınlar haseki olamazlardı. Haseki kadınların sayısı dört ile yedi sekiz arasında değişirdi.

Hasekiler de kendi aralarında derecelere tabi tutulurlardı. Padişahın birinci hasekisi baş kadın efendi (sultan) olarak anılır. Diğerleri de ikinci kadın efendi, üçüncü kadın efendi gibi isimlendirilerek derecelere tabi tutulurlardı.

ODALIK (İKBALLER)

Padişahın hasekilerinden başka, odalıkları vardı. Bu odalıkları, hasekilerin dışında haremde bulunan cariyelerine denilirdi. Padişah bu odalıklarla istediği zaman birlikte olurdu. Bunlar da çocuk doğurduktan sonra, padişah üzerindeki etkilerinin büyüklüğüne göre, gözde ve haseki olabilirlerdi. Ama bunların haseki olmaları çok zordu. Çünkü hasekiler saraya tamamen hâkim olduklarından, bu tür odalıkları padişahı fazla etkiledikleri zaman öldürtür veya başkaca bir yolla saf dışı ederlerdi.

İkballere padişahtan çocuk sahibi cariye de denilir. Bir cariyenin ikbal olabilmesi için çocuk sahibi olması ve padişah tarafından gözde tutulması gerekir. İkballer de kendi içlerinde padişahın verdiği öneme ve çocuklarının doğum önceliğine göre derecelendirilirlerdi. Bir cariyenin ikbal olması için padişahın ikballik kadrosunun da dolu olmaması gerekir. Eğer padişahın cariyelerinden elli tanesi çocuklu ise geri sıralarda kalan cariyeler ikbal olamazlardı.

CARİYELER HER YERE KAPALI ARABALARDA GÖTÜRÜLÜRLERDİ

Bir kadının cariye olarak saraya girmesi ömür boyu hapse girmesi anlamı taşıyordu. Binlerce entrikanın döndüğü sarayda kendisini çok zor şeyler bekliyordu. Bir kere bu entrikalar içerisinde hayatta kalmayı başarmalıydı. Oradaki cariyelerin hepsinden güzel ve çekici ise padişahın gözdelerinden kendini korumalıydı. Kendine yardım edecek, gizli sırlarını paylaşacak, başı dara girdiğinde kendini kurtarmaya çalışacak bir hadımağa bulmalıydı....

Bütün bunlarla mücadele eden cariye, bunlara ek olarak bir daha saraydan dışarıya adım atamazdı. Artık tüm dünyası sarayın küçücük odaları ve bazen de padişahın yatak odası idi. Cariyeler Osmanlı döneminin sonlarında saraydan dışarı çıkmaya başladılar. Bu da ağır hastalık hallerinde bir sultanın e-vinde tedavi görmek, halvete gitmek içindi. Bunlardan başka, bir cariyenin saraydan çıkması padişahın cinsel arzularına cevap vermek için olurdu. Eğer padişah başka bir saraydaysa veya av partisine gitmişse veya yazlığa taşınmışsa, o zamanlar istediği cariyeyi yanında götürürdü.

Saraydan çıkan cariye öyle kendi başına değildi. Haremin içine kadar giren cariye taşıma arabalarına binerdi. Yanında haremağaları ve saray görevlileri

bulunurdu. Arabanın her tarafı kapalıydı. Kapalı bir arabanın içinde etrafı erkeklerle sarılmış halde gideceği yere götürülürdü. Eğer yanındaki haremağası ile arası çok iyi ise ve gören de olmazsa, diğer görevlilerin de padişaha haber vermeyeceğine kanaat getirilirse arabanın ufak penceresinde bulunan örtüyü aralayıp şöyle birkaç saniye dışarı bakabilirdi.

> "... Sultanın arzu ettiği şu veya bu kadın hariç sonra bu kadın kimse tarafından görülmemesi için kapalı bir küçük arabada sultana götürülür. Arabanın her dört tarafında görevlendirilen atlı halayıklar giderler."
> *(Dersaadet'te Avusturya Sefirleri. Kral Tebly. Kültür Bakanlığı Yayınları. Sayfa 198)*

OSMANLI ARŞİVİ CARİYELERİN KAYITLARINI TUTMAZDI

Osmanlı arşivinde bugün ne yazık ki cariyelerle ilgili bilgilere fazla rastlamıyoruz. Osmanlılarda kadının fazla önemi yoktu. Aynı durum padişah kızları, kız torunları ve yakınları için de geçerliydi.

Osmanlı kayıtlarında cariyelere ilişkin bir kayıt varsa, bu, o cariyenin kaydının tutulması için değil, başkaca bir öneminden dolayıdır. Şehzadeden bahsederken annesinin adı geçer. Bir olaya karışmıştır adı geçer, padişahın gözdesidir adı geçer.

Cariyelerin bu türden tutulan kayıtları doğru da değildir. Saraya giren kadına Müslüman ismi takarlar. Eski isimleri söylenmez; onun için birçok cariyenin soyu, memleketi, ismi bilinmemektedir. Cariyenin insan olarak bir değeri yoktu. Varsa eğer, onun içinde bulunduğu olay önemliydi. Böyle bir olayın içinde bulunmuşsa ismi kayıtlara geçerdi.

> "Padişah cariyelerinin harc-ı hassa defterlerine yazılma şekli harem hiyerarşisinde nasıl algılandıklarına ışık tutar. Gözdeler 'haseki sultan' ya da 'erhun Sultan x in hasekisi' olarak kayda geçerlerdi ki bu da esas ilişkilerinin bizzat padişahla olduğunu hissettiriyordu. Diğer erkek çocuk annesi cariyeler ise valide sultan x olarak; yani padişahla özel bir ilişkisinin olmadığını sadece potansiyel bir sultanla, yani oğluyla ilişkisi olduğunu gösterecek şekilde yazılırdı. Sadece kız çocuk annesi olan cariyeler ise Har-ı Hassa defterlerine ayrı kaydedilmezlerdi. Muhtemelen hanedan

ailesi içinde kendilerine kudret sağlayacak hiçbir ilişkisi olmayan kişiler olarak görülüyorlardı."
(Harem-i Hümayun. Leslie P. Peirce. Tarih Vakfı Yurt Yayınları. 2. Baskı. Sayfa 174)

"Vakayinamelerde kadınlardan çok nadir söz edilirdi. Valide Sultanların kayıtlarını tutmakla uğraşmazlar, cariye ilişkilerini ise neredeyse görmezden gelirler..."
(Harem-i Hümayun. Leslie P. Peirce. Tarih Vakfı Yurt Yayınları. 2. Baskı. Sayfa 39)

"Özellikle de İ. H. Uzunçarşılı Osmanlı arşivlerinde hanedandaki cariye anaların kayıtlarını bulmaları mümkün olmamıştır."
(Harem-i Hümayun. Leslie P. Peirce. Tarih Vakfı Yurt Yayınları. 2. Baskı. Sayfa 40)

MEZARDA KURTULUŞ

Osmanlı sarayına düşen bir cariyenin saraydan çıkması kural olarak ölümle olurdu. Yani saraya giren cariyenin bir daha oradan çıkmayacağını aklının en önemli yerine kazıması gerekiyordu. Bunun dışında, padişah tarafından yaltakçıların birine hediye olarak verilirdi.

Saraydan kurtulmanın en yaygın yolu ölmekti. Genel olarak ölerek kurtulurlardı. Padişah tarafından daha önemi olmayan ve padişahın ona bakmayacağına kanaat getiren haremağaları, durumu padişaha bildirerek ya biri ile evlendirme gerekçesi ile ya da başka bir geçerli nedenle cariyenin saraydan çıkarılmasını isteyebilirlerdi. Yaygın olan yol, cariyenin paşalardan veya saraya gelip gidenlerden biri ile aşk ilişkisi kurup onunla evlenmek istemesi ve bu konuda hadım haremağalarının işi bağlamasıdır.

Cariyeler saraydan herhangi bir nedenle çıktıklarında, kendilerine özgürlüklerinin verildiğini gösteren bir belge verilirdi. Böylece saray hapishanesinden kurtulmuş olurlardı.

Saraya giren cariyenin kural olarak tek kurtulma yolu olan ölüm onu özgürlüğüne kavuştururdu. Bu dünyada özgürlüğü çok gören Osmanlı Devleti, onların ahirette özgür olabilmeleri için kefenlerinin arasına, itikname denen özgürlük belgesini koyardı. Osmanlı Devleti'nden bu belgenin alınması bile sevindiriciydi.

"Eski zamanda azad edilmeksizin vefat eden cariye ve kölelerin kefeninin altına ve göğsünün üzerine (itik name) denilen azad kâğıdı yazıp koyarlar ve öyle defnederlermiş. Bunu dördüncü zinedar Dirahşan Kalfa'dan duydum."
(Saray Hatıralarım. Safiye Ünüvar. Cağaloğlu Yayınevi. Sayfa 73)

2. ABDÜLHAMİT'İN CARİYELERİNİN SONU

2. Abdülhamit'in cariyelerinden bazılarının sonu Osmanlı Devleti'nde sık sık yaşanan olaylardandı. Saraya yeni cariyeler alınır, eskiyenler ya başkalarına hediye edilir ya ölür kurtulur ya da bir yere tıkanarak ölmeyi beklerlerdi. Özellikle padişaha şehzade vermiş olan cariyelerin başkaları ile evlendirilme hakları da bulunmazdı. Onlar şehzade annesi oldukları için haremde ölmek zorundaydılar.

"Abdülhamit'in yakın bulundurmak istediği kadınar daire-i hususiye bitişik müferih binada yerleştirilirken uzak bulundurmak istediği ihtiyarlar, hizmetine artık ihtiyaç kalmayan haznedarlar ve kızlar, hele bir koca buluncaya kadar tekrar firaşına girmeye layik addedemeyerek bekletilen biçareler takım takım bu harp ve köhne binalara tıkılmıştı."
(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. s. 36)

ÇERKEZ CARİYELERİN SERBEST BIRAKILMASI

Cariyelerin sonuna ilişkin vahim bir olay da Abdülhamit'in Selanik'e gönderilmesinden sonra yaşandı. Sarayda bulunan cariyelerin bu sıralarda büyük çoğunluğu Çerkez'di. Abdülhamit'in cariyeleri 31 arabayı doldurdular. Topkapı Sarayı'na gönderilerek saraydan uzaklaştırıldılar. Sonra da Çerkezlerin yaşadığı yerlere haber salınarak saraydaki cariyelerin serbest kaldığı bildirildi ve cariyeler arasında akrabaları olanların gelip almaları istendi.

Haberi alan Çerkezler saraya koştular. Akrabaları gelen 230 cariye, memleketlerine gittiler. Sarayda akrabaları olanlar kendi kızlarını bulamayınca ağladılar. Kendi dillerini, getirildikleri yerleri, akrabalarını unutan yaşlılar ise dertlerini anlatamadıkları ve kendilerini tanıtamadıkları için, gelenler geri döndükten sonra orada kaldılar.

SOKAĞA ATILAN CARİYELER KAPI KAPI DOLAŞIP İNSANLARA KENDİLERİNİ EVLERİNE ALMALARI İÇİN YALVARDILAR

Osmanlı padişahlarını eğlendirip onların sapıklıklarına hizmet eden cariyeler en sonunda sokağa atılıyorlardı. Abdülaziz öldürülüp, "intihar etti" denildikten sonra sıra onun cariyelerine gelmişti. Bir soy katliamı gibi bu kez cariyelerin üzerine saldırdılar. Bütün eşyaları subaylar tarafından talan edildi. Bununla da kurtulamayan cariyeler sokağa atıldı. Sokakta kalan cariyeler arkalarında yataklarını ve eşyalarını getiren hamallarla kapı kapı dolaşıp kendilerini misafir almaları için halka yalvardılar.

> "Abdülaziz'in hal'i ve intiharı sonunda ise haremde yaşayanların durumu perişanlık halini aldı. Kadınların ve cariyelerin eşyaları subaylar tarafından zapt edildi. Hakanı merkuma müteallik kaffe-i cevari azat olunup bazıları şehirde bildikleri mahale gönderilmiş ise de ekserisinin yeri yurdu olmadığından yatakları hamallar sırtında ve kendileri yer bilmez bir takım biçare ve aceze, şurada burada kapıları çahp kabullerini istirham ettikleri vakidir."
>
> *(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. Sayfa 36)*

SARAY EĞLENCELERİ

Osmanlı sarayında eğlencelerin kendine özgü yönleri vardı. Eğlencelerdeki temel amaç, ağzından çıkan şey kanun olan padişahın devlet yönetiminden uzak tutulması idi. Tüm eğlenceler buna yönelikti. Tahta oturan kişinin cariyelerle, oğlanlarla, eğlencelerle dünyadan nerede ise ilişkisi kesiliyordu. Kendini bir anda eğlencenin içerisinde buluyordu. Cariyelerin kollarından oğlanların yanlarına, oradan hamam sefalarına, oradan partilere derken, nefes alacak zamanı kalmıyordu.

Bu eğlencelerde olukla para akıyordu. Devletin gelirinin büyük bir kısmı buralarda harcanıyordu. Eğlenceler ayrıca çok şatafatlı olurdu. Binbir renkte çeşit çeşit eşyaların kullanıldığı eğlencelerde yiyecek olarak da akla ne gelirse bulunurdu.

Padişahın hemen her akşam eğlencesi vardı. Bu tür eğlenceler artık olağan sayılıyordu. Bundan başka belli başlı eğlenceler de şunlardı.

Hamam eğlenceleri hamamda yapılırdı. Daha çok padişahın ve cariyelerin çırılçıplak yaptığı eğlence, padişahın cariyenin birini alıp hamamdan çe-

kilmesiyle biterdi. Padişah gittikten sonra eğlence bitmiş olurdu, ama geriye kalan cariyeler ve diğerleri isterlerse devam ederlerdi. Havuz başı eğlenceleri de çok değişik olurdu. Cariyelerin çıplak olarak katıldığı eğlenceler olmakla birlikte, giyinik halde yapılan eğlenceler de vardı.

Av partileri de Osmanlı sarayında eğlencelerin en masraflı ve şatafatlılarından biriydi. Oldukça masraflı olan bu eğlence uzun bir zaman alırdı. Burada dikkati çeken, bir sürü parayla getirilen hayvanın yaban hayvanıymış gibi avcıların önüne sürülerek vurulmasıydı. Eğlencelerden belki de en insancılı, en iyisi halvetlerdi. Halvetler sayesinde cariyeler saraydan dışarı çıkma şansı buluyorlardı. Etrafı örtülerle çevrili de olsa ağaçların içinde, çiçeklerin içinde, çimlerin üzerinde ve güneşin altında olmak hapishane hayatı yaşayan cariyeler için en güzel şeydi. Osmanlı sarayının yapmış olduğu eğlencelerden biri de o zamanki ismi "At Meydanı", şimdiki Sultan Ahmet Meydanı olan yerde düzenlenen eğlencelerdir. Burada çeşitli cambazlıklar, hokkabazlıklar ve değişik oyunlar ile birlikte, cirit oyunu oynatılır, güreşler yaptırılırdı. Bazı padişahların cirit oyunu oynadığı da tarihte görülmüştür. Özellikle padişahın üstün bir cirit oyunu oynadığı izlenimini vermek için herkes elinden gelen çabayı gösterirdi.

> "Osmanlı sarayı gerçek görünümüyle, çalgılı bir büyük meyhaneden başka bir şey değildi. Sarayın her bir yanı hanendeler, sazendeler ve maskaralarla dolmuş taşıyordu. Ayrıca dünyanın dört bir yanından devşirilmiş cüceler ayak altında türlü şaklabanlıklar yaparak dolaşıyorlardı."
> *(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 273)*

HAVUZ BAŞI EĞLENCELERİ

Osmanlı padişahlarının eğlencelerinden biri havuz başında yapılan eğlencelerdir. Hamam eğlenceleri gibi, havuz başı eğlencelerinin de kendine özgü bir güzelliği olurdu. Tüm görevi padişahı eğlendirmek olan saray elemanları havuzun etrafını döşerler. Padişahın oturacağı yeri en alasından döşeyen görevliler, padişahın gönlünü hoş tutmak için her şeyi tamam ederlerdi.

Sarayın etrafını dolduran birbirinden güzel cariyeler ve oğlanlar yaptıkları hareketlerle padişahın cinsel arzularını kamçılarlardı. Padişah gözüne kestirdiği cariyeyi orada uydurup tekrar eğlenceye koyuluyordu.

"Sarayın ses ve sır vermeyen kalın duvarları içinde yeni eğlenceler birbirinin peşi sıra düzenleniyordu. İri kara gözlü fildişi tenli Kıpti ve Arap melezi kızların, kuğu ağızlı fıskıyelerden suyun pul pul döküldüğü havuz başında çırçıplak sürdürdükleri kıvrak raksları soluk soluğa izleyen Selim, kızlardan dilediğinin bileğine yapışarak kalır, perdenin ardındaki sedire doğru sürüklüyordu."
(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 189)

"Sarayın havuzlu salonlarında renk renk sular püsküren fıskıyeler altında çırılçıplak kız ve oğlanların kasları yetmez olmuş, Bizans kalıntısı bir tutku olan saray hamamında eğlenceler başlamıştı."
(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 250)

SULTAN MURAT'IN HAMAM SEFASI

Osmanlı padişahlarının grup eğlencelerinin en önemlilerinden biri hamam eğlenceleriydi. Sultan Murat da diğer padişahlar gibi hamam sefasına çok düşkündü. Sık sık hamam sefaları düzenlenir ve Sultan Murat muradına ererdi. Sultan Murat hamam sefalarının hepsini cariyeler ile gerçekleştirmezdi. İstanbul'dan topladığı güzel kadınları, kızları çırılçıplak hamama sokar, onlarla da eğlenirdi. Kimi parayla, kimi kandırılarak, kimi de ailesinden zorla alınıp getirilen bu kadınların, kızların içinde eğlenmeye çalışırdı.

"Murat bir bölümü saraydan üst tarafı mahallelerden zorla kaldırılmış evli kadınlarla genç kızları Sultan Bayezit hamamına doldurup beş yüzü aşkın kadın ve anadan doğma soydurarak aralarından seçtikleriyle kuduz bir hayvan gibi hepsinin içinde cinsel münasebette bulunuyordu."
(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 270)

3. MURAT'IN EĞLENCE TAKIMI

Osmanlı padişahlarının eğlenmesi ve mutlu olması için sarayın içi ağzına kadar doluydu. Bir yandan cinsel ihtiyaçlarını görmesi için cariyeler ve oğlan-

lar. Bir yandan üstün tuttuğu gözde kadınlar. Bir yandan saz ekipleri, cüceler, maskaralar, cambazlar... Hepsi de padişahın mutlu olması için sarayda bulunuyorlardı. Padişah yine de mutlu değildi. Bütün hayatı eğlenmekti. Bu eğlencelerden kendisini mutlu edenler, en uç eğlenceler ve en sapıkça olanlardı. Sultan Murat'ın etrafından bu eğlence takımından biri ayrılmadan diğeri gelirdi. Osmanlı sarayının bu giderlerini karşılamak için zavallı genç insanlar savaşlara sürülür, ölür, öldürürler. Eğer saray eğlenceleri için biraz harçlık ganimet alınmışsa, savaştan galip gelinmiş sayılırdı.

> "3. Murat ise keyfine devam ediyordu. Sabahtan ikindiye kadar eğlenir... sonra 'bu günler dahi böylece geçti.' diye şükrederdi. Kırktan fazla hasekisi, beş yüzden fazla cariyesi vardı. Saray hanendenler, sazendeler, maskaralarla dolu idi. Bütün bunların vazifesi sadece hünkarı eğlendirmekti."
> *(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 285)*

> "Eğlenceler, saz ve söz alemlerinin tek nedeni cinsel içgüdülerini kamçılamak, elde edilecek zevki sonsuza ulaştırmaktı. Her şey sarhoştu bu dünyada, her yanı dolduran eşyaya kadar her şey"
> *(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 524)*

SULTAN İBRAHİM'E KAR GETİRME HİKÂYESİ

Osmanlı sarayında kuş sütünden berisi bulunurdu. Öyle ya iki günlük dünyada başta padişahlar olmak üzere saray halkı mutlu olsundu. Padişahın ve saray halkının içtikleri içkileri ve şerbetleri soğutmak için kara ihtiyaç vardı. Sarayda da kar bitmişti. Olacak iş değildi. Hemen padişah emri çıktı. Bu iş için Bursa kadısı görevlendirildi. Bu onun için büyük bir onurdu. Padişahın eğlenmesinde onun da bir avuç karı olursa çok sevinecekti.

Bursa kadısı İdris Efendi adamları ile Uludağ'a çıktı. Aradan uzun zaman geçmesine rağmen İdris Efendi gelmedi. İdris Efendi'nin dağda karın altında kaldığı düşünüldü. İdris Efendi öldü diye padişah eğlencesi duracak mıydı? Hemen başka biri görevlendirildi. Tam bu arada İdris Efendi karları yüklenerek çıkageldi. Koca Osmanlı Devleti'nin Bursa gibi bir ilinin kadısı padişaha kar getirmek gibi onurlu bir görevi başarıyla yerine getirmişti. Bu

işin de üzerinden başarı ile çıkmıştı. İdris Efendi bununla mutlu iken padişah ve saray efradı da koca Bursa kadısına kar getirttiği için mutluydu.

> "Sultan İbrahim İstanbul'da kadınlarla, müneccimlerle, üfürükçülerle vakit geçiriyordu... sarayda kara ihtiyaç duyulması üzerine Uludağ'dan getirilmek üzere Padişah iradesi çıkmıştı. Bursa kadısı İdris Efendi kar kestirmek için dağa çıkmıştı. Bu zatın kar altında kalıp ölüverdiği söylentisi yayıldığından, mevkii harem çamaşırcılarından birinin himaye ettiği bir adama verilmişse de zavallı kadı Uludağ'dan sağ salim dönünce görevini tekrar elde etmeyi başarmış ve çamaşırcı kadın da kendi koruduğu adamla evlenerek padişah tarafından bir saraya kavuşmuştur."
> *(Osmanlı Tarihi. Joseph Von Hammer. Cilt 2. Milli Eğitim Basımevi. Sayfa 466)*

> "Günde binlerce koyunun, yüzlerce teneke en iyi yağın, şekerin, balın, kaymağın ve türlü çeşitli en nadide turfanda meyve ve sebzenin girdiği saray mutfağında bütün bunlar yenip içildikten sonra daha var mı deniliyordu üstelik."
> *(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 318)*

AV PARTİLERİ

Osmanlı padişahlarının eğlencelerinden biri de av partileriydi. Osmanlı padişahları bu av partilerinde kendilerince mutlu olurlardı.

Osmanlı padişahlarının av partilerine gitmeleri tam bir olay olurdu. Av partilerine gitmek için nerede ise savaşa gitmek gibi hazırlanırlardı. Padişahın hareminden seçtiği cariyeler, oğlanlar özel bölmeli çadırlara yerleştirilmek üzere kapalı arabalarla av partilerinin yapılacağı yerlere taşınırdı. Eğerleri ve yularları altın kaplamalı atlar, altın işlemeli arabalar kervanı yola koyulurdu. Devletin ileri gelenleri padişahlarının mutlu olması için seferber olur, birlikte partiye giderlerdi. Bir av partisine on binlerce asker götürülürdü. Yemeler, içmeler, masraflar normalin kat kat fazlası olurdu.

İşin en acıklı ve komik yanı da av hayvanlarının özel olarak o bölgeye getirilmesiydi. Padişahın avcılıkta başarılı olması ve kendisini başarılı bulması için avın yapılacağı alana binlerce av hayvanı salınırdı. Etrafı çevrilen hayvanlar bölgede kendilerini vuracak avcıyı beklerdi. Devletin ileri gelenleri,

sürdüğü av hayvanlarını nerede ise padişahın gözüne sokacak şekilde yanına getirirlerdi.

Av partisi sonunda, aslında hepsi de dışarıdan alınıp oraya getirilen binlerce hayvan devlet erkanının önüne serilirdi. Sonra da önceki yıllarla kıyaslamalar yapılır ve başarı tartışılırdı. Bir oyun da böylece sona ererdi.

> "Edirne ve Makedonya ormanlarında yapılan sürek avlarından sonra Padişahın önüne bin iki yüz geyik ve binlerce kuş getirildi."
> *(Osmanlı Tarihi. Alphonse De Lamartine. Cilt 2. Sabah Yayınları. s. 588)*

EĞLENCE MASRAFLARININ KARŞILANMASI

Osmanlı Devleti eğlence masraflarına para yetiştiremiyordu. Uydurma tarihçilerin "yükselme dönemi" dedikleri dönemlerde başka ülkeler ediliyor, mallarına el konuluyor ve bunlarla giderler karşılanıyordu. Devletin çökme dönemine girdiği zamanlarda artık bu şansları da kalmamıştı. Ne olacaktı? Masraflar karşılanmıyor diye eğlenceye ara mı verilecekti? Tabii ki değil.

Sultan İbrahim zamanında saray eğlencelerinin masrafını karşılamak için denizlerden geçen gemiler soyuluyor ve oralardan elde edilen gelirlerle eğlenceler yapılıyordu. Bu da devlet adına oluyordu. Devlet adına bu soygunları düzenleyenler, yapanlar büyük bir onurla işe giriyorlardı; soyacak bir gemi bulduklarında ve malı saraya getirdiklerinde bu onurları daha da artıyordu.

> "kalabalık haremdeki kadınların süsü için yaptığı harcamaları hazine karşılayamadığı için Ceneviz ve Venedik gemilerinin önünü kesip yüklerine el koymak için adamlarını görevlendiriyordu. Yeni bir eğlence bulunduğu zaman bir ötekini hemen bırakıyordu."
> *(Osmanlı Tarihi. Alphonse De Lamartine. Cilt 2. Sabah Yayınları. s. 670)*

SULTAN İBRAHİM'İN, ESKİ CARİYELERİ KONTROLE GİTMESİ

Sultan İbrahim'in Osmanlı sarayında çök özel bir yeri vardır. Özellikle haremdeki bütün cariyeleri öldürtmesi, sakalına boncuklar takması vb. gibi hareketleri kendine özgüydü.

Sultan İbrahim'in özelliği bununla da bitmiyordu. Kendi sarayındaki

cariyelere sanki kıran girmiş gibi, eski saraya giderek orada hâlâ kendince işe yarayacak cariyenin olup olmadığına bakardı. Bu, bit pazarında elbise almaya benziyordu. Kendiyle birlikte devlet erkanı da gece yarılarında eski sarayın yolunu tutar, padişahın dişine göre bir cariye arardı.

> "Sanki zevk devletin tek önemli sorunu imiş gibi, kendilerini safahata dalmış adamları çevresine toplamıştı. Geceleyin onlarla yeni saraydan eski saraya gidiyor, terk edilmiş kadınlar arasında yeni güzellikler aramaya koyuluyordu. O zamana kadar yedi erkek çocuk babası olmuş, haremindeki yedi kadını haseki sultan mertebesine çıkarmıştı. Bu kadınlardan her birinin ayrı bir dairesi, maiyeti, haremağaları, hazineden ödeneği, kayıkları, arabaları, köleleri vardı. Bir o kadar henüz anne olmamış gözde cariyesine, eyalet gelirleri kadar ödenek ayrılıyordu. Üstelik her birine tımarlar devredilerek cariyenin ilerde doğabilecek çocukları için devlet kapısında yüksek mevkiler hazırlanıyordu."
> *(Osmanlı Tarihi. Alphonse De Lamartine. Cilt 2. Sabah Yayınları. Sayfa 671)*

HAMAM EĞLENCELERİ

Osmanlı padişahlarının en büyük eğlencelerinden biri hamam eğlenceleriydi. Padişah, cariyeleri çırılçıplak hamama sokar, kendisini de onların içine atardı. Artık aklına ne gelirse onu uygulamaya çalışırdı. Cariyeler de padişahı mutlu etmek için göstermelik hareketlerde bulunurdu ve padişah bunlarla mutlu olurdu.

Padişahlar hamamı çoğunlukla da akşam yatacakları cariyeleri seçmek için kullanırlardı. Cariyeler hamama girdiklerinde tamamen çıplak olmak zorundaydılar. Padişah bu kadınlar içinden kendisini cezbeden, etkileyen, gözüne kestirdiği cariyeyi seçerek söyler, akşam da o cariye yatağına gelirdi.

Kendisini yorgun hisseden padişahın eğlenmesi için hamam yine bir eğlence yeri olarak hizmet ederdi. Cariyeleri hamama doldurtan padişah bir kenarda oturup içkisini içer, yanındaki saz çalıp şarkı söyleyen cariyeleri dinlerken gözleri hamamın içinde kendisinin gözlerini okşayacak hareketlerde bulunan cariyelerin üzerinde gezerdi. Bir yandan Estafurullah çekerken bir yandan ellerini bıyıklarında gezdirirdi. Osmanlı tabiri ile 'Aklına mukayyet olamayınca da' kendini cariyelerin içine atardı.

"Hamamların göbek taşında yan gelip afyon çubuğunu tüttüren, şarabını lıkır lıkır gırtlağına boşalttıktan sonra çevresindeki soytarıların şaklabanlıkları arasında çıplak kız ve oğlanlarla sarmaş dolaş olan Padişah İkinci Selim ...
Sarhoş Selim seks partileri düzenlediği hamamlardan dışarı bile çıkmıyor, gün ve gecelerini dünyanın dört bir yöresinden satın alınmış renk renk cariyelerin cıvı cıvıl kaynaştığı saray hamamında geçiriyordu."
(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 251)

HALVET

Haremde bulunan cariyeler çeşitli şekilde eğlenirlerdi. Bunlardan biri de bahçelerde eğlenmelerdir. Bu eğlenmelere halvet denilir. Eğer bu eğlenceler padişahın çocukları ve önemli hasekileri arasında yapılırsa buna da muhtasar halvet denilirdi. Bu halvetlerden bir de has bahçe halvetleri vardı ki, bu hepsinden görkemli ve masraflı olurdu. Has bahçe halveti yapılacağı zaman bahçenin her tarafı örtülerle kapatılır, özel ve süslü renk renk çok sayıda çadır kurulurdu.

Padişahın namusunu korumak o kadar kolay değildi. Ya bir gören olursa ne olacaktı. Bu nedenle bahçenin dışarı ile tüm ilişkisi kesilirdi. Kem gözlerin halvet yapılacak bahçenin kenarına yaklaşmasına dahi izin verilmezdi.

Ömrünü bir nevi ömür boyu hapis hayatı gibi yaşayan bu genç ve güzel cariyeler için bir bahçeye gitmek, değeri biçilemeyecek kadar önemli bir olaydı. Onun için halvete gidecek cariyeler, halveti duydukları andan itibaren o anı iple çekerledi.

Hapishane hayatı yaşayan bu cariyeler bahçelerde güneşin, doğanın, yeşilin tadını çıkarmaya çalışırlardı. Belki de o padişah kurbanlarının hayatlarında en güzel günler ve özgürlüğün kendilerine yaklaştığı en yakın anlar bu halvetlerdi.

"Kadınlar göçlerde (Topkapı Saray'ından başka bir yere gitmeğe denir.) mesirelere gidişte iyi kapatılmış arabalara binerlerdi. Bu gidiş ve gelişte harem halkına siyah hadım ağaları nezaret ederdi. Cariyeler darüssaade ağasından izin almadan bir tarafa gidemezlerdi. Göçlerde, halvetlerde kim olursa olsun erkeklerin harem

kadınlarını seyretmesi yasaktı. Bu yasağa dikkat etmeyenler, kadınları seyre kalkanlar bu esnada yakalanırlarsa cezaları ölüm olurdu.
Haremde yaşayan kadınlarla en çok münasebetleri olan, erkek siyah hadımağaları, sanra da cüceler ile dilsizlerdi. Siyah hadımağları sık sık doktorlar tarafından muayene edilirlerdi. Bunların hakikaten hadım olup olmadıklarına dikkat edilirdi. Bu kadar sıkı kontrollere rağmen zaman zaman haremde bazı çapkınlıkların meydana çıktığı anlaşılmaktadır."
(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 656)

İKİNCİ SELİM HAMAMDA CARİYELERİ KOVALARKEN ÖLDÜ

Osmanlı padişahlarının en çok meşgul oldukları bir konu vardı: eğlence ve adam öldürme. Günlerini çeşitli sapık eğlencelerle geçiren padişahlar, arada sırada kafalarını pencereden dışarı çıkarır gibi eğlenceye biraz ara veriyor, birkaç sadrazam, vezir veya başka yetkiliyi öldürüyor veya bir bölge halkını katlettirme emri verip tekrar eğlencelerine dalıyorlardı.

Padişahın tüm dünyası bu eğlencelerdi. Belki de bu eğlenceler diğer devlet görevlileri tarafından özellikle yaratılıyordu. Bu bilinmiyor, ama bilinen, padişahların hayatlarını sapık eğlencelerle geçirdikleri idi. İşte tarihe İkinci Selim olarak geçen Osmanlı padişahı da bu eğlenceler içinde kaybolmuş bir padişahtı. İkinci Selim'in diğerlerinden bir farkı vardı, o da ölüm şekliydi. İkinci Selim'in ölümü maalesef bu eğlencelerin en heyecanlı anında olmuştu.

Saray hamamına doldurttuğu seçme cariyeleri ile adem havva misali çırılçıplak halde eğleniyordu. Cariyeler ona cilve yapıyor, o da darı ambarına düşmüş tavuk misali hangi darıdan yesem diye seçmece yapıyordu. Türlü eğlenceler yaptıktan sonra, sıra hamamda cariyeleri kovalamaya gelmişti. O kovalıyor, cariyeler kaçıyorlardı. Güya tuttuğu cariye ile bir olacak veya sapık zevkini tatmin edecekti. Cariyeler padişahın önünden kaçarken yalandan çığlık atıyorlardı; İkinci Selim kendinden geçiyordu. İşte ne olduysa bu anda oldu. İkinci Selim'in kalbi bu eğlenceye fazla dayanamadı. Oraya düştü. Halkına çektirdiklerinden ve yaptığı katliamlardan dolayı, Os-manlı padişahı olması ve buna ilaveten Müslümanların halifesi olması dolayısı ile cennetteki hurilerle eğlencesine devam etmek üzere saraydaki eğlencesine nokta koydu.

PADİŞAH EĞLENCELERİNDE SAZ GRUBU PERDENİN ARKASINDA BULUNURDU

Osmanlı padişahları, toplu eğlencelerinin dışında cariyeleri ile birebir olarak da eğlenirlerdi. Zaten günlerinin büyük bir kısmını bu tür eğlencelerle geçirirlerdi.

Yanındaki cariyeye, hiç olmazsa şu görüntümün çirkinliğini biraz olsun azaltayım diye güzel sözler söyler, ona ihsanlarda bulunurdu. Cariyenin de eğitildiği ve tamamen yapmacık kelimelerden oluşan konuşmaları ve cevapları da bu muhabbetin en aranan unsuruydu.

Padişah ile cariyesi arasındaki bu görüntüleri görmemeleri için, ortama romantizm katmaya çalışan saz grubu da, perdenin arkasında bulunurdu. Bütün konuşmaları net olarak duyan ama içeriyi göremeyen bu saz grubunun niye perdenin arkasına saklandığı ise çok açıktı. Cariye ile padişah arasındaki sevişmelerin ve vücutlarının görülmesini engellemekti. Bir yandan padişah ile cariyesi sevişirken boşalan bardaklarını oğlanlar dolduruyordu. Perdenin arkasındaki saz ordusu ise perdenin diğer yanındaki manzarayı düşüne düşüne işini yapmaya çalışıyordu.

6

OĞLANCILIK

GÖTLEKLER

Padişahların ve Osmanlı Devleti'nin üst kademe yöneticilerinin saraylarında oğlanların bulunması halk arasında tepkiyle karşılanıyordu. Osmanlı kültürü ve devletine karşı olan halk bu hareketleri kınıyordu. Padişahla bir olan, sonra da devletin çeşitli kademelerinde görev alan bu oğlanlara halk "götlek" diyordu. Bugün dahi Anadolu'da küfür anlamında kullanılan götleklik kelimesi bu kişilere takılan yakıştırmadan kaynaklanmıştır. Padişah ile bir olup da sonra devlet kademelerinde görev alan kişilerin çocukları, şu anda dahi atalarının yapmış olduğu bu aşağılık hareketin ayıbı ile anılmaktadır. .... ili, ... ilçesi, ... köyünde bu tür padişah oğlanının soyundan gelen aileye bugün dahi köylüler tarafından "götlekgil" denilmektedir. Köy halkından o aileye kız verme, kızını alma olayı olmamaktadır. Onlarla hısımlık ilişkisi kurulması aşağılık bir hareket olarak görülmektedir. Halk bugün dahi bu suçsuz insanların atalarının yapmış olduğu pislikleri torunlarına mal etmektedir.

HER OSMANLI PADİŞAHININ OĞLANLARI VARDI

Osmanlı sarayında iki grup insan vardı el üstünde tutulan. Daha doğrusu bütün sarayın harcamaları bu iki grup üzerine olurdu. Bunlardan biri cariyeler, ikincisi oğlanlardı. Bu iki grup insan padişahın dünyalıklarıydı. Bütün eğlenceler bunlar üzerine kurulurdu.

Oğlanlar çeşitli ülkelerden toplanan erkek çocuklarından oluşurdu. Bu toplanan erkek çocuklar arasından güzelleri seçilerek alınırdı. Seçilen bu çocuklar saraydaki adetler, hareketler, işleyiş hakkında yetiştirilirlerdi. Sonra padişahın oğlanları grubuna hadım edilirlerdi. Saray içinde padişah eğlencelerinde bulunurlardı. Padişah bu oğlanlarla gönül eğlendirir, sever ve bir olurdu. Osmanlı Devleti'ne Araplardan geldiğini sandığım oğlancılığın, Osmanlı sarayında çok çok önemli bir yeri vardı. Bazen oğlanlarla cariyeler arasında kıskançlık kavgaları, münakaşaları olurdu. Padişahın bu oğlanlarla yatması, bir olması, ona çeşitli sapık cinsel hareketlerde bulunması yadırganmazdı.

On altı-on yedi yaşlarına gelip de erkeklik belirtileri meydana çıkmaya başlayan oğlan, artık padişahın yanından alınır, bu kez devletin çeşitli kademelerinde görevlendirilirdi. Padişahın oğlanı olmak Osmanlı Devleti'nde bir ayrıcalıktı. Padişahın oğlancılığını yapmış olanlar devletin üst kademelerine çok daha hızlı ilerliyor, en üst mevkilere getiriliyorlardı. Oğlanlarla padişah arasında kurulan gönül ilişkisi dolayısı ile oğlanlar daha korumalı olduklarından, karşılarında hiçbir güç duramıyordu. Kolay değildi hani, bugüne bugün padişah ile bir olmuştu. O kadar ayrıcalığı olacaktı.

BIYIĞI TERLEYEN OĞLANLARIN DEVLET KADEMESİNE ATANMASI

Osmanlı sarayına alınan oğlanlar, padişahların sapık ilişkilerinde kullanılırlardı. Her birine bir iş verilirdi; bir yandan bunlarla uğraşırlar, bir yandan da padişahın ihtiyacını görürlerdi. Oğlanlar belirli bir yaşa gelmeye başladılar mı, saraydan çıkarılır, yerlerine başka başka oğlanlar alınırdı. Bu eski oğlanlar da devletin herhangi bir kademesine atanırlardı.

Oğlanların sarayda tutulma süreleri, bıyıklarının terleyip erkeksi bir hal almaya başlamalarıyla sınırlıydı. Bu çağları geçiren oğlanlar da vardır. Bunlar ya padişahı derinden etkilemiş olanlar ya da sarayda yeni oğlanlara öğretmenlik yapan oğlanlardı. Bu tür oğlanlar, gelen çocukların bu sapık eğilime yönelmeleri konusunda ustalık ve öğretmenlik yaparlardı.

Bir oğlanın ne zaman ki bıyığı terledi, o zaman saraydan kovulma zamanı gelmiş olurdu. Artık erkeksi bir hal alan bu oğlanlar artık devlet yönetecek hale gelmiş sayılırlardı. Bundan sonra devlet yönetmeye başlarlardı.

> "... oğlanlar için padişah İstanbul'da, Galata'da, Edirne ve Bursa'da, hatta bizzat kendi sarayında özel köşkler yaptırdı. Bun-

larda onlara Türkçe okuma yazma, kılıç kalkan kullanma, ot akma öğretilir... En güzel ve becerikli delikanlılar padişahın sarayına alınır. Bunlara oğlan denilir. Her biri günde 8 akçe alır. Kendilerine ayrıca elbise verilir. Bu oğlanlar padişahın etrafındadırlar. Bir kısmı (çeşnegir, tablekar, sofracı) dırlar. Bıyıkları terleyip sakalları çıkmaya başlayınca aralarından seçilen bazıları (Çelebi) olurlar..."

(İstanbul ve Anadolu'da Seyahat Günlüğü. Hans Dernschwam. Kültür Bakanlığı Yayınları. Sayfa 190)

2. BEYAZIT, ÇOCUKLARINA OĞLAN GÖNDERDİ

Osmanlı padişahları arasında oğlancılık artık yasallaşmıştı. Babasının bir oğlanla yattığını oğlu çok iyi bilebiliyordu. Babası da bunu saklamıyordu. Bu ahlaksızlık artık birbirlerine oğlan hediye etmeye kadar ilerlemişti. 2. Beyazıt' ın 1482 yılında oğlu Şehinşah'a gönderdiği hediyeler arasında cariyelerden başka, beş tane de oğlan vardı. Bundan başka yine 2. Beyazıt 1484 yılında yine aynı oğluna 10 cariyenin yanında 10 tane de oğlan göndermiştir. 1484 yılında yine 2. Beyazıt oğlu Ahmet'e 10 cariyenin yanında 10 tane oğlan göndermiştir. Yine oğlu Ahmet'e 1486 yılında iki cariye ile birlikte iki oğlan göndermiştir.

ZÜLÜFLÜ İÇ OĞLANLARI

Osmanlı sarayında zülüflü oğlanlar vardı. Padişahı daha iyi cezp etmeleri için zülüf takarlardı. Bu zülüften dolayı onlara zülüflü oğlanlar denilmiştir.

Bunlar küçük yaşlarda saraya alınırlardı. Özellikle oğlan vergisi ve savaş sırasında işgal edilen yerlerdeki Hıristiyan çocuklarından oluşan bu grubun bir özelliği vardı: Çok güzel olurlardı. Yüzce çok güzel olan bu çocuklar, saraya alınıp padişahın sapık emellerine alet edilirlerdi. Padişah kendilerinden memnun kalırsa paşa dahi kalırlardı. Paşa olmak o kadar zor değildi. Biraz dişlerini sıkacaklardı, hepsi o kadar.

Zülüflü oğlanların saçları sırmadan yapılırdı. Omuzlarından göğüslerine, aşağı sarkardı. Bu kendilerini daha kadınımsı gösteriyordu. Bir anda bine yakın zülüflü oğlan bulunduğu oluyordu sarayda.

"Sarayda, Enderunda 'Zülüflü ağalar','Enderunu Hümayun gulmanı' adı altında binden fazla iç oğlanı toplanmıştı. Küçük yaşlar-

da saraya alınan bu oğlanların... Zülüflü ağalar ilk devirlerde, Yeniçeri Ocağı için devşirilen acemi oğlanlarının yüz ve vücut güzelliği ile mümtaz olanlarının arasından seçilmişti. Bir kısmı da harp esiri olan çocuklardan ayrılıp alınmıştı... Osmanlı sarayının iç oğlanlarına lakabını vermiş olan 'zülüf' Enderunu Hümayun tuvaletinde bir ameti farika idi. Sırmadan örülmüş olup sırmalı enderun serpuşuna merbut idi. İki omuz hizasından göğse doğru sarkardı... bu dört koğuşu dolduran saray iç oğlanlarının zülüflü ağaların sayısı kati olarak tespit edilmemiştir. 9-10 yaşındaki çocuklardan ellilik olgun adamlara kadar bine yakın bir kadrosu olmuştur."

(Topkapı Sarayı. Reşat Ekrem Koçu. İstanbul Ansiklopedisi Yayını. Sayfa 123-124-125)

YILDIRIM BEYAZIT'I, OĞLANCILIĞA ALİ PAŞA ALIŞTIRDI

Osmanlı padişahlarından Yıldırım Beyazıt'ı oğlancılığa Ali Paşa alıştırdı. İş cinsellik ve cinsel sapıklık olunca arada padişahlık, vezirlik ilişkisi kalmıyordu. Bu konuda ortak hareket ediyorlardı. Tarih yazarları Yıldırım Beyazıt'ın ilk zamanlar oğlancılığı bilmediğini, Ali Paşa'nın, saraya sokulan güzel çocukların ırzına geçtirerek onu oğlancılığa alıştırdığını yazarlar.

"... Osmanlılarda içkili eğlence Yıldırım Beyazıt'la başladı. Padişahı da buna alıştıran Ali Paşa'dır. Ali Paşa aynı zamanda Yıldırım'ı oğlancılığa da alıştırmıştır. Genç Hıristiyan delikanlılarını satın alarak bu işte kullanıyor ve onları iç oğlanı olarak saraya alıyorlardı..."

(Osmanlı Tarihi. Hammer. Sayfa 248)

OĞLANCILIĞIN BOYUTU

Her zaman söylerim: Bir halkın, bir devletin tarihi tanınacaksa bunu o devletin tarihçilerinden değil; gezginlerden, anılardan öğrenmek gerekir. Maalesef Osmanlı Devleti'nin ve halkının tarihi de böyledir. Devlet tarihçileri on binlerce Alevi'nin öldürülüşünü kayda değer bir şey görmeyip de lütfen yazarken, yabancı bir gezgin halkın giyindiği çoraba kadar yazıyor. Kadınların kara çarşafa sokulmasına kadar yazıyor. İşte Hans Dernschwam *İstanbul ve Anadolu'da Seyahat Günlüğü* isimli kitabında İstanbul'da oğlancılığın boyutlarını ne kadar güzel anlatıyor. Erkek çocuklara kız çocuklarından daha

çok sahip olunması gerektiğini, çünkü erkek çocuklarına rağbetin daha fazla olduğunu özellikle belirtiyor.

> "Kötü kadınların hepsi de peçelidir. Bunları tanımak mümkün değil. Evlerinde bir iş yapmazlar, zaten evlerinde bir şeyleri yok. Bu yüzden de İstanbul bir sodom diyarı ve kötü kadınlarla dolu. Macar kadınlarının bize söylediklerine göre, erkek çocuklara kızlardan daha çok göz kulak olmak lazımmış."
> *(İstanbul ve Anadolu'da Seyahat Günlüğü. Hans Dernschwam. Kültür Bakanlığı Yayınları. Sayfa 144)*

FATİH, OĞLUNU KENDİSİNE VERMEYEN RAHİBİ ÖLDÜRDÜ

Fatih Sultan Mehmet de ataları gibi oğlancılık konusunda çok ileri gitmişti. Oğlancılık konusunda tercihini çok açık gösteren ve sarayında bu amaçla onlarca oğlanı bulunan Fatih, İstanbul'u fethettikten sonra İstanbul'da yakışıklılığını duyduğu Bizanslı rahip Lukas Notaras'ın oğlunu görür. Oğlanı görür görmez vurulan Fatih, rahipten oğlunu kendisine vermesini ister. Bizanslı rahip bu çirkin teklife şiddetle karşı koyar. Fatih bunun üzerine rahip Lukas Notaras'ı öldürtür.

> "Oğlanı almayı kafasına koyan Fatih, oğlanı babasından ister. Bu işler gönül işi olduğu için her yerde de zor kullanılmaz. Rahip oğlunun bir erkek olduğunu ve oğlan olarak kullanılmasına bir baba olarak razı olmadığını söyler. Oğlunu padişaha oğlan olarak vermez. Bunun üzerine Fatih oğlunu kendisine vermeyen baba rahibi öldürür."
> *(Osmanlının Kanlı Tarihi. Av. İsmail Metin. Parşömen Yayıncılık. 2. Baskı. Sayfa 57)*

PADİŞAHA HEDİYE OLARAK OĞLAN VERİLİYOR VE BUNLAR RESMİ GEÇİTTEN GEÇİRTİLİYORDU

Oğlancılık konusunda Osmanlı Devleti'nin yaptığı aymazlıklar sınırı aştı. Osmanlı padişahına gönderilen hediyelerin içinde oğlanların özel bir yeri vardı. Padişahların oğlanlara düşkünlüğünü bilen yabancı devlet yetkilileri, özellikle hediyeler arasına oğlanları yerleştirirlerdi. Özel kutlama günlerinde padişah, resmi törenler düzenlediğinde resmi geçitler yaptırırdı. Yine bu resmi geçitlerde padişaha gelen hediyeler bir bir gösterilirdi. Bunlar arasında

gelen oğlanlar, en güzel elbiselerle Osmanlı yetkililerinin ve halkın gözü önünde resmi geçitten geçirtilerek gösterilirdi.

"... Padişahın düğününde, nişanında kendisine Afrika'dan özel olarak toplanmış güzel oğlanlar hediye edilir ve bu oğlanlar halkın da izlediği bir törende resmi geçitten geçirtilirdi." *(Osmanlının Kanlı Tarihi. Av. İsmail Metin. Parşömen Yayıncılık. 2. Baskı. Sayfa 55)*

ÜÇÜNCÜ OSMAN, OĞLANCI OLMASININ YANINDA, KADINLARDAN NEFRET EDERDİ

Gün geldi devran döndü, Üçüncü Osman geçti Osmanlı tahtına. Padişah olunca, önüne binlerce cariyenin bulunduğu harem serildi. Bu yetmiyormuş gibi, bulunan birbirinden güzel kızlar yatağına sokuldu. Ama Üçüncü Osman hiçbirine bakmıyordu. Bakmadığı gibi kadınlardan korkuyordu. Öyle gözüküyordu. Belki de korkuyor numarası yapıyordu. Adam kadın kavramına kızıyordu. Belki de günlerce Allah'a yalvarıyordu, oğlanlar varken niye kadınları yarattın, hepsini yok et diye.

Sarayda kadınların kendisine görünmesini yasakladı. Bu yetmiyormuş gibi İstanbul'da kadınların sokağa çıkmasını da yasakladı. Kadınların süslenmelerini, kendilerine bakmalarını dahi yasakladı. Belki iktidarı elinde daha sağlam tutsaydı, tüm kadınları öldürtebilirdi, ama bunu yapacak gücü yoktu elinde.

Üçüncü Osman'ın bir tek aşkı vardı, o da oğlanlar. Gecesini gündüzünü oğlanlara ayırıyordu. Onlarla yatıp kalkıyordu. Birbirinden güzel ve yakışıklı iç oğlanları yatağından çıkarmıyordu.

Osmanlı Devleti erkek devletidir. Bu zihniyete göre kadın olmak küçük olmak, aşağılık olmaktı. Üçüncü Osman'ın kadınlardan bu kadar nefret ederken ve onlardan korkarken, oğlanlarla bu kadar rahat hareket etmesi insanın aklında birtakım soru işaretleri bırakıyordu. Bu konuda psikologlar, çok daha iyi açıklamalarda bulunacaktır; cinsel olarak pozitif rol oynayan bir kişi, oğlanlara ne kadar düşkün olursa olsun, yine de kadınlardan bu kadar nefret edemez. Geriye bir tek şey kalıyor. Bu da Üçüncü Osman'ın kendisinin oğlan olma ihtimali. Bu konunun gerçekten ciddi araştırılması gerekir. Bir kişinin kadınlardan bu kadar nefret etmesi ve erkeklere bu kadar düşkün olması ancak bu şekilde açıklanabilir. Ama maalesef Osmanlı Devleti erkek dev-

letiydi. Bir padişah erkek rolünde her tür sapıklık yapabilir, bunlar normaldi, ama kadın ve oğlan rolünde bir şey yapamazdı. İşte buna dayanılamazdı. Böyle bir şey kesinlikle gizlenirdi. Bu yüzden tarihin bu yanı ne yazık ki gizli kaldı. Hiçbir Allah'ın kulu çıkıp da padişahın oğlan olduğunu yazamazdı, söyleyemezdi, anında öldürülürdü. Ama bunun yerine erkek olarak ne kadar sapık olduğunu söyleyebilirdi, çünkü bu tür sözler padişahın erkekliğinin büyüklüğünü gösterirdi. Önemli olan yaptığı sapıklıklar değil, erkeklik gücüydü.

VALİDE SULTAN, PADİŞAHA OĞLAN AYARLIYOR

Osmanlı ahlak anlayışına da akıl sır erdirilmiyor. Aile ilişkisinde gizlilik ilkesi vardır. Sapıkça emellerde değil, çok normal cinsi ve duygusal ilişkilerde dahi oğlu ile anne arasında bir sınır ve gizlilik ilkesi vardır. Osmanlılarda bundan da vazgeçtik, oğlunun tüm sapıklığını annesi biliyor, bilmekle kalmıyor, oğlunun sapık emellerine yardımcı olmak için ona kendi eli ile oğlan sunuyordu.

> "4. Murat'ın da böyle bir yaşamı olduğunu (oğlancılık) tarihler yazarlar. Annesi Kösem Sultan oğlunu sürekli güzel oğlanlarla ilişkiye yöneltmişti. İlk gözdesi Ermeni dönmesi Musa Melek Çelebi'ydi..."
> *(Osmanlı Padişahları. Reşat Ekrem Koçu. Sayfa 207-221)*

YAVUZ, KEMANCI DELİKANLIYI GÖRÜNCE VURULDU

Yavuz Sultan Selim kadınlara düşkün olduğu kadar oğlanlara da düşkündü. Sarayında yüzlerce kadın cariyeyle birlikte, sayıları oldukça fazla oğlanlar da bulunurdu. Bu oğlanları gerek savaşta esir aldığı gençlerden seçiyor gerekse esir tüccarlarından satın alıyordu. Manisa'da bir delikanlının çok güzel keman çaldığını duymuştu. Güzelliğini de duymuş olacak ki, kalkıp oralara kadar erinmeden gitti. Delikanlıyı gördüğünde vurulan Yavuz, kadından delikanlıyı kendisine satmasını istedi. Tabii istek yerine getirildi. Büyük paralar vererek delikanlıyı sarayına getirdi. Bu delikanlı daha sonra İbrahim ismini alarak sadrazamlığa getirildi.

İSTANBUL'DA BEKÂR HAYATI

Osmanlı Devleti'nde, özellikle şehirlerde ve Osmanlılara yakın yerlerde yaşayan insanların ahlakları oldukça bozulmuştu. Anadolu halkı gerek dil,

gerek mezhep, gerek kültür olarak Osmanlı ile taban tabana zıt olduğu gibi, ahlak açısından da tamamen iki farklı uçtalardı.

Bir Hıristiyan'ın evine oturmaya giden kızı içeride bir erkekle yan yana oturma şansı var diye suçlayan Osmanlı yetkililerinin kendileri ahlaksızlığın en alasını yapıyorlardı. Kadın erkek yan yana geliyorlar diye Alevilere olmadık iftiralar atan Osmanlı, ahlaksızlığın en alasını yapıyordu. Osmanlının bu ahlaksızlığı kendi yandaşlarını ve egemenliğinin çok belirgin olduğu şehirlerde halkı da etkiliyordu. Bu durum halkı da bozmuştu.

Oteller, hanlar, hamamlar artık pislik yuvası haline gelmişti. Bekâr evleri pislik yuvası haline gelmişti. Bir kadınla bir olmak için gerek maddi gerekse manevi gücü olmayan bu insanlar artık sorunu kendi aralarında çözmeye başlamışlardı. Cinsel ahlaksızlık o boyutlara varmıştı ki, sırf bu amaçla evlere giriliyor, köyler basılıyordu.

> "... Bekârlığın Osmanlılarda bir kurum olarak örgütlenmiş olduğunu söylersek abartmış olmayız. Osmanlı Devleti'nin büyük bir daimi harp makinesi halinde çalışması da bekârlık hayatının fazlalığına amil oluyordu. Bütün ümeranın kapıları binlerce bekâr sekbanın toplandığı birer yuva halindeydi. Bölük bölük ulufeye yazılarak halalere atap, yeniçeri, sipahi ve gönüllü yollananlar da bekâr yaşıyorlardı. Nihayet köylerden şehirlere geçinmeye gelen pek çok insan da buralardaki ömrünü bekâr geçirmekteydi...
> İstanbul ve Bursa gibi büyük şehirlerde açılan kahveler de işsiz bekârlarla doluydu. Gece yatmak için kullanılan hanların çoğu bekâr odaları olarak adlandırılırdı. Buralar genç erkek çocuklarla düşülüp kalkılan yerlerdi ve şehir ahlakının bozulmasına yol açtıkları, üzerinde bolca yazılmış bir konuydu.
> Ayaklanmalarda ve köy baskınlarında cinsel açlığın önemli bir rol oynamış olduğunu söyleyebiliriz. Bu nedenle resmi hüviyetli şahısların emrinde hizmet eden insanların ve devletin ulufeli askerlerinin köylerde yaptıkları zulümlerden en çok şikâyet mevzuu olan hal de bu bekâr kimselerin gelip halkın evlerine konmaları ve bu şekilde kadınlarına ve oğullarına tecavüz etmeye kalkmalarıydı."
> *(Siyasi Kültürümüzde Zulüm ve İşkence. Taner Akçam. İletişim Yayınları. Sayfa 95)*

YAVUZ SULTAN SELİM, ÇALDIRAN SAVAŞI'NDA BİR OĞLANA ÂŞIK OLDU

Yavuz Sultan Selim, Türk beyliklerinden sonra İran topraklarında yeşeren Şah İsmail kuvvetlerinin üzerine yürüdü. Savaş alanı olan Çaldıran yakınlarına geldiğinde bir erkek çocuğu ile karşılaştı. O zamana kadar katilliğin her tür örneğini sergilemiş olan Yavuz, oğlanın karşısında elbise değiştirir gibi, o halini bırakıp duygusal elbiselerini giyindi. Oğlana âşık olan Yavuz, aşkından çocuğa şiir yazdı.

Bir devletin en önde gelen kişisi, bugünkü anlamda cumhurbaşkanı, devlet başkanı bir çocuk görüyor ve ona âşık oluyor. Sonra bütün devlet büyüklerinin yanında buna şiir yazıyor, sapık duygularını açığa vuruyor. Acaba o devlet erkanı ne hissetti? Bu olayı nasıl karşıladı? Yavuz için ne dediler. Sanıyorum, Osmanlılar zamanında toplumsal ahlak da bozulmuştu. Bu görüş doğrultusunda düşündüğümüzde hiçbir devlet büyüğünün Yavuz'u ayıpladığını sanmıyorum. Zaten ayıplayamazdı. Belki de toplumsal ahlak bozulmasından dolayı onlar da çocuğun güzelliği karşısında, 'ah keşke Sultanın yerinde ben olsam' demişlerdir.

> "Nitekim altın, kadın ve oğlan tutkusuyla giriştiği İran savaşına giderken yüz binlerce Türkün can ve kan verdiği Çaldıran dolaylarındaki bir köyde rastladığı bir Acem oğlanının karşısında uzun uzun durup tutkusunu şu iki dizeyle dile getirmekten kendini alamadı.
> Şirler (Aslanlar) pençei kahrımdan olurken lerzan
> Beni bir gözleri ahuya zebün etti felek."
> *(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 185-186)*

PAŞANIN, PADİŞAHIN OĞLANINA ÂŞIK OLMASI

Osmanlı'da olmadık olmuyordu. Oğlancılık o kadar yaygın olur da, bu konuda ihanet olmaz mı? İhanet olur da, hem de ihanete uğrayan padişah olur da ihanet bedelsiz kalır mı? Tabii ki kalmaz. Osmanlı Devleti'nin vezirlerinden Ahmet Paşa sarayda padişahın oğlanlarından birine âşık olur. Bu aşk Türk filmlerindeki gibi kara sevdaya dönüşür. Ahmet Paşa padişahın bostancılarını, kelle kestirmesini hiç dikkate almaz. Gözü oğlandan başkasını görmez. Ahmet Paşa'nın padişahın namusuna göz dikmesi kulaktan kulağa

yayılır, ta padişahın kulağına gider. Padişah bu ihaneti detayı ile öğrenmek için onları izlettirir.

Zülüflü oğlan ile Ahmet Paşa'yı çaktırmadan izler. Ahmet Paşa zülüflü oğlana o kadar âşıktır ki, gözü hiçbir şeyi görmez. Padişah durumu tamamen görür. Bu kez ikisini hamamda baş başa bırakır, yalnız zülüflü oğlanın zülüfünü keser. Ahmet Paşa, oğlanın zülüfünün kesildiğini görünce üzüntüden deliye döner ve şiirler yazar. Padişah bu durumu açık olarak görünce, kendi namusuna göz diken Ahmet Paşa'nın icabına bakar.

YAVUZ'UN OĞLANLARI

Yavuz Sultan Selim'in Osmanlı tarihinde çok özel bir yeri vardır. Başta kardeş katili, sonra baba katili, arkasından da Alevi katili olan Yavuz, oğlancılık konusunda da unvan sahibiydi. İşte aşağıdaki alıntıda, Mısır'ı işgali sırasında kutsal emanetleri develere yükleyip İstanbul'a dönen Yavuz, kendi zevkini de düşünmüş olacak ki, yanında oğlan getirmeyi de ihmal etmemiştir.

> "Mısır dönüşünde bin deve yükü altın ve gümüş ganimeti sarayının hazinesine yerleştiren zulüm ve cinayette Yavuz Birinci Selim, tutsak Arap oğlanları iç oğlanlar örgütündeki öteki oğlanların arasına... kattı."
> *(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 189)*

7

İÇKİ VE AFYON TUTKUSU

OSMANLI PADİŞAHLARININ AFYON TUTKUSU

Osmanlı padişahlarında içki ve afyon tutkusu çok fazlaydı. Özellikle ikinci dönem Osmanlı padişahlarının içki ve afyon tutkusu çok daha fazlaydı. Halka içki içmeyi yasak eden Osmanlı Devleti sarayında yığınla içki içiliyordu.

Padişahlar eğlence, kadın, oğlan, içki, afyon gibi alışkanlıklarla dünyadan ilişkilerini keserlerdi ve devlet bazı kişilerin ellerine kalırdı. Bu durum özellikle yaratılırdı. İşte birkaç Osmanlı padişahının durumu Osmanlı padişahlarının geneli hakkında bilgi vermektedir.

> "Üçüncü Osman bütün Osmanoğullarının onda dokuzu gibi çirkin idi. Üstelik afyonkeşti. Bu tutkusuna aşırı içki düşkünlüğünün katılmış olmasının sonucunda daha da çirkinleşmişti." *(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 488)*
>
> ...
>
> "(2. Mahmut) O da kendinden öncekiler gibi kan dökücü idi. Ve yine kendisinden öncekiler gibi şarap ve afyon tutkunuydu." *(A.g.e. Sayfa 566)*

"Geceleri içki sofrasında saz, söz ve şiirle; günlerini avda geçiren Sultan Murat'ın (2. Murat)..."
(A.g.e. Sayfa 97)

ESRAR İÇMENİN CEZASI ÖLÜMDÜ

Osmanlı sarayında kilolarca esrar tüketilirken, halkın esrar içmesi yasaktı. Herhalde diğer şeylerde olduğu gibi, bu konuda da halkı düşünüyorlardı. Osmanlı'nın halkı düşünmesi de böyle oluyordu. Öldürmekle. Osmanlı'da pek fazla ceza çeşidi yoktu. Ya öldürmek ya işkence. Bugün suç dahi sayılmayan birçok nedenden dolayı binlerce insan öldürülmüştür.

Padişahın Ermeni hekimbaşı esrar içerdi. Belki de esrarı padişahtan öğrenmişti. Bir gün esrar içerken padişah yanına gelir ve yakalar. Hekimbaşı korkudan içtiği şeyin şifalı bir şey olduğunu söyler. Padişah inanır gibi yapar ve hepsini birden hekimbaşına içirir. Sonra da satranç oynamaya başlar hekimbaşı ile. Esrarın zehri ile yanan hekimbaşı, padişahın karşısında kıvrana kıvrana can verir.

TÜTÜN İÇMEK DAHİ HALKA HARAMDI

Osmanlı Devleti'nde her şey halka haramdı. Tütün içmenin yasak olduğu, kadınla erkeğin yan yana gelemediği, içkinin yudumunun yasak olduğu, en ufak suçta insanların öldürüldüğü bir devlette halkın ne şartlar altında yaşadığı sanırım anlaşılır.

4. Murat tipik bir Osmanlı padişahıydı. Diğer padişahlar gibi gaddar, diğer padişahlar gibi eli kanlı, diğer padişahlar gibi oğlancı, diğer padişahlar gibi ayyaş, diğer padişahlar gibi esrara, şaraba ve tütüne düşkün... İşte bu özellikleri taşıyan Osmanlı padişahı 4. Murat, kendi içtiği tütünlerin dumanını başından aşırırken, halkın tütün içmesini yasakladı. Belki inanılmayacak, tütün içme yüzünden 10 bin kişi öldürüldü. Tütün içme yasağı gibi aptalca bir yasak koyan 4. Murat, koyduğu yasağın saçma sapan olduğunu görmüş olacak ki, bir de şeriata uygunluk fetvası almaya ihtiyaç duydu. Padişahların uşakları, maşaları, oyuncakları olan şeyhülislamlar da sağ olsunlar padişahın bir dediğini iki etmiyorlardı. Yiğitse etsinlerdi, padişahlar da kendilerini ederdi. Aşağıdaki alıntıda şeyhülislamın fetvasındaki gerekçeye ve kıvırmaya dikkatinizi çekmek isterim.

"... tütün Müslümanlıkta yasak değildi. Şeyhülislam bir yolunu bulup, tütün içmek her ne kadar dinen yasak değilse de, padişah

emri olduğu ve padişahın emrine aykırı davranmanın da hükmü idam olduğuna göre tütün içen de idam edilir diye fetva verdi."
(Osmanlı Devletinde Siyaseten Katl. Prf. Dr. Ahmet Mumcu. s. 109)

ŞARAP İÇENLERİN DİNİ AÇIDAN SONLARI

Ebussuud Efendi Osmanlı Devleti'ne damgasını vuran en önemli kişilerden biridir. Belki de Osmanlı Devleti'nde birkaç padişah dışında, geriye kalanlardan daha fazla etkili olmuş bir kişidir. Osmanlı Devleti yüzyıllar boyu onun fetvaları ile idare edildi. Kendinden sonra gelen şeyhülislamlar verdikleri fetvalarda onun fetvalarını esas aldılar. Ebussuud Efendi'nin fetvaları ve bu fetvalara dayanarak sonradan verilen fetvalarla öldürülen insan sayısı milyonların çok çok üzerindedir. Yunus Emre'nin şiirlerini söyleyenin, namaz kılmayanın ve Hallacı Mansur'u övenlerin öldürülmesi gerektiğini söyleyen bu meşhur şeyhülislamdır. Şeyhülislam vermiş olduğu fetvada şarap içenin cezasının ölüm olduğunu söyledi. Bu şeyhülislam, saraya gidip geldiğinde oradaki şarap şişelerini, esrar kokularını gördüğü, duyduğu zaman acaba ne tavır aldı? Yüzünü çevirip görmemezlikten, duymamazlıktan mı geldi, yoksa afiyet mi çekti? Kendi verdiği fetvalarla binlerce insan öldürülürken sarayda bu tür içkilerin serbest olmasına ve hızla tüketilmesine ne dedi acaba?

"**50. MES'ELE:** Şarib-ül hamr olan Zeyd, şurb-i hamr ederken haşa "bir garra nesnedir ve güzel nesnedir, bunu içmeyenlerin ağızını avretini filanlayayım" deyu cima, lafzıyle şetm edip, amr dahi Zeydi tahsin etip "iyi dersin" dese ne lazım olur?
ELCEVAP : ikisi bile kafirlerdir, katilleri mubahtır."
(Şeyhülislam Ebussuud Efendi'nin Fetvaları. M. Ertuğrul. Sayfa 115)

AFYON

Osmanlı Devleti'nde afyon kullanımı da mevcuttu. Özellikle halkın kendi ürettiği afyon ve benzeri uyuşturucu ve benzeri özellikli içkiler oldukça yaygındı. Bu tür şeylerin özellikle belli bir kesim tarafından kullanıldığı görülmektedir. Osmanlı döneminde kullanılan afyon ve benzeri şeylerin yoğunluğu konusunda aşağıdaki alıntı oldukça ilginçtir.

"Türklerin kendilerinin kullandığı ve birbirine ikram ettikleri çeşitli maslak (uyuşturcu madde) var. Onlar herkesin önünde şarap içmezler. İçkiden sarhoş olurlarsa mahkemeye götürülüp dövülüyorlar, cazalandırılıyorlar. Bu yüzden uyuşturucu madde almak suretiyle neşelenirler, cesaret kazanıp dellenirler. İçtikleri su onlara ne neşe verir ne de can sıkıntısını giderir. Uyuşturucu madde alanlar bilhassa deliler ve farfara sahde kabadayılardır. Bunlar sınırlara gönderilir. Azizlik olsun diye birbirlerine maslak içirirler. Maslak dediğimiz bu nesne yeşil bir toz, kuru kenevir yapraklarından yapılmıştır. Buna Harmanluk (Hayranlık) veya essarar (esrar) deniliyor. İstanbul'da diğer uyuşturucu bir madde de çok seviliyor. Buna afyon adını vermişler. Bu da her tarafta dolaştırılıp satılıyor. Haşhaş usaresinden yapılıyor. Bunun nasıl yapıldığını hekimler öğrenir, bilirler... Türkler arasında afyon kullanma çok yaygındır. Anadolu'dan veya Arabistan'dan getiriliyor. Türkler hayranlık içip zıvanadan çıkan kimseye hayranım diyorlar. Tatule (Tatula, Şeytanotu) eczanelerde bulunuyor. İspanyol biberine benziyor. Mercimek büyüklüğünde sarı bir tohumdur. Bunu içen birkaç gün uyuyup kalıyor. Bu maddenin hiç şakası yok. Fazla alınırsa zararlı ve tehlikelidir. Bunun için eczacılar tanımadıkları kimselere vermiyorlar. Ama Yahudiler aracılığıyla bol miktarda kaçak olarak İstanbul'a geliyor."
(İstanbul ve Anadolu'da Seyahat Günlüğü. Hans Dernschwam. Kültür Bakanlığı Yayınları. Sayfa 79-80)

"Üç gün süren bu şenlik günlerinde her çeşit oyunlar oynandı, herkesin gözü önünde içki içildi. Türkler yabancılara nazaran daha çabuk sarhoş oluyorlar. Zira onlar yabancılar gibi içki içmeye alışık değiller, nasıl içileceğini bilmezler. İçki içince adam akıllı sarhoş olup zıvanadan çıkmak lazım sanırlar."
(İstanbul ve Anadolu'da Seyahat Günlüğü. Hans Dernschwam. Kültür Bakanlığı Yayınları. Sayfa 132)

HALKIN İÇKİ İÇMESİ YASAKTI

Osmanlı sarayında her tür içki serbestti. Rakı, şarap türü içkiler içildiği gibi, esrar türü uyuşturucular da tamamen serbestti. Halk üzerinde ise

konuda öyle yoğun bir baskı vardı ki, bir dönem binlerce insan sigara içiyor diye öldürüldü.

Osmanlı Devleti kendisine günahı düşünmüyordu. Her halde Osmanlı padişahı ve vezirleri kendilerinin günahlarından dolayı cehennemde yerlerinin hazır olduğunu, bundan sonra ne kadar iyilik ederlerse etsinler, ne kadar dini kurallara uyarlarsa uysunlar yine de cehennemden kurtulamayacaklarını anlamış olacaklar ki, kendilerini günahlar konusunda koyvermişler. Kendilerinden umutlarını kesmiş olan Osmanlı yöneticileri "biz cehenneme gidiyoruz bari, halkımız gitmesin" diye onlara baskı yapmaya başlamışlar. 4. Murat kendisi ayık gezmezken, sigarayı elinden düşürmezken, esrar türü şeyler içerken, binlerce insanı içki içtikleri için öldürtmüştür.

Osmanlı yöneticileri nehir suyu gibi içki tüketirken, halkın içki içmesinden dolayı bu kadar zulme maruz bırakılması kabul edilecek gibi değildi.

> "... sarhoş yakaladıklarını taş kayıklarına doldurttu, geceleyin ayaklarına taş bağlatarak denize attırdı. Şehir halkından sarhoşları da tersane gemilerinde küreğe vurdurttu..."
> *(Osmanlı Padişahları. Reşat Ekrem Koçu. Sayfa 194)*

İSTANBUL MEYHANELERİ

Osmanlı Devleti'nde büyük bir içki yasağı vardı. Halkın içki içmesi kesinlikle yasaktı. Bu yasak Müslümanlıktan gelmekteydi. Müslümanlıkta içki dinen haram olduğu için, Osmanlı Devleti de yasaklamıştı.

Osmanlı topraklarında Müslümanlara içki yasak olmasına rağmen, gayrimüslimlere içki serbestisi vardı. Gayrimüslimler aleni içmemek ve halkı bu konuda tahrik etmemek koşuluyla içki içebilirlerdi.

Gayrimüslimlerin içki içmeleri için meyhaneler ve benzeri yerler vardı. Buralara Müslümanların girmesi yasaktı. Fakat uygulamada Müslüman halk arasında da içki içme alışkanlığı çok fazlaydı. Meyhane ve benzeri yerlere Müslümanların girmesi yasak olsa dahi, uygulamada bu yasak tamamen deliniyordu. İstismara açık olan bu yasak, göz yummalarla bertaraf ediliyordu.

> "Gerçi İstanbul'da şarap içilen pek çok meyhane var, fakat içki içilen bu yerler han ve sairede olduğu gibi gece yatmak üzere müşteri kabul etmezler. Meyhaneleri Rumlar ve Yahudiler işletir. İyi para kazanırlar. Türkler meyhane işletmezler, içki içmek on-

lara yasaklanmış. Ama gizli gizli içen Türk pek çok. Bilhassa esir alındıktan sonra Müslüman olan dönmeler, yeniçeriler ve diğer savaşçılar bir köşeye gizlenip sessiz sedasız içmeye başlarlar. Zira yakalanırlarsa yalnız onlar değil, diğer müşteriler de dayak yerler. Üstelik de para cezası öderler. Paşanın elleri sopalı Yeniçerileri bütün şehri dolaşır, her tarafı ararlar ve ne yapıp edip haklı haksız ceza keserek paşaya para tedarik ederler."
(İstanbul ve Anadolu'da Seyahat Günlüğü. Hans Dernschwam. Kültür Bakanlığı Yayınları. Sayfa 58)

İKİNCİ MURAT İÇKİ MÜPTELASIYDI

Osmanlı Devleti'nde padişahların hemen tümüne yakını içki içerdi. Özellikle ikinci dönem padişahları arasında içki alışkanlığı oldukça fazlaydı. Bu alışkanlık ayyaşlık ölçüsündeydi.

İkinci Murat da içkiyi ayyaşlık ve bağımlılık ölçüsünde içen padişahlardan biriydi. Bu nedenle vaktinden çok önceleri çökmüştü. Zaten Osmanlı sarayında padişahların en meşgul oldukları şey eğlencelerdi. Bu eğlenceler de içkili olurdu.

"Bu erginlik çağına ve henüz genç yaşına karşın, 15 yaşından bu yana sürdürdüğü kadın ve içki alemlerinde tükettiği bedensel güç yüzünden vaktinden çok önce çökmüştü. Ama geri kalan ömrünü bir köşeye çekilmek ya da aşırı kadın ve içki tutkusunu biraz olsun kesintiye uğratmak yerine, o daha çok kadınlarla yatıp kalkmak, daha çok içki içmek ve daha çok av partileri düzenleyerek tüm zamanını zevk ve safa içinde geçirmekten yanaydı."
(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 112)

BEYAZID-I VELİ

Osmanlı padişahlarından İkinci Beyazıt tamamen afyonkeşti. Ta şehzadeliği döneminden itibaren içkiye ve afyona düşkünlüğü dilden dile dolaşmıştı. Padişah olduktan sonra bu alışkanlığını devam ettiren Beyazıt, devletin ileri gelenleri tarafından tepkiyle karşılandı.

Bu duruma özel bir önlem alan Osmanlı devlet yöneticileri Beyazıt'ın içki ve afyon içmesini gizlediler. Bundan böyle gizli gizli içiyordu. Dışarıya çıkığı zaman Beyazıt'ın veli olduğunu, bu nedenle böyle davrandığını söylediler.

"İkinci Beyazıt'ın tüm ülkede yaygın ünü ta şehzadeliğinden bu yana ayyaş ve afyonkeşti. Ama o buna da çare bulmuştu. Saraydan beslenen hocaların yardımıyla Beyazıdı Veli unvanı ile anılmasını sağlamıştı. Artık içkiyi, afyonu gizli gizli içiyordu. Dalkavuk hocalar özellikle diretmişlerdi böyle davranması için. O da öyle yapıyordu nice zamandır."
(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 3168)

SARI SELİM İÇKİ TUTKUNUYDU

Osmanlı padişahlarından Sarı Selim de tamamen içki tutkunuydu. Bu içki tutkusu onun dünya ile ilişkisini kesecek ölçüdeydi. Bütün varı yoğu içkiydi. Bunun dışında kadınlarla ilgilenir ve içkili eğlencelerle zamanını doldurmaya çalışırdı.

Annesi Osmanlı tahtına oğlunun geçmesini istiyordu. Fakat oğlu tamamen ayyaştı. Halk Selim'e bu yüzden Sarhoş Selim diyordu. Sarı Selim'in bir başka özelliği daha vardı: Kekemeydi. Doğru dürüst konuşamıyordu. Bütün bu özellikler annesi Roksalan (Hürrem) Sultan'ın çabasını boşa çıkaracak türdendi, ama onun adı Hürrem Sultan'dı. İsterse Osmanlı tahtına istediği kişiyi yerleştirebilirdi.

"... Oğullarından Selim (Sarı Selim) ayyaşın tekiydi. Kadın ve içkiden başını kaldırdığı yoktu... Hürrem Sultan takma adıyla anılan, Rus papazının kızı Roksalan'dan doğan Selim, tıpkı anası gibi sarı saçlı, mavi gözlü olduğu için başkent halkı ona Sarı Selim diye ad takmıştı. Yine aynı halk gece ve gündüz sarhoş gördüğü bu şehzadeye bir başka adı daha yakıştırmıştı: Sarhoş Selim... II. Selim doğuştan kekemeydi. Bu yüzden de doğru dürüst konuşma yeteneğinden yoksundu. Üstelik şarap ve afyon düşkünü, ayyaştı."
(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 222-248)

İKİNCİ SELİM ŞARABA AFYON KATARDI

İkinci Selim o kadar içki ve afyon içiyordu ki, artık kendisini tamamen bırakmıştı. Şarabın içine afyon katıp içen bir padişahtı. Dünyasını hayal ale-

minde kuran ve rüyalarda yaşamak isteyen Sarı Selim, bu dünyasını bozmamak için ayılmamaya çalışıyordu.

> "Rus kızı Roksalan'ın oğlu, Yahudi Raşel'in kocası İkinci Selim, şaraba afyon katarak içiyor, haremde koynuna almadık kadın bırakmamak için çaba harcıyordu... Hamamların göbek taşında yan gelip afyon çubuğunu tüttüren, şarabını lıkır lıkır gırtlağına boşalttıktan sonra..."
> *(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 250-251)*

KÖSEM SULTAN, 11 YAŞINDAKİ OĞLU PADİŞAHI AFYONA ALIŞTIRDI

Osmanlı Devleti'nde ilginç bir düzen vardı. Bu ilginçliklerin en büyük kaynağı da padişah analarıydı. Kösem Sultan Osmanlı sarayında en şanslı padişah annesiydi. Çünkü padişah daha on bir yaşındaydı.

Artık her şey elindeydi. Bu durum iyi idi, ama gelecek korkusu da vardı. Oğlu yarın genç olacaktı. Bir ahu gözlünün etkisinde kalıp kendisinin sözünden çıkabilirdi. Onun için bir ana olarak oğlunun her şeyi ile ilgilendi. Oğlunun koynuna konulacak cariyelere kendisi karışıyordu.

Kösem Sultan oğlunu kendi denetiminde tutmak için onu afyona alıştırdı.

> "Bu düzenbaz kişi oğlunun zihnini çeldiğinde ise tüm çabaları ve amacı uçup gidebilirdi. Bunu önlemenin tek çaresi 11 yaşındaki oğlunu kadın ve afyon tutkusuna tutsak etmekti, Anastasya Kösem Sultan için... en körpe, en çekici güzelleri tek tek seçip gece ve gündüz ağlunun koynuna koyuyor, şarap kadehini ve afyon çubuğunu yine kendi elleriyle Dördüncü Murat'ın ellerine tutuşturuyordu."
> *(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 372)*

CİNSEL GÜÇ ARTIRICI İŞLEMLER

Osmanlı Devleti'nde en önemli işlerden biri padişahın cinsel hayatıydı. Bütün devlet ileri gelenleri bu konu ile alakadar olurlardı. Cinsel konuda padişahtan ihsan almak için herkes birbiri ile yarışırdı.

Kolay iş değildi. Bir tek padişah, haremde yüzlerce binlerce cariye, yine yüzlerce oğlan, bunlar yetmiyormuş gibi dışarıdan getirilen kadınlar, kızlar, esir kadınları... Padişahın işi çok zordu.

Demir olsa aşınır, makine olsa bozulur misali, padişahın cinsel organı da belli bir süreden sonra stop ediyordu. Bütün günlerini cariyelerle geçiren, konuşmalarının büyük çoğunluğu kadın, kız, oğlan sohbetleri olan padişahlar, bu bollukta bedensel olduğu gibi, beyinsel olarak da artık iflasın eşiğine geliyorlardı.

Padişahların iktidarsızlığının sebepleri sadece bunlar değildi. Kara bahtlı padişahlar, kısa bir dönem hariç, şans eseri padişah oluyorlardı. Padişah olana kadar sarayın, kapıları örülmüş hücre odalarında her an bir celladın gelip kendilerini öldüreceği korkusu ile yaşıyorlardı. Mevcut padişah ölünce şans içlerinden birine vuruyordu. Daha bir dakika öncesine kadar, yıllardır hücrede güneş görmeden öldürülme korkusu ile yaşayan kişi, bu kez dünyanın en büyük nimetlerine sahip oluyordu.

Her an öldürülme korkusu, yıllardır güneş görmemiş olmanın vermiş olduğu bedensel çöküntü, Osmanlı hanedanında, değil cinsel güç, dizlerinde derman, kafalarında akıl dahi bırakmıyordu. Bundan dolayı Osmanlı tahtına çıkan birçok padişah gerek akıl olarak gerekse cinsel olarak sakattı.

İşte bunlardan dolayı padişahlarda sık sık cinsel sorunlar ortaya çıkardı. Devletin önemli işlerinden biri de padişahın bu sorununu çözmekti. İşte bunun için birtakım yollara başvurulurdu. Bu yollardan en önemlileri cinci hocalara başvurmak ve çeşitli ilaçlar yapmaktı.

CİNCİ HOCALAR

Ne zaman padişahın cinsel arzuları yok olur, ne zaman arzuları var olsa da iktidarı yok olur, başvurulan birinci yol cinci hocalardır. Padişahın pezevenk başları, yağdanlıkları, annesi ve bacıları başta olmak üzere devlet erkanı hemen harekete geçerdi. Her biri ülkenin değişik yerlerinde cinci hocalar ararlardı. Gerçi her birinin elinin altında birkaç cinci hoca vardı, ama yine de ne olur ne olmaz diye ülke karış karış araştırılırdı. Hocalar bulunurdu. Bu hocaların içinden uzmanlık alanı cinsel iktidarsızlık olanlar seçilip çıkarılırdı. Öyle ya her cinin işi ayrıydı. Hocaları da elindeki cine göre hüküm yürütürlerdi. Elindeki cin o işten anlamazsa hoca ne yapsındı.

Bulunan hocalardan birkaç tanesi öne çıkardı. Herkes kendi hocasının daha iyi olduğunu iddia ederdi. Sonuçta padişaha kadar ulaşan bir hoca

olurdu. Bu hoca ettiği dualarla ve cinlere verdiği emirlerle padişahın iktidarsızlığına çare olmaya çalışırdı.

Cinler her ne kadar "hocam biz bu işlerle uğraşmıyoruz, bizi bu pis işe bulaştırma" deseler de, cinci hocalar tarafından bu itirazlar dikkate alınmazdı ve işe sokulurlardı.

Cinci hocalar ilkin padişahın düğümlenen yerini bulurdu. O düğümü cinleri sayesinde iyice bir açardı. Düğümü açarken bir şeylerin kırılmamasına dikkat ederdi. Öyle ya kaş yapayım derken göz çıkarırsa olur muydu?

Bütün düğümler açıldıktan sonra bu kez açılan şeyin faaliyete geçmesi için işe girişilirdi. Hoca işte burada asıl hünerini gösterir, sonra da düğümlenen şeyin azgın hale gelmesi uzun sürmezdi.

Padişaha bu yolla gelmiş ve büyü yapmış bir sürü cinci hoca vardı. Bunların hemen hepsi de varlık içinde yaşadılar. Bilimsel olarak belki moral desteğin dışında bir şey vermeyen bu hocalar, ne yazık ki yüzyıllar boyunca Osmanlı'da var oldular.

PADİŞAH MACUNU

Padişahların iktidarsızlık sorununu gideren ikinci yol padişah macunuydu. Padişah macunu için ikinci yol diyorum, hakikaten iktidarsızlıkta denenen ikinci yoldu. Padişah macunu daha çok iktidar azalmasında başvurulan bir yoldu. Bir de cinci hocaların padişahlara gizliden gizliye verdikleri bir yoldu.

Padişah macunu kırk bir çeşit baharat, bitki ve bitki kökünden yapılan bir çeşit ilaçtı. İktidarsızlık çeken veya bu gücü azalan padişahlara yedirilerek ülkenin büyük bir bunalıma girmesi önlenirdi. Padişah macununun bazen sürekli de verildiği olurdu. Padişaha önceden verilir ve padişahlar cariyelerin içine salınırdı. Bunun için özel hekimler ve hekimbaşları vardı.

Osmanlı Devleti'nde padişahlık, hiyerarşide en üst kurum olduğu için bütün itina padişaha gösterilirdi. Padişahtan sonra herkes kendi kurumunda, evinde birer padişahtı. Osmanlı sarayında padişah için yapılanlar, o kişilere evlerinde, özel haremlerinde, başında bulundukları kurumlarda aynen yapılıyordu.

Bugün dahi Osmanlıcıların, her yıl düzenli olarak birkaç yerde yaptıkları eğlencelerde padişah macunu verdiklerine şahit oluyoruz. Osmanlı'yı kendilerine devlet olarak gören bu kişiler, cumhuriyeti içlerine sindirememenin dışa vurumunu, Osmanlı geleneklerini, göreneklerini uygulayarak gösteriyorlardı.

GÜZEL KADIN SUNMA

Osmanlı padişahlarının düğümlerinin açılması için başvurulan yollardan biri de padişahın koynuna cariye göndermekti. Padişahın sarayda bulunan cariyelere karşı cinsel arzuları hareketlenmezse, bu kez kadınsı yönünü çok iyi kullanan güzel kızlar aranırdı. Cilveleri ve güzelliği ile padişahın körelen yerlerini ve duygularını bileğlemeye çalışan cariyeler bazen başarılı olurken, bazen hayal kırıklığı da yaşanırdı.

Özellikle akşamları düzenlenen eğlencelerde bu güzel cariye, kadınlığın en çekici figürlerini oynadığı oyunlarda, giyindiği elbisede, yürüyüşünde, duruşunda dışa vurarak padişahı etkilemeye çalışırdı.

Maalesef bu yol çoğunlukla hüsranla sonuçlanırdı. Padişahların düğümleri halk deyimi ile adeta kör düğüm olurdu.

3. MURAT'IN DÜĞÜMÜNÜN ÇÖZÜLMESİ

Üçüncü Murat binlerce cariye ile yattıktan sonra güçten düştü. Her gün koynuna aldığı cariyelere el sürmeden geri gönderir oldu. Bu durum bir süre gizlendi ise de, gizliliği daha fazla korunamadı ve duyuldu. Önemli bir devlet meselesi ortaya çıkmıştı. Osmanlı'nın tüm ileri gelenleri bu duruma çare aramaya başlamışlardı. Kolay değildi. Koca sultan cinsel ilişkiye giremiyordu. Bu kadar cariye kendini bekliyordu. Sonra dosta düşmana rezil olurdu. Ya bir de bu durum sultanda ruhsal bozukluk yaratırsa ve tüm saray ve devlet erkanını kestirirse ne olacaktı? Padişah bu, yapar yapardı. Diğer yaptıkları bu söylenenlerden aşağı değildi. Başta valide sultan olmak üzere, hemen olaya el koydular. Sonunda, Murat kendine geldi. Bir geldi, pir geldi. Cariyeler yetmez oldu. İstanbul sokaklarından zorla kadınlar toplandı. Diyoruz, ama bu sözümüzün de tam doğru olduğunu söyleyemiyoruz. Çünkü Osmanlı'da her şey karanlıktı. Tarih kitapları ve kaynaklar böyle söylüyor, ama bunların böyle söylenmesi yine de Murat'ın cinsel olarak güçlü gösterilmesi için yapılmış birer numara olduğu şüphesini akıllarımızdan götüremiyor. Ama biz kaynaklar doğrultusunda yazdıklarımıza devam edelim.

> "... Süsleyip püsleyerek kulaklarına gizli gizli bir şeyler fısıldayarak oğlunun yatığına gönderdiği cariyelerin hiçbirine tutulmuyor, bir yattığı ile bir kez daha yatmak istemiyordu Üçüncü Murat. Binleri aşkın kadınla yatan Murat, öyle bir duruma geldi ki koynuna girenlere artık ilişmiyordu. Haremin kethüdası Canfeda takma adıyla tanınan devşirme kadın, Murat'ın annesi Nur-

banu'ya padişahın erkeklik gücünden yoksun kaldığını yana yakıla anlattığı zaman Osmanlı sarayı yerinden oynadı.
- Ne dersiz siz bre kadın. Aslan misali oğlum Sultan Murat Han koynuna aldığı kızlara illişmez olmuştur öyle mi dersiz? -
Belli Sultanım... Her bir kız öyle söyler!
-Demek, bunca yıl binlerce cariyenin hakkından geçen oğlum şimdi böyle olmuştur!
-Biz de şaşırıp kalmışızdır, sultanım...
-Şaşacak bir şey yok, diye bağırdı Nurbanu, o Venedikli aşifte büyü yapmıştır oğluma, erkekliğini bağlamıştır büyü ile.
-Biz de öyle düşünürüz sultanım!
-Yanına kormuyum sanırsız o aşifte Venedikli'nin? Komam elbet... Kadın söyle bana kime ettirmiş ola bu büyüyü?
-Kime olacak Sultanım, Efendimizin rüya tabircisi yıldı nameci (Şeyh Suca) denilen hilekâr olsa gerekir! Çünkü nicedir Safiye Sultanla gizli gizli fısıldaşırken görülmüştür.
-Ya demek öyle?
-Böyledir Sultanım. Amma kasvet cekmeyesiz hiç. Nice aleme hoca vardır ki şöyle bir okuyup üflediğinde Kaf Dağlarını yerinden oynatır!
- Tiz davran kadın! Heman böyle bir derin hoca bulup icabını yaptırasız. Altında kalmayız, ihya ederiz!
- Bizim dileğimiz efendimizin şifa bulması ve de sizin başımızda daim olmanızdır sultanım...
- Hadi git göreyim seni.
Canfeda kadın çekip gitti. Birkaç gün sonra Canfeda kadın bir derin hoca alıp getirdi; okunup üflenmiş bir bulamaç Osmanlı padişahı Üçüncü Murat'a yedirildi. Bu bulamaç gerçekte erkeklik gücünü kamçılamaya yarayan çeşitli bitki kökleri, bal ve amberle karıştırılarak meydana getirilmiş bir kuvvet macunuydu...."
(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 265-266-276)

"Despina, ilk kez sıcak duygularla baktı Sultan Murat'ın yüzüne. Sonra tatlı tatlı gülümseyerek kollarını boynuna doladı. Yüzünü hükümdarın sıcak siyah sakalının üstünde dolaştırarak kadınca

isteklerle kıvrandı. Sultan Murat, az önce kaşık kaşık yediği kuvvet macununun etkisiyle bütün vücudunun arzu ile tutuşup yandığını hissetti. Daha fazla sabredemedi. Genç kız taht örneği yatağına doğru sürüklendi."

(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 99)

SULTAN İBRAHİM'İN, DERDİNE DERMAN ARAMASI

İbrahim tahta çıktığı zaman erkekliğini kaybetmişti. Sonra ne oldu ise birden erkekliği yerine geldi. Tahttan indirilme günlerine doğru tekrar erkekliği yok oldu. Bu bilgiler kaynaklarda belirtiliyor...

Ben bir insan olarak tarihin çoğu sayfalarının düzmece olduğunu söylüyorum. Özellikle tarihteki gizemli konular, cinsel konular oldukça entrikalara bulaşmıştı. Bu konuları bırakarak kendi konumuza dönmekte fayda var.

Sultan İbrahim iktidardan düştü. Darı ambarına düşmüş tavuğun boğazının tıkanmasına benziyordu durum. Ambar ağzına kadar darı dolu tavuğun boğazı tıkanmış. Sultan İbrahim de böyleydi. Binlerce cariye ve oğlanın içinde padişahın cinsel gücü gitmişti. Padişah kendi haline mi yansın, itibarına mı yansın, cariyelerin erkeksiz kalmasının kendisinde yarattığı kıskançlığa mı yansın şaşırmıştı. İşte bu şaşkınlıkla sağa sola saldırdı. Öyle çaresizdi ki, devlet erkanına ağza gelmeyecek sözler söyledi. Padişahın derde deva diye aradığı bir cinci hocaydı.

"Günde 30-40 kadınla yatan Padişahın erkekliği tükenmişti çünkü. Sarayın altını üstüne getiriyor, devlet erkanına haykırıp duruyordu.'Bre godoşlar neye ki deva aramazsız derdime. Erkekliğim yok olmuştur. Koynuma kız giren kız çıkmaktadır. Aşüfteler büyü yapmış olalar bana. Tiz Frenk hekimlerini bulun. Derin hocalar peydah edin... Derdime deva bulmazsaz bilesiz topunuzun kıçına kezzap akıtırım'."

(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 405-406)

CİNCİ HOCANIN GİZLİ MACUNU

Sultan İbrahim cinsel iktidarsızlık çekince herkes bir yana koşuşturdu. Kendisine cinci hoca buldular. Bu cinci hoca kelimenin tam anlamıyla

anasının gözüydü. Kozun elinde olmasının vermiş olduğu güvenle saraya büyük bir havayla girdi. Önüne geleni azarladı. Bu durum sarayda hiç görülmemişti. Herkes şaşırdı. Bu kadar cüretkâr olduğuna göre, demek ki bir bildiği var, diye kimse ses çıkarmadı.

Padişahın yanına oturan cinci hoca kendince bir şeyler okudu. Padişahın dikkatini başka yöne çektiği zaman özel olarak hazırladığı ilacı padişaha içirdi. Bu ilacın cinler tarafından kendisine padişahın iyileştirilmesi için gönderildiğini söylemeyi de unutmadı. Cinci hoca bu hareketi ile iki kuş birden vurdu. Bir yandan kendisinin bu konuda tek kişi olduğunu ispatlamaya çalışırken, diğer yandan bu tür iktidarsızlıklarda yiyeceklerin ve macunların değil, cinlerin bu işi çözdüğünü ispatlamaya çalıştı. Böylece ilaççı kişiler yerine cinci hocalar daha revaçta olacaktı.

> "... külahının üstünde koca bir yeşil sarık sarılı, uzun kumral sakallı gözleri ışıl ışıl parlayan bir hoca getirdiler saraya. Huzuru şahaneye soktular. Ne varsa işte bu ademde vardır dediler. Cinci Hoca derler adına. Cin taifesiyle hemhal olmakta; üstat bir derin ulemadır ki eşi melendi diyarı Arap'ta ve Acemde yoktur... İçine üfleyip durduğu boş kavanozu, İbrahim'in tam gözlerini yumduğu sırada cebine sokup cübbesinin altındaki dolu kavanozu eline almıştı. Kavanozu İbrahim'e uzattı... İbrahim yedikçe yiyesi geldi... Kulağıma fısıldayıp durur cin tarifesi temam eylemiş olalar gücünü ve de erkekliğini. İbrahim ayağa fırladı, altın kakma yıldızlarla bezeli kapıya yöneldi. Çıkacakken durdu, hocadan yana döndürdü kafasını. 'Hoca dede gücüm gelmiştir öyle mi?'..."
> *(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 405-406)*

ABDÜLHAMİT'İN DERDİNE DEVA PADİŞAH MACUNU

Birinci Abdülhamit de cinsel sorununu padişah macunuyla çözen padişahlardandı. Kendisinin uzun süre hücrede kalması cinsel gücünü bitirmişti. Zaten dönemine göre 50 yaşı da oldukça ihtiyar sayılırdı. Ömrünün son demlerine gelmiş olan ve bu nimetin güzelliklerinden tatmak isteyen padişah, hekimbaşına başvurarak kendisinin derdine derman olmasını istedi. Ermeni hekimbaşı Mordukyan tarafından kendisine hazırlanan padişah macunun-

dan midesi çekmese de, son gücüne kadar yiyerek dünya nimetinden tatmak istiyordu.

"Birinci Abdülhamit'i Osmanlı padişahı olarak tahta çıkardıklarında 50 yaşındaydı. Rabia Sultan takma adlı anası Fransız idi, çoktan ölmüştü. Yaşlı padişaha seksüel güç vermesi için, sarayın hekimbaşı Ermeni Mordukyan'a kuvvet macunu hazırlatıldı. 41 çeşit bitki özünden meydana getirilen bu macun Birinci İbrahim döneminden bu yana hemen bütün Osmanlı padişahlarınca sabah akşam kullanılmış, giderek vezir ve veziriazamlar, vurguncu zenginler çevresinde de elden ele dolaşır olmuştu. Çocukluğundan bu yana ölümü bekleye bekleye vaktinden önce cinsel çöküntüye uğrayan Birinci Abdülhamit, kuvvet macunundan birkaç kavanoz tükettikten sonra günde birkaç kez cariye değiştirmeye başladı."
(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 509)

OSMANLI SARAYINDA CİNSELLİĞİN HİZMETİNDEKİ BÜYÜCÜLÜK VE FALCILIK

Osmanlı sarayı insan aklının alabileceği tüm entrikalar ve ilginç olayların sahnelendiği bir tiyatro sahnesi gibiydi. Kendi içinde kapalı bir devlet olan sarayda her biri bir baş olan valide sultanlar, sultanlar, hadımağalar, pezevenkler adeta her konuda birbirleri ile yarışıyorlardı.

Sarayın en gözde ve revaçta işlerinden biri de falcılık, büyücülüktü. Hemen herkesin özel bir büyücüsü, falcısı vardı. Birbirleri ile adete büyücüleri yarıştırırlardı. Sarayda olacak bir işi, o zamanki inançlarına göre Allah'tan önce büyüden bilirlerdi.

Padişahın hastalanması, cinsel iktidarsızlığı, savaş kaybetme, çocuk doğurmama başta olmak üzere hemen her konudaki olaylar büyü ile yorumlanırdı. Meydana gelen olayı, kendi lehine yorumlayan, kendi büyücüsünün başarısı olarak, rakip taraf ise karşı tarafın yaptığı bir hınzırlık olarak görürdü.

Osmanlı şer başlarının bu merakı ve inancı sayesinde büyücüler sarayda el üstünde tutulur oldular. Ülkenin dört bir yanından büyücüler toplanıp saraya sokuldular. Bazı büyücüler o kadar ün saldı ki, padişahın arkasından protokollerde ikinci adam olarak bulundular.

Büyücülük yüzünden birçok saray elemanı da canından oldu, işkenceye çekildi. Meydana gelen bir olayı büyüye bağlayan herhangi bir şer başı, bunun sorumlusu olarak gösterdiği rakibini alt eder etmez, onu büyü yaptırdığı için ya işkenceye çektirdi ya da öldürttü.

Olayların neden sonuç ilişkisini kuramayan, hurafe inanışlara inanan saray elamanları devletin başında da bu zihniyetleri ile bulundular. Devleti böyle yönettiler. Osmanlı Devleti'nde cinler, periler, şeytanlar gizli güçler olarak; cinciler, büyücüler, falcılar da onları kumanda eden üstün insanlar olarak yüzyıllar boyu etkinliklerini sürdürdüler.

BÜYÜ İLE DEVLET YIKMA HİKÂYESİ

Osmanlı Devleti'nde büyünün gücüne o kadar inanılırdı ki, büyünün yapmayacağı hiçbir işin olmayacağı söylenirdi. Padişah grip olsa büyüden bilinirdi. Savaşta galip gelinmezse büyüden bilinirdi. Büyüye inanç bu kadar büyük olunca büyücülere karşı saygı da o kadar büyük oluyordu. Allah korusun, bir büyü yapacak olurlarsa o zaman ne olacaktı? Büyü ile her şeyin olacağına inanılmıştı, ama Osmanlı Devleti'ni yıkmak için büyü yapanlara rastlanmamıştı o ana kadar. Hele şükür, buna da rastlandı.

Devleti yıkmak için cinlerle ve şeytanlarla işbirliği eden, onları yönlendiren bu vatan düşmanları Osmanlı Devleti'nin koruyucuları tarafından kıskıvrak yakalandı. Bu şekilde suçlanan kişiler de ilginçti. Suçlanan kişilerden biri eski İstanbul kadısı Ruhullah Efendi. Diğeri koca Divanı Hümayun katibi Vecdi Efendi idi. En sonuncusu da Dergâhı Ali kapıcı başı Mehmet Ağa idi. Öyle ya devletin yıkılması önemli bir iş olduğu için, cinler sıradan adamların isteği ile bu işe girmezdi. İş büyük olunca ricada bulunan kişilerin de büyük olması gerekiyordu.

> "... devlete yönelik olmak üzere yıldızlarla uğraştıkları saptanmıştır. Bu kişileri anılan yılın (3 Mayıs 1660) Ramazan ayının dördüncü günü yakalatıp zindana attırmışlar ve dönemin müftüsü kararlar, evbark yakan Balizade Efendi'nin önüne çıkarmışlar. Bunun üzerine alay köşkü önünde boyunları kesilerek öldürülmüşlerdir."
> *(Osmanlının Kanlı Tarihi. İsmail Metin. Parşömen Yayıncılık. s. 134)*

CİNCİ HOCA HÜSEYİN EFENDİ'NİN HİKÂYESİ

Hüseyin Hoca diye biri cinciliği sayesinde saraya girdi. Bu giriş başka giriş misali, Hüseyin Hoca bir anda aldı yürüdü. Adı cinci hocaya çıktı. Ülkenin en ünlü cinci hocası oldu. Padişah ve Osmanlı'nın ileri gelenleri tarafından büyük payelerle ödüllendirildi. Kendisine padişah tarafından özel bir saray verildi. Emrine uşaklar ve cariyeler verildi. Cinci hocaya Allah bir kez yürü ya kulum demişti. O da ha bire yürüyordu. Sürekli olarak padişahın yanında yer alırdı. Hatırı nerede ise padişah kadar sayılıyordu. Padişah vermiş olduğu ihsanları yeterli görmedi ki, bir de Anadolu Kazaskerliğini ona verdi. Hoca böylece kadılardan da sorumlu oldu.

Aldığı nimetlerle doymayan cinci hoca akla hayale gelmeyecek dolaplar çevirdi. Artık Osmanlı'da işler cinci hocada bitiyordu. Ona gelinmeyen işler çözülmüyordu. Herkes onun adamı olmaya çalışıyordu. Kimse bütün yaptıklarına rağmen hocanın kalbini kırmayı göze alamıyordu. Nasıl alsındı, emrinde bir cin ordusu vardı. Onlara bir emir verirse ne olacaktı Osmanlı'nın sonu.

"... Sultanahmet Camii'nde mevlid okuma töreni yapıldı. (12 Rebiülevvel/ 28 Nisan) Şeyhülislam mihrapta bulunuyordu. Sağ tarafında vezirler, sol tarafında görevlerine ve hizmet kıdemlerine göre sırasıyle kazaskerler yer almıştı. Rumeli Kazaskeri birinci, Kara Çelebizade ikinci, Cinci Hoca üçüncü geliyordu..."
(Osmanlı Tarihi. Joseph Von Hammer. Cilt 2. Milli Eğitim Basımevi. Sayfa 464)

"Hüseyin Efendi, okuyuculuğundan dolayı Cinci Hoca diye şöhret bulmuş, padişaha mensübiyeti sebebiyle devlet işlerine müdahale ederek söylediklerini yaptırmış, irtikap ve rüşvetle kendisi gibi ehliyetsizleri kadı, müderris tayin ettirmiş, vezir-i azam ve şeyhülislam ve diğer ileri gelen devlet erkanı hoca efendiyi gücendirmemek için seslerini çıkaramaz ol-muşlardı. Padişah kendisine mükellef bir konak vermişti.
Anadolu Kazaskeri olan Cinci Hoca rüşvet almakta ve kadıları değiştirmekte o kadar ileri gitmişti ki, Anadolu kadılıkları kısa bir zamanda satılmak suretiyle kendisine mühim para gelmekte idi. Kim fazla verirse kadılık onda kalıyor, azledilen henüz

verdiğini çıkaramadığı için alınan paranın bir kısmının geri verilmesini istiyor, bu yüzden kendisine hakaret ediliyordu."
(Osmanlı Tarihi. Ord. Prof. İsmail Hakkı Uzunçarşılı. 3. Cilt. 1. Kısım. 3. Baskı. Türk Tarih Kurumu Basımevi. Sayfa 225-226)

3. MURAT'IN İKTİDARSIZLIĞININ GİDERİLMESİ İÇİN BÜYÜ YAPILDI

Her ne olursa büyücülerden bilen Osmanlı şer başları 3. Murat'ın iktidarsızlığını da büyüye bağladı. Yatağına sunulan birbirinden güzel cariyelerle, konuşmaktan başka ilişkiye giremeyen 3. Murat, başta annesi valide sultan olmak üzere tüm Osmanlı ileri gelenlerini endişelendiriyordu. Kolay değildi hani. Koca Osmanlı sultanı iktidarsızdı. Kendi içinde iktidarsız olan, koca imparatorlukta iktidar kurabilir miydi.

Her derde deva gördükleri büyücülere başvuruldu. Olayın vehameti anlatıldı. Olaya hemen bir de teşhis konuldu. İktidarsızlığın sebebi büyü idi. Öyle ya koca padişah iktidarsız olamazdı ki. Mutlaka çok güçlü bir olay olması lazımdı. Bu da büyü idi.

Olaya teşhis konulmakla kalınmamış, büyüyü yaptıran da bulunmuştu. Bu kişi Safiye Sultan idi. Sarayda bulunan işkencecilerin eline verilen Safiye Sultan, büyü yaptıran kişi olduğunu kabul etmek zorunda kaldı. Sonra güçlü büyücüye bu kez iktidarsızlık büyüsü bozdurularak azgınlık büyüsü yaptırıldı. Reşat Ekrem Koçu'ya göre padişah azgın bir genç boğa oldu. Esirciler, saraya kız yetiştiremediler.

"... Kızlar genç padişahın Safiye Sultan'dan başkasını görmemesi için büyülü olduğunu sölediler. Yapılan büyü bulundu, erbabı eliyle çözüldü. Sultan Murat'ın düğümü açıldı. Azgın bir genç boğa oldu. Esirciler sarayı hümayuna kız yetiştiremediler. İki yüz altınlık cariyelerin fiyatı bin altına çıktı."
(Osmanlının Kanlı Tarihi. İsmail Metin. Parşömen Yayıncılık. Sayfa 60)

"Sultanların ve cariyelerin Padişah 3. Murat'ın iradesi üzerindeki etkileri falcı Raziye'nin başarısına erişemiyordu. Padişah, Raziye'yi saray falcılığına getirmişti. Raziye'nin desdeklediği bir bahçıvan da padişahın gözüne girmeyi başarmış ve sarayın vaizliğine kadar yükselmişti. Bu sahtekâr adam gökten İstanbul'daki

bütün kiliselerin cami yapılması hakkında bir vahiy aldığını söyleyecek kadar ileri gitmişti."

(Osmanlı Tarihi. Alphonse De Lamartine. c. 2. Sabah Yayınları. s. 534)

8

KIZ VE OĞLAN PAZARLARI

ÇOCUK VERGİLERİ

Osmanlı Devleti'nin esir ve köle politikasının yanında, bir de çocuk vergisi gibi bir politikası vardı. Egemenliği altındaki Hıristiyan bölgelerinden belirli aralıklarla çocuklar toplanıyordu. Yabancı yazarların her üç yılda bir yapıldığını belirttiği bu çocuk toplama işi bir tür vergi oluyordu. Evinde birden çok erkek çocuğu olan Hıristiyan aile, bunlardan birini Osmanlı Devleti'ne veriyordu. Vergi olarak alınan çocuk 10 ile 12 yaş arasında olmak zorundaydı. Bu yaştan küçükler ve büyükler alınmazlardı.

Vergi olarak alınan bu çocuklar İstanbul veya yakın illere götürülürler. Bunların en güzelleri, sarayda padişahın oğlanları içine katılırlardı. Geriye kalanları ise çeşitli kurumlara gönderilerek buralarda Osmanlı Devleti'ne, ileride Yeniçeri, din adamı, devlet adamı gibi görevlerde bulunmaları için eğitilirlerdi.

Çocuk vergilerinde iki amaç güdülüyordu. Birinci amaç, Osmanlı Devleti'nin kendilerine göre kaliteli eleman sıkıntısını gidermek; ikinci olarak da Hıristiyan bölgelerde gelecekte savaşacak erkekleri alarak onların gücünü azaltmak.

Evlerinden, barklarından küçük yaşta zorla koparılan bu çocukların en güzelleri padişahların, paşaların saraylarında oğlan olarak pis emeller için kullanılıyorlardı.

"... Bu küçük köy halkı padişaha 1200 akçe vergi veriyor. Ayrıca angaryaya tabi olmayan ve çocuklarını padişaha vermeye mecburlarmış... Türklerin bir adeti var. Üç senede bir idareleri altında bulundurdukları Bosna, Hırvatistan, Sırbistan, Yunanistan, Arnavutluk, Eflak, Boğdan, Macaristan vs gibi Hıristiyan memleketlerden ve krallıklardan en seçme, en güzel, en yakışıklı ve en becerekli genç oğlanları şehir şehir, köy köy dolaşıp gezerek beğendiklerini ihtiyaç nispetinde devşirirler... Yahudi çocukları bu devşirmeye tabi tutulmuyor..."
(İstanbul ve Anadolu'da Seyahat Günlüğü. Hans Dernschwam. s. 32)

OSMANLI'DA ESİR TİCARETİ

Osmanlı Devleti'nde köle ticaretinin yanında bir de esir ticareti yapılırdı. Esir olarak adlandırılanlar savaş sırasında esir edilen karşı taraf askerleri ile o bölgede Osmanlı askerleri tarafından yakalanan, ırzlarına geçilen kadınlar, kızlar ve erkek çocuklarıdır.

Savaştan gelen Osmanlı askerleri, yanlarında getirmiş oldukları bu insanlara savaş ganimeti derlerdi. Savaş sırasında karşı devlet askerleri, padişahın veya başkomutan başka biri ise onun emri ile Osmanlı askerleri tarafından bölüşülürdü. Köylerden, kasabalardan ele geçirdikleri kadın, kız ve erkek çocukları da yine komutanın emriyle paylaşırlardı. Herkes savaş ganimetini yanında getirirdi. Osmanlı askerleri İstanbul'a geldiğinde İstanbul'da bayram havası eserdi. İlkin bu savaş ganimetleri askerlerin eşliğinde İstanbul'da dolaştırılırdı. Sonra herkes ganimetini alıp evine giderdi. Tabii Osmanlı askerlerinin İstanbul'a geldiği andan itibaren İstanbul esir pazarlarında büyük bir hareketlenme başlardı. Osmanlı askerleri almış oldukları esirleri kendi durumlarına göre esir pazarlarında satışa çıkarırlardı.

Burada da özellikle genç ve güzel kadın ve kızlar ile güzel erkek çocukları çok para ederdi. Bunlar içinden yine güzellikleri ile ön plana çıkanlar sahipleri tarafından defalarca tecavüz edildikten sonra devlet büyüklerine cariye olarak gönderilirlerdi. Osmanlı Devleti'ne baktığımızda padişahın cariyelerinin çok büyük bir kısmı, padişah karılarının yine büyük bir kısmı böyle savaş ganimeti olarak ele geçirilen, deniz korsanları tarafından kaçırılıp tecavüz edildikten sonra saraya satılan kadınlardır.

Bir asker tarafından savaş ganimeti olarak getirilen bir cariye, bir korsan

tarafından ele geçirilip sonra da esir tüccarları tarafından saraya satılan bir cariye... Herhangi bir paşa tarafından gitmiş olduğu yerlerde alınıp onun sarayından geçen bir cariye, padişaha ulaşana kadar tabir yerindeyse feleğin çemberinden geçip bu konuda kaşarlanıyordu. Padişaha kadar birkaç kişinin hayvani dahi denilemeyecek tecavüzlerine maruz kalan padişah anaları, gençliklerinin bu hayvani insanlar tarafından yok edilmesinin acısını, yetkiyi ele geçirince Osmanlı Devleti egemenliği altında yaşayan halktan çıkarıyorlardı.

> "Savaşlarda, öz Türklerin kan döküp can vererek elde ettikleri yabancı ülke kentlerini yağma ve talan etme yetkisinden başka o yabancı ülkelerden kız ve oğlan çocuklarını tutsak alıp daha sonra tutsak pazarlarında satma yetkisine de sahipler."
> *(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Baskı. Sayfa 9)*

KÖLE TİCARETİ

Osmanlı Devleti'nde köle ticareti tamamen serbestti. Köle ticaretinin serbest olması İslamiyet'in köleciliği benimsemesine dayanır. İslamiyet tarafından yasaklanmayan kölecilik, Osmanlı Devleti tarafından da kabul görmüştür. Gerçi Osmanlı Devleti kötü bir iş olduğu zaman bunun dine uyup uymadığına bakmazdı, ama köleciliğin dine ve şeriata uygun olması da tabii onlar için ikinci bir bahane teşkil etti.

İstanbul'un, Avrupa'nın hemen yanı başında olması, Akdeniz kıyısı olması köleciliği daha da artırdı. Özellikle Afrika'dan toplanıp getirilen köleler İstanbul'da çok büyük rağbet görüyordu.

Afrika'nın köylerinden, kasabalarından para edeceği düşünülen insanlar kaçırılıp belirli bir yerde toplanıyorlar, sonra da gemilere yüklenip getiriliyorlardı. Özellikle genç yaşlardaki kızlar ve buluğ çağına yeni gelmiş erkek çocukları en makbul kölelerdi.

Osmanlı Devleti bu köle ticaretini bir fiil idare ediyordu. Köle satışlarında beşte bir oranında vergi alıyordu. Özel köle satış pazarları vardı. İstanbul'da o kadar köle vardı ki, tarihi kayıtlarda İstanbul nüfusunun % 12'sini kölelerin teşkil ettiği belirtilir.

Osmanlı Devleti'nde 16. yüzyılda sadece 2.000 kişinin köle ticareti ile uğraştığı düşünüldüğünde, ticaretin boyutu çok açık olarak görülüyor.

Köleler üzerinde birtakım hesaplar da vardı. Özellikle korsanlar köle ticaretinde önemli rol oynuyorlardı. Açık denizlerde köle gemilerine saldıran korsanlar, ele geçirdikleri köleleri, aracıları sayesinde Osmanlı köle pazarlarında satıyorlardı. Bu köle pazarlarında satılan esmer güzel kızları, başta padişah sarayı ve vezir saraylarındaki haremlerde cariye olarak kullanılırken, güzel erkekler de yine böyle yerlerde oğlan olarak kullanılıyorlardı. Oğlan olarak kullanılan zenci kölelerin sakalları çıktıktan sonra, hayaları bükülerek hadım ediliyor ve haremlerde haremağası olarak çalıştırılıyorlardı.

"Osmanlı Devleti'nde başından beri köle olgusuna rastlanır! 4. Murat döneminde kölecilik bir düzene bağlandı ve köle bedellerinin beşte biri devlet hazinesine ayrıldı... Kölecilik Fatih döneminde de büyük önem taşır. Batılı gezginler bu dönem için Bursa'daki büyük köle pazarlarından söz ederler. Köle korsanlığı Kanuni döneminde de sürmekteydi. Tutsaklar Osmanlı köleciliğinin temel kaynağıydı... 16. yüzyılda 2 bin kişinin bu işle uğraştığına bakarsak bu pazarın oldukça yaygın olduğunu anlarız... 1850'ler Osmanlı Devleti'ni ölçü alan Ubucini İstanbul'da 52 bin köle, 40 bin de özgür hizmetçi ol-duğunu, Türkiye'de ise bu sayının bir buçuk milyona ulaştığını yazar. İstanbul nüfusunun % 12'sini oluşturduğunu belirtir."
(Osmanlı'da Alevi Ayaklanmaları. Baki Öz. Sayfa 34-35)

KÖLELERİN PSİKOLOJİK YAPISINA İLİŞKİN BİRKAÇ SÖZ

Köleler ailelerinden, annelerinden, babalarından, çocuklarından, kardeşlerinden koparılıp getirilirlerdi. Afrika'da salgın bir hastalık gibiydi kölelik. Babadan, dededen beri en büyük düşmanları insan tacirleriydi zencilerin. Kaptıklarını doğru Avrupa başta olmak üzere, başka yerlere götürüyorlardı. Zenciler şunu da çok iyi biliyorlardı ki, giden bir daha geri gelmiyordu. Köle tacirlerinin eline geçen kişi için ailesi, ölmüşçesine ağlıyordu. Kendisi ise diri diri mezara gömülmüş insan gibi çaresiz ve üzgündü. Aşağıda ailesinden koparılıp götürülen kölelerin psikolojik yapısını gösteren alıntı, bu konuda çok şey anlatıyor sanıyorum.

"Zenciler kolay kolay köleliğe alışamıyorlardı. Çoğunun daha yolda iken kederden öldüğünü görüyorduk; bu hayvanlar bir

defe kederlenmeye başladılar mı yapacak bir şey yoktur. Yere çöker, çenelerini dizlerine dayar, elleriyle de kulaklarını kapatır ve düşünmeye başlarlar... Ne yerler, ne içerler ve sonunda da ölüp giderler."

(Haremağaları. Sema Ok. Kamer Yayınları. Sayfa 16)

SAVAŞ BÖLGESİNDE KADIN, KIZ, OĞLAN TOPLAMA

Osmanlı askerleri bir bölgede savaş yaptıktan ve galip geldikten sonra, o bölgedeki şehirlere, köylere, kasabalara dağılırlardı. Buralarda buldukları kadınların, kızların, çocukların ırzına geçerlerdi. Sonra da bunlardan işe yarayacağına kanaat getirdiklerini yanlarına alarak savaş ganimeti olarak kullanırlardı.

Savaşta hiçbir rolü ve etkisi olmayan, tamamen saldırgan ve sapık yöneticilerin ipe sapa gelmez düşüncelerinden ve emellerinden kaynaklanan savaş sonrası en büyük acıyı o bölgenin halkı, özellikle de kadınları çekiyordu. Bir savaşta o bölge askerleri yenildiği zaman ele geçen hemen tüm kadınlara ve kızlara tecavüz edilirdi. Askerlere, savaş bittikten sonra köylere ve kasabalara saldırı emri verilir, bağdan boşalmış dana gibi askerler var gücü ile yerleşim yerlerine saldırırlardı. Bir an önce kadına, kıza kavuşma amacı bazen bireyler arasında kanlı tartışmalara kadar gidiyordu.

Bir devlet politikası olan bu kadın ve kızlara tecavüz izni hemen tüm develetler tarafından uygulanıyordu.

Askerler tarafından saldırıya uğrayan bu bölgelerdeki kadınlar, kızlar, çocuklar aile fertlerinin gözleri önünde defalarca tecavüze maruz kalıyorlardı. Bu tecavüz seansından sonra işe yarayacağına karar verilenler yanlarında getiriliyordu. Bunlar içinde çok çok güzelleri olursa saraya satılırdı. Geriye kalanlar kadın pazarlarında satılır veya asker isterse kendi özel hareminde tutar, isterse de bir yakınına hediye ederdi.

Bu insanlık dışı harekete maruz kalan insanlar, bir başkasının hayvani dahi denemeyecek hisleri için, aşağılık devlet politikaları için kurban ediliyorlardı.

Osmanlı Devleti bu tür hareketleri Hıristiyan bölgelerinde uyguladığı gibi, özellikle Türk topraklarında uygulamıştır. Özellikle de Karamanoğlu Devleti topraklarında yaşayan Türkler Osmanlı Devleti'nin devşirme, derleme, toplama askerlerinin bu aşağılık emelleri altında inlemişlerdir.

BİR OSMANLI PADİŞAHININ KÖLELİK KONUSUNDAKİ GÖRÜŞÜ

Aşağıda okuyacağınız alıntıda bir Osmanlı padişahının kölelik hakkındaki görüşlerini göreceksiniz.

Osmanlı padişahı Abdülhamit, Osmanlı'daki köleliği öyle bir anlatmış ki, insanın keşke ben de o dönemde yaşasaydım da köle olsaydım diyesi geliyor. Abdülhamit kendi kafasında bir dünya oluşturmuş ve köleleri de öyle açıklamaya çalışmaktadır. Abdülhamit'in anlatımında her şeyi iyi gösteren yönetici havası da vardır.

Oysa ki Abdülhamit bilmiyor mu ki köleler bir mal gibidir. İstendiği an alınıp satılabilirler. Her türlü muameleye tabi tutulurlar. Onların sevmek, sevilmek, evlenmek hakları yoktur. Vatanlarından, yakınlarından zorla alınıp getirilmişlerdir. Hiçbir hayat garantileri yoktur...

> "Kölelik müessesesini kaldırmak için çalışan cemiyet, padişaha bir arzuhal göndererek Osmanlı İmparatorluğu dahilinde de köleliğin kaldırılmasını istemiştir. Bu vesile ile padişah şöyle konuşmuştur.
>
> Kanunlarımızın, adetlerimizin Avrupa'da bu kadar tanınmamış olması şaşılacak şeydir. Şarktaki kölelikten bahsedilirken de hep Amerika'daki köleliğin hazin hali hatıra gelmektedir. Halbuki bizdeki efendi ile hizmetkâr arasındaki samimî münasebete kölelik kelimesi nasıl kullanılabilir?
>
> Kur'an-ı Kerim, hizmetkârlara iyi muamele edilmesini emretmiştir. Vakıa hizmetkârlar efendilerine tabidirler, hürriyetleri hudutludur, fakat efendilerinin keyfi idarelerine karşı gayet sert olan kanunlarımızla korunurlar. İmparatorluğumuz dahilinde köleliğin mevcudiyetinden bahsetmek mevzu bahis olamaz. Bizdeki cariyenin, Avrupa'daki hizmetçiden daha mesut olduğuna şüphe yoktur. Hakları örf ve adetlerimizle korunan bu kızlar bulundukları eve bağlanırlar.
>
> Esir satıcılarını suçlarlar. Halbuki bu usulü dairesinde ve karşılıklı bir alışveriştir ve bu adamların yaptığı, uzun süreli bir iş için hizmetkâr temin etmekten ibarettir. Ödenen paranın bir kısmı bu adama, bir kısmı da esirin kendisine veya ailesine verilir. Sokakta sefaletten ölmeye mahkûm birçok çocuk, bu adamların aracılığı sayesinde iyi bir aile yanında, ailedenmiş gibi muamele görerek

yetişme imkânı bulur. Büyüdükleri zaman erkek çocukların bir çoğu efendilerinin maiyetinde çalışır. Kızlar umumiyetle evin efendisine hanım, yani meşru karısı olur."

(Siyasi Hatıratım. Sultan Abdülhamit. Dergah Yayınları. Sayfa 184-185)

Baron Wratislaw kölelere ilişkin anılarında bakın gerçeği nasıl ortaya koyuyor. Dışarıdan birkaç günlüğüne ülkemize gelip olayı görürken, koca Osmanlı padişahı hâlâ bu vahim durumları göremediği için Osmanlı Devleti o hale geldi zaten.

"Bu zavallıların yiyecekleri birer parça kuru ekmek, birer içim sudan ibaretti. Tutsakların bu acıklı durumunu görmemiş ya da bunu tatmamış bir kişiye bunların içine düştüğü sefaletin büyüklüğünü anlatma olanağı yoktur. Bu insancıklara adi sokak köpekleri gibi davranılıyordu. Tutsak yaşadığı sürece çalışmak zorundadır. Çalışmayacak duruma gelince başı kesilerek bir çukura atılırdı. Gerçekten bu dayanılmaz sefalete düşmekten, gece günüz eziyet çekmektense bir savaş alanında çarpışarak ölmek insan için yeğdir."

(Anılar. Baron W. Wratislaw. Karaca Yayınları. Sayfa 91)

ESİRCİ EMİNİ VE ESİRCİ ŞEYHİ

Kadın ve oğlan pazarlarında yapılan satışlar bir nizam içerisinde olmalıydı. Bir yerde nizam olmazsa düzen de olmazdı, huzur da... Huzur olmayınca esir tüccarları ve bu amaçla yapılan fuhuşlar da düzenli yapılamaz, bu işle uğraşan kişiler de verilen hizmetten memnun kalmazlardı.

Osmanlı Devleti işte bütün bu fuhuş pazarının düzenli işlemesi için Esirci Emini diye bir kurum kurdu. Bu kurum bugünkü anlamda bir kamu kurumu gibiydi. Oradaki satışların düzenli yapılması ve Osmanlı Devleti'nin alacağı payın tahsili ile uğraşırdı. Esirci Emini'nden başka kethüda da bu işlerde onun yardımcısıydı.

Osmanlı Devleti'nin kamu kurumu niteliğindeki bu fuhuş düzenleme kurumu, buranın işlerinin yürütülmesinde yetmemiş olacak ki, esirciler de kendi içlerinde Esirci Şeyhi ve Esirci Kethüdası seçerlerdi. Bunlar pazarın güvenli biçimde yapılmasına yardımcı olmanın yanında, esirleri emanete alır,

satışlarda yardımcı olurlardı. Bugünkü komisyoncular gibiydiler bir nevi. Osmanlı Devleti bu konuda 'İktisap Ağalığı Nizamnamesi' isimli bir emir çıkardı. Buna göre bunlar da kamu kurumu olmamakla birlikte, kamu işi yapan bir kurum olarak görüldüler ve yaptıkları satıştan beşte bir hisse almaları yasal hale getirildi.

Burada şu husus da dikkate değer. Osmanlı Devleti her esir satışından 2 ile 150 akçe arasında para alıyordu. Osmanlıların kaçırılan ve kendilerine ulaştırılmayan paralar hariç bu yolla kasalarına giren para miktarı 4 milyon akçedir. Bu da yapılan satışların büyüklüğünü göstermektedir.

KÖLELERİN SINIFLANDIRILMASI

Köleler kendi içlerinde yaşlarına ve cinsiyetlerine göre ayrılıyorlardı. Kölelerden bahsedildiği zaman bu sınıflama tabirleri kullanılıyordu. Üç yaşına kadar olan çocuklara Şirhar deniliyordu. Bu deyim kız ve erkek çocukları için ortak olarak kullanılıyordu. Üç yaşından sekiz yaşına kadar olan çocuklar için de Beçce deniliyordu. Bu kelime kız ve erkek çocukları için ortak kullanılıyorsa da, yine de çocuğun cinsiyeti ayrıca söyleniyordu. Sekiz ile on iki yaşları arasındaki erkek çocuklarına Gulmançe deniliyordu. Aynı yaş grubunda bulunan kız çocuklarına ise Duhterek deniliyordu. On iki yaşından büyük erkek çocuklarına Oğlan deniliyordu. Kızlara ise Duhter denilirdi. Ergenlik çağını aşmış erkeklere Delikanlı veya Sakallı, bayanlara ise Mariya denilirdi. Köle erkek ve yaşlı ise Pir, kadın ve yaşlı ise Kocakarı denilirdi.

> "... buna göre erkek köleler altıya, dişi köleler de sekize ayrılıyor ve Farsça deyimlerle adlandırılıyorlardı. 0-3 yaşında süt çocukları şirhar, 3-8 yaşında çocuklara beçce deniliyordu. 8-12 yaş grubundan itibaren cinsiyet ayrımı başlıyor. Bu yaşlarda erkek köleler gulmançe, dişi köleler ise duhterektir. Ergenlik sonrası sınıflamada ise (oğlan).gulman, kız (duhter), (Delikanlı) sakallı, (genç kız) Mariya, (kadın) cariye, (yaşlı adam) pir, (yaşlı kadın) kocakarı yer almaktadır."
> *(Haremağaları. Sema Ok. Kamer Yayınları. Sayfa 19)*

SAKAT KÖLELERİN FİYAT ARTIŞI

Konu para ve kâr olunca akan sular durulurdu. Yer Osmanlı toprağı ve uygulama da Osmanlı uygulaması olunca bütün sorunlar aşılırdı. Nasıl genelev sorunu kaporalı köle satışı ile aşılmışsa, insanların işine yaramayacak olan sakat kölelerin fiyatı da sağlam kölelerin fiyatını birdenbire aşınca gerçek ortaya çıktı.

Yakın zamana kadar değil sakat köleler, dişi olmayan köle, düztaban olan köle satılmazken, ölü fiyatına giderken birdenbire eli kolu olmayan, gözleri görmeyen köleler fiyatlarını katladılar. Sonra sakat köleleri alan kişilerin bunları dilencilikte kullandıkları ortaya çıktı.

O güne kadar itibar görmedikleri gibi, köle satış pazarına dahi konulmayan sakat kölelerin birdenbire böyle itibar görmesi sonunda anlaşılınca, Osmanlı yönetimi de bu uygulamanın, köle satış ilkesine aykırı olduğu için, önünü kapattı. Sakat köleleri alan kişiler bunları sokak başlarına, işlek caddelere bırakıp dilendiriyorlardı. Köle ne kadar sakatsa o kadar getirisi oluyordu. Kölenin getirisi artınca fiyatı da artıyordu.

ESİR PAZARLIĞININ KIZIŞTIRILMASI

Hayvan pazarları vardır. Birçok insan bunu bilemez. Artık büyük şehirlerde kalmadı. Şu anda böyle pazarı olan il varsa, o da beş onu geçmez. Burada insanlar ilkin hayvanları dışarıdan süzerler. Sonra gözlerine ve arzularına uygun buldukları malın yanına yaklaşarak yakından bakarlar. Yine kendilerine uygun bulurlarsa o zaman satıcı ile özelliklerini konuşurlar. Hayvanın dişine, ağzına, ayaklarına ve her yanına bakarlar. Mal müşteriye uygun gelmişse bu kez pazarlığa başlarlar. Her iki taraf teklifini verir. Alıcı vermek istediği fiyatın altında, satıcı da satmak istediği fiyatın üstünde para ileri sürer. Orada pazarlığı kızıştıran insanlar vardır. Bunların araya girmesi ile mal satılır ve müşteri malı alır gider. İşte maalesef insanlar da tıpkı bu şekilde pazarlanırdı.

> "... Çoğunlukla beyaz muslinden elbiseler giyerler. En büyük özellikleri saçlarındadır. Büyük örgüler halinde kıvrılan saçlar, omuzlardan aşağı doğru pırıl pırıl sarkar. Bu yağın parlaklığı onları olduklarından daha canlı, daha cazip bir hale getirir. Sıra sıra dizilirler ve alıcılarını beklerler... Hem seyirciler hem alıcılar satış günlerinde esir pazarlarına akardı. Alıcı satın almayı düşündüğü

esireyi bir müddet uzaktan inceler ve sonrasında yanına yaklaşarak bu gözlemini bedene aktarırdı. Ağız koklamak, dişleri saymak ve özellikle düztaban olup olmadığına dikkat etmek, bu yakın incelemenin belirgin esaslarını teşkil ederdi... Alıcı satın almayı düşündüğü esireyi incelerken satıcı ortalığı kızıştırırdı... Fiyatta anlaşma sağlandığında esire kızlar müşteriye satıcı tarafından 'uğurlu kademli olsun. Allah can pekliği versin', sözleri ile teslim edilecektir..."
(Köle Pazarından Saraya Cariyeler. Sema Ok. Kamer Yayınları. s. 23)

"Bir köle, bir cariye, bir halayık almak amacı ile buraya gelen müşterinin göstereceği herhangi bir tutsağı, bu pazarda bulunan odalardan birine götürerek çırılçıplak soyarlar, bütün vücudunu gözden geçirirler. Alıcı beğenirse değerini verip satın alır, beğenmezse bir başkasını aramaya koyulurdu. Kendilerine zengin alıcı süsü verip de pazarda çıplak kadın görmeyi eğlence edinenler de vardı kuşkusuz."
(Anılar. Baron W. Wratislaw. Karaca Yayınları. Sayfa 91)

HASEKİ AVRAT PAZARI

Osmanlı kadın ve oğlan pazarlarından biri de Haseki'de idi. Osmanlı padişahlarından Kanuni Sultan Süleyman'ın gözdelerinden Hürrem Sultan bu kadın ve oğlan pazarının eser sahibidir. Osmanlı valide ve sultanları bilindiği gibi binbir türlü entrikalar çevirir, sonra da bir iki hamam, cami yapıp kendilerini farklı göstererek gelecekteki entrikaları ve cinayetleri için güç kazanmaya çalışırlardı. Hürrem Sultan da gerek gerçekleştirdiği entrikalarla gerek yaptığı hayır binaları ile adından söz ettiren bir gözdeydi.

Hürrem Sultan'ın yaptığı hayır işlerinden biri de "Avrat Pazarı" denilen kadın ve oğlan pazarı idi. Nasıl bir hayır ise? Ailelerinden kaçırılıp, zorla getirilen, para ile satın alınan, savaşta ganimet olarak getirilen kişiler para karşılığı satılır, her tür fuhuş yapılır, bundan da hayır işlenirdi.

İşte Hürrem Sultan böyle hayırlar işlensin diye "Avrat Pazarı" yaptırdı. Bu avrat pazarında hamamlar ve satılan kadınların ve erkek çocuklarının bütün vücudunun daha iyi görülmesi için soyunduruldukları, büyük insan tacirlerinin oturdukları, bugünkü anlamda işyerleri vardı. Bu işyerlerinde kadın-

lar ve oğlanlar alıcılara sunulurdu. Bu pazar o kadar genişledi ki, bugün giyim ve yiyecek malzemeleri satan sokak pazarları gibi oldu.

"... alanda bu pazara da yer ayrılmıştı. Hürrem Sultan'ın bu külliyesi, şimdiki adı Haseki olan semtte bulunuyordu. Koca Mustafa Paşa Caddesi boyunca uzanan pazar, Hane Sokağı ile Haseki Caddesi'nin aynı taraftaki bölümünü de kapsıyordu. Pazar esir ticaretinin yoğunlaşmasıyla 17. yy. ortalarında Çemberlitaş, Tavuk Pazarı çevresinde de görülecekti."
(Köle Pazarından Saraya Cariyeler. Sema Ok. Kamer Yayınları. s. 22)

ESİR PAZARINA GAYRİMÜSLİMLER GİREMEZDİ

Osmanlı Devleti'nde esir pazarlarına gayrimüslimlerin girmesi yasaktı. Tabii bunun ne ölçüde uygulandığı bilinmiyor. Kural olarak gayrimüslimlerin esir pazarlarına girmeleri yasaktı. Fakat Osmanlı'da bunun da çaresi bulunmuştu. Bu yasakları gayrimüslim izleyiciler şöyle aktarmaktadırlar.

"Gördüklerimiz çarşaflı ve peçeli idiler. Her tarafı kapalı birer odada oturuyorlardı. Kendilerini ancak kapının yanında bulunan küçük bir pencereden seyredebiliyorduk... On beş yaşlarında görünüyorlardı. Biz onları seyrederken, onlar da bize bakıyorlardı. Şüphesiz bu bakışlarda, özgürlüklerini kaybetmiş olmanın acısı vardı... Köle de, cariye de satılan esir pazarına gittik. Geniş bir han. İçerisi hıncahınç dolu iken gavur olduğum için beni sokmadılar. Satılanları görebileyim diye hanın kapısında bekledim. Genç genç kızların, efendilerinin peşlerinden çıktıklarını gördüm... Nispeten yaşlı olanlar ağlıyordu..."
(Köle Pazarından Saraya Cariyeler. Sema Ok. Kamer Yayınları. Sayfa 26-27)

KÖLE DEĞİŞ TOKUŞLARI

Kölelerin pazardaki satımı farklı farklı olurdu. Bazı köleler para karşılığı satılırken, köle değiş tokuşu da olurdu. Evine aldığı köleyi bir süre sonra pazara getirip oradan başka kölelerle değiştirirlerdi. Değişen kölelerin değerleri farklı olduğunda, üste para verilerek eşitlik sağlanırdı. Bugün bir ev satan kişi, ev için yapmış olduğu masrafları alıcıya nasıl liste halinde bildirirse,

köle satan kişi de kölesi için yapmış olduğu masrafları köle fiyatının üzerine yükler ve alıcıya söylerdi. Özellikle kadın köle alıp cinsel ilişkiye giren kişi, bir süre sonra kölesinden bıkınca, onu köle pazarına getirir, başka bir köle ile değiştirirdi.

Osmanlı Devleti'nde genelev yoktu ama özel evler vardı. Bunlar da haremlerdi. Bir Müslüman istediği kadar köle ve cariye alabilirdi. Hiçbir engel yoktu. Bu fırsatı iyi kullanan kişiler, ki bu yol sürekli ve yaygın kullanılan yoldur, pazardan bayan köle alırlardı. Aldığı bu köleyi bir süre cinsel ihtiyaçları için kullanır, sonra bunu verir, yerine beğendiği başka bir köleyi alırdı. Böylece fuhuş resmi bir şekilde sürerdi.

> "Esir pazarından satın alınmak yahut da savaşta ele geçirilmek suretiyle elde edilen cariyelerden sahipleri baktıkları zaman tekrar esir tüccarlarına götürüp satmakta serbesttirler."
> *(Türkiye'yi Böyle Gördüm. Oğier Ghiselin De Busbecg. Tercüman Yayınları. Sayfa 110)*

İRANLILARIN KADIN PAZARINDA SATILMASI

Osmanlı Devleti'nin esir pazarlarında kural olarak gayrimüslim kişiler satılırdı. Buralarda her ne olursa olsun Müslüman bir kişi satılamazdı. Fakat Osmanlı şeyhülislamı vermiş olduğu fetva ile artık esir pazarlarında İranlıların da satılabileceğini belirtti. Ondan sonra esir pazarlarında İranlılar da satılmaya başladı.

Osmanlı şeyhülislamının bu fetvasında birçok şey gizlidir. Birincisi Osmanlı Devleti'nin, kendi toprakları içerisinde yaşayan Alevileri düşman görmesi ve onlar üzerindeki baskıları yetmiyormuş gibi, bir de İranlı Alevilerin satılması ile Alevilerin daha da aşağılanmasını amaçlamış olabilir. Asıl amaç bu olmakla birlikte, bunun yanında bana göre para da temel amaçlardan biriydi. Çünkü esir pazarlarında çok para vardı. Ayrıca artık Avrupa'dan esir getiremeyen Osmanlı, esir ihtiyacını karşılamak amacıyla da bu yola gitmiştir.

> "1553 yılında Türk baş müftüsü (Şeyhülislam) İranlılara karşı yapılan seferde Safeviler için yeni bir ceza buldu. Öteden beri Safeviler esir edildikleri zaman, onlar da Müslüman oldukları için satılmazlardı. Fakat şimdi onların da diğer Hıristiyanlar, yani

gavurlar (Türkler bize öyle derler, dinsiz demek) gibi satılabileceklerine dair fetva verdi. Bir Türk diğer bir Türk'e gavur derse bu onun hayatına mal olabilirdi."
(İstanbul ve Anadolu'da Seyahat Günlüğü. Hans Dernschwam. Kültür Bakanlığı Yayınları. Sayfa 105)

ESİR PAZARINDA SATILAN KADINLARA BAKILMASINA DAİR

Osmanlı Devleti'nin kadın pazarları vardı. Buralarda, esir veya köle kadınlar getirilerek açıktan satılırlardı. Özellikle genç kızlar ve erkek çocuklar satış sırasında iyice inceleniyordu. Alıcı kişi, genç güzel kızların her tarafına bakıyor ve beğenirse alıyordu. Beğenmezse başka satılık kadınlara bakmaya gidiyordu. Bir erkek, genç bir kızı aldığında her yerini iyice inceliyordu. Pazarlık da bu inceleme üzerine yapılıyordu. Pazarlık sırasında alıcı "ben kızın şurasını beğenmedim" diyor, satıcı da "orası kimde var" diye elindeki kızın organlarını övüyordu. Eğer anlaşırlarsa satış oluyordu. Bu satıştan Osmanlı Devleti de beşte birlik bir vergi alıyordu.

Tabii ki Osmanlı Devleti, bu satışlardan daha fazla para almak için kadın satış pazarlarına düzenleme getiriyor, satışın iyi ve çabuk yapılması için ne gerekiyorsa yapıyordu. Ticaret ticaretti. Bu elma satma da olur, at satma da olur, kadın satma da olurdu Osmanlılar için.

Kadın satış pazarlarına Osmanlı'nın sağlamış olduğu nimetleri kötüye kullanan vatan hainleri peydahladı. Osmanlı uyanıktı. Devleti Âli'nin sağlamış olduğu bu satış pazarında son dönemlerde, zengin alıcı gibi pazara gidip genç kızları incelemekle meşgul olan ve kızları almayan hainler için ferman çıkarıldı.

Fermanda birkaç olay anlatılıyor ve bu olayların men edildiği belirtiliyordu. Buna göre kadın satış pazarlarına giden kişiler, kadınları bir miktar kaparo vererek satıcılarından alıp memnun kalırlarsa paranın tamamını vereceklerini söyleyecekler; götürüp sabaha kadar bir olup memnun olmadıklarını belirterek kadını geri vereceklerdir. Burada fermanda anlatıldığı gibi bir düşünce olması imkânsızdır. Buradaki olay açıktan açığa kadın satmadır. Fakat bunun şeriata, dine, devlet kurallarına uydurulması gerekiyordu. Kadın satıcıları (pezevenkler) bu yolu buldular. Her şey kurallara uygundu.

Fermanda belirtilen ikinci husus; bazı kişilerin, niyetleri kadın almak olmadığı halde alacakmış gibi kadınların her tarafına bakıp onları incelemeleri,

sonra da almayıp bu şekilde gönül eğlendirmeleri yasaklanmıştır. Bu bahsedilen olay çokça olmaktadır.

Fermanda belirtilen üçüncü olay ise bazı kişilerin kadın pazarında kendi kadınlarını satmasıdır. Gerçekten de insanlar geçim derdinden dolayı kendi karılarını satmaya getirmektedirler. Bazı pezevenkler de işi kuralına uydurmak için, fahişelik yapan kadınları nikâhlı karıları olarak alıyor, böylece onlarla daha rahat gezebiliyorlardı. Bu rahatlıktan faydalanarak istedikleri şekilde onları satıyorlardı.

KUCAĞINDAKİ ÇOCUĞUYLA SATILAN KÖLELER

Köle pazarlarında her tür köle satılıyordu. Çocuklardan ihtiyarlara, kadından erkeğe kadar. Hepsinin alıcısı vardı. Özellikle savaşlarda işgal edilen yerlerden getirilen insanların pazarlarda satılması çok trajik görüntüler yaratıyordu: kucağında çocuğu ile satılan anne, annesinden ayrılmamak için birbirine sokulan çocuklar, gözlerinin önünde kızının başkasına, karısının başkasına satıldığını gören baba...

İşte bu vahim görüntülere sahne oluyordu esir pazarları. Esir oldukları için duyguları, ağlamaları önemli değildi. Önemli olan müşteri ve paraydı.

> Pazarın bir yerinde yaşlı tutsaklar satılırken, bir başka yerinde gençlere, yeni yetmelere fiyat biçiliyor, ötede çocuklar, genç kızlar, bebelerini emziren anneler elden ele geçiyordu."
> *(Anılar. Baron W. Wratislaw. Karaca Yayınları. Sayfa 91)*

> "Avrat pazarı denilen bu yerde yurttaşlarımızın, dindarlarımızın nasıl satıldığını, onlara karşı nasıl davranıldığını görmek bizler için gerçekten çok acıklıydı. El ele tutuşmuş tutsak bir aile görüyorsunuz, müşterinin biri çıkıp anasını satın alıyor, biri kızını, biri oğlunu. Ana, oğul, kız kardeş birbirlerini bir daha hiç görmemecesine, aile dağılıyordu."
> *(Anılar. Baron W. Wratislaw. Karaca Yayınları. Sayfa 90-91)*

PADİŞAHA KADIN, KIZ, OĞLAN SUNMA

Padişaha kadın, kız, oğlan sunmak Osmanlı Devleti'nde özel bir şeydi. Bir kişi için padişaha bir kız veya oğlan sunmak çok büyük bir onur ve büyüklüktü. Kişi diyorum, bu kişiyi herhangi bir insan anlamayın. Bir kişinin padişaha bir kız veya oğlan sunması için, devletin üst kademelerinden

birinde yer alması gerekirdi. Bu özelliğe sahip olmayan kişi, elinde bir oğlan veya kızla saraya geldiğinde, zaten eğer bu padişaha layık görülürse başkaları tarafından elinden alınır, kendilerininmiş gibi padişaha sunulurdu.

Devletin önemli kademelerinde bulunan kişiler bulundukları yerdeki ününü duydukları oğlanları kızları gider görürlerdi. Eğer hakikaten çok çok güzellerse onları alıp padişaha sunarlardı. Bu sunma şekilleri ve yöntemleri çok çeşitliydi. Devletin kuruluş yıldönümünde, şehzadenin doğum gününde, sünnet gününde, savaş sonrası sunmalar periyodik sunmalardır. Bunlardan başka, bir seferden gelen veya padişahın yanına gelen bir yetkili, bu sırada kız ve oğlan sunardı.

Osmanlı Devleti'nin ilk zamanlarındaki sunmalar çoğunlukla savaş ganimeti olarak el konulan kız ve oğlanlardan olurdu. Kendi payına düşen veya başkasında görüp beğendiği kız veya oğlanı alan yetkili, bunu padişaha sunardı. Son zamanlarda artık Osmanlı sınırları içerisinde bulunan uluslardaki insanlardan sunmalar çoğunluktaydı.

Padişaha kız ve oğlan sunmanın en sık biçimi korsanlardan alıp sunmadır. Buna benzer bir sunma da Osmanlı kaptanları tarafından yapılırdı. Açık denizlerde el koydukları gemilerdeki kız ve oğlanlardan padişahın dişine layık gördüklerini padişaha sunarlardı.

Osmanlı yetkilileri padişaha kız ve oğlan sunma konusunda o kadar ileri gittiler ki, bazıları beğendikleri ufak kız çocuklarını alıp büyütürlerdi. Padişahla yatacak çağa geldiğine kanaat getirdiklerinde ise saraya sunarlardı.

SADRAZAM SÜRMELİ ALİ, SAKIZ ADASI'NDAKİ KIZ VE OĞLANLARI PADİŞAHA GETİRDİ

Osmanlı sadrazamlarından Sürmeli Ali Paşa da padişaha kız ve oğlan sunma şerefine ulaşan Osmanlı yöneticilerindendir. Gerçi Osmanlı'da sadrazamlık koltuğuna oturup da padişaha kız, oğlan sunmamazlık olmazdı. Sürmeli Ali Paşa Sakız Adası'nı işgale gitmişti, amaç hem sarayın masraflarını karşılamak hem de yeni yeni cariyeler getirmekti. Sakız Adası'nda ele geçirdiği kızları, kadınları, oğlanları, erkekleri esir alıp İstanbul'a getirdi. Bunların içerisinde kız ve oğlanları saraya sunarak padişahın cinsel arzularına hizmet etmelerine yardımcı oldu.

> "kafası kesilen Bulgar devşirmesi Sadrazam Sürmeli Ali oldukça iyi işler başarmıştı. İkinci Mustafa'ya Sakız Adası'nı Venediklilerin ellerinden geri almış, onları yenilgiye uğratmış, Sakız'dan

gemiler dolusu körpe kız ve oğlan tutsak alınarak Osmanlı sarayına sunulmuştu."

(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 450)

FATİH, BİZANS KADINLARINI YANINDA GÖTÜRDÜ

Her zaman devlet yöneticileri mi padişaha kız ve oğlan sunacaktı? Böyle şey olmazdı. Padişahın kendi başının çaresine baktığı da oluyordu. Nihayet Osmanlı padişahlarından Fatih böyle de yaptı.

Bizans Devleti'ni yıktığı zaman, İstanbul'a girdikten sonra işgali tamamladı. Kendince hazinesini dolduracak para, altın ve değerli şeyleri alıp giderken, yanında Bizans'ın soylu kadın ve kızlarını da götürdü. Bunlar Fatih'in hareminde kendi arzularını gideren birer cariye olacaklardı.

"Bizanslı tarihçi Dukas, 2. Mehmet'in, fetihten yirmi gün sonra Konstantinopolis'ten ayrılırken yanında yük arabalarında ve at sırtında Bizans'ın bütün soylu kadınlarını ve kızlarını götürdüğünü anlatır."

(Harem-i Hümayun. Leslie P. Peirce. Tarih Vakfı Yurt Yayınları. 2. Baskı. Sayfa 48)

9

PEZEVENKLER

PEZEVENKLERİN DEVLETTEKİ ETKİLERİ

Osmanlı Devleti'nde pezevenklerin çok özel bir yeri vardı. Bunlar padişahlarla, valide sultanlarla, gözdelerle ve şehzadelerle, kısaca Osmanlı hanedanının tümü ile çok içli dışlı idiler. Ayrıca yapmış oldukları görev gereği aradaki resmiyeti en çabuk aşan kişilerdi. Böylece bunlarla bir arkadaştan, bir akrabadan daha yakın oluyor ve çok gizli ilişkilerini rahatlıkla konuşabiliyorlardı. Durum böyle iken bir de padişaha beğeneceği birilerini buldu mu itibarı artıyordu. Padişah ve diğer Osmanlı hanedanı ile bu kadar içli dışlı olan pezevenkler bu samimiyet ölçüsünde devlet yönetiminde de rol oynuyorlardı.

Bir sadrazam, kızlarağasının karşısında hiçbir varlığa sahip değildi. Devletin en yüksek makamında oturan bir kişinin bu durumda olması pezevenklerin gücünü çok iyi göstermektedir. Bunun gibi, padişahla senli benli olan ve ona güzel cariyeler, oğlanlar bulan pezevenkler, devletin önemli kademelerine dahi hükmetmekte, devlet kademelerine istedikleri kişileri getirebilmekteydiler.

ESİR TİCARETİ ADI ALTINDA KADIN SATICILIĞI

Osmanlı Devleti'nde kadın satıcılığı (cinsel ilişki için sadece) resmen yasaktı. Bunu, zengin kişiler evlerinde özel genelevler, yani haremler kurarak

çözüyorlardı. Geriye maddi durumu bu kadar iyi olmayanlar kalıyordu. Bunlar çoğunlukla asker, öğrenci ve köylerinden çalışmaya gelmiş olan bekâr işçi kesimiydi. Halktan insanları burada saymıyorum. Çünkü bunların kendi evleri ve eşleri vardı. İstedikleri anda eşleri ile bir olabiliyorlardı. Ama yukarıda saydığımız kesimler, cinsel sorunlarını çözmek için, resmi olmayan ama fiili olarak var olan kadın satıcılığı yolunu kullanıyorlardı.

Yalnız bu kadın satıcılığının bugünkü genelevden bir farkı vardı. Bugün genelevde bir kadınla cinsel ilişki kurmak isteyen kişi oraya gidiyor, her şeyi hazır olan odalarda cinsel ilişkisini tamamlayıp parasını da ödeyerek çıkıyor.

Osmanlı Devleti'nde öyle değildi. Osmanlı Devleti'nde bu tür bir cinsel ilişkiye girmek isteyen kişi için hazır bir ev bulmak çok zordu. Evi kendisi ayarlayacaktı. Tabii bunun istisnası özel evler vardı. Kaşarlanmış ve bir kolu Osmanlı yönetiminin üst kademesine dayanan ve onlardan güç alan kadın evleri vardı. Bunları istisna tutuyorum. İşte bu istisnalar dışında bir kadınla bir olmak isteyen kişi evini, odasını kendisi aramak zorundaydı.

Osmanlı taraftarları Osmanlı Devleti'nde kadın satıcılığı veya bugünkü gibi genelevler olmadığını söyleyecektir. Kavram olarak haklı da olabilirler. Ama uygulamada tamamen haksızlardır. Bir olayı değerlendirmek için yazılı kurallara değil, uygulamalara bakmak gerekir. Örneğin bir İslam devletinde genelev yasaktır. Ama bu sorun nikâhla halledilmektedir. İsteyen kişi, kadın listelerinden beğendiği kadını veya sıradaki kadını alıp saatliğine nikâh kıymakta, sonra da boşamaktadır. Şimdi buna evlilik mi, kadın satıcılığı mı demek lazım? İşte bunun gibi, Osmanlı Devleti'nde de yazılı kural olarak kadın satıcılığı yasaktı, ama uygulama açık özel kadın pazarlarında olurdu.

Bu sorun şöyle aşılıyordu. Esir köle pazarlarında satılık kadınlar, kızlar, oğlanlar bulunurdu. Bunların satıcıları hemen hemen aynı kişilerdi. Bunların amacı günlük cinsel ilişkiler için kadın satmaktı, ama esir köle satıcısı gibi iş görürlerdi. Bir kadınla beraber olmak isteyen kişiler bu kadın satıcılarına gelirlerdi. Kadının kendisi ile yatma bedeli olan günlük parasını kaparo adı altında kadın tüccarına verirlerdi. Sonra kadını alıp kendi ayarladıkları bir yere götürürlerdi. Ertesi gün de getirir, tekrar kadın satıcısına verirlerdi. Yasal olarak bir sorun olduğunda "kaparo verdim, götürdüm, baktım, beraber yattım ama beğenmedim, almayacağım" diyerek kurtuluyorlardı. Böylece günlük kadın satıcılığı alelade meydanlarda yapılıyordu.

> "... Sahibi tarafından satılan köle ve cariyeleri ucuza kapatmaktı, fakat asıl korkunç zenaatleri, mesleklerini fuhşa vasıta yap-

malarıydı. Kendi ellerindeki taze dul cariyeler ile şabı-emred köleleri yüksek bir para mukabilinde bekâr levent odalarına götürüp birkaç gün kapattırırlar, haber alınıp da zabıtaca sorguya çekildiklerinde 'Esir talip oldu, pey akçesini verdi, beğenmedi, peyden geçip geri getirdi sunu taksirimiz yoktur, usuldür' derlerdi..."

(Tarihimizde Garip Vakalar. Reşat Ekrem Koçu. Varlık Yayınevi. 3. Baskı. Sayfa 59)

KADIN SATICILARI, EVLERDEKİ CARİYELERİ DE SATIYORLARDI

Osmanlı Devleti'nde bugünkü anlamda kadın satışı esir pazarlarında yapılırdı; ayrıca özel evlerde bulunan haremlerdeki güzel cariyeleri de başkalarına satıyorlardı.

Kadın satışı ile ilgilenen satıcı özel ilişkileri ve duyumları sayesinde, güzel cariyenin bulunduğu eve gidiyor, orada cariyenin sahibine cariye için zengin bir adamın iyi para vereceğini söylüyordu. Sahibi tarafından birkaç günlüğüne verilen cariye, kadın satıcısı tarafından erkek müşterisine övülerek veriliyordu. Özel evdeki cariye, kadın satıcısı tarafından götürüldüğü erkekle bir olduktan sonra tekrar hareme geliyordu. Birçok insan böylece evinde satılık cariye bulunduruyor, bunları bu şekilde satarak para kazanıyordu.

Bir sorun olduğunda ise her şeyin kuralına göre olduğu anlatılıyordu. Çünkü cariyenin sahibi cariyeyi ister satar, ister bağışlar, ister asar, ister keser, isterse kendisi bir olurdu. Sorulduğunda ben cariyemi sattım, kaparomu da aldım, fakat adam beğenmedi, geri getirdi, sokağa atamazdım, geri haremime aldım diyordu. Buna yapacak bir şey yoktu. Zaten soran da olmazdı. Osmanlı Devleti'nde her şey usule uygun olsun da, gerisi önemli değildi. Yani bu şekilde işler yürüdüğü müddetçe karışan olmazdı. Böylece evlerinde de satılık cariye bulunduran kişiler, kadın ticareti yapıp para kazanıyorlardı.

"bazı kadın esirciler ve bilhassa esir tellalları da veledi ve konakları dolaşırlar, hakikaten hasna ve müstesna cariyeler için değerinden kat kat üstün bir fiyat tahmin ederek 'bir maldar efendi cariye ister, satıverelim'diye sahip ve sahibesinden tamahını tahrik ederler, bir miktar pey akçesi bırakıp kızı alırlar, İstanbul'da ticaretle meşgul zengin Hıristiyanlara, Polonya ve Buğdan elçilerine götürürler, büyük bir ücret mukabilinde birkaç gün ka-

patırlar, kıza da sus hakkı bir küpe veya yüzük alıverirler, sonra yerine iade edip 'Huyunu veya kaşını gözünü beğenmedi, peyinden vazgeçti, kıza da bir küpe aldı' derlerdi."
(Tarihimizde Garip Vakalar. Reşat Ekrem Koçu. Varlık Yayınevi. 3. Baskı. sayfa 59)

4. MURAT, KENDİSİNE OĞLAN BULAN PEZEVENGE EMİRGAN KORULUĞUNU VERDİ

4. Murat Osmanlı tarihinde önemli bir isimdi. O da diğerleri gibi binlerce insan öldürmüş, bir sürü kabahat işlemişti. 4. Murat'ın İran kökenli Yusuf isimli bir pezevengi, kendisine bir oğlan buldu. 4. Murat bu oğlandan çok memnun kaldı. Koskoca bir padişahtı, kendisini bu kadar mutlu eden bir pezevengin elini boş bırakamazdı. Ödüllendirmesi gerekirdi. Ufak bir ödül vermek istedi. Çam sakızı çoban armağanı misali, Emirgan koruluğunu bu pezevengine verdi.

"Kimse padişahla konuşmaya cesaret edemezken bunlar cinsel fanteziler de dahil her şeyi pek ala konuşabilirlerdi. Sadrazam dahi padişahın yanında fazla kalmazken bunlar gece gündüz yanında bulunurlardı. Bu kadar itibarlı bir sınıf olan pezevenkler bu işi yaparak büyük kazançlar sağlıyordu. Sultan 4. Murat pezevengine Emirgan koruluğunu bağışladı."
(Osmanlının Kanlı Tarihi. Av. İsmail Metin. Parşömen Yayıncılık. 2. Baskı. Sayfa 22)

OSMANLI'DA EN İYİ İŞLEYEN KURUM PEZEVENKLİK KURUMUYDU

Osmanlı Devleti'nde ülkenin gelirinin büyük bir kısmı saraya ve buradan da hareme akıyordu. Harem Birleşmiş Milletler gibiydi. Padişahın dahi bilmediği, ismini duymadığı ülkelerden, yerlerden cariyeler getiriliyor, değişik yemek misali padişahlara değişik ülkelerin kızları, oğlanları sunuluyordu. Elbette bu kızları saraya getirmek de kolay değildi. Bunun için bir kurum vardı. Bu kurum pezevenklik kurumuydu. Özel olarak bul işler için görevlendirilmiş insanlar, gerek Osmanlı ülkesini gerekse başka ülke topraklarını karış karış gezerlerdi. Nerede güzel bir kız var, erinmez, masraf olur demez, oraya kadar giderlerdi. Pezevenkler padişahı mest edecek kadını, kızı kendi-

leri bulmak için birbirleriyle yarışırlardı. Osmanlı Devleti'nde en iyi işleyen kurum pezevenklik kurumu dersem haremağaları ve padişah anaları darılmaz sanırım. Gerçi bunların görevleri de bir yerde bu işlerdi ama tabii ki valide anaya valide ana demek gerekliydi. Çıkıp da pezevenk valide ana denilemezdi.

"... Padişah ister de pezevenkler boş durur mu. Onlar da hemen işe koyuldular. Zaten Osmanlı Devleti'nde en iyi işleyen kurum pezevenklikti. Her yerde aksama olur ama haremde asla aksama olmazdı. Her şey tıkırında ve anında hazırdı..."
(Osmanlının Kanlı Tarihi. Av. İsmail Metin. Parşömen Yayıncılık. 2. Baskı. Sayfa 54)

GÜMRÜK EMİNLERİ

Osmanlı Devleti'nde pezevenklik kurumlarından biri Gümrük Eminliğidir. Gümrük Emini Osmanlı Devleti tarafından köle pazarlarında görevlendirilen ve bu işlerle uğraşan yetkiliydi.

Osmanlı Devleti zamanında, özellikle İstanbul'da olmak üzere, insanların satıldığı pazarlar vardı. Bura da her türden insan satılırdı. Gümrük Eminleri buralarda Osmanlı Devleti adına bulunur ve satışların bir düzen içinde yapılmasını sağlarlardı. Bunun yanında satılan insanlardan beşte birini Osmanlı Devleti'ne vergi alırlardı.

Gümrük Eminlerinin en önemli görevi ise saraya cariye ve oğlan seçmekti. Köle pazarına gelen ve saraya layık görülen cariye ve oğlanlar gümrük eminleri tarafından saraya satın alınırlardı.

"... cariyeleri harem hesabına Gümrük Emini tedarik ederdi."
(Harem 2. Çağatay Uluçay. T.T. K. Yay. 2. Baskı. s. 13)

PADİŞAH PEZEVENKLERİNİN UFAK ÇOCUK ARAMALARI

Padişahın pezevenkleri o kadar faal çalışıyorlardı ki, insan aklı almıyordu. Buldukları cariyelerin padişah tarafından itibar görmesi ölçüsünde ünlenen ve itibarları artan pezevenkler, köy köy dolaşarak cariye arıyorlardı.

Yetişkin kızların aranması ile yetinmeyen padişah pezevenkleri daha iki üç yaşındaki çocukları saraya almak için uğraşıyorlardı. Mediha isimli cariye bunlardan biriydi. Aslen Gürcü olan Mediha, daha üç yaşındayken padişaha cariye arayan pezevenkler tarafından bulunmuş ve saraya alınmıştır.

"Mahbube Hanımın iki ciğer paresinin temini maişeti için düçar müşkilat olduğu bir sırada Sultan Abdülhamid tarafından cariye tedarik vazifesiyle Adapazarı'na birtakım memurlar gelmiş ve bunlar Basri Bey namında biri, Mahbube Hanım'a bi tesadüf o zaman dört beş yaşında bulunan Mediha'nın bir afeti devran olacağını takdir ile bunları saraya götürmeyi teklif etmiş ve mukafat eylediğinden iki kerimesiyle İstanbul'a getirmişti..."
(Köle Pazarından Saraya Cariyeler. Sema Ok. Kamer Yayınları. s.110)

PADİŞAHIN KIZ KARDEŞLERİNİN PEZEVENKLİKLERİ

Padişahların kız kardeşleri de pezevenklik konusunda görevlileri aratmıyordu. Özellikle kendi pezevenkleri ve adamları sayesinde güzel cariyeleri özel haremlerine alırlardı. Daha sonra bunları çeşitli yollarla kardeşlerine göndererek onların gönlünü alırlardı.

Osmanlı sarayı dışında, özellikle de devletin üst kademesindeki kişilerle evlenen bu sultanlar, zaten devlet içinde oldukça etkindiler. Bu etkileri sayesinde oğlan ve kız bulmakta sorunları bulunmuyordu. Bir sultan, ele geçirdiği güzel kız ve oğlanları kardeşi olan padişaha, genelde padişahın kendi evine yaptığı ziyaretlerde sunuyordu. Kendi sarayına ziyarete gelen padişaha, evinde düzenlediği eğlencelerde bulmuş olduğu bu kız ve oğlanı gösteriyordu. Eğlencede hünerlerini gösteren kız ve oğlan eğer padişah tarafından beğenilmişse, padişah ya orada söylüyor ya da hareketlerinden belli ediyordu. Padişah saraya gittikten sonra beğenilen bu kız ve oğlan saraya hediye olarak gönderiliyordu.

SADRAZAMLARIN PEZEVENKLİKLERİ

Osmanlı sarayında sadrazamların yaptığı en iyi işlerden biri de pezevenklikti. Diğer zamanlarında katliamlar, işkenceler, yakıp yıktırmalarla uğraşan sadrazamların yapmış olduğu bu işler padişah nazarında önemliydi.

Osmanlı padişahının, iktidarsızlığına çare olmayan sadrazama "karpuz götlü pezevenk" diye hitap etmesi sadrazamın nelerle uğraştığını iyi gösterir sanıyorum. Kimsenin kişiliğinin kalmadığı, üsttekinin alttakini ezip yok ettiği bir devlette ne yazık ki sadrazamlar da padişah ve hatta kızlarağasının baskısı altında eziliyorlardı. Bu nedenle istemese dahi padişaha kadın kız bulma konusunda uğraş veriyordu. Çünkü padişaha verilecek bir kadın veya oğlan, onun hoşuna gittiğinde padişah tarafından ödüle layık görülüyordu.

"Dışarıdan güzel kadınları sağlama işinde sadrazamın ve hatta kadınlarının büyük rolü olduğu anlaşılıyor."
(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. s. 23)

"İstanbul mahallelerinden toplanan kız ve kadınlar da yetmiyordu sapık Osmanlı padişahı Üçüncü Murat'a. Devlet erkanı ile tüm devlet organlarının tek görevi padişaha yeni yeni kız ve kadınlar bulmaktı. Bu durum ülkede kadın piyasasının görülmemiş oranda yükselmesine yol açtı. O zamana kadar en güzel esir kızlar iki üç yüz altına müşteri buluyordu. Bütün bu paralar, Osmanlı Devleti'nin hazinesinden ödeniyordu. Hazine boşalmış, tam takır kalmıştı."
(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 269)

PADİŞAH ANALARI

Pezevenklik konusunda padişah analarının da önemli bir yeri vardı. Oğlunun sapık eğlencelerle mutlu olmasını hedefleyen anne sultan, bu konuda elinden geleni yapıyordu.

Valide sultanların yapmış olduğu pezevenkliklerin türü ve çeşidi diğerlerine göre farklılık gösteriyordu. Bir kere padişah anaları, padişaha sunulacak cariye ve oğlanı dışarıda aramıyordu. Saraya gelmiş olan cariye ve oğlanların içinden oğlunun koynuna sokulacakları buluyor, onları oğlunun koynuna sokuyordu. Valide ana istediği cariyeyi ve oğlanı oğluna övüyor, onun hoşlandığı hususlarda gerek cariyeye gerekse oğlana yardım ediyordu.

Anne sultanın yapmış olduğu pezevenklikler genelde entrikalara dayanıyordu. Oğlunun, cariyelerden birinin etkisinde kalmaması için, özellikle gözde cariyeyi unutturmak ve kendi etkisini devam ettirmek amacıyla bu yola başvuruyordu. Bu nedenle ana sultan ile padişahın gözdeleri arasında sık sık tartışmalar ve çatışmalar meydana gelirdi.

10

PADİŞAHIN, HALKTAN KADINLARI ZORLA ALMASI

DİN ADAMLARI, PADİŞAHIN SOKAKTAN KADINLARI VE KIZLARI ZORLA ALIP YATMASINI ŞERİATA UYGUN BULUYORLARDI

Bir ülkede bozulma bir konuda başlamışsa her alanı sarar. Bir kurum bozulmuşsa diğer kurum bundan etkilenir. Bu, toplum yapısının vazgeçilmez kuralıdır. Bunun gibi, Osmanlı Devleti'nde de baştan başlayan kokuşmuşluk bütün kurumları etkisi altına almıştı. Zamanla bütün kurumlar, kişiler birbirleri ile bu konuda yarışır hale geldiler.

Üçüncü Murat sarayında bulunan binlerce cariye ile ilgilenmek yerine halka saldırdı. Sokakta buldurduğu kadınları, kızları zorla sarayına alıp onlarla yatıyordu. Güzelliği duyulmuş kim varsa, padişahın adamları onları alıp saraya getiriyordu. İnsanların arları, namusları hiçe sayılır olmuştu. Bir değer varsa o da padişahın cinsel arzusu olmuştu. İşte bu şartlarda kıvranan İstanbul halkı için de hoşnutsuzluk göklere çıktı. Halkın isyanı duyulunca hemen ortaya din adamları çıktı. Padişahın halife olduğunu, şeriata uygun hareket ettiğini, herkesin kul olduğunu ve bu nedenle de kadınların, kızların tümünün padişahın helali olduğunu söylediler. Osmanlı tarihinde din adamlarının buna benzer binlerce uygulamaları, fetvaları vardır.

"Yarab diyorlardı. Bu nasıl iş, bu nasıl encam, bu ne serencam ola ki karılarımız elimizden alınıp padişah koynuna sokulup ırzına geçiliyor! Can ve malımızı, ırz ve namusumuzu korumak için başa çıkan bir hükümdar, ırz ve namusumuzu keyfine ram ederse bunun sonu nice olur? Neden ya rabbi, taş yağdırıp kıyamet koparmazsın? Neden cümlemizi suya gark edip tufan vermezsin? Osmanlı sarayından beslenen, çıkarları için tanrıyı bile ellerinden gelse satmaya hazır olan ak sarıklı hocalar mahalle mahalle dolaşarak, bir baş bulsalar isyana çoktan hazır olan halka şöyle söylüyorlardı.

- Bazı kendini bilmez zındıklar kız evlatlarıyla karılarının ellerinden alınarak padişahımız efendimiz Sultan Murat Hazretlerine takdim olunmalarını bahane eyleyerek ortalığa nifak sokup velveleye kalkmışlardır. Bu zındıklara şöyle söyleriz: Bre mankafalar... Padişahı zişan efendimiz bin bir suretle dinü imana ve şeriata aykırı hareket eyler mi? Allahü Tealanın yeryüzündeki gölgesi ve peygamberimiz Efendimizin halifeleri bir günah işler mi? Haşa, öyleyse bu velvele ne ola. Biz cümle mahlükat ve insan taifesi hepimiz padişahımız efendimizin kulları ve köleleri değil miyiz? O halde kul taifesinin kızları ve karıları esasen kendilerinin helalidir. Ben söylemiyorum, kitabı mübin böyle söylüyor. Akan sular durur öyle mi ey ahali? Haşa, bir diyeceğiniz mi var kitabı mübine karşı? İşte böyle... Kitap derki: Ne mutlu o kız ve kadınlara ki padişahı zişanın mübarek koynuna girmek ve onun keyfini yerine getirmesine yardımcı olmak gibi bir bahtiyarlığa erişmişlerdir. Bilmiş olasınız ki bu kız ve kadınlar daha bugünden evliyalık mertebesine erişmişlerdir. Yarın ahirette eteklerine sarılıp onlardan şefaat dileyeceğiz. Allah cümlemize nasip eyleye amin!"

(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 268-269)

"Şehzade ve veliaht olarak yaşadığı süre içinde yüzlerce cariye ile yatmış ve ayrıca gözüne kestirdiği güzel kadınları kocalarının elinden zorla alarak ırzlarına geçmişti. Bunlardan doğan çocuklar boğdurulup denize atılmıştı."

(A.g.e. Sayfa 248)

ÜÇÜNCÜ MURAT, KURDURDUĞU EKİPLERE ZORLA KADIN TOPLATTIRIP ONLARLA YATIYORDU

Üçüncü Murat tahta çıktıktan sonra cariyeleri ile yoğun cinsel ilişkiye girdi. Bir dönem sonra kadınlardan gönlü geçti. Artık onlarla cinsel ilişkiye giremez oldu. Durum sarayda duyuldu. Bu önemli devlet sorunu giderilmeye çalışıldı. Başta valide sultan olmak üzere tüm saray erkanı bu işe eğildi. Sonunda bu azgın padişahın, birdenbire bozulan araba gibi, durması büyüye bağlandı. Hocalar araştırılarak büyüler yaptırıldı. Ayrıca kırk bir çeşit bitkiden yapılmış kuvvet macunu yedirtildi. Sonunda Üçüncü Murat gücüne kavuştu da, devleti erkan diğer işleri ile ilgilenmeye döndü. Üçüncü Murat, tamir edilmiş araba gibi işlemeye başlayınca, bu kez de frenleri tutmaz olmuştu. Dışarıdan kendisine kadın getirilmesini istiyordu. Bu padişahtı, dediği dedikti. Özel kadın toplama ekipleri kuruldu. Sokakta kadınları, kızları para karşılığı alıp alıp saraya taşıyorlardı. Kocaların, babaların feryadı duyulmaz olmuştu.

> "Bu arada Murat'ın doyumsuz azgınlığı başa çıkılmaz bir duruma gelmişti. Sarayı dolduran binleri aşkın cariye yetmez olmuş, mahalle aralarından kız ve evli kadınlar toplanmasını sağlayacak zorba ekipler peydahlanmıştı. Göze kestirilen, kulaktan kulağa güzelliği duyulan kızların ana ve babalarına bir avuç para verilip zorla alınarak saraya götürülüyorlardı. Evli kadınlar kocalarının sızlanmalarına bakılmayarak, karşı koymaya yeltenenler öldürülüyor, kadınlar evlerinden zorla kaldırılıp padişah koynuna sokulmak üzere kupa arabalar içinde saraya götürülüyordu. Şaşkın ve çaresiz İstanbul halkı, toprağından fuhuş ve cinayet harlanan köhne Bizans artığı kentin sokaklarında ellerini göğe açarak tanrıya yakarmaktan başka çıkar bir yol bulamıyordu."
> *(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 267-268)*

PADİŞAH İBRAHİM, İBŞİR PAŞA'NIN NİŞANLISINA GÖZ KOYDU

Padişah İbrahim, saraydaki cariyelerden sonra sağındaki solundaki kadınlara da göz koymuştu. İbşir Paşa'dan, nişanlısı Perihan'ı kendisine vermesini istedi. İbşir Paşa bu teklifi kabul etmedi. Bunun üzerine İbşir Paşa'nın öldürülmesine karar verdi. İbşir Paşa ise ya savaşalım ya tabuta girelim diye arkadaşı Vardar Ali Paşa ile birlikte Osmanlı'ya karşı ayaklandı. İbşir Paşa

daha sonra kendisi Osmanlı ile anlaştı ve kendini destekleyen Vardar Ali Paşa'yı yakalayarak Osmanlılara teslim etti.

> "Vardar Ali Paşa, dostu İbşir Paşa'nın nişanlısı olan Gürcü prenses Perihan'ı Sultan İbrahim'in haremine göndermeyi reddettiği için idam edileceğini biliyordu..."
> *(Osmanlı Tarihi. Alphonse De Lamartine. Cilt 2. Sabah Yayınları. s. 676)*

PADİŞAH İBRAHİM, AHMET PAŞA İLE DEĞİŞ TOKUŞ YAPTI

Padişah İbrahim kısa süre kaldığı Osmanlı tahtında çok renkli olaylara neden oldu. Kadın gibi giyinmek, kadınları yanına koymamak, birkaç çocuk sahibi olmak, paşaların nişanlılarını kendisine istemek gibi renk ve tür olarak çeşitli olaylara imza attı. Bunlardan biri de Sadrazam Ahmet Paşa'nın karısına göz koymasıydı.

Sadrazam Ahmet Paşa'nın karısını almak isteyen İbrahim, neyi hesaplayarak öyle yaptı bilinmez, kızını Ahmet Paşa'ya verdi. Yapılan düğünde birbirinden ilginç hareketler sergileyerek ilgi çekmeye çalıştı.

> "Sultan İbrahim, Sadrazam Ahmet Paşa'nın eşine göz koymuştu. Bu kadını eline geçirebilmek için kızlarından birini Ahmet Paşa'ya verdi."
> *(Osmanlı Tarihi. Alphonse De Lamartine. Cilt 2. Sabah Yayınları. s. 677)*

PADİŞAH, HANIMLARINI NASIL ALDI

Osmanlı sarayına binlerce cariye geldi, bunların hemen hepsi de çeşitli yollarla saraya girdi. Hepsinin de farklı şekilde gelmelerinin yanında ortak bir yanları vardı: saraya giriş şeklinde. Hepsi de iradeleri dışında saraya girmişlerdir.

Saraya giren cariyelerin kimileri korsanlar tarafından denizlerde gemilerden alınarak saraya satılmışken, kimileri savaşlarda işgal edilen yerlerde ganimet olarak alınıp saraya satılmışlardır. Kimi cariyeler de devlet yöneticileri tarafından Osmanlı sarayına hediye olarak verilmiştir. Bunun yanında esir tüccarlarından veya köle pazarlarından alınarak saray pezevenkleri tarafından bulunup getirilerek, padişah tarafından beğenilip alınarak ve benzeri onlarca değişik yolla saraya girmişlerdir.

Burada özellikle padişahlar tarafından gözde tutulan, padişahın önem verdiği, oğlu sonradan padişah olan cariyeler, Osmanlı sarayında önemli yeri olan cariyeler ele alınacaktır. Böylece padişahların gözdeleri, hasekileri, annelerinin saraya geliş hikâyeleri anlatılarak Osmanlı Devleti bir de bu yönü ile tanıtılmaya çalışılacaktır.

Bütün cariyelerin saraya geliş hikâyelerine baktığımızda, hiçbir örnek yok ki, padişahla birbirini severek evlenmiş olsun. Sevmeyi de bir tarafa bırakalım, bir görücü usulü ile evlendirilen padişah yoktur.

ASPROÇE'Yİ, ORHAN'A İŞGALİ KALDIRMASI İÇİN VERDİLER

Osmanlı padişahı Orhan, İzmit kentini kuşattı. Osmanlı kuvvetlerinin karşısında duramayacağını bilen imparator, çıkış yolu olarak kendi kızı Prenses Asproçe'yi Orhan'a verdi. Orhan bu rüşvete balıklama atladı. Böylece daha henüz 15 yaşındaki prenses büyük bir heyet ve hediyelerle Orhan'a kadın oldu.

Orhan, Asproçe ile evlenirken Asproçe henüz 15 yaşındaydı. Osmanlı padişahının bu armağanı kabul etmemesi imkânsızdı.

NAZİKEDA SULTAN

Osmanlı sarayına hediye verilen cariyelerden biri olan Nazikeda aslen Çerkez'di. Daha çocukken ailesinden koparılıp İstanbul'a getirilmişti. Burada Ali Paşa'nın haremine katıldı. Ali Paşa'nın hareminde iken hediye olarak Tophane Müşiri Fethi Ahmet Paşa'ya verildi. Nazikeda'nın hediye olarak verilmesi yine bitmedi. Bu kez de paşanın oğlu ile evlenen Abdülmecid'in kızına hediye olarak verildi. Nazikeda, tam bura benim son durağım diyecekti ki, bu kez 2. Abdülhamid gördü. Abdülhamid, bacısının uhdesinde bulunan ve onun malı olan cariyeyi beğendiğini söyledi. Bacısı da kardeşi olan sultana kendi cariyesini hediye verdi. Zaten ne önemi vardı ki? Aslı astarı bir cariyeydi. Osmanlılarda cariyenin değil, insanın ne önemi vardı?

OSMAN, BAŞKASIYLA EVLENEN GELİNİ DÜĞÜNDEN KAÇIRIP KENDİSİ ALDI

Osmanlılara normal bir evlilik nasip olmamıştı. Osmanlı Devleti'nin ta başlarında bu durum anlaşılmıştı. Zihniyet olarak normal insanların yapmış olduğu evliliklere alışamayan Osmanlı soyu, bu alışkanlığını devletinin sonu gelene kadar devam ettirdi.

Bir yerde düğün kuruluyor. Birbirini seven iki kişi evleniyor. Herkes eğlencesinde, oyununda. Osmanlılar gelip orayı basıyorlar. Gelini zorla alıp götürüyorlar. Osmanlı padişahı başkası ile evlenmeyi hayal eden gelinle bir oluyor ve onu karılarından biri yapıyor.

"... yeri göğü doldurup taşıran bu şenliğin ve büyük şölenin birbirinden ayrı nedenleri vardı. Bilecik ve Yarhisar kaleleri Bizanslılardan alınmış, kara Osman aşiretinin topraklarına katılmıştı. Halkı coşturan ikinci neden daha başkaydı. Yarhisar Tekfuru'na verilecekken kara Osman, Çakırpınar'daki bu düğünü basmış, körpe kızı Horofira'yı gelinlik giysileriyle kaçırıp getirmişti.
Karısı Bala Hatun direnmiş, ağlamış, ağır ve acı konuşmuştu ama, kara Osman yine de bu Rum kızını oğlu Orhan'a karı yapmaktan vazgeçmemişti.
Bir Bizans kenti olan Çakırpınar'da yarıda kalan düğün, şimdi burada yapılıyordu. Kendi gibi bir Bizanslı Rum olan Bilecik Tekfuru'nun koynunda duvağını açmaya hazırlanan tekfur kızı Horofira, Osman Bey'in oğlu Orhan Bey'in koynunda soyunacaktı...."
(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları.5. baskı. Sayfa 19)

ORHAN TEODORA'YI DA SAVAŞ RÜŞVETİ OLARAK ALDI

Bizans imparatoru Yoannis Kantakuzinos, Osmanlı Devleti yanı başlarına geldiğinden beri Osmanlı tehditi altında olan devletini kurtarmak için, kendinden önceki imparator gibi, öz kızını Orhan'a verdi. 60 yaşındaki Osmanlı padişahı 17 yaşındaki genç Rum kızı ile yine bir toprak işgali yüzünden evlenmiş oldu. Bizanslılar Orhan Gazi'ye kızlarını verirken, belki de ilk akla geldiği gibi sadece yapılacak bir işgali engellemek veya durdurmak değildi düşünceleri. Bana göre düşünceleri Osmanlı Devleti'nde kendi yeğenlerini ileride padişah olarak görmek, Osmanlı ile akraba olmak ve devleti böylece ele geçirmekti.

Bizans imparatoru, kızını Osmanlı padişahına normal bir evlilik için değil, bir şey karşılığı verdiğini çok açık söyledi. Daha fazla bilgi veremezdi ve niyetini açık açık söyleyemezdi. Sadece kızına karşılık Osmanlılarla dostane ilişkiler içine gireceğini ve Osmanlıların kendilerine saldırmayacağını söyledi.

BİRİNCİ MURAT, ESİR ALDIĞI BULGAR KRALININ KIZINI ALDI

Osmanlı Devleti ile Bulgaristan arasındaki savaşta Bulgar kralı, karısı ve kızı ile birlikte Osmanlı ordularına esir düştü. Esir kral ve ailesi Osmanlı padişahının karşısına getirildiler. Kral, karısı ve kızı ölüm şeklini geçiriyorlardı akıllarından. Bu kesindi de; belki de her biri önce kendisinin öldürülmesini istiyordu; diğerlerinin acısını görmemek için. Ama Bu Osmanlı padişahı, ne yapsa yeridir. O kanın ve savaşın içinde cinsel duyguları kabardı. Bulgar kralının kızını çok güzel bulan Osmanlı padişahı güzel kıza müşteri oldu. Hemen orada düşüncesini söyleyen padişah, Bulgar kralı ve diğerlerini şaşkına çevirdi. Ölümlerden ölüm bekleyen kral ve karısı, hep birden ölmektense kızlarının bu adama katlanmasını tercih ettiler. Belki aksini de düşündüler, ama yapma şansları yoktu. Yenilmiş bir ülkenin kralı ve kral aile fertleriydi. Karşısındaki ise yenmiş bir ülkenin kralıydı.

Bulgar kralının kızını gören 1. Murat kızı güzel buldu. Durumu hemen vezirine açıkladı. Vezir de durumu huzurda, yanında duran Bulgar kralına anlattı. İş böylece bağlandı. Bu kez de Osmanlı padişahı eline geçirdiği esiri kendi karıları arasına kattı.

ÜÇÜNCÜ MURAT'A BAFO'YU ESİR TÜCCARLARI SATTI

Üçüncü Murat'ın şehzadeliği döneminde gözdelerinden olan Bafo, III. Murat padişah olunca, ondan çocuk sahibi olduğu için doğrudan padişah kadını sayıldı. Bir cariye ne kadar güzel ve çekici olursa olsun, ne kadar padişaha yakın olursa olsun, o padişahın karısı olamazdı. Padişahın karısı olmak için padişahtan çocuk doğurmak gerekiyordu.

Bafo çocuk doğurunca bir ad bulmaları gerekiyordu. Çünkü yüzyıllar sonra Osmanlı hayranı yazarlar zorda kalmasın, padişahların annelerinin, hanımlarının Türk olduğunu rahat savunsunlar diye onlara birer ad takılmalıydı. Bafo'ya da öyle yaptılar. Safiye bundan böyle Bafo'nun adı olacaktı. Osmanlı hayranı yazarlar da hâlâ günümüzde gerçekleri yazanlara, söyleyenlere karşı "Bak Üçüncü Murat'ın karısı Türk, ismi Safiye" diyeceklerdi.

Bafo'nun padişah karısı olması yolu oldukça tehlikeli ve zorlu geçitlerden geçmişti. Bafo'yu deniz yolculuğu sırasında deniz korsanları, bastıkları gemide esir almışlardı. Güzelliğini iyi değerlendiren korsanlar onu sonra kadın tüccarlarına sattılar. Kadın tüccarları bu işin ehliydi. Satın aldıkları Bafo'yu yüksek paraya saraya teklif ettiler. Padişahın pezevenkleri istenilen parayı vererek Bafo'yu satın aldılar. Yahudi tüccar yüksek miktarda para

kazanmanın mutluluğunu yaşarken, padişahın pezevenkleri de padişahın aferinini duyacak olmanın mutluluğunu yaşıyorlardı.

ÜÇÜNCÜ MEHMET'İN KARISI HELEN DE ESİRCİLERDEN SATIN ALINDI

Bir halk deyimi vardır. Fazla yaygın değil ama, biri başka birine onursuz bir şekilde aile kurması ve soy sürmesi için "Evine bayrak dikilmeye" der. Bayrak düğün dernek anlamında kullanılır. Bu deyim tam Osmanlıların evlilik hallerini anlatıyor. Hiçbir padişah yoktur ki, normal bir insan gibi evlensin; ya korsandan satın alınmış, ya ülkesi tehlikeye giren kralın hediyesi, ya zorla hareme kapatma, ya da kadın pazarlarından alınma... İşte Osmanlı padişah kadınlarının, analarının hikâyesi böyle.

Üçüncü Mehmet'in kadınlarından Helen de bu tezgâhın, esir alınarak kadın pazarlarına düşen, oradan da saraya satılan kurbanlarından biridir. Helen'in kısmetine de bu düşmüştü. Allahtan padişahtan çocuk doğurdu da, on binlerce cariyenin uğradığı hışma uğramadı. Hatta ve hatta çocuğu erken doğurdu da, çocuğu ile birlikte Saraybıurnu'ndan denize atılmadı.

ANASTASIA, BİRİNCİ AHMET'E ARMAĞAN OLARAK VERİLDİ

Osmanlı padişahlarına dünyanın dört bir yanından hediyeler gelirdi. Bu hediyelerden padişahı en çok sevindiren, çeşit çeşit memleketlerden, değişik dağların havasını almış, suyunu içmiş genç kızların, kendi ucube vücudu ile aynı yatağa girmesi için gönderilmesiydi.

Çirkin yüzünün iki tarafına siper almış el kadar kulakları, kambur beli ve tarifsiz çirkin şekli ile bir yatağa giren genç kızlar hiç de mutlu değildi, ama yapacakları hiçbir şey yoktu. Onlar birer ganimetti, satılan maldı, hediyeydi...

Anastasia işte bunlardan biriydi. Görüntüde padişaha verilen değerli bir hediyeydi. Ama gerçekte bir yerde zorla verilen bir hediyeydi. Daha yirmisine gelmemiş yaşında, bir daha geri dönmemek üzere, hiç tanımadığı, görmediği bir memlekete hediye olarak gönderildi.

VILMAN'I, ESİR SATICILARI SARAYA SATTI

Osmanlı padişahı Abdülmecit'in yirmiyi aşan gözdesi ve yüzleri aşan cariyesi arasında yerini alan Vilman esir satıcıları tarafından saraya satıldı. Kendisi aslen Fransız'dı. Fakat o da diğer gayrimüslimler gibi artık bir Müslüman ismi alacak ve bir daha çıkmamak üzere sarayın içeriden dışarıya hiç açılmayan kapısının içindeki hareme girecekti.

VİRJİN'İ DE ESİR SATICILARI SARAYA SATTI

Abdülmecit'in kadınlarından Vilman gibi, Virjin de esir satıcıları tarafından Osmanlı sarayına yüksek paralar karşılığında satıldı. Aslen Ermeni olan Virjin de Tirimüjgan Sultan adını alarak Osmanlı sarayındaki çarkın içerisine dahil oldu.

KAROLİN, KORSANLAR TARAFINDAN KAÇIRILIP SATILDI

Abdülmecit'in kadınlarından Karolin'in kaderi de diğerlerinden pek farklı değildi. Aslen Rum olan Karolin'i ilkin korsanlar kaçırdı. Sonra da yüksek miktarda para karşılığında esir satıcılarına satıldı. Esir satıcıları da doğru saraya giderek Karolin'i saraya sattı.

Zaten ne zaman esir satıcılarının, kadın satıcılarının eline bir güzel kız geçse, akıllarından hemen saray geçiyordu. İlkin kendileri sahip olabildikleri oranda sahip oluyorlar, sonra da saraya götürüyorlardı. Tarih kitaplarında saraya alınan güzel kızlar için ödenen paralardan dolayı rüşvet, zimmete para geçirme veya başkaca haksız kazançlardan bahsedilmiyor; ama bu kadar ürkütücü şeylerin çok normal olduğu bir yerde, saraya kadın alan görevlilerin, bu yolla büyük paralar kazanmadığını kimse iddia edemez. Belki de bu yolla Osmanlı'nın parasından büyük vurgunlar vuruluyordu.

HÜRREM SULTAN ESİR ALINDI

Osmanlı Devleti'nin belki de en önemli simalarından biri olan Hürrem Sultan, esir alınarak saraya getirilen cariyeler sınıfındandır.

Kendisinin doğum yeri Rogatino kasabasıydı. Bir akın sırasında Kırımlılar tarafından esir alındı. Daha sonra saraya gönderildi. Kendi memleketinde sıradan bir güzel kız olan Hürrem, Osmanlı sarayına girince artık neredeyse dünyaya hükmedecek bir güce ulaştı. Esir edilişinin ve vatanından koparılışının acısını, kendi oğlu da dahil olmak üzere başta Osmanlı sülalesinden, sonra da halktan fazlasıyla çıkardı.

SAFİYE SULTAN, KORSANLARIN ELİNE GEÇEN OSMANLI CARİYELERİNDENDİR

Osmanlı sarayının bir başka önemli siması Safiye Sultan, korsanlar tarafından ele geçirilip sonra da oradan saraya gelenlerden biri.

Kendisi aslen Venedikli'dir. Oldukça iyi bir eğitim almıştı. Babası Korfu valisiydi. Bir seyahat sırasında Adriyatik Denizi'nde korsanlar tarafından

gemilerine yapılan baskında ele geçti. Güzelliği ile korsanlara iyi para getireceği kanaati uyanınca, Manisa'da bulunan şehzade Murat'a takdim edilmek üzere saraya satılıyor. Oradan da doğru Osmanlı sarayına.

GÜLNÜŞ SULTAN, BİR PAŞA TARAFINDAN SARAYA HEDİYE VERİLİYOR

Osmanlı paşalarından Deli Hüseyin Paşa tarafından bir işgal sırasında ele geçirilmiştir. Güzelliği dikkat çekince işgalin ganimetleri arasındaki yeri, padişaha verilecekler kısmına ayrılıyor. İşgal kuvvetleri İstanbul'a geldiğinde, diğer ganimetlerle birlikte işgal ganimeti olarak saraya veriliyor. Böylece işgal dolayısı ile ganimet olarak saraya satılan cariyeler arasında yerini alıyor.

CEZAYİRLİ KORSANLARIN SATTIĞI NAKŞİDİL SULTAN

Nakşidil Sultan, Osmanlı Devleti'ndeki çok önemli şahsiyetlerden biridir. Asıl ismi Aimee. Fransa'da okumaktaydı. Fransız İhtilali dolayısı ile ülkesine dönmek için yola koyuldu. Ailesi Martirik Adası'nda oturuyordu. Yolda Cezayirli korsanlar gemiyi ele geçirdiler. Aimee'yi gören korsanlar Osmanlı sarayına satmayı düşünürler. Bu yolla Osmanlı sarayına girmiştir.

TRABZON VALİLİĞİNİN SARAYA HEDİYESİ

Serfiraz Sultan, Osmanlı sarayına Trabzon valiliği tarafından hediye edilmiştir. Serfiraz Sultan aslen Rus'tur. Çerkezler tarafından Rusya'da ailesi ile birlikte zorla alındı. Üç kız kardeşi ile birlikte Trabzon valiliğine satıldı. Oradan da Osmanlı sarayına...

11

SARAYDAKİ KADIN ENTRİKALARI

ROKSALAN, KENDİNE RAKİP OLAN SADRAZAM İBRAHİM'İ ÖLDÜRTTÜ

Süleyman daha Kanuni olmadan bütün kardeşlerini katledip sonra oğullarına dönüp onların da kökünü kazımadan önce, Manisa'da sadrazamken görüp âşık olduğu Rum gencini kanatları altına almıştı. Dünyada varsa yoksa bu gençti. Bu gence bir de isim bulup onu bir anda İbrahim yaptı. Süleyman'ın, İbrahim'den başka bir gözdesi daha vardı: Anna. Süleyman bunlarla günlerini geçirirdi. Zamanla padişah oldu. Padişah olur olmaz da, kısa bir sürede İbrahim'i sadrazam yaptı. Bu arada kadın gözdeleri arasında Roksalan ile Anna arasındaki mücadele Roksalan'nın galibiyeti ile bitti.

Roksalan bu galibiyeti elde etmesine rağmen, yine de bir nebze olsun mutlu olamamıştı. Çünkü karşısında padişaha kendisinden çok daha yakın ve onunla daha içli dışlı, daha senli benli biri vardı. Üstelik padişah bunu sadrazam yaparak ödüllendirmişti. Roksalan bu duruma çatlıyor, kıskançlık yüzünden yüzü gülmüyordu. İstiyordu ki padişahın tek gözdesi kendisi olsun. Padişah tek kendisi ile yatıp kalksın.

Bütün rakiplerini binbir türlü entrikayla alt eden Roksalan, padişahın uğruna yanıp tutuştuğu bu sadrazamdan kurtulmalıydı. Padişahla seviş-

menin en heycanlı yerinde İbrahim'in padişaha kuyu kazdığını, servetinin Osmanlı hazinesinden çok olduğunu, yakında kendisini dahi alt edip padişah olacağını söyledi. Zaten gölgesinden korkan Osmanlı padişahı daha önce İbrahim'e söz vermişti. "Seni hayatta öldürmeyeceğim" demişti. İbrahim'i öldürmek aklına yatmıştı. Belki suçsuz da olabilirdi ama olsun ya yapma ihtimali vardı. İbrahim'e verdiği sözü nasıl bir dalavere ile aşacağını sordu din adamlarına. Onlar da bir güzel dalavere buldular. Uyurken yarı hayatta sayılır. Sen de o zaman öldürt dediler. Bu dalavere güzel bir kılıf olabilirdi. Hemen uygulattılar. Uygulama anı da çok ilginçtir. Padişah, İbrahim ile bir odada baş başa yatıyordu. Padişah gece tuvalete gider gibi odadan çıktı, plan doğrultusunda bostancılar içeri girdiler ve uyuyan İbrahim'i boğarak öldürdüler. Sarayda kadın entrikaları sonucu padişah en büyük gözdesini kaybetmişti. İşin ahlaksal pislik boyutunun bir ucu da, İbrahim'in, aynı zamanda padişah Kanuni Sultan Süleyman'ın kız kardeşinin kocası olmasıydı. Ama ölürken dahi kız kardeşi ile değil, padişahla yatıyordu.

ROKSALAN, KENDİ OĞLUNUN TAHTA GEÇMESİ İÇİN MUSTAFA'YI ÖLDÜRTTÜ

Roksalan (Hürrem) yapmış olduğu entrikalarla tarihe geçti. Bu entrikalar sonrası niceleri canından oldu, niceleri malından. İşte Roksalan'ın bir entrikası daha. En büyük rakibi Sadrazam İbrahim'i alt eden Roksalan, bu kez tahta oğlunu çıkarmak için Şehzade Mustafa'yı öldürttü.

Rakibi gözde cariyelerden Anna (Mahidevran)'nın oğlu Mustafa, Amasya'da valilik yapıyordu. Mustafa hem yaş olarak hem de prestij açısından tahta en yakın adaydı. Roksalan, Mustafa'nın yerine kendi oğlunu tahta çıkarmak için kızının kocasını sadrazamlığa getirtti. Damadı Rüstem Paşa ile planı yaptılar. Roksalan padişah ile yatarken bir haberci gelip padişahı uyandıracak, Mustafa'nın padişaha karşı tahtı ele geçirmek istediğini söyleyecekti. Bu birinci plan uygulandı. Padişaha, Roksalan'ın haberi yokmuş gibi, bir haber geldi. Bu haberde padişahın oğlu Mustafa'nın tahtı ele geçirmek için çalıştığı belirtiliyordu. Bu kez söze Roksalan girdi. Padişahı iyice doldurdu. Padişah o gece öz oğlunu öldürtmeye karar verdi. Bu kez plan, padişah ile Roksalan arasında yapılıyordu.

Padişah Kanuni Sultan Süleyman yanına aldığı saray efradı ve diğer kişilerle yola çıktı. Bir yandan da Mustafa'ya haber uçurdu. Haberde İran'a savaşa gideceğini, bu yüzden kendisi ile görüşmek istediğini belirtiyordu. Haber-

ciler, kuş gibi, haberi Mustafa'ya ulaştırdılar. Mustafa haberi alır almaz babasının yanına gelmek için Amasya'dan yola çıktı. Babasına ulaştığında padişah çadırı Konya Ereğlisi'ne ulaşmıştı. Mustafa, babasının elini öpüp hayır dualarını aldıktan sonra, diyeceklerini dinlemek için büyük bir hevesle çadıra girdikten sonra cellatlar kollarına yapıştılar. Büyük uğraş sonunda cellatlar Mustafa'yı öldüremediler. Bütün bu olup bitenler sırasında, örtünün arkasından padişah, oğlunun öldürülme sahnesini izliyordu. Cellatların artık öldürmekten vazgeçmek üzere olduğunu gören Kanuni, perdeyi açıp oğlunun karşısına çıktı. Bu kez Mustafa babasını görünce sevindi. Belki kendisini kurtarır diye. Kanuni bu kez cellatlara çabuk öldürmelerini, yoksa kendilerini öldüreceğini ifade etti. Bunun üzerine Mustafa'nın tüm gücü kırıldı, direnmedi bile, kendini cellatlara teslim etti. Roksalan, Mustafa'yı da öldürdükten sonra, artık geleceğin valide sultanıydı. Çünkü padişah olacak Sarı Selim kendi oğluydu.

BİR YANDAN BÜTÜN PİSLİKLERİ YAPIYORLAR, BİR YANDAN DA CAMİ YAPTIRIYORLARDI

Osmanlı devlet yönetiminin bir özelliği de, yaptıklarını gizlemek için camiler, kervansaraylar, aşevleri yaptırmaktı. Suçsuz insanların hiç yoktan kellelerini kesip, ülkeyi kana bulayıp sadrazamları, vezirleri akıl almayacak şekilde, uydurma bahanelerle ve entrikalarla öldürttükten sonra insanların dikkatini başka yöne çekmek ve ileride yapacakları yeni kötülükler için güç kazanmak amacıyla hemen bir cami yapımına giriyorlardı.

Bunlara bariz bir örnek, Roksalan (Hürrem) Sultan'ın yaptıklarıdır. Saraya adımını attığı andan itibaren entrika düşünen Roksalan, başını yemediği insan bırakmadı. Özellikle rakip gözdeleri birer birer alt eden Roksalan, rakibi Sadrazam İbrahim'e de bir oyun düzenleyerek onu da alt etti. İşte bu anda başladı hanların, hamamların temelini atmaya. Bir de Amasya valiliği yapan ve gelecekte padişah olacak Şehzade Mustafa'yı öldürtünce, artık Osmanlı yönetiminde kuşkular ve homurdanmalar iyiden iyiye yükselmeye başladı. Padişahı eline almıştı, ama Osmanlı'da yine de kimsenin yerinin, hayatının garantisi yoktu. Bunu bildiği için, kendisini hayırsever, fakir anası, iyi bir Müslüman olarak göstermek zorunda olduğunu keşfetti.

Bugün kendi ve kızı adına yaptırdığı camilerde insanlar onlara dua ediyor. Ama insanlar bilmiyorlar ki, bu camiler niye yapıldı. Hangi vurulan başı, hangi katliamı kapatmak için bu paralar harcandı. Daha da önemlisi bu par-

alar nereden geldi. Rüşvet ve öldürülen vezirlerin paralarının devede kulağı ile yapılmıştı bu yerler. Geriye kalan paralar, Roksalan'ın yeni oyunlar oynaması için başka alanlarda kullanılacaktır.

ÜÇÜNCÜ MURAT'IN GÖZDESİ BAFO, VALİDE SULTAN RAŞEL'İ ZEHİRLETTİ

Osmanlı sarayında herkes entrikalarla yaşıyordu. Herkesin bir grubu, bir büyüğü vardı. O gün entrikası üstün gelen günü kurtarıyordu. Diğeri cennete gidiyordu. Bu entrikalar özellikle vezirler ve saray gözdeleri arasında yoğunluktaydı. Diğerleri de vardı ama bunlar üst kademeyi o kadar etkileyemiyorlardı. Vezirler arasındaki entrikalar genelde devletin üst kademesini, bazen de sadrazamı etkiliyordu. Oysa saray gözdeleri arasındaki entrikalar devletin kaderini etkiliyordu. Entrikası üstün gelen gözde, sadrazamı kendisi belirliyor, altındaki paşaları kendisi atıyor, hatta padişahları düşürüp öldürtüyor, başka ülkelerle savaşlara karar veriyordu.

Büyük entrikalardan biri de Üçüncü Murat'ın gözdesi ve annesi arasında geçen olaylardır. Üçüncü Murat'ın annesi, oğluna sürekli kadınlar kızlar buluyor, onu eline dolamış ne isterse o yapılıyordu. Sadrazamları atıyor, onları öldürtüyordu. Bunun karşısında Üçüncü Murat'ın gözdesi Bafo (Safiye Sultan) onun kadar entrika işletememenin ezikliği içinde kıvranıyordu. Valide Sultan Raşel (Nurbanu Sultan), o zamana kadar gelinine sıfıra karşı yüz atmıştı, bunun karşılığında gelini Bafo'nun daha siftahı yoktu. Bu golsüz yenilgiye çıldıran Bafo, bu kez oğlu Şehzade Mehmet'i kullandı. Oğluna Valide Sultanın kendisini öldürteceğini, Osmanlı tahtına başkalarını çıkartacağını söyledi. Şehzade Mehmet'in babasını bahane edip yanaşmama isteğini de babasının dünyadan habersiz olduğunu hatırlatarak kırınca iş uygulamaya geldi. Yılan zehiri ile Valide Sultan Raşel aniden öldü. Böylece birkaç kez ringde saydıran Raşel, bir yumrukta nakavt olmuştu.

ÜÇÜNCÜ MURAT'IN ANNESİ VE KIZ KARDEŞİ, BAFO'DAN SOĞUTMAK İÇİN ONA KADIN GÖNDERDİLER

Bafo ile Raşel'in arasındaki entrika mücadelesi oldukça renkli geçmişti. Raşel oğlunu bu gözdeden caydırmak istiyor, Üçüncü Murat ise Nuh diyor peygamber demiyordu. Oğlunun koynuna yüzlerce güzel kız gönderdi ama Murat dönüp bakmadı. Bu durumun üzüntüsünü yaşayan Raşel'in imdadına kızı ve Murat'ın kız kardeşi Esma Han Sultan yetişti. Ana kız kafa kafaya

verip Üçüncü Murat'ı baştan çıkaracak, Bafo'dan vazgeçirecek çözümü aradılar. Çözüm yolu kolaydı da, sonuç belli değildi. Padişah olunca çözmek için kadın kozu kullanılırdı. Esma Hatun, kardeşi Üçüncü Murat kendi sarayına geldiğinde iki tane cariye getirdi. Bunlar birbirinden güzeldiler. Yapmış oldukları dans ve söylemiş oldukları şarkılar ile hareketler padişahı cezbetti. Padişah gittikten sonra, bunlar kız kardeşi tarafından saraya gönderildiler. Planın burasına kadar olan yanı tuttu, ama Sultan Murat yine bozulmuştu. Çalışmıyordu.

HAREMDE ÇEVRİLEN BİR DOLAP

Osmanlı sarayında çok büyük entrikalar dönüyordu. Entrikaların büyük bir kısmı da harem dairesinde çevriliyordu. Padişahı elde etmek veya başkasına kaptırmamak veya kendi istekleri doğrultusunda yönlendirmek için binbir türlü entrika çeviriyorlardı.

Padişah Ahmet'e kız kardeşi bir cariye vermişti. Padişah bu cariyeyi çok sevmişti. Artık onunla kalmaya ve eğlenmeye başlamıştı. Bu durum diğer gözdelerin durumunu etkiliyordu. Padişahın gözdelerinden biri bu cariyeyi öldürdü. Padişah bu cariyeyi akşam yatağına istediğinde, bu kez onun elbiselerini başka bir cariyeye giydirerek padişaha sundular. Padişah tabii ki bu cariyenin o olmadığını anlamıştı.

> "Sultan Ahmet, kız kardeşlerinden birinden son derece güzel bir cariye almıştı. Bir an bu cariyenin etkisinde kalır gibi olunca, yasal eşi olan Haseki bu cariyeyi elleri ile boğmuştu. Cinayeti saklamak isteyen Sultan hanım öldürdüğü cariyenin elbiselerini başka bir cariyeye giydirmiş ve karanlıktan yararlanarak Padişahın odasına sokmuştu. Hileyi anlayan ve cinayeti ortaya çıkaran padişah çok kızdığı için eşinin yüzüne hançerin sapı ile vurmuştu."
> *(Osmanlı Tarihi. Alphonse De Lamartine. Cilt 2. Sabah Yayınları. Sayfa 587)*

> "Osmanlı padişahlarının yataklarına sokulmaya hazır bekleyen kız ve kadınlarla dolu bu panayırın zenci ağaları bir sadrazamdan daha güçlü bir egemenliğe, daha etkin bir iktidara sahiptiler. Dilerlerse türlü entrikalarla Padişahları bile tahtlarından ve can-

larından edebilirlerdi. Sarayın büyük haracını yiyen bu zenciler karun kadar zengindiler."

(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 318)

DENİZE İTİLEN GÖZDE

Cariyeler için haremde yaşamak başlı başına meseleydi. Eğer çocuklu kalmışsa ve çocuk sayısı ön sıralarda değilse çoğunlukla öldürülürdü. Saray içindeki binbir türlü entrikayla savaşmak zorundaydı. Bunlardan yakasını kurtaran cariyeyi bir de başka cariyelerin baskısı karşılıyordu.

Padişah tarafından bir cariye sevilirse, o zaman diğer cariyeler ve gözdeler hemen onu çembere alırlardı. Kendileri için tehlike teşkil eden bu cariyenin halli için hemen seferber olurlardı.

Sultan Mehmet'in sevdiği bir cariye, yine padişahın gözdelerinden Gülnüş Sultan tarafından Kandilli dolaylarında denize itilerek öldürüldü.

"Resimli Tarih Mecmuası ve Çağatay Uluçay'ın Padişahın Kadınları ve Kızları kitabında yazdığı gibi, Gülnüş Sultan padişahın gözdesini Kandilli'de denize iterek öldürmüştür. Mehmet ölümden sonra Gülnüş'ü asla bağışlamayacaktır."

(Köle Pazarından Saraya Cariyeler. Sema Ok. Kamer Yayınları. s. 74)

PADİŞAH ÖLÜMLERİNİN GİZLENMESİ

Osmanlı Devleti'nde yaşanan entrikaların büyük bir kısmı da padişah ölümlerinde kendisini gösteriyordu. Osmanlı padişahları öldüğünde, bu, çoğunlukla halktan ve devlet yöneticilerinden gizlenirdi. Çünkü tahta çıkmak için bir sürü mücadele yapılırdı.

Padişah öldüğü sırada devlet kademelerini ellerinde bulunduran grup, kendi adamını tahta çıkarmak için bu durumu diğerlerinden gizlerdi. Eğer tahta çıkacak şehzade uzakta ise onun gelmesine kadar beklenirdi.

"Devlet yönetiminde deneyim sahibi olmaları için valilik rütbesi ile taşrada bulunan veliaht şehzadeler başkente gelip tahta çıkıncaya kadar selefinin ölümünü gizli tutmak Osmanlı tarihinde adeta bir gelenek haline gelmiştir. 3. Murat ölümü bir süre gizle-

nen padişahların yedincisidir. 1. Mehmet'in ölümü 41 gün, 2. Murat'ın ölümü 12-13 ya da 16 gün, Fatih Sul-tan Mehmet'in ölümü 41 gün, Yavuz Sultan Selim'in ölümü 9 gün, Kanuni Sultan Süleyman'ın ölümü 48 gün, 2. Selim'in ölümü 7 gün ve 3. Murat'ın ölümü de Manisa valiliğinde bulunan büyük oğlu Veliaht Şehzade Mehmet İstanbul'a gelip tahta çıkıncaya kadar 11 gün gizli tutulmuştur."

(Osmanlı Tarihi. Alphonse De Lamartine. c. 2. Sabah Yayınları. s. 553)

SADRAZAM DEĞİŞTİREN KIZLARAĞASI

Osmanlı sarayında padişahtan sonra en güçlü kişi kızlarağası idi. Padişahın bütün cariyelerinin, oğlanlarının çobanı olan kızlarağası, bütün devlet yetkililerinin korkulu rüyasıydı. Padişahla çok içli dışlı olması, sürekli görüşüyor olması ve padişahın harem işini devlet işinden önde tutması dolayısı ile kızlarağası padişah üzerinde büyük bir egemenlik kuruyordu.

Kızlarağasının kafasını taktığı bir kişinin, onun elinden kurtulma şansı yoktu. Ne yapar eder, onu mutlaka yenerdi. İşte bunun gibi, devrin sadrazamı Mehmet Paşa kendini bir şey sanıp kızlarağası ile takışır. Kızlarağası padişaha başvurduğunda rakibini alt edemez. Bu durumda işe başka mercileri sokar. Sadrazamı alt etmek için devreye Yeniçeri ağası girer. İstanbul'da yangın çıkartır. Sonra da kendi adamları ile sadrazamın uğursuz olduğunu yayar. En sonunda hedefine ulaşır.

"1752'de vezir-i azam bulunan Divitdar Mehmed Paşa ile kızlarağasının arası açılmış olup Hafız Beşir Ağa bunun azline çalışıyorsa da padişah muvafakat etmiyordu. Ağa sadrazamın azline muvafakat olamayınca yeniçeri ağası Macar Hasan Ağa'yı teşvik edip İstanbul'da yangın çıkarttırmış ve bu suretle sadrazamın azline muvafakat olarak yerine yine kendisinin tavsiyesiyle Birinci Mirahor Bahri Mustafa Bey vezir-i azam olmuştur."

(Osmanlı Tarihi. Ord. Prf. İsmail Hakkı Uzunçarşılı. 4. Cilt 1. Bölüm. 3. Baskı. Türk Tarih Kurumu Yayınları. Sayfa 333-334)

Yine başka bir olayda Sadrazam Siyavuş Paşa'nın, devletin en üst makamında görevli olmasına rağmen, kızlarağasının karşısında ezilmesi dolayısı ile isyan edişinin acı hali aşağıda görülecektir.

"Siyavuş Paşa bir çocuk ile kadının ağzından kendisine buyruklar veren hadım gözdenin, yani Kızlarağası Süleyman Ağa'nın altında yalnızca ad olarak kalmış olan sadrazamlıktan bıktı. 'Zenci haremağaları ile beni mahkûm etmeye çalıştıkları bu utanç verici kulluk bir sadrazamın iktidarı olamaz' diyordu."
(Osmanlı Tarihi. Alphonse De Lamartine. Cilt 2. Sabah Yayınları. Sayfa 699)

12

PADİŞAHIN HASEKİLERİ VE PADİŞAH ANALARI

OSMANLILARDA NİKÂH YOKTU

Osmanlı padişahları nikâhla evlenemezlerdi. Bu, Osmanlı Devleti'nin bir kuralı idi. Osmanlı Devleti'nde hemen hiçbir padişah nikâhla evlenmemiştir. Bunun istisnası iki veya üç tanedir. Bunlar da sonuç olarak hüsranla bitmiştir.

Padişahların nikâhla evlenmemeleri kuralı dönemin din adamlarının fetvalarına ve dini yorumlarına dayanıyordu. Padişah kendi ülkesi içinde yaşayan her kadınla bir olabilirdi. Kendi ülkesinde yaşayan tüm kadınlar ve kızlar padişahın helali idi. Padişahın, biri ile nikâh kıyması bu kurala uymazdı.

Onun için, padişahların hemen hiçbirinin karısı olmamıştır. Hepsi de cariyelerle bir olmuş ve çocukları doğduktan sonra, önem derecelerine göre gözdesi veya hasekisi aşamasına gelmişlerdir.

Osmanlı Devleti'ndeki bu kuralı ilk kırmak isteyen Genç Osman olmuştur. Bunu hayatı ile ödemiştir. Daha sonra Abdülmecit nikâh yapmış, ama sadece cariyesine âşık olduğu için ona ödün vermiştir. Sonra da tekrar boşanmıştır.

"Osmanlı hükümdar müessesesinde nikâh diye, evliliğin kayıt ve sicile tescili diye bir işlem söz konusu değildi. Yalnız titizlikle ko-

runan bir ilke vardı ki, hiçbiri bu ilkeyi ayak altı etmeyi aklının ucundan bile geçirmemişti. Bu ilkeye göre, geleceğin padişahını doğurma hak ve yetkisi, o binlerce yabancı kadın arasından sadece Rum, Sırp, Bulgar, Yahudi, Rus ve Fransız kadınlarına özgüydü."
(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 190)

"... Osmanlı töresine göre bütün dünya kadınları Osmanlı padişahlarının meşru karılarıydı. Bu anlayış yüzünden de nikâhla evlenmek, yataklarına aldıkları cariye denilen odalık metreslerine ne ilkin ne de sonradan nikâh yapmak diye bir yönteme başvurmuyorlardı. En baştan en sona kadar bir iki sürpriz dışında bu tutumu sürdürmekten geri kalmayacaklardı."
(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 99)

ABDÜLMECİT, BEZMARA İLE NİKÂHLANINCA YER YERİNDEN OYNADI

Abdülmecit'e, gözdesi Serfiraz Sultan'dan kurtulması için Bezmara isimli bir genç kız tanıtıldı. Kızla gece çok mutlu olmuş olacak ki, sabah kalktığında nikâhlanacaklarını söyledi. Bu söz ile Osmanlı sarayı karıştı. Zaten tüm kadınlar ve kızlar Osmanlı kuralına ve ahlak anlayışına göre padişahın karısı değil mi idi? Bu ne name yemekti? Hemen devletin ileri gelenleri toplandı. Bu tür konularda en önde de şeyhülislam gelirdi. Çünkü Osmanlıların yapmış olduğu her rezilliğin arkasında bir dini kılıf bulunurdu. Bunları da şeyhülislamlar yapardı. Hiç görülmemiş bir işti. Hakikaten hiçbir Osmanlı padişahı nikâh ile evlenmemiş, nikâh kıydırmamıştı. Tüm devlet erkanı bir oldu, ama padişah Nuh diyor peygamber demiyordu. İlla nikâh olacaktı. Aslında bu fikir padişahın değil, gözdesi Bezmara'nındı. Tabii kimse padişahın emri karşısında duramadı ve nikâh yapıldı. Gerçi nikâhın padişah için bir önemi yoktu; o, nikâhı bir evlilikten çok bir oyun, gözdesine verilen bir hediye olarak görüyordu.

"On altı yıl önce, Sultan 3. Murat'ın annesi Nurbanu Sultan'ın ölümünden az önce, Osmanlı sarayındaki Venedik elçisi Paolo

Contarini 'Tüm iyilik ve kötülükler ana kraliçeden geliyor' demişti."
(Harem-i Hümayun. Leslie P. Peirce. Türk Vakfı Yurt Yayınları. 2. Baskı. Sayfa önsöz)

PADİŞAH KARISI OLMAK

Osmanlı Devleti'nde padişah karısı sayılmak kavramı vardı. Cariyelerin padişaha yakınlığı, ona vermiş olduğu erkek çocuk ile ölçülürdü. Eğer bir cariye padişaha oğlan çocuğu vermişse, o cariyenin durumu diğerlerine göre öncelikli olurdu. Oğlan çocuğu veren cariyeler arasında da çocukların yaş büyüklüğüne göre anneleri olan cariyelerin önem derecesi sıralanırdı. En büyük şehzadenin annesi birinci haseki, ondan sonranınki ikinci haseki olurdu.

Osmanlı Devleti'ne baktığımızda padişah kadınlarının etkisi diğer devletlere göre çok azdır. Bunun nedeni cariyelerin padişahın karısı olmaması ve padişah analarının etkisidir. Osmanlı Devleti'nde kadınların etkinliği, genelde valide sultan olduktan sonra kendini gösterirdi. Padişah anaları daha çok etkinlik gösterirlerdi. Onun için Osmanlı sarayında cariyelerin doğurdukları çocuklar, kendi yerlerini belirler ve ileride yaşamının garantisini teşkil ederlerdi.

"Bu iki kadın, Padişah İkinci Murat'ın sarayına doldurduğu yüzlerce tutsak cariyelerden sadece ikisiydi. Daha sonra gözdeliğe yükselmiş ve gebe kaldıktan sonra da (Padişah karısı) sayılmış ve böylece, kraliçe anlamında birer sultan olup çıkmışlardı."
(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Baskı . Sayfa 99)

"... Kadın sultanlar vardır ama bunlara meşru karısı denemez. Çünkü bunlar aslında birer esirdirler. İmparatorluk içindeki bütün Türk, Ermeni, Rum, Musevi veya Katolik kadınlar hür oldukları için hareme alınmazlar. Hareme alınan insanlar İslam olmayan ve imparatorlukla resmi ilişkisi bulunmayan ülkelerden toplanır..."
(İstanbul Yolunda. Gerard De Nerval. Parşömen Yayınları. s. 23-24)

PADİŞAH KADINLARININ VE ANALARININ HİÇBİRİNİN MÜSLÜMAN VE TÜRK OLMAMASI GERÇEĞİ

Osmanlı padişahlarının hiçbirinin annesi Türk değildir. Bunun yanında Osmanlı padişahlarının hiçbirinin annesi Müslüman da değildir. Büyük Türk devleti ve Müslüman devlet olarak gösterilen Osmanlı Devleti'nin gerçeği ne yazık ki böyleydi.

Türkleri her fırsatta aşağılayan Osmanlı Devleti, ne yazık ki bazı kesimler tarafından büyük Türk devleti olarak gösterilmiştir.

Osmanlı sarayına alınan gayrimüslim ve Türk olmayan cariyeler saraya alınır alınmaz, kendilerine daha çok cinsellik ve güzellik ifade eden Arap ve Müslüman isimler konulurdu. Sonra da bu isimle anılırlardı. Yalan düzeni içerisinde olan yazarlar, bu Arap ve Müslüman isimleri ile anılan cariyeleri Türk ve Müslüman olarak gösterdiler. En azından bunların gayrimüslim ve Türk olmadıklarından hiç bahsetmediler. Özellikle şu an dahi ortaöğretimde okutulan kitaplarda bu yanlışlık aynen devam etmektedir. Bu yanlışlığın giderilmesi ve gerçeklerin göz önüne çıkarılması için, padişahların kadınları sayılan (gözdelerin) ve padişah analarının gerçek isimleri ile nereli olduklarını, dinlerini ve hangi ulustan olduklarını açıklamakta fayda var.

ORHAN'IN ALDIĞI KADINLAR

Padişah Orhan'ın kadınlarından Nilüfer'in asıl ismi Horofira'dır. Kendisi aslen Rum'dur. Yarhisar Tekfuru'nun kızıdır. Orhan'ın karılanından sayılan Asproçe'nin babası Bizans imparatoru 3. Andronikos'tu. Orhan'ın diğer karısı Theodora idi. Theodora da Bizans imparatorlarından 6. John'un kızıdır. Görüldüğü gibi, Orhan'ın aldığı kadınlardan üçü de Türk ve Müslüman değildir.

Orhan'ın, diğer padişahlara göre farklı bir evliliği vardı. Her ne kadar bunlar nikâhlı karısı değillerse de, kendinden sonra gelen Osmanlı padişahlarının karısı sayılan cariyelerden farklıydı.

BİRİNCİ MURAT'IN KADINLARI

Birinci Murat'ın karısı sayılan cariyelerden Gülçiçek isimli olanın asıl ismi Marya idi. Babası Bulgar kralıydı. Annesi ise Yahudi. Birinci Murat'ın diğer gözdesi Tamara idi. Tamara da Bulgar kralının kızıydı. Babası Kral Sosmanos'tu.

YILDIRIM BEYAZIT'IN KADINLARI

Yıldırım Beyazıt'ın gözdelerinden Maria, Salono Kontu Fadrique'nin

kızıdır. Yıldırım Beyazıt'ın diğer gözdesi Angelina'dır. Angelina, Bizans imparatoru S.John Peleongos'un kızıydı. Bunlarla da hızını alamayan Yıldırım Beyazıt, Mari'yi gözdeleri arasına kattı. Mari de Macar'dı. Mari'den sonra gözde sırası Anita'ya gelmişti. Anita Konstantin'in kızıydı. Yıldırım Beyazıt'ın gözdelerinden biri de Olivera idi. Olivera Sırp'tı. Babası Sırp kralı Lazar idi.

Görüldüğü gibi Yıldırım Beyazıt'ın karısı sayılan gözdelerinin hepsi gayrimüslimdi ve Türk değildi. Yıldırım Beyazıt'ın yüzlerce cariyesi vardı ama bunlar, padişaha çocuk verdikleri ve hatta önce çocuk verdikleri ve çocuklarının şehzade sayılması dolayısı ile ön plana çıkmıştır. Yoksa isimleri bilinmeyen yüzlerce cariyenin hiçbiri Türk ve Müslüman değildi.

ÇELEBİ MEHMET'İN KADINLARI

Osmanlı padişahlarından Çelebi Mehmet'in kadınları sayılan ve kendisine şehzade doğuran cariyelerinden Veronika, Anna ve Sofya Hıristiyan'dı.

Çelebi Mehmet'in şehzade sayısı da yeterli sayıya ulaşınca, artık ondan sonraki şehzadeler ya doğar doğmaz öldürüldü ya da başka şekilde ortadan kaldırıldılar. Kendisine çocuk veren ilk cariyeler, çocuklarından dolayı tarih kitaplarına geçtiler. Bunların hepsi de görüldüğü gibi Hıristiyan'dı.

2. MURAT'IN KADINLARI

2. Murat'ın gözdelerinden biri Nache idi. Nache Fransız'dı. Nache'den sonra Stella gelmekteydi. Stella ise İtalyan'dı. Ondan sonraki gözde Mara Despina idi. Despina da Sırp'tı. Despina, Yıldırım Beyazıt'ın kadınlarından Olivera ile akraba idi.

İKİNCİ MEHMET (FATİH)'İN KADINLARI

Fatih Sultan Mehmet'in ilk gözdesi Kornelya idi. Kornelya Rum'du. Babası Zağanos Paşa idi. Fatih'in gözdesi olunca ismi Hatice Sultan oldu. Bundan sonra sırada İren vardı. İren'den sonra sıra Anna'ya geldi. Anna, Trabzon Rum imparatorunun kızıydı. Babası Trabzon kralı David Komnen'di. Sonraki gözde Akide idi. Akide Fransız'dı. Kendisine, saraya gelince Akide ismi takılmıştı. Bundan sonra Helen geldi. Helen, Mora Despotu'nun kızıydı. Sonra ismi Esmehan olarak takılan cariye geliyordu. Yabancı olan bu cariyenin ulusu bilinmiyordu. Kendisi gayrimüslim idi. Bunlardan sonra Çiçek Hanım geldi. Bunun da gerçek adı bilinmiyor. Kendisi Hıristiyan idi.

Gözdeleri bunlarla bitmeyen Fatih'in son gözdesi, daha doğrusu şehzade annesi olan cariyesi, Tamara idi. Tamara Yunan idi.

İKİNCİ BEYAZIT'IN KADINLARI

İkinci Beyazıt da cariyelerinin tamamını gayrimüslim ve Türk olmayan kadınlardan seçmişti. Şehzade doğurdukları için isimleri tarih kitaplarında anılan bu gözdelerinin adları şunlardır: Beti, Anita, Suzi, Liliana, Katherin, Nina, Martha, Danilova'dır. Bunlar Sırp, Rum, Romen, Bulgar kökenlidirler. Bunlara Ayşe, Bülbül, Ferahşad, Gülbahar, Gülruh, Hüsnüşah gibi isimler verilerek soyları unutturulmaya çalışılmıştır.

BİRİNCİ SELİM'İN KADINLARI

Selim'in birinci gözdesi Hafsa'dır. Hafsa'nın asıl adı Helga'dır. Kendisi Yahudi'dir. Bundan sonraki gözde Aleksandra'dır. Bunlardan başka Kırım Tatarlarından bir cariye alındı ise de, bu, padişah tarafından başka birine hediye edildi. Buna da Taçlı Hatun adı takıldı. Selim'in şehzadeleri yeterli görülmüş ki, bundan sonraki cariyelerinin isimleri kayıtlara geçirilmemiştir.

KANUNİ SULTAN SÜLEYMAN'IN KADINLARI

Kanuni'nin gözdelerinden birinin adı Anna'dır. Anna'ya Mahidevran adı takılarak saraya dahil edildi. Anna Polonyalı idi. Bundan başka Roksalan gelmekteydi. Roksalan Rus'tu. Babası bir papazdı. Roksalan'a Hürrem adı takıldı. Bunların yanında Rozalina vardı. Rozalina'ya Gülfem adı konuldu.

SARI SELİM'İN (İKİNCİ SELİM) KADINLARI

İkinci Selim'in gözdelerinden Raşel Yahudi idi. İkinci Selim ile bir edildikten sonra ismi Nurbanu Sultan olarak değiştirildi.

ÜÇÜNCÜ MURAT'IN KADINLARI

Üçüncü Murat'ın birinci gözdesi Bafo idi. Bafo'ya Safiye Sultan ismi takıldı. Kendisi Venedikli idi. Bundan sonra Nano geliyordu. Nano, Polonyalı idi. Bunun ismi de Mihriban Sultan oldu. Bunların arkasından gelen Ninuşka idi. Ninuşka bir Macar idi. Ninuşka saraya girince ismi Nazperver oldu.

Ondan sonraki gözde Olga'ydı. Olga da Rus'tu. Bu Rus Olga'ya da Şahhuban adı takıldı. Bunun arkasından gelen gözde Meri idi. Meri Romanyalı idi. Bunun ismi de Fahriye Sultan olarak değiştirildi.

ÜÇÜNCÜ MEHMET'İN KADINLARI

Üçüncü Mehmet'in gözdelerinden ilkinin adı Violetta idi. Violotta saraya girince Mahpeyker oldu.

Violetta İspanyol idi. Bundan sonra Helen gelmekteydi. Helen ismi sarayda Handan oldu.

BİRİNCİ AHMET'İN KADINLARI

Birinci Ahmet'in gözdelerinden ilki Evdoksia idi. Kendisi Rum idi. Sarayda ismi Mahfiruz Sultan oldu. Bundan sonra sıradaki gözde Anastasia idi. Bu da Rum idi.

BİRİNCİ MUSTAFA'NIN KADINLARI

Birinci Mustafa'nın gözdelerinden Anastasia saraya girdiğinde ismi Mahpeyker Sultan olarak değiştirildi. Mahpeyker, Osmanlı tarihinde isminden çok sık söz ettirdi, daha sonra.

İKİNCİ OSMAN'IN KADINLARI

Tarihe Genç Osman olarak geçen İkinci Osman, ilk kez Osmanlı Devleti içinden birini aldı. Ama bunu canı ile ödedi. Dönemin şeyhülislamının kızı ile nikâhlandı, ama bu nikâh geçersiz sayılarak padişah tahttan indirilip öldürüldü.

DÖRDÜNCÜ MURAT'IN KADINLARI

Dördüncü Murat'ın gözdelerinden ilki Keti idi. Keti saraya girince adını Raziye Sultan koydular. Bundan sonra gelen Anna idi. Anna'ya da Atifet Sultan adını koydular. Bundan sonra Helena geldi. Buna da Cihannüma Sultan dendi. Bu da dışarıdan para ile alınan cariyelerdendi.

BİRİNCİ İBRAHİM

Birinci İbrahim'in ilk gözdesi Nadya idi. Nadya Rus idi. Buna Hatice Turhan Sultan adını koydular. Bundan sonra Maryam vardı. Maryam bir Ermeni kızıydı. Bundan sonra Eva geldi. Eva Polonyalı idi. Aslen Yahudi idi. Saraya dahil olunca Hatice Muvezzez Sultan adını verdiler.

DÖRDÜNCÜ MEHMET'İN KADINLARI

Dördüncü Mehmet'in gözdeleri arasında ismi geçen Evemia idi. Kendisi Rum idi. Buna da Gülnüş Sultan ismini koydular. Bundan başka Bella geldi. Bella, Korsikalı idi. Buna Afife Sultan adını koydular. Bundan başka Cesika vardı. Cesika'ya Güner Sultan dediler. Bundan başka Flora vardı. Flora'ya da Gülbeyaz ismini koydular.

İKİNCİ SÜLEYMAN'IN KADINLARI

İkinci Süleyman'ın kadınları Ümmi Sultan, Hatice Sultan, Zeynep Sultan, Behzat Sultan, Şehzuvar Sultan, Süğlün Sultan, İvaz Sultan olarak tarih kitaplarına geçtiler. Bu gözdelerin, diğerlerinden farkları bunların çocuk doğurmamasıydı. İkinci Süleyman'ın çocuğu yoktu. Ama her şeye rağmen, çocuğu olmayan bu cariyler, padişahın kadınları olarak kitaplara geçtiler.

İKİNCİ AHMET'İN KADINLARI

İkinci Ahmet'in kadını sayılan Yeremiye aslen Rum idi. Kendisi Giritli'ydi. İsmini Rabia Sultan olarak değiştirdiler. Bundan başka Diyana vardı. Kendisi Moralı idi. Şayeste Sultan adı ile tarihe geçti.

İKİNCİ MUSTAFA'NIN KADINLARI

Evemia Rum idi. Sarayda kendisine Gülnuş Sultan dendi. Verna ise Mahfiruze Sultan adını aldı. Kendisi Rus idi. Mari Sırp idi. Adına Hafize dediler. Aleksandra Rum idi. Giritli'ydi. Kendisine Saliha adını koydular.

ÜÇÜNCÜ AHMET'İN KADINLARI

Üçüncü Ahmet'in gözdelerinden biri Janet idi. Kendisi Fransız idi. Mihrişah Sultan adını aldı.

Marget Rum idi. Emetulah Sultan adını verdiler. Bunlardan başka İda isimli bir gözdesi daha vardı.

BİRİNCİ MAHMUT'UN KADINLARI

Birinci Mahmut'un gözdelerinden biri Ayşe idi. Kendisi Aslen Bulgar olan bu gözdeye Ayşe Sultan adını verdiler. Bundan başka Julien adında gözdesi vardı. Bu Fransız idi. Adı Hatem idi.

Bundan başka Lili vardı. Lili'ye Raziye adı verildi. Kendisi Sicilyalı idi. Maggi, Macar kızıydı. Diryal adı verildi. Olga Rus kızıydı. Buna da Verdinaz adını verdiler.

ÜÇÜNCÜ OSMAN'IN KADINLARI

Üçüncü Osman'ın gözdelerinden biri Olivya idi. Buna Zerki Sultan adını verdiler. Bundan başka Olga vardı. Buna da Ferhunde Sultan adını verdiler.

BİRİNCİ ABDÜLHAMİT'İN KADINLARI

Amiee Fransız idi. Nakşidil Sultan adı ile anıldı. Sonya Bulgar idi. Seninyeperver adı ile çağrıldı. Melina aslen Macar idi. Şebasafa Sultan adıyla anıldı. Aleksiyevna Rus kızıydı. Dilpezir adını verdiler. Meri Rum kızıydı. Hümaşah ismi verildi. Rudi Nuükhetseza ismi ile anıldı. Afro Cenovalı idi. Beyaz Sultan denildi. Helen Venedikli'ydi. Buna da Hatice Sultan denildi. Marya Sırp kızıydı. Ruhşah Sultan ismi ile çağırıldı.

ÜÇÜNCÜ SELİM'İN KADINLARI

Patricia adlı cariyeye Afitab Sultan ismi verildi. Linda, Nefizar Sultan diye çağrıldı. Berti Pekise Sultan, Lisa Hasnümah Sultan, Alis Tabisefa Sultan, Rsa Nurişems, Anna Rafet Sultan, Magdelana Ziybifer Sultan adı ile anıldı.

DÖRDÜNCÜ MUSTAFA'NIN KADINLARI

Flora isimli cariyeye Dilpezih adını verdiler. Adela'ya Seyare Sultan, Sofi'ye Peydikil Sultan, Glorya'ya Şevkidil Sultan ismini verdiler.

İKİNCİ MAHMUT'UN KADINLARI

Leon, Rus doğumlu bir Yahudi'ydi. Buna Bezmialem Sultan ismini verdiler. Besime Pertevniyal Sultan adını aldı. Maryam Hüsnüfelek adını aldı. Fatma Mısırlı idi. Hanım Sultan adını aldı. Firi Hoşyar ismini aldı. Kerime ismi ile anılan cariyenin gerçek kimliği bilinmiyor. Margarita Hırvat idi. Buna Mislinayab Sultan dendi. Nora Yunanlı idi. Buna da Muritab Sultan dendi.

Olga Ukraynalı bir Rus kızıydı. Tiryal Sultan dendi. Rozi Cenovalı bir Katoliğin kızıydı. Buna da Lebrizifelek Sultan adını verdiler. Nina Rum kızıydı. Nevfidan ismi ile anıldı. Ester Bulgar'dı. Aşubüvan Sultan adını aldı. Flaro Gürcü Hıristiyan idi. Ebrireftar Sultan adını aldı. Sofi Arnavut'tu. Gülcemal ismi ile anıldı. Mağda'ya Perestey Sultan dendi. Kendisi Romen idi. Suzan Pervizifelek Sultan adını aldı. Yahudi idi. Zona Sırp idi. Zerrigar Sultan adı ile anıldı.

İKİNCİ ABDÜLMECİT'İN KADINLARI

Birinci Abdülmecit'in 20 karısı vardı. Bunların adları Vilma, Virjin, Karolin, Düzdüdil, Navekmisal, Nesrin, Nükhetzesa, Şemsinur, Servetseza, Zeynimelek, Ceylangar, Nalanidil, Nergis, Neveser, Perestu, Serfiraz, Şayeste, Verdican, Rusdil.

ABDÜLAZİZ'İN KADINLARI

Camelya Dürrünev Sultan adı ile anıldı. Asproçe, Gevher Sultan adını aldı. Anna Edadil Sultan oldu. Adela Hayranıdil Sultan oldu. Alis Nesrin Sultan olarak çağrıldı.

BEŞİNCİ MURAT'IN KADINLARI

Carmen Canakıyar Sultan, Marone Elaru Sultan, Elfi Filiztan Sultan, Clarissa Gevheri Sultan, Silvestre Meyliservet Sultan, Lili Teranıdil sultan, Şehineider Şayan Sultan, Hanna Resan Sultan, Katyano Reftandil Sultan ismi ile anılan yabancı cariyelerdi.

PADİŞAH ANALARI

Osmanlı padişahlarının almış olduğu yabancı cariyeler Osmanlı sarayını doldururken, bunlardan olan çocuklar da Osmanlı tahtına çıkıyorlardı. Hiçbirinin annesi Türk ve Müslüman olmayan Osmanlı padişahları, bu düşmanlıklarını ne yazık ki özellikle Anadolu halkından çıkarmışlardı. Her harekette başta Alevileri kesen ve katleden Osmanlı padişahları, Osmanlı Devleti'nde nerede ise hiçbir Türk ve Müslüman'ı devlet kademelerine almıyordu. Aşağıda tüm Osmanlı padişahlarının annelerinin isimleri verilerek kimden doğdukları gözler önüne serilecektir.

Birinci Murat Bizanslı Horofira'dan doğdu
Yıldırım Beyazıt Bulgar Marya'dan doğdu
Çelebi Mehmet Bulgar Olga'dan doğdu
2. Murat Veronika'dan doğdu
Fatih sultan Mehmet Sırp Desnipa'dan doğdu
İkinci Beyazıt Kornelya'dan doğdu
Birinci Selim ....
Kanuni Sultan Süleyman Helga'dan doğdu
Sarı Selim (İkinci Selim) Rus kızı Roksalan'dan doğdu
Üçüncü Murat Yahudi Raşel'den doğdu
Üçüncü Mehmet Venedikli Bafo'dan
Birinci Ahmet Yunanlı Helen'den
Birinci Mustafa İspanyol Violetta'dan
İkinci Osman Evdoksiya'dan
Dördüncü Murat ....

Birinci İbrahim Rum Anastasya'dan
Dördüncü Mehmet Rus Nadya'dan
İkinci Süleyman Romanyalı Cesika'dan
İkinci Ahmet Polonyalı Yahudi Eva'dan
İkinci Mustafa Rum Evemia'dan
Üçüncü Ahmet Rum Evemia'dan
Birinci Mahmut Aleksandra'dan
Üçüncü Osman Sırp Mari'den
Üçüncü Mustafa Fransız Janet'ten
Birinci Abdülhamit Fransız İda'dan
Üçüncü Selim ....
Dördüncü Mustafa Bulgar Sonya'dan
İkinci Mahmut Fransız Aimee'den
Birinci Abdülmecit Yahudi Leon'dan
Abdülaziz Besime'den
Beşinci Murat Fransız Vilma'dan
İkinci Abdülhamit Ermeni Virjin'den
Mehmet Reşat Arnavut Sofi'den
Mehmet Vahdettin Henriet'ten doğdu.

13

HADIM VE OĞLAN SADRAZAMLAR, VEZİRLER, DEVLET GÖREVLİLERİ

PADİŞAH, BİR OLDUĞU OĞLANLARI DAHA SONRA DEVLETİN ÜST KADEMELERİNDE GÖREVE GETİRİYORDU

Padişah tarafından ters ilişki ile kullanılan oğlanlar, daha sonra ödüllendirilerek devletin üst kademelerinde görevlendiriliyorlardı... Padişah tarafından kullanılan bu oğlanlar daha sonra devletin üst kademelerinde rol aldığından, intikam ve kinlerini orada rahatlıkla kusuyorlardı. Türk ve Müslüman halka alabildiğince zulüm ediyor, kendilerine yapılanları fazlasıyla halktan çıkarıyorlardı.

> "... Yabancı ülkeleri yağmalamak. O ülkelerin hazinelerini Osmanlı sarayına taşımak. O ülkedeki yakışıklı genç oğlan çocuklarını, güzel kızlarını tutsak alıp saraya doldurmak. Dilerse oğlanlarla yatmak ve sonra koynundan çıkardığı bu Frenk dölü yatak oğlanlarını vezir, baş vezir, beylerbeyi, kara ve deniz kuvvetlerinin başına komutan olarak atamak."
> *(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 146)*

"Ayrıca çeşni değişiği 12-15 yaş arası oğlanlar vardı. Bir yanı satın alınarak, bir yanı zorla el konularak saraya kapatılan bu yabancı Hıristiyan çocukların örgütüne içoğlanları deniliyordu. Padişahlar diledikleri zaman koyunlarına aldıkları bu oğlanları biraz büyüdüklerinde paşa yapıyor, ülkenin bir yanına sancakbeyi, beylerbeyi yapıyor, daha sonra da tüm ülkeyi ve milleti bu oğlanların ellerine teslim ederek sıra ile sadrazamlık katına oturtuyorlardı."
(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 352)

"... Devleti de bu devşirme kölelerin ellerine teslim etmek için başkent Edirne'de imtiyazlı bir ocak da kurulmuştu. Daha sonraları bu ocağı (Enderun-u Hümayun) adı takılacaktı. Rum, Sırp, Bulgar, Arnavut, Boşnak, Rus, Fransız, İtalyan, Romen, Pomak, Arap, Çerkez, Gürcü, Abaza gibi yabancı soylular buralarda beslenip büyütülerek devletin en yüksek organlarına baş olarak atanacaklardı. Sadrazam ve vezirler (Başbakan ve Bakanlar) onlardan olacaktı. Paşalar, beylerbeyi hep onlardandı. Bir adına da İçoğlanları denilen bu ocakta, dilediği ve gönlünün çektiği oğlanla yatıp kalkmak hakkına da sahip olan Osmanlı padişahları, devlet, ülke ve ulusu işte bunların ellerine vermekten utanmayacaklardı. Damarlarındaki karmakarışık yabancı kan birikimi gereği olarak..."
(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Baskı. Sayfa 97)

OSMANLI SADRAZAMLARINDAN ALTMIŞI ZÜLÜFLÜ OĞLANDI

Osmanlı Devleti'nde devlet kademelerinin padişahın oğlanlarına tahsis edilmesi o kadar yaygınlaşmıştı ki, artık devlet üst kademesi nerede ise padişahın oğlanlarından oluşuyordu.

Bir devletin bugünkü anlamda başbakanı olan sadrazamların altmış tanesi oğlan. Ben bu sayının daha fazla olduğunu sanıyorum, kaldı ki bazı kaynaklar bu rakamı seksen dört olarak veriyorlar.

Merak ettiğim bir şey var. Bu sadrazamlar göreve atandıklarında, bir yere gittiklerinde nasıl hareket ediyorlar. Bir padişahın oğlanı olmanın vermiş

olduğu şey, gurur mu onursuzluk mu? Yabancı bir devlet adamı veya yetkilisi geldiğinde onların karşısındaki duruşları nasıl? Devleti temsil ederken nasıl hareket ediyorlar?

"Enderunu Hümayundan çıkarak sadrazamlığa yükselmiş ve koca imparatorluğun mukadderatını eline almış eski zülüflü ağalar tam altmış kişidir. Bir imparatorluğun beş yüz senelik tarihinde, sarayın dışındaki çeşitli feyiz kaynakları düşünülecek olursa bu altmış rakamı çok büyük kıymet ifade eder. Yine unutulmamalıdır ki bu altmış kişinin içinde tarihimizin en büyük vezirleri vardır."
(Topkapı Sarayı. Reşat Ekrem Koçu. İstanbul Ansiklopedisi Yayını. Sayfa 123)

"2. Murat zamanında Rumeli Beylerbeyi olan Şahabettin Paşa, ismini tarihe yazdıran ilk hadımdır... Kaynaklar Tavaşi Cafer Paşa'dan cesur bir hadım diye bahseder."
(Haremağaları. Sema Ok. Kamer Yayınları. Sayfa 36)

HADIM SADRAZAMLARDAN BİRKAÇI

Bir ülke ki, halkın deyimi ile götlekler sadrazam oluyor. Devletin önemli mevkilerine geliyor. Bu yazım, cinsel olarak bu tür bir ilişki seçimini yapmış veya doğuştan bulundurduğu özelliklerinden dolayı böyle bir tercih yapanlara karşı değildir. Bu insanlar kendi hakları ile bir yerlere gelirlerse bu gayet normaldir. Ama Osmanlı Devleti'nde böyle değildi. Zorla alınıp padişahın koynuna konan kişilerin, padişahın sapık emellerini yerine getirip padişahı mutlu etme karşılığında devletin önemli görevlerine atanmasına karşı çıkıyorum.

Padişahın koynuna zorla sokulup sonra da devletin önemli kademelerine gelmiş bu insanlar halka iyi davranırlar mı? İşte ondan dolayı Osmanlı Devleti halkın anasını ağlatmış. İşte önemli Osmanlı padişahlarının zamanında hadım olan bu kişiler sadrazamlık yapmıştır. Zaten bilindiği gibi, zorla hadım edilen bu kişiler gerek bedensel, gerekse ruhsal olarak tedavisi imkânsız rahatsızlıklara kapılıyorlardı. Ruhsal olarak bozuk olan bu kişilerin eline gariban halk teslim ediliyordu.

"Kapı ağalarından büyük devlet hizmetinde bulunan kimseler vardır. Bunlar arasında 2. Murad zamanında Rumeli Beylerbeyi olan Hadım Şahabettin Paşa, 2 Beyazıt zamanında veziriazam olan Hadım Ali Paşa, Yavuz'un sadrazamı Hadım Sinan Paşa, Kanuni'nin sadrazamı Hadım Süleyman Paşa, 4. Murad'ın sadrazamı Gürcü Mehmet Paşa sayılabilir."
(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. B. s. 128)

PADİŞAHIN METRESİ SİLAHTARAĞA

Zaten sarayda bir iki görev hariç, görevlilerin hemen hepsi ya hadım ya da oğlandı. Padişahın gözdesi olan oğlanlar sarayda önemli mevkilere gelirlerdi. İşte silahtarağa da bunlardan biri. Padişahın yataklık oğlanı olması dolayısı ile ilişkileri çok iyi olurdu bu görevlilerin. Bunlar padişah üzerinde o kadar etki kurarlardı ki, sadrazam dahi bunlara yağ yakmak, el pençe karşısında durmak zorundaydı. Bu tür oğlanlar çok torpilli oldukları için, çok çok önemli görevlere getirilirlerdi.

"Sarayda silahtarağa olan kimseler padişahın bir gözdesi idi. Yanında bir mahremi idi. Padişahı ikna ederek sadrazamın telhisini red ile geri gönderebilirlerdi. Onun içindir ki sadrazamlar silahtarağalarla daima hoş geçinmeye dikkat ederlerdi. Gayet kıymetli hediyelerle onları kendilerine bend etmeye çalışırlardı."
(Topkapı Sarayı. Reşat Ekrem Koçu. İstanbul Ansiklopedisi Kütüphanesi. Sayfa 46)

BIYIĞI TERLEYEN, DEVLET İŞLERİNE

Saray için, dünyanın dört bir yanından getirilen çocuklar seçilir ve birbirinden güzelleri saraya alınır. Bunlar artık padişahın emrine verilir. Saraya yerleştirilen bu oğlanlar, bıyıkları terlemeye başladı mı, padişahın pek gözdesi değillerse, sarayda bir göreve atanmamışlarsa mutlaka saraydan çıkarılırlardı.

Saraydan çıkarılma dönemleri, bıyıklarının terlemeye başlayıp erkeksi bir görünüm almalarıydı. Saraydan ayrılan bu oğlanlar, bu kez Osmanlı Devleti'ne üst kademelerde görevlerde bulunarak hizmet ederlerdi. Saray oğlanları onları aşağılar düşüncesi ile çavuşluk, zindancılık, cellatlık ve benzeri gibi görevlere verilmezlerdi.

"En güzel ve becerikli delikanlılar padişah sarayına alınır. Bunlara oğlan denilir... Bıyıkları terleyip sakalları çıkmaya başlayınca aralarından seçilen bazıları (Çelebi) olurlar. Bir nevi soylu sipahi gibi bir unvan bu. Bu unvanı kazananlar ömür boyu günde 18 akçe alırlar. Onların yerine de başkaları getirilir. Daima güzel ve becerikliler padişah için ayrılır. İleride paşa, bey, sancaktar, kadı, şehremini olurlar. Defterdar, beylerbeyi, kadı-ül asker, kapıcı başı, ağa, çavuş gibi memuriyetlerle zindancı cellat vs gibi görevlere atanmazlar."
(İstanbul ve Anadolu'da Seyahat Günlüğü. Hans Dernschwam. Kültür Bakanlığı Yayınları. Sayfa 190-191)

KOCA MUSTAFA PAŞA, BEYAZIT'IN ODALIK OĞLANIYDI

Koca Mustafa Paşa, küçük yaşlarda Osmanlılar tarafından ele geçirilmiş ve içoğlanların yetiştirilmesi için kurulan Enderunu Hümayun adlı kuruma verilmişti. Bu kuruma özellikle güzel oğlanlar alınıyordu. Burada bulunan güzel yüzlü oğlanlar padişah tarafından cinsel olarak kullanılıyordu. İşte bu vahşetin kurbanlarından biri de bu güzel yüzlü Sırp çocuğuydu. Bu Sırp isimli çocuğa Mustafa adını koydular. İkinci Beyazıt, Mustafa ile cinsel ihtiyaçlarını görmüştü. Bu sapık işlemden sonra çok memnum olmuştu ki, Mustafa'yı ödüllendirdi. Padişahla bu kadar içli dışlı olan Mustafa'nın şansı açılmıştı. Kısa sürede devletin üst seviyelerinde göreve geldi. Oğlan olan Mustafa'ya heybetli bir erkek adı da bulunarak işlem tamamlandı. Mustafa, Koca Mustafa Paşa adı aldı. Böylece onun heybetli bir erkek olduğu izlenimi yaratıldı. Oysa onun ne yaman erkek olduğunu padişah daha iyi biliyordu. Beyazıt, Mustafa'yı önce vezir, sonra da daha yükselterek veziriazam yaptı. Böylece Mustafa, her an elinin altında olacaktı.

"Sadrazam Koca Mustafa Paşa çocuk yaşta Osmanlı sarayına satılmış bir Sırp'tı. (Enderun-u Hümayun) denilen içoğlanlar örgütünde (Mustafa) adını takmışlar, bir parça okuma yazma ve Osmanlıca konuşma öğretmişlerdi. İkinci Beyazıt bu güzel yüzlü Sırp oğlanını çok sevmiş, erkek odalıkları arasına onu da katmıştı. Osmanlı geleneği, padişahların koyunlarından çıkan bu oğlanlara devleti, milleti ve ülkeyi padişah adına yönetimin en yukarı katına kadar çıkma olanağını hayâsızca peşkeş çeken bir gelenekti.

İkinci Beyazıt bu Sırp oğlanını önce vezir yapmış, daha sonra da baş vezirliğe (Sadrazamlığa) getirmişti."
(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 182)

KEMANCI DELİKANLI OĞLAN, SADRAZAM OLDU

Kanuni Sultan Süleyman bir kadının evinde gördüğü Rum yakışıklısı gence vuruldu. Gencin yakışıklılığının yanında güzel keman çalması da Genç Süleyman'ın işine geldi. Genci alıp sarayına götürdü. Süleyman için artık dünyada iki şey vardı. Biri gözdelerinden Anna, diğeri ise bu delikanlı İbrahim'di. Hemen tüm zamanını bunlarla geçiriyordu. İbrahim, Süleyman'ı o kadar ilgilendiriyordu ki, artık gözdesi Anna dayanamaz olmuştu. Süleyman bu Rum gencine bir de Müslüman isim buldu. İsmi İbrahim oldu. Bilemiyoruz, neden ismini İbrahim koydu. Bu ismi koymasında bir neden var mı, yoksa rastgele bir isim olsun da ne olursa olsun diye mi konuldu? Süleyman, şehzadeliği döneminde başlayan bu aşkı padişah olduktan sonra da sürdürdü. Padişah olduktan sonra yakışıklı Rum genci İbrahim, kendini Osmanlı'nın başında buldu. Öyle ya iyi keman çalıyordu. Çok da yakışıklıydı. Sonra padişah kendisini çok seviyordu. Gününün büyük kısmını kendisi ile geçiriyordu. Sadrazam olması için bunlardan daha önemli ne olabilirdi ki?

"Manisalı bir dul kadına köle olarak satılmıştı. Kadın kendisini giydirip doyurmuş, iyi bir eğitim vermiş, hatta bir müzik aleti çalmayı öğretmişti. Genç Süleyman tahtın varisi olarak Manisa'da vali iken onunla karşılaşmış ve delikanlının kişiliğinden ve yeteneklerinden etkilenip onu şahsi hizmetine almıştı. Zamanla İbrahim en yakın dostu oldu.
Süleyman'ın tahta çıkmasından sonra genç hizmetkâr önce Şahincibaşı oldu. Sonra sarayda çeşitli görevlere atandı. Efendisiyle arasında alışılmadık bir dostluk gelişti. Sultanın dairesinde kalıyor, yemeklerini onunla birlikte yiyor, eğlencelerde yanında yer alıyor, ayrı oldukları zamanlar karşılıklı ya-zışıyorlardı..."
(Osmanlı Tarihi. Lord Kinross. Sayfa 206-207)

HADIM ALİ PAŞA

Hadım Ali Paşa, daha çocukken Yunanistan'dan tutsak edilerek İstanbul'a getirilmişti. İstanbul'a getirilince saraya satıldı. Sarayda Enderunu Hü-

mayun'a verilerek eğitildi. Daha sonra sarayda içoğlan olarak bulundu. Orada şehzadelerin gönlünü gören Hadım Ali Paşa, daha sonra paşalık rütbesi ile ordunun başına geçirildi.

Orduların başında savaşa katıldığı zaman zorla koparılıp getirildiği toprakları mı düşündü, kendisini hadım edenleri mi düşündü, yoksa kendi vücudundaki eksiklikleri mi düşündü? Bunu bilemiyoruz, ama Hadım Ali Paşa mutlaka bir şeyler düşündü. Düşündüklerinin arasında padişahla ilişkisi, kendinin eksik bir insan olduğu ve ailesinin şu anda neler yaptığı vardı sanıyorum.

> "Bir süre içoğlan olarak sarayda şehzadelere, hanım sultanlara hizmet ettikten sonra paşa general oldu. Daha sonra Anadolu Türklerinden meydana getirilmiş ordunun başına komutan olarak atandı. Osmanlı-Macar savaşlarına katıldı. Erkeklikten yoksunluğu yüzünden ona Hadım Ali Paşa denildi."
> *(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 615)*

İSHAK PAŞA DA OĞLANLIKTAN GELME

Osmanlı sadrazamlarının oğlanlıktan gelme geleneğine uyan sadrazamlardan biri de İshak Paşa'dır. İshak Paşa aslen Arnavut'tur. Arnavutluk'tan çocuk yaşında getirilen çocuğa İshak ismi verilerek Osmanlı'nın çarkına dahil edilmiştir.

Osmanlı sarayında içoğlan olarak bulunan İshak Paşa'ya, saraydan çıkarıldıktan sonra paşalık rütbesi verilmiştir. Paşalık rütbesini alan bu oğlan, daha sonra sadrazam olarak Osmanlı Devleti'nin en üst mevkilerinde yer almıştır.

Ta saraydayken padişahın güvenini kazanan İshak Paşa, bu güveni sadrazamlık makamına çıkmakla pekiştirmiştir.

> "... Bu kez yine bir tutsak köle olan içoğlanlar arasında yetişmiş Arnavut İshak'ı paşalık unvanıyla sadrazamlığa getirdi."
> *(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 150)*

14

SARAY SULTANLARININ EVLENMESİ

PADİŞAH KIZLARININ EVLENMESİ

Padişah kızları kural olarak devşirme paşalarla evlenirlerdi...

Evlenen sultanlara saray verilirdi.

Sultanların evliliklerine genelde padişah karar verirdi. Padişah kafasına taktığı bir paşaya, sultan bacısını veya sultan olan kızını verirdi. Sultan, padişahın istediği kişiye gitmeme gibi bir hakka sahip değildi.

Bazı durumlarda da sultan, gözünü bir paşaya diker, onu çeşitli yolla padişaha ulaştırırdı. Padişah da paşaya haber göndererek, kızı veya bacısı olan sultanı kendisine vereceğini söylerdi. Paşanın buna itiraz etmesi imkânsızdı. Paşanın evli veya bekâr olması hiç önemli değildi. Osmanlı Devleti'nde çok evlilik ve harem olduğu halde, sultanlarla evlenen paşaların kaderi bu açıdan çok kötüydü.

Sultan ile evlenen paşa, ne başka bir kadın alır ne de harem bırakırdı evde. Eğer evli ise karısını ve çocuklarını bırakırdı. Kişiliği, şahsiyeti kalmayan paşa, adete sultanın erkek cariyesi gibi olurdu. Tüm benliği ile onu mutlu etmek ve onun hizmetinde olmaktan başka bir şey düşünemezdi. Aksi taktirde durumu kötüydü.

SULTAN VE HANIM SULTANLARIN KAYITLARI

Osmanlı sarayında padişahın çok sayıda çocuğu olduğu için, bir sayıdan sonraki çocukların bir önemi yoktu. Genellikle ilk olan çocuklar bu konuda şanslıydılar. Daha sonra gelen çocukların kayıtları tutulmazdı. Hatta sonlarda gelen çocuklar da artık nüfus planlaması gereği öldürülürlerdi. Bunun için sultanların ve hanım sultanların sayısı, isimleri, doğum tarihleri ve benzeri gibi açıklayıcı bilgileri elimize ulaşmamıştır. Elimize ulaşan bilgiler de az sayıda sultan ve hanım sultanı teşkil eder. Bilinenler de bir olaydan dolayı tarihçiler tarafından kayda geçirilenlerdir. Son dönem padişahların kız çocuklarının kayıtlarının tutulmasına çalışılmıştır. Onun için, padişah çocuklarının ve Osmanlı soyundan gelenlerin tam şeceresi tutulamamıştır.

BAŞKASI İLE SEVİŞEN SULTANI DAMAT BOŞAYAMAZDI

Osmanlı Devleti'nde damatlar çok fazlaydı. Tarih kitaplarında Damat ile başlayan sadrazamlar, Osmanlı hanedan kızlarından biri ile evlenen kişilerdir.

Osmanlı Devleti'ne damat olmak bir taraftan iyi bir taraftan da kötüydü. İyi yönü, sırtını Osmanlı'ya dayadıktan sonra kişiye ölüm yoktu. Artık padişahın damadı oluyordu ve her açıdan gözleniyordu. Kötü yönü ise kişiliğinden, insanlığından ve buna benzer insani değerlerinden taviz vermesi gerekiyordu.

Osmanlı Devleti ataerkil bir toplum yaşamını benimsemişken ve erkek egemenliğini son haddine getirmişken, damatların böyle hallerde kalması onlar açısından hiç de iyi değildi.

Osmanlı saray damatlarının, hanımlarını boşama hakları yoktu. Hanımları her tür rezilliği dahi yapsalar, yine de onları boşayamazlardı. Boşama, saraya ve Osmanlı hanedanlığına hakaret kabul edilirdi.

> "4. Murat'ın kızı Hatice Sultan, Naime Sultan'ın kocası Kemalettin Paşa ile sevişince 2. Abdülhamid, Kemalettin Paşa'yı damatlıktan çıkardı ve Bursa'ya sürdü. Bu rezaleti duymayan kalmadığı halde, Hatice Sultan'ın kocası eşini boşamaya cesaret edemedi. Bu boşanma ancak 2. Meşrutiyet'ten sonra olabildi. Ve bu halde dahi, boşamayı Hatice Sultan yaptı."
> *(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. B. s. 90-91)*

SULTANLARIN BİRDEN FAZLA EVLENMESİ

Osmanlı sultanlarına evlenme sorunu yoktu. İstedikleri kişiye ulaşma şansları vardı. Belki göstermelik kurallara uyuyorlardı, ama çeşitli yollardan o kişi ile evlenmeye muvaffak oluyorlardı.

Bu açıdan sultanlar birçok kez evleniyorlardı. Kocaları öldüğünde veya kendileri tarafından boşandıklarında, kimi isterlerse onu padişaha söylüyorlardı; bir haber salınarak o işlem tamamlanıyordu.

> "I. Ahmet'in kızları Ayşe Safiye ve Fatma Sultanlar altışar (Evliya Çelebi'ye inanmak gerekirse Fatma Sultan 12 kez evlenerek saltanat tarihinde rekor kırdı.) kez evlenerek Osmanlı hanedanı evlenme tarihinde rekor kırmışlardır. II. Mustafa'nın kızı Safiye ve Emine Sultanlar, III. Ahmed'in kızı Atike Sultan 4 er kez, II. Mustafa'nın kızı büyük Ayşe Sultan, III. Ahmed'in kızı küçük Ayşe Sultan, III. Mustafa'nın kızı Şah Sultan üçer kez evlenmişlerdir. İki kez evlenenler ise pek çoktur."
> *(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. s. 93)*

> "Ümmügülsüm Sultan gibi beşikte mışıl mışıl uyuyan bazı sultanların evleninceye kadar birkaç kişi ile nişanlandıklarını biliyoruz."
> *(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. B. s. 102)*

SULTANLAR, ÇOCUK YAŞTA EVLENDİRİLİRLERDİ

Osmanlı sarayında uygulanan kötü şeylerden biri de kız çocuklarının ufak yaşlarda verilmesidir. Bu hareket neden yapılmıştır, tam olarak çıkarılamazsa da, ben bunun nedenini iki şeye bağlıyorum. Birincisi damatlardan alınan Mihri Müeccel parası, ikincisi ise devletin önemli kademelerine atanan kişileri kendilerine bağlamaktır.

Daha beşikte bulunan çocukların koca koca adamlara verilmesi hangi ahlak kuralına uyduruldu bilemiyorum.

> "... 1. Ahmet kızı Ayşe Sultanı ve Fatma Sultanı 13, Sultan İbrahim Gevher Sultanı 3, Beyhan Sultanı 2, II. Mustafa kızları Ayşe

Emine ve Safiye Sultanları 7, III. Ahmet kızı Fatma Sultanı 5, Ümmügülsüm Sultanı 2, Atike Sultanı 2, III. Mustafa Şah Sultanı 3 yaşında iken nikâhlandırdı."
(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. s. 93)

PADİŞAHIN, KIZINCA DAMATLIKTAN ATMASI

Sultanların boşanmalarında da ilginç sahneler olurdu. Genel uygulamaya göre sultanların boşanmalarında sultan padişaha durumu açar ve boşanmak istediğini söylerdi. Padişah da bir emirle bunları boşardı.

Bunun dışında, padişahın kendisinin de boşadığı olurdu. Eğer damada kızarsa, sultanın olurunu almadan onu damatlıktan atardı.

"Sultan, kocasını beğenmezse ya da geçinemezse hükümdardan izin alarak boşardı. Hükümdar da damada çok kızarsa onu damatlıktan attığı olurdu. Veziriazam Damat Lütfi Paşa bir tartışma sonunda eşi Şah Sultan'a ağır sözler söylediğinden ve hançerle üzerine yürüdüğünden Kanuni Sultan Süleyman tarafından veziri azamlıktan ve damatlıktan atılmıştı."
(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. s. 92)

"4. Murat, kız kardeşi Fatma Sultan'ın kocası Çatalcalı Derya Kaptanı Hasan Paşa'ya kızdığından enişteliğinden attı."
(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. s. 92)

DAMATLARDAN ALINAN SENET

Osmanlı sultanlarının boşanmalarında damatlar, başlarına gelecek felaketlerden başka, maddi olarak da büyük bir sorumluluk altına girerlerdi. Bir sultanla evlenen damat, sultana ismi 'Mihri Müeccel'olan bir borçlanmaya girerdi. Bu borçlanmalar büyük miktarlarda olurdu. Eğer damat, sultanlardan boşanacak olursa, bu parayı ödemek zorunda bırakılırdı.

"Damatlar sultana çok ağır bir para borçlanırlardı. Buna Mihri Müeccel denirdi. Mihri Müeccel 10.000, 20.000, 50.000 hatta

100.000, 300.000 altın ya da kuruş olurdu. Eğer boşanma olursa damat bu parayı ödemek zorunda idi."
(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. s. 96)

GERDEK GECESİ SABAHA KADAR AYAKTA DURAN DAMAT

Sultanlarla evlenen damatların halleri gerçekten içler acısı idi. Damat, sultanın yanında tamamen güçsüzdü. Sultan onu istediği gibi kullanıyordu.

1. Ahmet'in kızı Fatma Sultan, kendisi ile evlenmek zorunda kalan Ahmet Paşa'yı gerdek gecesi sabaha kadar ayakta bekletmiştir. Gerdek gecesi Ahmet Paşa'nın ayakta ne işi var bilemiyoruz, ama burada bir cezalandırma söz konusu gibi geliyor bana.

Gariban Ahmet Paşa gerdeği yatakta geçireceği hayalini kurarken, sabaha kadar ayakta durunca, padişah damatlığının ne zor bir görev olduğunu sanırım o anda anlamıştır. Bu hareketin saygıdan kaynaklandığını söyleseler de, ben bunun mecburiyetten ve cezadan kaynaklandığını söylüyorum.

"Sultanlarla evlenen damatlar, başka kadınlarla evlenemezler, cariyelerle düşüp kalkamazlardı. Sultanın sözünden bir santim ayrılamazlardı. 1. Ahmed'in kızı, yaşlı Fatma Sultan ile evlenen daha yaşlı Melek Ahmet Paşa, gerdek gecesinde, sultan otur demediğinden sabaha kadar ayakta beklemişti. İyi huylu olsun, geçimsiz olsun, fena hareketlere alışkın olsun, damadı şehriyari bunlara katlanmak zorunda idi. Damat döşeli saray ve konaklara bir içgüveyi gibi girer, bir çeşit sığıntı hayatı yaşardı. Bu nedenlerden karısını boşama hakkı yoktu. Bunu, ya korkusundan ya da hanedana karşı hakaret sayılacağından yapamazdı."
(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. s. 92)

DAMATLARIN ELDE ETTİĞİ MENFAATLER

Damatlık insani açıdan çekilmez olsa da, maddi açıdan oldukça avantajlı idi. Birinci olarak, damat olan kişiye bir başka kişinin dokunması imkânsız idi. Bundan başka damatlığa adım atan kişi, birden sınıf atlamış gibi dünya değiştirirdi. Bir kere kendi çevresini bırakıp Osmanlılarla içli dışlı olmaya başlardı. Damada bir saray veya büyük konak verilirdi. Kendisine özel at ara-

baları ve maddi şeyler verilirdi. Damadın kazancı bununla da bitmezdi; yüksek bir rütbe verilir ve havadan gelmiş gibi büyük bir makama konardı.

Onun için, erkekler arasında saraya damat olmak, gıpta ile bakılan bir şeydi. Daha düne kadar İstanbul sokaklarında işsiz güçsüz dolaşan bir erkek, damat olduğunda büyük bir makamın sahibi olabiliyordu.

> "Damatlık kuru bir isimden ibaret değildi. Baltalimanı, Ortaköy, Kuruçeşme, Çemberlitaş gibi yerlerde bir sarayı, altında yazın fayton, kışın bir kupa arabası bulunurdu. Vezirlik, müşirlik gibi rütbelere, yüksek mevkilere tayin edilirdi. Bunun için her gencin kafasında damadı şehriyari olmak ülküsü yatardı."
> *(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. s. 91*

SADRAZAMLARIN ÇÖPÇATANLIĞI

Padişah, evlenme yaşına gelen kızı veya bacısını evlendirmek için harekete geçer. Eğer o zamana kadar kadınlar tarafından bir hareket olmamışsa ve hatta olmuş da, her şeye rağmen sultana bir damat bulunamamışsa, o zaman padişah devreye girerdi.

Padişah harekete geçince, devlet harekete geçti anlamına gelirdi iş. Hemen sadrazama bir hattı hümayun yazdırırdı. Bu hattı hümayunda, kızına veya bacısına bir damat bulunmasını isterdi. Sadrazam hemen işe koyulurdu. Kimini danışarak, kimini kendi kafasından seçtiği birkaç ismi padişaha bildirirdi. Padişah bu isimleri inceler ve damatlığa uygun gördüğü birini seçerdi. Böylece bu sorun da ortadan kalkmış olurdu.

AMAÇ, DEVLET YETKİLİLERİNİ ELE GEÇİRMEKTİ

Osmanlı Devleti'nde damatlıklar daha çok devlet kademeleri için kullanılırdı. Önemli görevlerdeki yetkililere sultanlar verilerek, onların Osmanlı ailesine katılması sağlanırdı. Böylece o kişinin Osmanlı'ya ihanet etme şansı ortadan kaldırılmaya çalışılırdı.

İlk zamanlar nispeten hanedan içinden evlendirmeler olurdu. Fakat sultanların fazlalığı ve devlet yetkililerinin ele geçirilmesi amacı da işin içine girince, sultanlar devlet yetkililerine verilmeye başlandı.

Aşağıdaki örnekte bu durum çok net anlaşılmaktadır. Üç sultan birden evlendirilir. Bunlardan biri Yeniçeri ağasına, diğeri Sokullu Mehmet Paşa'ya, en sonuncusu da Kapudan Piyale Paşa'ya verilmiştir.

"Sultan Süleyman'ın torunları olan üç sultanın düğünleri yapılmıştı. Bunlardan on altışar yaşında bulunan ikisi Şehzade Selim' in ve üçüncüsü de Şehzade Mustafa'nın kızları idiler. Bu sonuncusu Yeniçeri ağası Abdülkerim Ağa'ya verildi. Selim'in kızlarından biri ikinci vezir Sokullu Mehmet Paşa, diğeri de Kapudan Piyale Paşa ile evlendirildi."
(Osmanlı Tarihi. Joseph Von Hammer. Cilt 2. Milli Eğitim Basımevi. sayfa 57)

Yine 1612 yılında yapılan düğünlerde de sultanlar paşalarla evlendirildiler. Osmanlı böylece nerede ise devletin üst kademelerinde görev alan çoğu yetkili ile hısım olmuştu.

"1612 yılı, Osmanlı ülkesinde tantanalı düğün törenlerine tanık olmuştur. İstanbul'da Ciğalazade Mahmut Paşa, Sultan Üçüncü Mehmet'in bir hemşiresi ile evlendi. Öküz Mehmet Paşa, Sultan Ahmet'in bir başka hemşiresini aldı. Sadrazam Nasuh Paşa da bütün vezirler ve müftünün huzuru ile padişahın küçük kızı ile nişanlandı.. Sultan Ahmet'in öteki iki hemşiresi daha önceleri Mustafa Paşa ve Tiryaki Hasan Paşa ile evlendirilmişlerdir. Kızı Gaye Han, Mısır valisi Kolkıran Mehmet Paşa'ya verilmiştir."
(Osmanlı Tarihi. Joseph Von Hammer. Cilt 2. Milli Eğitim Basımevi. Sayfa 283)

SULTAN DÜĞÜNLERİNDE HEDİYE YARIŞI

Sultan düğünleri cafcaflı olduğu kadar, hediyeler açısından da ilginçti. Bir sultan düğünü olduğu zaman devletin üst kademesinde görev yapan yetkililer hediye vermek için birbirleri ile yarışırlardı.

Bunlardan kimi padişaha ve cariyelere hoş görünüp daha ileri makamlara gelme derdi ile hareket ederken, kimi de bu çarkın içinde bulunmaktan dolayı istemeye istemeye hediye verirdi.

Bu düğünlerde verilen hediyeler o kadar büyük ve şatafatlı olurdu ki her biri neredeyse bir servet değerindeydi. Verilen hediyeler de makam ile orantılıydı. Bir sadrazam ufak bir görevdeki bir yetkili gibi hediye veremezdi. Sadrazam en büyük hediyeyi vermek durumundaydı. Sadrazam her düğünde bu şekilde hediye verdiği zaman, bu, toplamda büyük bir servet ediyordu.

Bunun karşılanması için de devletin ve halkın çok daha fazla soyulması gerekiyordu.

"Muhasip Fazlı Paşa'nın, Padişah'ın (İbrahim) kızı ile yapılan tantanalı düğünü dolayısıyla Sadrazam Salih Paşa sağdıç olarak bu uğurda elli bin kuruş sarfetmiştir. Vezirler de hediyeler sunmakta birbiriyle rekabete girişmişlerdir."
(Osmanlı Tarihi. Joseph Von Hammer. Cilt 2. Milli Eğitim Basımevi. Sayfa 463)

15

DOĞUM KONTROLÜ VE ÇOCUK ÖLDÜRMELERİ

YENİ DOĞAN PADİŞAH ÇOCUKLARININ BÜYÜK ÇOĞUNLUĞU ÖLDÜRÜLÜRDÜ

Osmanlı sarayında birkaç türlü kürtaj yöntemi vardı. Bu kürtaj yöntemlerinden en çok uygulananı ise doğan çocukların öldürülmesidir. Henüz annelerinin, kucaklarına yeni aldıkları yavruları, Osmanlı cellatları tarafından ellerinden alınarak kedi yavrusu gibi öldürülürlerdi.

Bu tür doğan çocukların Osmanlı Devleti için hiçbir değeri olmadığından dolayı, bunların kayıtları tutulmazdı. Bu, çocukların değerinden çok Osmanlı Devleti'ni ilgilendiren cellatları meşgul etmeleriydi. Bir padişahın binlerce cariyesinin bulunduğunu hesaplarsak ve padişahın günde bir cariye ile yattığını düşünürsek, olacak çocuk sayısı çok rahat ortaya çıkar. Dönemlerinde pek doğum kontrolünün olmaması ve padişahların da ilkel doğum kontrollerine yanaşmaması nedeniyle, bir padişahın cariyelerden doğacak çocuklarının da binlere ulaşması gerekiyor.

Saray cellatları adam öldürme konusunda en çok yer.i doğan çocuklar konusunda rahat olarak işlerini görüyorlardı. Yeni doğan çocuk, annesinin elinden alınana kadar sorundu. Annesinin elinden koparılıp alındı mı, geriye sorun kalmıyordu. Çocuğun göbeği bağlanır, bir odaya bırakılır, ağlaya ağlaya ölürdü. Sonra da ölen çocuğun cesedi herhangi bir yere atılırdı.

Osmanlılara göre cariyelerin sevmeleri ve sevilmeleri yasak olduğu için çocuk sahibi olmaları da yasaktı. Bir padişahtan ilk çocukları doğuran cariyeler bu konuda şanslıydılar. Bunlar hem padişah karısı sayılıyordu hem de çocukları şehzade oluyordu. Çocuk sayısı beş onlara ulaşıp da Osmanlı sarayı için her ihtimal düşünülerek yeteri miktarda padişah adayının doğduğuna kanaat getirildi mi, ondan sonra doğan çocuklar öldürülüyorlardı.

> "... Onun ölümü (Üçüncü Osman) geride kalan... çocukların da ölümleri demekti. Üçüncü Osman'ın yerine tahta çıkan Üçüncü Mustafa analarının memesini emen bu iki kundak çocuğu daha ilk gün boğdurup cesetlerini denize attırdı. Ya bu iki kadına ne oldu? Tarih suskun... belgelerse düzmece... Padişahın koyunlarına alıp cinsel isteklerini giderdikleri binleri aşkın cariye kadınlardan doğan piçler arasından en başta Rum, Sırp, Bulgar, Yahudi, Rus, Fransız, İtalyan ve hatta Ermeni asıllı kadınların doğurdukları bir yana ayrılarak, ötekilerin doğurdukları ellerinden alınıp yok ediliyorlardı.... Yal-nızca Safiye Sultan denilen Venedikli Bafo ile bu dört kadının doğurduğu çocuklara sahip çıktılar. Yüzün üstündeki öteki çocuklar analarıyla beraber öldürülüp cesetleri denize atıldı."
> *(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 495-386-67)*

OSMANLI'DA NÜFUS PATLAMASI NASILÖNLENİYOR?

Osmanlıların çocukları bugün yaşasaydı, belki de ülke nüfusu kadar bir nüfusa erişilirdi. Her padişahın yüzün katları cariyesi olunca, bunlardan doğacak çocuklar da en azından birkaç yüz olur. Bunların çocukları ve her padişahın bu şekilde üremesi düşünülürse nüfus akıl almaz bir rakama ulaşıyor. Bugün çok nüfuslu bir Osmanlı ailesi yoksa bu, Osmanlıların nüfus planlamasından kaynaklanır. Osmanlıların tamamen taht kavgası yüzünden ve farkına varmadan yapmış oldukları bu nüfus planlaması şu aşamalardan geçiyordu.

Tarihi kaynaklar, Osmanlılar döneminde bugünkü gibi bir doğum kontrolü olduğundan bahsetmemektedirler. Bu durumda çiftleşmeler sırasında gebeliği önleyici iki yol kalıyor. Birinci yol, padişahın kendisini koruması, ikinci yol ise cariyeler içinden gebe kalma dönemi gelenlerin padişahla yatırıl-

maması. Padişahın kendini korumasına yanaşması imkânsızdır. Koca padişahın zevki yarım mı kalsın? Ne olacak sanki, en fazla olursa çocuk doğduğunda öldürülür. Onun için bu ihtimal düşünülemez. Nüfus planlamasında gebeliğin önlenmesi hususunda sadece gebe kalamama dönemleri gelen cariyelerin padişahla yatırılması kalıyor.

Osmanlıların yaptıkları doğum kontrolü, ilkin aybaşı dönemleri arasında kalan ve gebe kalmama dönemine rastlayan cariyelerin padişahla yatırılmasıdır. Bu konuda harem kadınları ve haremağları, padişahla mümkün olduğu kadar gebe kalmama dönemine rastlayan cariyeleri çiftleştiriyorlardı. Böylece ilkin gebelikler bir nebze olsun önlenmiş oluyor ve dolayısı ile doğacak çocuk sayısında ciddi azalmalar oluyordu. Padişah haremağaları ve harem kadınlarının tavsiyeleri dışında istediği cariyelerle de bir oluyordu. Bu, cariyelerin gebelik dönemlerine denk geliyorsa, o zaman çocuk önlenemiyordu.

Padişahın yatmış olduğu cariyeler gebe kalmışsa burada da yapılacak bir iş var. Eğer padişahın şehzadeleri, padişah olacak alternatif sayıya ulaşmışlarsa, o zaman doğan çocuklar öldürülüyordu. Her ihtimalle, çocuk doğuran cariyelerin çocukları ellerinden alınıyor, göbek bağları düğümlenerek ölüme terk ediliyorlardı.

Bundan başka bir kontrol yöntemi daha vardı. Bu da çocukların, annelerinin karnında iken anneleri ile birlikte öldürülmesiydi. Özellikle gözde olmayan cariyeler veya padişah öldükten sonra gebe kalan cariyeler varsa, bunların çocukları için bu yöntem uygulanıyordu.

Bütün bu aşamalardan geçen padişah çocukları, şehzade ve sultan oluyorlardı. Bunların nüfusu genelde beş, on ile otuz arasında oluyordu. Padişah öldükten sonra bu kez çocuklarından biri padişah oluyordu. Padişah olan kardeş, diğer tüm erkek kardeşlerini öldürüyordu. Böylece geriye kala kala bir tek erkek kendisi kalıyordu.

Kız çocukları Osmanlı soyundan sayılmadıkları için, onların çocukları babalarının soyundan kabul edilirdi. Bir tek kalan padişahın bu kez çocukları oluyordu. Böylece çark devam edip gidiyordu.

ÜÇÜNCÜ MURAT'IN ÇOCUKLARI

Tarih kitaplarından günümüze gelen ilginç bilgilerden biri de Üçüncü Murat'ın çocuklarıdır. Osmanlı padişahının 112 çocuğu vardı. Özel olarak kurulmuş damızlık merkez gibi, haremde her taraftan çocuk sesleri geliyordu.

Trajik olan ise Üçüncü Murat öldüğünde uygulandı. Bu cariyelerin hepsi öldürüldü. Çocukların zaten bir önemi yoktu. Asıl yok edilmek istenen de onlardı.

Osmanlı padişahı bu kadar çocukla da yetinmemişti. Öldüğünde on tane de cariye gebeydi.

> "... Anaları kraliçeliğe, evlatları şehzadeliğe ve sultanlığa layık görülmeyerek öldürülen 130 kadın ve 112 cariye çoktan unutulmuştu. Ama Üçüncü Murat'ın öldüğü gün bir başka gerçekle karşılaşıldı. Daha 10 cariye kadın gebeydi padişahtan.... Cümlesinin icabını görmek Safiye Sultan'a düşüyordu. Sağır ve dilsiz cellatlar ne güne duruyordu. Padişah çocuklarına gebe kadınları, birer birer boğup cesetlerini denize attılar."
> *(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 277-278)*

ŞEHZADE ÖLDÜRMELERİ

Osmanlı Devleti'nde çocuk öldürmeleri sadece annelerinin kucağından alınıp öldürülen ve fazla sayılan çocukların öldürülmeleri ile sınırlı kalmıyordu. Şehzade sayılan çocuklar da öldürülüyordu.

Babası padişah olan ve annesinden doğduktan sonra öldürülmeyip Osmanlı'nın ileride padişahı olma ihtimali olan erkek çocuklar şehzade olarak görülürdü. Bunların yaşları çok farklıdır. Babaları padişahken bir dönem çeşitli illere sancakbeyleri ve değişik görevlerde gönderilip yetiştirilen bu çocuklar ikinci dönem Osmanlı Devleti'nde artık taşraya gönderilmedi. Sarayda tutuldular. Bunlar da bir yandan şehzade olarak, bir yandan da tehlike olarak görülüyorlardı.

Babaları padişah olan bu çocuklar, babalarının ölümü ile hemen öldürülüyorlardı. Cesetleri babalarının cenazesinin ardı sıra saraydan çıkarılıyor, çoğunun cenaze namazını da kendilerini öldüren kardeşi, o anki padişah olan kardeşi kıldırıyordu.

Böylece Osmanlı Devleti'nde çocukların öldürülmesinden sonra geriye kalan şehzadeler de böylece öldürülerek Osmanlı soyunun erkek tarafından genişlemesi önleniyordu.

16

KADINLAR İÇİN YAPILAN PAZARLIKLAR VE ENTRİKALAR

OSMANLI PADİŞAHI ORHAN, PRENSES ASPROÇE'YE KARŞILIK İZMİT KUŞATMASINI KALDIRDI

Tarihte bir kadın için kuşatmayı kaldıran, bütün yapılan savaşı hiçe sayarak, üstelik galipken her şeyi yok edip geri dönen kişi olarak Baltacı Mehmet Paşa bilinir. Oysa Baltacı Mehmet Paşa bir kadın için kuşatmayı kaldıran ne ilk ne de son Osmanlı yetkilisi oldu.

Osmanlı tarihinde kadın için kuşatmayı kaldıran ilk kişi Osmanlı padişahı Orhan'dır. Orhan Bizanslıların elinde bulunan İzmit şehrini kuşattı. Bizanslılar için savaş kesin olarak yenilgi demekti. Bizans imparatoru Üçüncü Paleologos, savaştan, dolayısı ile yenilgiden kurtulmak için genç kızı Asproçe'yi Orhan'a vermeyi düşündü. Osmanlı padişahı Orhan bu teklife balıklama atladı. Bizans imparatoru Üçüncü Paleologos kızını Orhan'a vererek ülkesini kurtardı. Orhan ise Prenses Asproçe'yi alarak yapmış olduğu kuşatmayı kaldırdı.

ORHAN, İKİNCİ KARISI THEODORA İÇİN DE BİZANS SAVAŞINDAN VAZGEÇTİ

Osmanlı padişahı Orhan daha önce Bizans imparatorunun kızı karşılığında İzmit şehrinin kuşatmasını kaldırmıştı. Bu işten kârlı çıktığını düşün-

müş olacak ki, bu kez yine Bizans imparatoru Altıncı Yoannis Kantakuzinos'un, topraklarını korumu uğruna kızını kendisine verme teklifini de tereddütsüz kabul etti.

Altmış yaşındaki Osmanlı padişahı on altı on yedi yaşındaki bu güzel Bizans prensesi ile ne yaptı ne yapamadı bilinmez, ama bilinen o ki Bizans savaşından vazgeçme pahasına genç ve güzel kızı koynuna aldı.

SIRP PRENSES OLIVERA DA SIRPLARA ÖZGÜRLÜK VERMEK UĞRUNA YILDIRIM BEYAZIT İLE EVLENDİRİLDİ

Osmanlı ile Sırplar arasındaki savaşta Sırplar ağır yenilgi aldılar. Kral Lazar, Kosova Meydan Savaşı'nda öldü. Çocukları, evi, barkı, sarayı dağıldı. Ülke tamamen Osmanlı'nın denetimi altına girdi. Sırpların başlarında ne kral ne yönetici kaldı. Savaştan sonra kaçıp canını kurtaran ve bir araya gelen Sırp kralı Lazar'ın çocukları Prens Vuk ve Prens Stefan Sırp ülkesinin kurtuluşu için çareler aramaya başladılar. Osmanlı padişahlarının birçok işgalden kadınlar için vazgeçtiklerini, birçok savaştan kadınlar için geri çekildiklerini bildikleri için, ülkelerini kurtarmanın tek yolunun, Osmanlı padişahına bir kız vermekten geçtiğini biliyorlardı. Kendi bacıları Olivera'yı Osmanlı padişahına vermeyi teklif ederlerse, o zaman Osmanlı padişahı da bu büyük jest ve bağış karşılığında ufacık sayılan Sırp topraklarına tekrar bağımsızlık verebilirdi.

Teklif, Osmanlı padişahı Yıldırım Beyazıt'a iletildi. Yanında da çok basit bir iki istek iliştirildi. Sırplara tekrar özgürlük verilecek. Prens kardeşler Stefan ve Vuk, Sırpların tekrar kralı olacaklar. Türk beyliklerin öldürülüp yok edilerek haritadan silinmesinde Sırplar Osmanlılara yardım edecekti.

Osmanlı padişahı, Olivera'dan alacağı zevke karşılık dünyanın nimetinde gözü yoktu. Zaten dünyadaki tüm nimetlere hükmediyordu. Bu talebi tereddütsüz kabul etti. Üstelik Sırpların, Türk beyliklerini yok etmek, Türkleri katletmek ve kesmek için kendilerine yardımcı olacaklarını da taahhüt ettiler.

BULGAR KRALI, KIZI TAMAR'I BİRİNCİ MURAT'A VERDİ

Osmanlı Padişahı Birinci Murat da diğer Osmanlı padişahları gibi yabancı kızlara, kadınlara göz dikmişti. Uzun zamandır Bulgar prenses Tamar'ın güzel olduğuna ilişkin yüreğini parçalayan sözler duyar olmuştu. Aklı hayali bu Tamar'ı almaktaydı. Tamar daha önce bir evlilik yapmış ve sonra da dul kalmıştı. Tamar'ı övücü sözlere daha fazla dayanamayan Birinci Murat, diğer

evliliklerden farklı olarak, bu kez Tamar'ı kendisine hanım yapmak için düğürcü gönderdi. Buraya kadar güzeldi. Çünkü daha hiçbir Osmanlı padişahına nasip olmamıştı birini beğenip de düğürcü gönderip Anadolu halkına uygun şekilde evlenmek.

Birinci Murat düğürcüleri gönderdi, gelen yanıt çok ilginçti. Sanki "Hayır Osmanlı padişahlarının alınlarında normal evlilik yapmaları haramdır" der gibiydi cevap. Bulgar kralı Sosmanos kızını bir şartla verebileceğini, bu şartın da, bundan böyle Osmanlı Devleti'nin Bulgar Krallığı'ndan aldığı vergiden vazgeçmesi olduğunu söyledi. Durum Birinci Murat'a bildirildi. Zaten günlerinin büyük bir kısmını hayal ile, gecesinin de tamamını rüya ile birlikte geçirdiği Tamar'a kavuşmak için, vergiden vazgeçmenin ne önemi vardı. Sanki aldığı vergide ne vardı. Onu telafi etmek için komşularına bir savaş daha açardı. Sonra vergiyi sürekli almayacağım diye bir kural da yoktu. Bugün almayacağım der, yarın alacağım derdi. Kim karşısında durabilirdi ki? Söz vermek de neydi? Bu nedenle Bulgar kralının teklifini kabul etti. Böylece Tamar ile evlendi.

17

SAVAŞLARDA YAPILAN TECAVÜZLER

KARAMAN KADINLARINA YAPILAN TECAVÜZLER

Osmanlı Devleti'nde Türk devletlerine karşı çok büyük bir düşmanlık vardı. Bu düşmanlığın tanımı ne yazık ki açık değildi. Belki kendinden başka Türk devleti olmasını istemiyordu, ki kendisi Türk devleti olduğunu kabul etmiyordu. Bana göre bu düşmanlık, Osmanlı Devleti'nin yöneticilerinin, padişahlarının, padişah analarının Türklere düşmanlığıdır. Onun için Türk topraklarına savaşa gittiklerinde yaptıkları vahşetler çok büyük boyutta oluyordu. Osmanlıların elinden en çok çeken de Karamanoğulları idi. Bu Türk devleti, yok olana kadar Osmanlı'nın elinde kan ağlamış, sonunda da Osmanlılar tarafından yok edilmişti.

Karamanoğullarına saldıran Osmanlı askerleri evleri yaktı yıktı. Erkekleri kılıçtan geçirdi. Kadınlara ve kızlara tecavüz etti. Bu olayı yine Osmanlı tarihçisi Aşıkpaşaoğlu çok ilginç bir yaklaşımla dile getirmektedir. Bu anlatım çok ilginç ve ürpertici.

> "İslam askerlerini topladı ve Rumeli'nin kendisine tabi ne kadar kafir askeri varsa onları dahi beraber alıp yürüdü. Konya'ya çıktı. Yağma buyurdu. Karaman ülkesini öyle vurdular ki şehirlerini

ve köylerini elek elek ettiler. Harap eylediler. Karamanoğlu kaçıp Kaşel'e girdi. O yıl nice erkek ve kız çocukları doğdu. Soyları sopları bilinemedi..."

(Aşıkpaşaoğlu Tarihi. Aşıkpaşaoğlu. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları. Sayfa 140)

AYAKLANAN BALKAN HALKINA YAPILAN TECAVÜZLER

Osmanlı Devleti sosyal içerikli bir köylü hareketini dahi hemen Müslüman-Hıristiyan çatışmasına dönüştürüyor; ayaklanmaların amacı değişiyor; elde edebileceği başarılar birden önlendiği gibi, bu kez din kavgası ortaya çıkıyordu. Mesele din olunca da Osmanlı'nın kışkırtma uşaklığını yapan birtakım uluslara ait gruplar yerlerinden yurtlarından kalkıp da Avrupalara sefer düzenliyorlardı. Osmanlı bunlara siz nereye gidiyorsunuz demediği gibi yardımcı da oluyordu. Kendisi devlet olarak bir şey yapmıyor, ama böyle uşaklara yaptırıyordu. Bu tür başıboş grupların yapmış olduğu katliamlar çok korkunç oluyordu. 1875 yıllarındaki Bulgar ayaklanmasında yine bu gruplar işbaşına geçtiler. Yapılan vahşet çok korkunçtu.

"Türkler şimdi Panngüriste'nin her tarafına giriyorlardı. Yapılmaya başlanan öldürmeler, soygunlar, iğrençlikler korkunçtu. Ne yaşa ne de cinse bakıldı. Şehir ateşe verildi. Şehir ahalisi caddelerde, evlerinde, kendi ocaklarında katledildiler. Aman dileyen ihtiyarlar, korkudan bağrışan çocuklar, sütte bebeler hepsi insafsız ölüme gidiyorlardı... Kadınlara kızlarının önünde, kız çocukları annelerinin yanında, kız veya erkek kardeşlere şiddet uygulandı... Türkler Hırvatistan akınından elde ettikleri ganimetler ve tutsaklarla döndükleri vakit büyük bir alay halinde geçmişlerdi. Hepsi atlı olan bu akıncılar, kavukları üzerine birer de Brunswick şapkası geçirmişlerdi. Yan-larında gümüş kınlı palalar, gümüşle işlenmiş süslü yatağanlar, ellerinde kargılar ve savaş, Balkanları taşımaktaydılar. Bu zafer alayının önünde iki Alman borularını öttürerek yürüyor, bunları davul zurna izliyordu. Alayın arkasından, içlerinde yüzlerce kadın, kız ve erkek çocuğu bulunan birkaç yoz araba geliyordu. Bu tutsak kafilesini görüp de insanın acı duymaması olanaksızdı. Hele emzikli yavrularını bir elleriyle bağırlarına basarak o bir elleriyle bir ya da iki yaşındaki çocuk-

larını tutun genç anaların halini görmek, ellerinde kocalarının kesilmiş kafalarını taşımak zorunda kalan yaşlı kadınların ah ile vahlarını göklere yükselterek ağladıklarını işitmek insanın içini parçalıyordu."
(Anılar. Baron W. Wratislaw. Karaca Yayınları. Sayfa 90)

ANA KARNINDAN ÇOCUKLARIN ÇIKARILMASI

Osmanlı Devleti'nde kadınlara yönelik cezalardan biri de, anne karnındaki çocukların çıkarılarak öldürülmesidir. Ne yazık ki tarih sayfaları bu tür öldürmelerle doludur.

Ana karnındaki çocuğun öldürülmesinin iki anlamı vardır. Birincisi, zulmün ve işkencenin ağırlaştırılması demektir; ikincisi o ulusun, o toplumun, o mezhebin kökünü kazıma duygusunun açığa vurulmasıdır.

Osmanlı askeri özellikle Anadolu'da Alevi isyanlarında, Türk devletleri ile yapmış olduğu savaşlarda bu yola çok başvurmuştur. Kinleri had safhaya ulaşan Osmanlı askerleri düşmanlarını ele geçirdiğinde artık akıl almaz yollara baş vururdu. Kadınlara, kızlara, erkek çocuklara tecavüz ederler, evleri yakar yıkarlar, ihtiyarları öldürürlerdi. Bunun yanında en ağır hareket de kadınların karnındaki çocukların çıkarılmasıydı. Bu harekete maruz kalanlar üzerinde de, bu çok büyük bir etki bırakırdı.

Anne karnından çocuğun çıkarılması kasatura, süngü veya başkaca kesici aletlerle kadının karnının yarılmasıyla yapılırdı. Ortaya çıkan çocuğun karnına sivri bir şey saplanır, sonra da anne karnından çıkarılırdı. Bu çocuk o toplumun tüm moral gücünü de yok etmek için sokak sokak gezdirilirdi.

"Ana karnındaki çocuğun öldürülmesinde kin duyulan ulusun, dinin, mezhebin ve benzeri değişik halk kitlesinin yok edilmesi amaçlanmaktadır. Bir nevi doğmayan soyun katliamıdır."
(Osmanlının Kanlı Tarihi. Av. İsmail Metin. Parşömen Yayıncılık. 2. Baskı. Sayfa 244)

17

CARİYELERİN BAŞKALARIYLA YAŞADIKLARI AŞKLAR

CARİYELERİN HAREMAĞALARI İLE İLİŞKİLERİ

Haremağaları deyim yerinde ise cariyelerin ikinci kocaları gibiydi. Cinsel organının kesilmesi, burulması veya çıkarılması, insanın düşüncelerinin yok edilmesi anlamına gelmiyordu. Osmanlılar bunu bilmiyorlardı. Cinsel organlarını bertaraf ettikleri zenci oğlanları, dünyanın birbirinden güzel kızlarının, kadınlarının içine salıyorlardı. Cariyeler ise tamamen hapis hayatı yaşıyor ve padişahla yatarlarsa, ayda veya yılda bir olmalarının dışında başkaca bir olmuyorlardı. İç içe olan güzel kadınlar akşama kadar birbirleri ile cinsel konular konuşuyor, sabaha kadar da bunun rüyalarını görüyorlardı. Bu şartlarda içlerine gelen zencilerin cinsel organlarının olmaması, onların arasındaki duyguları, istekleri yok edemiyordu. Bunun da ilerisi; tam olarak cinsel temas olmasa bile, bedensel temasla bu açık fazlası ile kapatılıyordu.

> "Erkeklik organları kesilen hadımlarda bu organın tekrar oluşup geliştiği de görülmektedir... Osmanlı yöneticileri bunları göz önünde tutarak hareme alınan zencilerin hayalarını ve erkeklik organlarını tamamı ile keserek hadım etme yoluna gitmişlerdir. Bundan başka hadımların çok çirkin ve iğrenç olmalarına dikkat

etmişler, böyle bir çirkin kişi ile bir kadının münasebette bulunmasını en büyük hayasızlık saymışlardır. Ama olaylar göstermiştir ki, zaman zaman Osmanlı hareminde de sapık hareketlere rastlanmıştır. Gerçekten de ak hadımağaların erkeklik organlarının oluşup geliştiği anlaşılmış..."
(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. Sayfa 130)

"Saraylı cariyelerin ikinci münasebette bulundukları erkekler haremağalarıdır."
(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. Sayfa 32)

HADIM HAREMAĞALARI İLE CARİYELER ARTIK SENLİ BENLİYDİLER

Osmanlı hareminde bulunan hadım haremağaları ile cariyeler arasındaki ilişki o kadar ileri boyutlara gelmişti ki, artık senli benli olmuşlardı. Şu koca dünyada birbirini gören karşı cinsten sadece haremağaları ve cariyeler vardı. Her dertlerini konuşurlar, her entrikaları birlikte planlarlardı. Cariyelerin dışarıdaki ihtiyaçlarını, dışarı çıkmalarını, doktora gitmelerini hep haremağaları ayarlardı. Onun için bir cariye, haremağasına göbeğinden bağlıydı. Bunlardan başka padişahla yatma işi de dahil olmak üzere bütün işlerde haremağaları etkin rol oynuyorlardı.

Bütün bunlardan dolayı ve cariyelerin erkeklerden uzak kalmaları neticesinde, cariyeler ve haremağaları arasında akla hayale gelmeyecek ilişkiler oluyordu. Konuşmaları ve hareketleri argo ve müstehcendi.

Silahtarağa haremin içyüzünü iyi görenlerden biriydi. Haremin içinde olan bitenlere ilişkin açıklamaları çok ilgi çekicidir. Mehmet Ağa her köşeden öpüşme seslerinin geldiğini; el kol şakalarının alıp başını gittiğini, bu ahlaksızlığın tahammül edilmez boyutlara vardığını belirtiyor.

"Silahtar Fındıklı Mehmet Ağa'ya göre haremde yüzlerce cariye, hadım zencilerle münasebeti el şakalarına kadar götürmüşlerdi. Mehmet Ağa'ya göre her köşeden öpüşme sesleri işitiliyordu."
(Haremağaları. Sema Ok. Kamer Yayınları. Sayfa 51)

> "Erkeğin her bir çeşidine özlem içinde olan saray kadınları, içoğlanları ve zenci haremağalarıyla yatıp kalkıyorlardı. İçinde 20 bin yabancı soylu kadının, bini aşkın zencinin, beş binden fazla Sırp ve Arnavut soylu bostancı ve içoğlanının hüküm ve saltanat sürdüğü bu büyük genelev, kendine özgü dünyasında her zamanki gibi pırıl pırıldı yine de..."
> *(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 524)*

HADIMAĞA KISKANÇLIK YÜZÜNDEN KATİL OLDU

Kim demiş hadımağalar cariyelerle ilişki kurmaz diye. Kim demiş Osmanlı sarayında cariyeler yalnız padişah ile bir oluyor diye. İşte hadımağaları bunun aksini ispatlamak istercesine bir olay gerçekleştiriyorlar. Sarayın hareminin içinde bulunan cariyelerden biri yüzünden haremağalarının biri diğerini tabanca ile vurarak öldürüyor.

Haremağalarının cariyelerle ilişkisinin boyutu bu olayda çok iyi anlaşılıyor. Cariyelerle ilişkileri o boyuta gelmiş ki, diğer haremağasından kıskandığı için onu öldürüyor. Bir cariye ile iki haremağası birbirlerini kıskanıyorlar.

> "... Bir haremağasının kıskançlık yüzünden diğer haremağasını tabanca ile öldürdüğünü..."
> *(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. Sayfa 32)*

CARİYELER MÜZİK HOCALARI İLE BİR OLDULAR

Osmanlı sarayında cümbüş ve eğlencelerin daha şenlenmesi için cariyelere müzik, dans ve benzeri alanlarda eğitim veriliyordu. Amaç bu olmakla beraber cariyeler sarayın dışına çıkmak veya bir erkekle yan yana olmak için can atarlardı. Bu amaçlarına ulaşmak için her yolu denerlerdi. Müzik dersi almakla cariyeler bir yerde müzik öğrenmeyi amaçlıyorlarsa, bundan kat kat daha fazla olarak bir erkekle yan yana olmayı, dışarıya çıkmayı amaçlıyorlardı. İşte bunun gibi nedenlerden dolayı cariyeler başkaları ile ilişkiye giriyorlardı.

Saray cariyelerine müzik dersi vermek için giden Sadullah Ağa, Hacı Arif Bey, Aziz Efendi ders verdikleri cariyelerle bir oldular. Bu birliktelikleri o kadar ileri boyutlara ulaşmıştı ki, bunlar cariyeler ile daha sonra bir yolunu bulup evlenmişlerdi.

Bir cariye ile müzik hocasının bir olması ve daha sonra bir olmak için bütün yolları denemeleri ve sonunda da evlenmeleri için bunların hakikaten birbirlerini sevmeleri gerekir. Bu sevgiyi de cariyeler haremde iken yaşatıp geliştirmişlerdir. Bütün bu veriler, bu tür ilişkilerin harem içinde artık tüm cariyeler tarafından kurulduğunu ve herkesin bu tür ilişkileri bildiğini gösteriyor.

"siyah hadımağalarının hizmetini gören cariyeler olduğu gibi seviştikleri de vardır."
(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. B. s.130)

"Ben de şehadet ederim ki bu kara kafirlerin hıyanetleri o derecedir ki, her biri birer ikişer cariyeye âşık olurlar ve her ne kazandılarsa onlara sarf ediyorlar, fırsat buldukça da görüşüp sevişiyorlar, eğer denirse ki bunlar hadım edilmişlerdir. Bunlarda şehvet yoktur, şehveti olmayan adam âşık olamaz ve kadınla muhabbet edemez. Bu melunlar güzel oğlanlara da âşık olup kendilerine yakın ederler ve bu kafirlerin o derece şehvetleri vardır ki murdar vücutları aynı şehvet olmuştur. Herbiri ikişer üçer cariye satın alıp odalarına saklarlar ve birbirlerinden son derece kıskanırlar. Benim âşık olup sevdiğim cariyeye ve odada olan cariyelerime bakmışsın diye birbirleriyle kavga ederler. Şehveti olmayan kafir ve hain bu hareketi yapar mı."
(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. Sayfa 130)

MESUT AĞA İSMİNDE BİRİ SARAYDAN CARİYE KAÇIRDI

Sarayın haremine doldurulmuş birbirinden güzel yüzlerce cariye, erkeklerden ve dünyadan ayrı yaşamanın vermiş olduğu eksiklikle erkek delisi olmuştu. Saraya gelen bir tamirciyi, ressamı veya herhangi bir erkeği izlemek, görebilmek için birbirlerini kırarlardı. Erkek yokluğunda o ucube suratlı ve vücutlu hatta birçoğu akılsız padişahlarla yatanlar, gerçekten erkeğe benzeyen biriyle yatmanın ayrıcalığını tatmış olmanın verdiği mutluluğu yaşarlardı. İşte her bakımdan dünya nimetlerinden uzak bu cariyeler, bulabildikleri, ulaşabildikleri birileri ile aşk yaşamak, onlara âşık olmak için can atı-

yorlardı. Birçoğu da hiç görmediği kişilere, onların gıyaplarında âşık oluyordu.

Cariyelerden Müjgan belki de Osmanlı sarayında bu açıdan şanslı sayılan cariyelerden biriydi. Âşık olabileceği, görüştüğü biri vardı. Âşık olduğu biri olunca bu kez düşmanları da vardır. Bilinmeyen bir nedenle ağır şekilde yanar. Bu yanıktan kurtulur. Sonra bir yüzüğü çaldığı bahanesi ile cariyelerin atıldığı hücreye atılır. Ama saray dışında sevgilisi vardır ve entrikalar açısından oldukça da güçlüdür. Bu kez sevgilisi yüzüğü buldurur. Müjgan artık haremde yaşayamaz hale gelir.

Sarayda başına gelen bütün işlerden kendini kurtaran sevgilisi Mesut Ağa ile saraydan kaçmaya karar verirler. Saraydan doktora gitmek amacıyla çıkan cariye, dışarıda çamaşırcılardan Hasibe Kadın'ın evine gider. Sevgilisi Mesut Ağa da oraya gelir. Fakat bilgiler saraya ulaşır. Daha baş başa kalmadan evde yakalanırlar. Mesut Ağa her nedense öldürülmemiştir. Müjgan Hanım ise hiç tanımadığı bir kişi ile ceza olsun diye evlendirilir. Sevgilisinden ayrılsa da, özgürlüğünü kazanmanın vermiş olduğu sevinçle yine de şükürler dilemiştir.

PADİŞAHIN PEZEVENGİNİN SARAYDAKİ CARİYEYİ ALMAK İÇİN ÇEVİRDİĞİ ENTRİKA

Mediha isimli cariye, padişahın pezevenklerinden Basri Bey tarafından daha dört yaşında iken bulunup saraya alınmıştır. Daha çocuk yaşta saraya alınan cariye hakkında, on üç yaşına gelince birtakım dedikodular çıkmaya başlamıştı. Kendi bulup padişaha veren, fakat büyüyüp güzelleştikten sonra âşık olan ve saraydan alıp kendi cariyesi yapmak isteyen Pezevenk Basri padişaha bir öneriyle gider.

Padişahın neşeli bir zamanını kollayan Pezevenk Basri padişaha Mediha'nın misafirhane katiplerinden Zeki Bey ile evlenmek istediğini, bunun için izin vermesini ister. Padişah sözlü olarak izin verir, ama senli benli olduğu Pezevenk Basri ile şakalaşmayı da elden bırakmaz. Pezevenk Basri'ye şaka olsun diye "Mediha'yı Zeki Bey'e alacağım deyip kendine almayasın" der güler. Sonra da şakayı devam ettirerek "böyle bir şey yaparsan sonra karışmam" diyerek güler. Bu şakalaşmada Pezevenk Basri, amacının sadece hayır kazanmak olduğunu söyler.

Mediha'yı saraydan Katip Zeki Bey ile evlendirerek çıkaran Pezevenk Basri'yi kıskanan ve cariyeye âşık olan başka bir pezevenk, Sadi vardı. Her ikisinin arasındaki kadını elde etme mücadelesi, filmlere konu olacak şekilde

sürüp gitti. Her iki pezevengin kötü emellerine bütün gücü ile direnen Mediha, karşısındaki güç ve çevirmiş oldukları entrikalara fazla dayanamayarak onlara teslim oldu. Evlendiği kocasından ayrıldı.

HADIM HAREMAĞALARI İLE SEVİŞEN CARİYELER, BAŞKA ERKEKLERDEN ZEVK ALMAZ OLMUŞLARDI

Bedensel olarak erkekliği alınan hadım haremağaları kümese konmuş horoz gibiydiler. Birbirinden güzel ve dünyanın dört bir yanından seçilip getirilmiş yüzlerce cariye arasında yanıyor, onlarla yatıp kalkıyorlardı. Cariyelerin dışarıya açılan tek kapıları hadımağalarıydı. Onların dert ortağı, arkadaşıydılar.

Erkeksizlikten bunalmış güzel cariyeler, erkek müsvetteleri olan hadım haremağaları ile birlikte oluyorlardı. Cinsel organları yok edilmiş olduğu için sevişmedeki ağırlıklarını başka yöne kaydıran ve bu şekilde sevişen hadım haremağaları, bu sevişme tekniklerini cariyelere öğretiyorlardı.

Hadım haremağaları ile bu türden ilişkiye giren cariyeler, bu sevişme tekniğine alışınca artık başka erkeklerden zevk almaz olurlardı. Bu tür sevişmeye kendilerini alıştırmış olan cariyeler, dışarıdan birileri ile evlendirildiklerinde kocaları ile mutlu olamazlardı.

> "Hadımağaları yanlarında bulunan cariyelerle ya da seviştikleri ile cinsi münasebette bulunuyorlardı. Hatta zencilerle sevişip çırağ edilerek normal erkeklerle evlenenlerin türlü sebeplerle kocaları ile geçinemediklerini, siyah hadımların hasreti ve anılarını yaşamalarından anlayabiliyoruz."
> *(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. Sayfa 130)*

> "Saray-ı hümayundan dışarı çırağ olmuş cariyelerden acıkdaşlarımızdan olan iki teberdar cariyeyi nikâhlamışlardı. Zifaf olduktan bir hafta sonra boşadılar. Sebebi budur ki bir gün bu cariyeler kocalarına biz kara hadımlarda bulduğumuz lezzeti sizde bulamadık. Bu söz için kocaları bu cariyeleri boşadılar. Bu benim zamanımda olmuştur."
> *(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. Sayfa 131)*

"hayaları çıkarılan hadımların, çalıştıkları yerlerde kadınlarla münasebette bulundukları saptanmıştır. Erkeklik organı kesilen hadımların da kadınlar tarafından arandığı, hatta bunların erkeklik organı tam oluşum halinde bulunan erkeklere üstünsediği çünkü cinsi münasebeti normalin üzerinde uzun bir süre devam ettirdikleri de öğrenilmiştir."
(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. Sayfa 3129)

HADIM HAREMAĞALARININ SEVİŞMELERİ İSTANBUL'DA ÜN SALMIŞTI

Saraya alınan hadım haremağaları özellikle zencilerden oluşurdu. Bunların tenlerinin siyah olması, kadınların onlara eğilimlerinin azalacağını sanan Osmanlı Devleti yetkililerini yanıltmıştı.

Osmanlı Devleti, padişahın namusunu korumak için başka bir tedbir daha almıştı. Bu haremağaları birbirinden çirkin kişiler arasından seçilirdi. Cariyelerin güzel olması için ülke ülke dolaşan pezevenk başları iş hadıma gelince çirkin bulmak için uğraşırlardı. Onun için sarayda bulunan hadım haremağalarının yüzleri, ucubeleri andıracak kadar çirkindi.

İstanbul'da yaşayanlar, halkı bu hadım haremağalarını gördüklerinde bunlarla bir kadın yatar mı diye söylenirlerdi. Ama gerçek hiç de öyle değildi. Cariyelerin bu hadım haremağalarına düşkünlüğü ve bunların sevişmeleri, cariyeleri mutlu etmeleri ve kendilerine bağlamaları o kadar dilden dile yayılmıştı ki, artık herkes bunların ününü duymuştu.

"Eğer denirse ki bu kara hadımlara yaklaşan cariyeler lezzet duyarlar mı. Bu kara hadım melunlardan cariyelerin lezzet duydukları İstanbul içinde şöhret salmıştır."
(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. Sayfa 130)

HÜSEYİN AVNİ PAŞA DA CARİYELERLE İLİŞKİ KURDU

Harem, saray çevresindeki erkekler için bir kümes gibiydi. Etrafı duvarlarla çevrili yerde yüzlerce hatta binlerce genç ve güzel kız, kadın, oğlan; dışarıda bütün amacı cinsellik olan yine binlerce devlet ileri geleni... İkisinin ortasında da her türlü entrikaya açık, her türlü iltimasa açık hadım hare-

mağaları vardı. İşini yoluna koyan, bu hadım haremağaları ile işi pişiriyor ve amacına ulaşıyordu.

Hüseyin Avni Paşa haremdeki cariyelerden birine göz koydu. Araya da harem haznedarlarından Arzunniyaz Kalfa'yı koydu. Bu kalfa vasıtası ile sevgililer buluşup görüşüyorlardı. Her nasıl olduysa olay padişaha kadar gitti. Padişah bu tür olayları duymazdı, ama nasıl olduysa duydu. Paşa görevinden alınarak İstanbul'dan başka yere sürüldü.

> "Cariye Şemsicihan, harem dairesi görevlilerinden Haznedar Arzunniyaz Kalfa'nın aracılığı ile Hüseyin Avni Paşa ile ilişki kurmuştu. Ancak bu tür davranışların haremde uzun süre gizli kalması mümkün değildir. Olayın duyulması üzerine Hüseyin Avni Paşa azledilmiş ve derhal İstanbul'an uzaklaştırılmıştı."
> *(Köle Pazarından Saraya Cariyeler. Sema Ok. Kamer Yayınları. s. 50-51)*

İTALYAN RESSAMIN CARİYE İLE AŞKI

Yıldız Sarayı'nın bazı resimlerinin onarılması gerekiyordu. Bunun için İtalyan bir ressama görev verildi. Ressam hiçbir şeyden habersiz resimlerini yaparken, kendisini gizli gizli gözetleyen cariye ile göz göze geldi. Birbirlerine duygularını açarak sevişmeye başladılar. Bu sevişme haremağaları tarafından duyuldu. Haremağası, bir gayrimüslim ile sevişmenin dinen yasak olduğunu kendisine söyleyerek engel oldu. Bunun üzerine cariye canına kıydı.

ZENCİ OĞLANLA CARİYE STELLA'NIN AŞKI

Osmanlı sarayında cariyeler ile aşk yaşayan bir başka grup da oğlanlardı. Bunlar sarayda padişahın sapık cinsel arzularını karşılamak için alınan erkek çocuklardı. Daha sonra sakalları çıkma döneminde saraydan çıkarılarak devletin üst kademelerinde görevler verilerek, bir yerde ödüllendirilirlerdi.

İşte bunlardan biri olan ve ergenlik çağına gelen zenci oğlan ile Stella'nın aşkı. Aslında Stella saraydan kaçmak için zenci oğlanı kullanıyor. Bu amaçla zenci oğlanla sarmaş dolaş oluyor ve onu kadınlığının cazibesine kaptırıyor.

Stella kaçmadan önce zenci oğlanı seçerken, onun kendisine yanık olduğunu söylüyor. Bu, sarayda bu tür ilişkilerin bolca olduğunu gösterir. Ayrıca zenci oğlanı yola getirmek için birtakım ilişkilere yönelmesi ve istediği

anda bir cariyenin bir oğlanla ilişkiye girmesi cariye ile sarayda bulunan erkeklerin ne kadar kolay bir olabildiklerini göstermektedir.

> "... Kollarını boynuna doladı, diri göğüslerini zenci oğlanın göğsü üstüne bastırdı. Kara oğlan Stella'nın kollarının arasına bıraktığı yumuşak vücudunun sıcaklığında tutuşup yandığını hissetti. Genzine dolan bayıltıcı kokusunu içer gibi içine çekti sonra. 'Yaparım sultanım, bir tanem...' dedi, dili dolaşarak 'yeter ki sen emret'..."
> *(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 103)*

2. SÜLEYMAN'IN CARİYELERİ HAREMAĞALARI İLE DÜŞÜP KALKARDI

Osmanlı hareminin içindeki tüm olaylar, nerede ise yüzde yüze yakını, tarihin karanlıklarına gömülmüş durumdadır. Bunların çok azı günümüze kadar ulaşmıştır. İşte bunlardan biri de 2. Süleyman'ın cariyeleri ile hadımağaları arasıda geçen olaylardır. Osmanlı Devleti'nin son dönem sultanlarından Abdülhamit, *Hatıratım* isimli kitabında haremağaları için şunları söylüyor. Hadım edilen kişilerin büyük çoğunluğu ölmesine rağmen niye bunlar hâlâ haremağalığı için hadım olmayı göze alıyorlar diyor. Bu kadar çok insan haremağalığı için başvurduğuna göre bunların herhalde geçim derdi vardır diyor. O yazıya örnek verdiği kişiler ise Avrupalı bir tüccar, bir de eczacı. Sultan Abdülhamit hâlâ bilmiyor haremağalığının ne kadar cazip olduğunu.

İşte sanki Sultan Abdülhamit'e gözünü aç da gerçekleri gör der gibi bir olay oluyor II. Süleyman'ın hareminde. Cinsel olarak bir sürü söz söylenmesine rağmen hâlâ cinsel olarak nasıl olduğu tam bilinemeyen Osmanlı padişahı II. Süleyman sık sık Edirne'ye gider, orada uzun süre otururdu. Bu yüzden harem üzerinde etkisi kaybolmuştu. Kendisi Edirne'ye gidince geride cinselliğe aç bir sürü güzel cariye ile, yine cinselliğe aç bir sürü erkek haremağası bırakmıştı. Haremağaları ile cariyelerin düşüp kalkmaları ayyuka çıktı. Bu ilişkiler o kadar yayıldı ki 'bir kızın yaptığını en son babası ile kardeşi duyar' diyen halk deyimine uygun olarak, duyumlar en son duyması gerekene kadar ulaştı. Bu da 2. Ahmet'ti. 2. Ahmet Osmanlı'nın veliahtı idi.

"2. Süleyman hastalıklı bir padişahtı. Çoğunlukla Edirne'de oturdu. Bundan faydalanan cariyeler, haremağaları ile düşüp kalkmaya başladılar. Veliaht olan 2. Ahmet bunu oda cariyelerinden haber aldı..."
(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. Sayfa 33)

PADİŞAH, CARİYE İLE SEVGİLİSİNİ YAKALAYINCA KOVALADI

Osmanlı haremindeki cariyelerden biri, yakışıklı bir delikanlı ile (oğlanla) gizli gizli buluşup sevişiyordu. Durumu haremağaları padişaha ulaştırdılar. Tuzak kurup sevgilileri yakalamak isteyen padişah sinsice kendini gizleyerek beklemeye başlıyor. Bir süre sonra sevgililer yine buluşuyorlar. Sevişmeye başlayınca padişah dayanamıyor ve üzerlerine saldırıyor. Sevgililer önde, padişah arkada kovalamaya başlıyor. Bir süre sonra sevgilileri kaybediyor. Orada bulunan dolaba gizlenmiş olabileceklerini düşünüp dolabın kapısını açıyor ve içeride bulamıyor. Kendince sevgililerin tek kurtuluşu dolaba girmeleriydi. Orada da bulamayınca padişah, sevgililerin veli olduğunu ve havaya uçtuğunu söylüyor. Dolabı oradan alıp daha kenar bir yere koyduruyor. Kapısına da altından kilit yaptırıyor. Emir veriyor ki, kimse o dolabı bir daha açmasın ve sevgilileri rahatsız etmesin.

ABDÜLMECİT'İN GÖZDESİ SERFİRAZ SULTAN, ERMENİ MÜZİSYEN İLE BİRLİKTE OLUYORDU

Abdülmecit'in gözdelerinden Serfiraz Sultan, diğer gözdelere göre çok ayrıcalıklıydı. Padişahı elinin içine almış oynatıyordu. O tarihe kadar bütün olanlar harem içinde kalırken, bu gözde işi İstanbul'a taşıdı. Abdülmecit nereye giderse o başka saraya kaçıyordu. Padişah ayaklarına kapanıyor ama o banamısın demiyordu. Bu duruma isyan eden diğer gözdeler saray dışına çıktılar. Dışarıda bin türlü rezillik yaptılar. Padişahın gözdelerinin yaptığı işler dilden dile dolaşır oldu. Hele Serfiraz Sultan'ın Ermeni bir çalgıcı ile gündüzleri aşk yaşayıp gece tekrar saraya dönmesi iyice ayyuka çıktı. Padişahın hiddeti çok arttığında, yatıştırmak için bir gece yatıyor, tekrar sevgilisinin kollarına atılıyordu. İşin önünü alamıyorlardı. En sonunda, Serfiraz Sultan'a söz geçiremeyen Osmanlılar Ermeni çalgıcıyı öldürdüler de koca Osmanlı'nın namusunu temizlediler. Olan Ermeni gence olmuştu. Serfiraz başka gençlerin kollarında hiçbir engel tanımadan eğlenmesine devam etti.

BEZMARA (BEZMİCAN) SULTAN BAŞKALARI İLE YAŞIYORDU

Osmanlı sarayında yeni bir gelenek doğmuştu. Artık gözde cariyeler özgürlüklerini ele geçirmişlerdi. Yüzyıllarca haremin içine hapis olan cariyeler artık dışarı çıkma özgürlüğünü elde etmişlerdi. İşte bunlardan en fazla faydalanan cariyelerden biri de Bezmara idi. Bezmara ilkin padişahla nikâh kıydırmış, sonra da dışarı çıkma özgürlüğünü elde etmişti. Dışarı çıkmakla kalmamış, onunla bununla yatıp kalkar olmuştu. Erkek devleti Osmanlı Devleti'nde bu durum hiç alışılmamıştı. Haydi erkek bir Osmanlı kadınlarla yatar, ırzına geçer, zorla alıkor, oğlanlarla yatardı da, bu Osmanlı kadınlarının erkeklerle vakit geçirmesi de neyin nesiydi? Kimse bunu hazmedemiyordu. Ama gözde Bezmara da onları çatlatacak gibi, günden güne sevgili değiştiriyor ve onlarla sabaha kadar sevişiyordu.

Hafiyelerin tüm olup bitenleri Abdülaziz'e anlatmaları ve gelen tepkiler sonunda padişah Bezmara'yı boşadı. Böylece Osmanlı padişahlarının yapmış oldukları ilk nikâh, ilk boşanma ile son buldu.

19

OSMANLI SARAYINDA İLGİNÇ BİRLİKTELİKLER

AİMEE (NAKŞİDİL) SULTAN'IN İLK GECESİ

Nakşidil (Aimee) Sultan, sarayda bulunan cariyelerin büyük çoğunluğu gibi, korsanlar tarafından ele geçirilip sonra da birtakım ellerden geçip saraya satıldı. Oldukça güzel olan Nakşidil, 1. Abdülhamit tarafından görülür görülmez yatağına alınmıştır. Nakşidil'in Osmanlı padişahı ile geçirmiş olduğu bu ilk geceyi kendi ağzından okumanızın, gecenin anlaşılması açısından daha iyi olacağı kanaatindeyim.

"Bir el hareketiyle Sultan beni işli yastıklarla örülü karyolanın kıyısına oturttu. Ben de gözümü kırpmadan bakışlarına karşılık veriyordum... Padişah pek etkileyici değildi. Hemen hemen başında hiç saç yoktu. Birden bana şair Nedim'in 'Servinazım kim büyüttü böyle biperva seni' diye başlayan gazelini okudu. Şiir bitince gözlerini benden ayırmadan yaklaştı. Yavaş yavaş saçlarımı, kollarımı, omuzlarımı örten ince kumaşın üzerinden beni okşamaya başladı... Beni soymaya başladığı zaman, duygularımı coşturan bir bilge yavaşlığıyla giysilerimi çıkardıkça onun vücudumu öpmesine isteyerek izin veriyordum. Koyu renkli kadi-

fenin üzerinde kendimi çıplak pembe enli bir sarışın olarak bulduğumda, odanın içinde bağdaş kurmuş iki kadının bulunması düşüncesiyle utançtan irkildim... Uyandığımda kendimi odada yalnız buldum. Karyolanın ayak ucunda çok belirgin gümüş şeritli astarlanmış kobalt mavisi kumaştan yeni bir kürk manto serilmişti. Başucundaki bir yastık üzerinde şişkin bir kese ile elmas takılı parlak kırmızı renkli yuvarlak kocaman bir yakut duruyordu... Böylece sultanın yatağında geçen bir geceden sonra ikbal olmuştum, bir gözde sıralamasında on ikinci kadın."
(Köle Pazarından Saraya Cariyeler. Sema Ok. Kamer Yayın. s. 77-78)

SEVDİĞİ CARİYE İLE YATAN KİŞİ İLE GECELEME

Abdülhamit de babaları, dedeleri gibi günlerini cariyeleri ile geçirirdi. Bu cariyelerden 23 yaşındaki ela gözlü cariyeye âşık oldu. Cariye ile geziyor, onunla oturup kalkıyordu. Ama cariye kendisi ile bir olmak istemiyordu. Bu oyun beş sene sürdü. Abdülhamit yine bir gün güzel cariye ile birlikte olmak istedi. Cariye kendisi ile bir olması için başkası ile yatmamasını söyledi. Bunun üzerine güzel cariyeyi 45 yaşlarında dindar biri ile evlendirdi. Cariyeye bir de ev aldı.

Ne oldu ise bundan sonra oldu. Güzel cariye ile bir olan bu bahtı kara dindar erkek, gerdek odasına girdikten sonra hemen saraya çağrıldı. Padişahın yanına, acaba öldürtecek mi korkusu ile gelen yeni damat nerede ise aklını yitirecekti. Saraya gelen adamı sabaha kadar yanında tuttu. Bu işi tam beş gün sürdürdü. Abdülhamit bu adamla beş gün sabaha kadar ne konuştu, ne yaptı veya düşündü, bunun sırrı ikisinin arasında kaldı. Belki güzel cariyeye de anlatıldı, ama ondan da dışarı çıkmadı. Dışarıdakiler sadece bahtsız damadın beş gece sarayda padişah ile birlikte baş başa gecelediğini bildikleri ile kaldılar.

PADİŞAHIN, MENDİL ATARAK CARİYE SEÇME YÖNTEMİ

Padişahın, o gece yanına alacağı cariyeyi seçme yollarından biri şöyleydi. Padişah düşüncesini baş kadına bildirir. Akşam hemen bir cümbüş kurulur. Bu cümbüşte sazlar alınır, şarkılar söylenir. Sonra padişah ayağa kalkar. Padişah ayağa kalkınca tüm cariyeler padişahın önüne dizilir. Padişah, eli kıçında kenetlenmiş şekilde, Beyoğlu'nda mağaza vitrinlerine bakar gibi

cariyelerin yüzlerine, boylarına, vücutlarına, memelerine ve başka kendince önemli olan yerlerine bakar. Cariye sırasını birkaç kere baştan başa gider gelir. En sonunda kendisine en cazip gelenin üzerine mendilini atar.

Mendil bir cariyenin üzerine atıldı mı, padişahın onunla yatmak istediği anlaşılır. Hemen o cariye banyoya sokulur, temizlenir, yıkanır. Türlü kokular sürülmüş ve cezbedecek şekilde giydirilerek padişahın yanına gönderilir.

PADİŞAHIN BEĞENİSİ İÇİN CARİYE SUNULMASI

Sarayda valide sultan veya baş kadın, o gün padişahın bir olacağı cariyeyi kendileri de sunabilirlerdi. Dışarıdan yeni gelmiş bir cariye veya içerideki cariyeler arasından seçilen bir cariye padişaha sunulmak istenirse, cariye güzel şekilde giydirilir. Padişahın kahvecisinin yanına verilir. Padişah kahve istediği zaman kahveci kahveyi yapar ve güzel cariyenin eline tutuşturur. Cariye kahveyi padişaha verir. Padişah eğer cariyeyi beğenirse üzerine mendilini atar veya sözle söylerdi. Padişahın beğendiği bu cariye de hazırlanıp padişahın yatak odasına gönderilir.

CARİYENİN, PADİŞAHIN YATAĞINA GİRMESİ

Padişah tarafından beğenilen veya padişaha sunulan ve o gece padişahla bir olacak cariye önce hamama götürülüp yıkanır. Sonra kokular sürülüp elbisesi giydirildikten sonra padişahın yanına götürülür. Bütün bunlar için özel ve ayrı ayrı kişiler yardım ederler. Padişah, cariye yanına girmeden önce soyunup yatağına girer. Padişah yatağına girdikten sonra, cariyeyi odaya salarlar. Kapıyı açan cariye, kapıdan itibaren sürünerek padişahın yanına kadar gelir. Padişahın hizasına geldikten sonra yatak örtüsünü öper. Sonra da yanından yatağın içerisine süzülür.

4. MURAT'IN İLK CİNSEL BİRLİKTELİĞİ

4. Murat ilk cinsel ilişkisini henüz 13 yaşlarında iken yapmıştır. Kendisi ağaç işleri ile ilgilenmeyi çok severdi. Bir gün yine ağaç atölyesinde uğraşırken, birden kapı açılır ve içeri bir cariye girer. Bu sahneyi 4. Murat'ın kendi sözleri ile verelim.

> "... Birdenbire bulunduğum odanın yanındaki odada bir kadın fistanının feşafeşini işittim. Ellerim durdu. Kalbim daha ziyade çarpmaya başladı. Kulaklarım gittikçe tekarrüp etmekte olan

kadının ipek fistanının hasıl ettiği hafif hışırtıya o zamana kadar hiç duymadığım bir hisle mevkuf kaldı. Sonra odamın kapısı açıldı. Genç ve güzel bir Çerkez kızı gülerek içeriye girdi. Zarif bir meşyile masama kadar geldi. Bir şeyler fısıldayarak yanıma oturdu. Tanımadığım kadın ile o gün ilk defa olarak beraber bulunuyordum. Tar'ifi nakabil bir mahcubiyet ve şaşkınlığa duçar oldum. Benim mahcubiyetim üzerine kız gülerek elimdeki aleti aldı. Dedi ki, 'Efendim, bu meşguliyeti terk ediniz-de, beş on dakikalık şu fırsattan istifade ediniz. Bu dakikada bizi hiç kimse dinleyemez. Ağanızın da malumatı vardır. Kendisi uzakta değil, bizi gözetliyor'..."

(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. Sayfa 32)

SULTAN İBRAHİM'İN, ŞEHZADE MEHMET'İN SÜTNİNESİ İLE BASILMASI

Sultan İbrahim'in cariyelerinden Turhan Sultan, daha sonra Osmanlı tahtına çıkacak olan Mehmet'in annesiydi. Şehzade Mehmet daha kucakta ve anne sütü emiyordu. Süt annesi olarak da, saraya girmesi hayli ilginç olan Zafire seçildi. Daha doğrusu Kızlarağası Sümbül Ağa tarafından bir yolu bulunarak sarayda tutulmuştu.

Zafire, şehzade Mehmet'i emzirmekten bıkmış olacak ki, bu kez memelerinin düğmelerini şehzadenin babası Sultan İbrahim için açmıştı. Sultan İbrahim'le sevişirken Zafire'nin, babası belli olmayan oğlu Osman da yanıbaşındaydı. Tam bu anda şehzade Mehmet'in annesi Turhan Sultan içeri girer. O anda Sultan İbrahim Zafire ile sarmaş dolaş, Zafire'nin oğlu Osman da kucaklarında, şehzade Mehmet de yerde sürünüyordu. Turhan Sultan buna dayanamadı. Sultan İbrahim'e sitem etti. Bu duruma sinirlenen İbrahim, kendisinin padişah olduğunu söyleyerek, yerde hiçbir şeyden habersiz sürünen şehzade Mehmet'i tuttuğu gibi fırlattı. Şehzade ilkin yere çarpıp oradan da fırlayarak havuza düştü. Havuzdan görevlilerce çıkarılan şehzade Mehmet'in yüzü parçalanmıştı. Şehzade Mehmet'in yüzündeki büyük yara, padişah olduğunda da yüzünde aynen duruyordu.

20

PADİŞAH CARİYELERİNİN BAŞKALARI İLE EVLENDİRİLMESİ

CARİYELERİN BAŞKALARIYLA EVLENDİRİLMESİ, FATİH TARAFINDAN BAŞLATILMIŞTIR

Osmanlı padişahı Fatih, devletin temelini etkileyen konulara imza atmıştır. Kardeş katlini yasallaştıran Fatih, ahlaksal olarak hoş olmayan, cariyelerin başkalarına verilmesi kuralını da başlatmış oldu.

Gerek kendi cariyesini gerekse babasının cariyesini başkalarına veren Fatih, bu konuda ahlaksızlık yolunu açmış oldu. Kendi koynunda yatırdığı ve eğlendiği cariyesini, hem de hediye diye, gönül alma diye başkalarına vermesi hiç de hoş değildi.

Cariyeyi alan kişi, padişahın sözüne karşı koyma hakkı olmadığı için, bu talebi kabul etmek zorundaydı.

> "Padişah kadınlarının başka biriyle evlenmesine ilk olarak Fatih Sultan Mehmet'te rastlıyoruz. Fatih Sultan Mehmet babası 2. Murad'ın eşi Halime Hatice Hatun'u babasının adamlarından İshak ile evlendirdiği gibi..."
> *(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. s. 55)*

PADİŞAHIN BİR OLDUĞU CARİYE İLE EVLENEN KİŞİLERE, DEVLET GÖREVİ VE PARA VERİLİYORDU

Padişahla bir olmuş cariyelerin bir kısmı padişah sağ iken saraydan çıkarılıyordu. Bunlardan bir kısmı öldürülüyor, bir kısmı da başkaları ile evlendiriliyordu. Padişah sağ iken, cariyelerin bir kısmını dilediği kişilere verirdi. Özellikle canı kaynadığı kişilere bir nevi hediye, mükafat olarak cariyelerinden birini verirdi. Padişahın cariyesini alan kişi, padişah tarafından onurlandırılmış olur, önünden geçilmezdi. Padişah, cariyesini verdiği kişiye ayrıca para ve hediyeler de verirdi. O kişi de padişahın daha önce yattığı ve sonra da kendisine verdiği bu cariyeden dolayı böbürlenirdi.

> "Padişahın hareminde yüzlerce cariye vardı. Bunların yanı sıra birkaç katı da padişahla bir, belki de birkaç gece yatıp giden cariyeler vardı. Padişah kendisi ile bir gece geçiren bu cariyelerden memnun kalınca onları da korumaya alırdı. Kendisini bu kadar mutlu eden cariyelerin mağdur olmasına elbette gönlü razı olmazdı. Kendisini mutlu eden cariyeleri Osmanlı devlet memurlarıyla evlendirirdi. Sonra da mağdur olmamaları için onlara bir miktar para verirdi. Bu para belki de cariye ile evlenen devlet yetkilisine bir yerde başlık parasıydı."
> *(Osmanlının Kanlı Tarihi. Av. İsmail Metin. Parşömen Yayıncılık. 2. Baskı. Sayfa 23)*

PADİŞAHIN CARİYESİ İLE, PADİŞAHTAN İZİNSİZ EVLENEN ÖLDÜRÜLÜRDÜ

Padişah, sarayındaki cariyeleri canı istediği kişilere hediye olarak veriyordu. Sadrazam veya vezirlerden biri kendisine göre iyi bir iş yaptı mı, onu ödüllendirmek için cariyelerinden birini "alasun bu cariyem sağa ola. Hayırlıca kullanasın" deyip veren padişah, namus kavramını düşünmezken, birbirini isteyen iki kişinin evlenmesi halinde namus kavramı had safhaya çıkıyor. Eski cariyesi ile evlenen bir paşayı bu nedenle öldürtüyor. Neden, cariyelerinden biri ile evlenmek. Sen nasıl padişahın cariyelerinden biri ile evlenirsin, padişahtan izinsiz. İşte böyle olur. Ama padişaha gelip isteseydin verirdi, ne olacaktı, nasıl olsa elinde bir sürü cariye vardı.

> "... Bir defasında bir paşa padişahın haberi olmadan onun bir cariyesi ile evlenir. Padişah paşayı huzura getirtir. Paşa maiyetiyle

gelir. Fakat hemen deniz kıyısına götürülür ve orada asılır..."
(İstanbul ve Anadolu'da Seyahat Günlüğü. Hans Dernschwam. s. 189)

ÖLEN PADİŞAHIN CARİYELERİ DEVLET MEMURLARINA DAĞITILIRDI

Osmanlı padişahı ölünce sarayda yer yerinden oynardı. Padişaha bağlı ne varsa yerinden oynardı. Çocukları tamamen öldürülürdü. Gözdeleri başka bir saraya sürülürdü. Onun hizmetindeki harem çalışanlarının büyük çoğunluğu haremden atılırdı. Cariyeleri ise haremden çıkarılırdı.

Cariyelerinden çocuklu olanlar ya öldürülür ya da başka bir saraya gönderilirdi. Çocuksuz cariyeler ise devlet kademelerinde çalışan veya sarayla ilişkisi olan kişiler ile evlendirilirdi. Böylece yeni gelen padişahın cariyelerine yer açılırdı. Padişahın gönlünü eğlendiren cariyeler, sarayın bir ihsanı olarak, bu kez başkalarının gönlünü eğlendirmek için, onlara verilirdi.

> "Ölen padişah hareminin birçok üyesi devlet hizmetindeki uygun erkeklerle evlendirilirdi."
> *(Harem-i Hümayun. Leslie P. Peirce. Tarih Vakfı Yurt Yayınları. 2. Baskı. Sayfa 165)*

KADIN EFENDİ SAYILANLAR EVLENEMEZLERDİ

Padişah öldükten sonra onun cariyeleri başkalarıyla evlendirilirdi. Bu kural, Osmanlı sarayına şehzade vermiş kadınlar için geçerli değildi. Özellikle padişah tarafından gözde olan ve padişaha doğurduğu çocuğun şehzade niteliğinde olmasından dolayı, kadın efendi sayılan cariyeler, başkaları ile evlendirilmezlerdi.

Bu kadın efendilerin başkaları ile evlenmeleri kesinlikle yasaktı. Bunların başkaları ile evlenmeleri Osmanlı saltanatına karşı yapılmış bir hakaret kabul edilirdi. Bu durumdaki cariyeler padişah öldükten sonra başka bir saraya gönderilerek, başlarına bir şey gelmezse, orada ölümü beklerlerdi.

FATİH, GÖZDESİ İLE ZAĞANOS PAŞA'YI EVLENDİRMİŞTİR

Osmanlı hareminde bulunan cariyelerin başkaları ile evlendirilmeleri genelde padişah öldükten sonra oluyordu. Bunun yanında padişah hoşuna giden biri olursa veya başka bir şekilde kafasından bir şey geçerse, cariyelerinden birini o kişiye verebiliyordu. İşte bunlardan birinde Fatih Sultan

Mehmet, kendi cariyelerinden birini, ki bu cariye gözdesidir, Zağanos Mehmet Paşa ile evlendiriyor.

> "... Fatih Sultan Mehmet... kendisi de Trabzon Rum imparatoru David Komnen'in kızını boşamış ve Zağanos Mehmet Paşa ile evlendirmiştir..."
> *(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. s. 55)*

SELİM, ÇADIRINDA GÖNÜL EĞLENDİRDİĞİ KADINI BAŞKASINA VERDİ

Selim, Osmanlı tarihinde eli kanlı padişahların başında geliyordu. Yine bir kan dökme seferine giderken, Tatar Kırımlarından birinin kızı çadırına getirildi. Çaldıran Savaşı süresince Taçlı Hatun ile gönül eğleyen Yavuz, savaş sonrası onu Tacizade Cafer Çelebi'ye verdi. O da padişahının bir hatırası olarak bu güzel kadını aldı.

> "Taçlı Hatun diye geleneğe uygun takma bir unvanla anılan kadın Kırım Tatarlarının o dönemdeki hükümdarlarından birinin kızıydı. Selim bu kadını Çaldıran Savaşı'na giderken elde etmişti. Savaş süresince otağında hevesini aldıktan sonra da dönüşte Tacizade Cafer Çelebi adındaki adama vermişti."
> *(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 192)*

BAŞKALARI İLE EVLENDİRİLEN BAZI CARİYELER

Osmanlı hareminde, başkaları ile evlendirilen cariyeler oldukça fazladır. Bu cariyelerden bir kısmı padişah tarafından evlendirilirken, bir kısmı da padişah öldükten sonra gelen padişah tarafından dağıtılırdı. İkinci halde oldukça fazla sayıda cariye evlendirilirdi.

İkinci Mustafa'nın gözdelerinden Fatma Şahne Sultan, padişah tahttan indirildikten sonra, başkası ile evlendirildi. Yine İkinci Mustafa'nın gözdelerinden Hafise kadın, Bekir Efendi ile evlendirildi.

Birinci Mahmut'un altıncı derecedeki kadını Rami kadın İbrahim Bey ile evlendirildi. Abdülmecid, Bezmara kadını, Abdülhamit ise Nurefsun kadını bizzat kendileri evlendirmişlerdi.

Bunun gibi, saraydan çok cariye daha çıkmıştır. Cariyelerin saraydan çıkarılmalarından bir kısmını, cariyelerle saraydayken arayı dizen kişilerin, bunları çeşitli bahane ve entrikalarla çıkarmaları oluşturmuştu.

21

SARAY KADINLARININ ÖLDÜRÜLMESİ

GEBE KALAN CARİYELERİN ÖLDÜRÜLMESİ

Osmanlı Devleti'nde çok ilginç bir kürtaj yolu vardı. Bu da gebe kalan cariyenin öldürülmesiydi. Çok net ve kesin bir kürtaj yöntemi. Acaba tutmaz mı, çocuk doğar mı diye bir tereddüte yer vermezdi bu yöntem. Bu yöntemin yalnız bir özelliği vardı. Çocuktan kurtulalım derken, her ihtimale karşı anneyi de öldürüyordu bu yöntem. Anne de çocuk da öldürülerek olay tatlıya bağlanıyordu.

Padişahların cinsel ilişkileri dolayısı ile bazen öyle çok sayıda cariye gebe kalıyordu ki, bunların hepsinin birden doğurması halinde belki de sarayda yer kalmazdı. Onun için yeteri kadar şehzadesi olduğuna inanılan padişahların cariyeleri bundan sonra çocuklarıyla birlikte öldürülürdü. Bu tür öldürmeler genelde teker teker olurdu. Gebe kalan cariye varsa, bu götürülür, Sarayburnu'nda denize atılırdı. Toplu cariye öldürme sahneleri de olurdu. Padişah öldükten sonra, her zaman Osmanlı sarayında normalin dışında bir acı hava eserdi. Bu hava padişahın ölümüne değildi. Padişahın ölümünden dolayı ölecek diğer kişiler içindi bu acı ve üzüntü. Padişah öldükten sonra önce şehzadeler öldürülürlerdi. Sonra sıra padişahın cariyelerine gelirdi. Gebe kalan cariyeler varsa, bunlar kesinlikle öldürülürlerdi. Bunların hep-

sinin öldürülmesinin nedeni ise, karnında padişahın çocuğu ile saray dışına çıkan cariye, bu çocuğu dışarıda doğurur ve büyütürse, sonradan bu çocuğun, etrafına topladığı kişilerle Osmanlı tahtında hak iddia edebileceği düşüncesiydi. İşte bundan dolayı, ölen padişahların gebe cariyeleri kesinlikle çocuklarıyla birlikte öldürülürlerdi.

> "Osmanlı Devleti'nde bir vahşet türü de gebe kalan cariyelerin sonlarıdır. Gerek Padişah zamanında gerekse Padişah öldükten sonra gebe kalan cariyeler denize atılırdı. Aslında Osmanlı Devleti'nin yaptığı bir kürtajdı. Kürtajda kesin başarıya ulaşan Osmanlı Devleti nedense diğer devletlere bükül ettiremedi."
> *(Osmanlının Kanlı Tarihi. Av. İsmail Metin. Parşömen Yayıncılık. 2. Baskı. Sayfa 172)*

> "İcabını görmek Safiye Sultan'a düşüyordu. Sağır ve dilsiz cellatlar ne güne duruyordu. Padişah çocuklarına gebe kadınları birer birer boğdurup cesetlerini denize attılar."
> *(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 278)*

KÖSEM SULTAN'IN HAZİN SONU

Osmanlı sarayında ve tarihinde en fazla etkili olan kişilerden biri de Kösem Sultan'dır. Osmanlı tahtında uzun süre etkili olmuştur. Bir padişahın gözdesi, iki padişahın annesi, bir padişahın ise büyük annesi olarak toplam dört padişah döneminde birinci kadın olarak bulunmuştur. Kurnazlığını, entrikacılığını, dalaverelerini insanları oyuna getirme özelliklerini dikkate alırsak bu uzun süre içerisinde Osmanlı Devleti'ni adete parmağında oynatmıştır. Binlerce insanın öldürülmesinde rol oynamış, Osmanlı Devleti'nin böyle soysuzlaşmasında büyük rol oynamış, özellikle taht için öz oğlu Padişah İbrahim'i öldürtmüş olan Kösem Sultan birçok sadrazam ve vezirin de başını yemiştir.

Ama halk arasında bir deyim vardır: "Etme bulma dünyası." Osmanlı Devleti'nde bu kadar etkin olmuş Kösem Sultan, bu kadar entrika çeviren Kösem Sultan sonunda bir entrikaya kurban gitmiştir. Hem de ne kurban! Bü- tün ömrü boyunca başkalarına yaptığı, burnundan kan olarak gelmiştir. Bir zamanlar alıcı kuş gibi önünden kimse kaçıp kurtulamayan Kösem Sultan, gün gelmiş kendisi saray cellatlarının elinden kurtulamamıştır.

"Kösem Sultan'ın idamı Osmanlı sarayı facialarının en dehşetlisidir. Büyük valide dairesinin kapısı, her biri adem ejderhası genç irisi baltacıların omuzlarına çok dayanamadı, başta Süleyman Ağa ile Kuşçu Mehmet içeri daldılar ve ancak o zaman beraberlerinde getirdikleri fenerleri yaktılar. Kö-sem'i bir yüklük içindeki gizli dolapta bulup yakasından, kolunda eteğinden çeke çeke güçlükle ve hakaretle çıkardılar. Kuşçu Mehmet bir padişahın baştacı karısı, iki padişahın anası ve bir padişahın büyük anası olan, elli seneden beri Osmanlı sarayında saltanat süren ihtiyar sultanı müthiş pençesinin ağır tokatları ile yere yıktı. Pencerelerden birinin perde kordonunu söküp alarak boynuna doladı ve göğsü üstüne çekerek boğdu. Delikanlı cellat değildi, ihtiyar sultanı masum padişahın selameti için boğuyordu. Uydurma kemendini usulüne göre geçiremediği için Kösem'in burnundan ve ağzından kan fışkırdı. Kuşçu Mehmet'in elleri, üstü başı kana bulandı. İşini gördükten sonra dışarıya gibi fırladığı, kanlı esvaplarını atıp yıkadıktan sonra güçlükle kendine gelebildiği, diğer zülüflü baltacıların da Kösem Sultan kaidesinde derhal nakli kabil ne kadar eşyası ve mücevher varsa yağma ile kaldırdıktan sonra dağıldıkları söylenir..."
(Osmanlı Padişahları. Reşat Ekrem Koçu. Sayfa 255-256)

Kösem Sultan bu öldürme ile de kurtulamamıştır. Cellatlar, Kösem Sultan öldü diye orayı terk ettiklerinde, Kösem birden deli gibi yerinden fırladı ve koşmaya başladı. Yeniden dirildi diye üzerine saldırdılar. Bir kez daha sıkıştırdılar. Kösem Sultan, baltacılardan birinin elini ağzına aldı. Öldüğünde dahi elini ısırmış ve bırakmamıştı. Kösem Sultan'ın ölümü belki de Osmanlı tarihinde cellatların sarayda yapmış oldukları en zor öldürmedir. Her ne suç işlerse işlesin, insanların böyle aşağılanmaya, öldürülmeye hakkı yok diyorum.

FATİH SULTAN MEHMET, KARISI ANNA'YI KENDİSİNİ ZEHİRLETECEĞİ ŞÜPHESİ İLE ÖLDÜRTTÜ

Osmanlı padişahlarının ölüm korkusu her zaman enselerindeydi. En yakın akrabalarından, kardeşlerinden, babasından, annesinden, oğullarından, herkesten korkarlardı. Herkes, her an birileri tarafından öldürülecek diye şüphe içinde yaşardı. İnsan aklının alamayacağı bu güvensizlik, Osmanlı de-

vlet yönetiminde herkes için geçerliydi. Saraya giden vezir, her an öldürüleceğinden şüphelenirdi. Saraydaki herhangi bir görevli her an bir hareketinden veya sözünden dolayı öldürüleceği kuşkusu ile yaşardı. Şehzadeler öldürülme günlerini her an korku içinde beklerlerdi. Kuşku ve korku Osmanlı Devleti'nin temel özelliğiydi.

Fatih Sultan Mehmet de Osmanlı Devleti'nin bu korku ve şüphe çarkına kapılmış dişlilerinden biriydi. Fatih Sultan Mehmet Trabzon Rum imparatorunun kızı Anna ile evlenmişti. Evlilik dedikse, evlilik yoktur tabii. Çünkü Osmanlı padişahlarına, şehzadelerine evlilik haramdı. Onlar alacaklarını haremden alırlardı. Anna da böyle oldu. Bir dönem Fatih'in gözdelerinden oldu. Sonra diğer kadınlar gibi gözden düştü. Fatih gözünden düşen bu kadını kendisini zehirleteceğinden şüphelendiği için öldürttü. Gerçi Fatih, kendisini zehirleteceğinden şüphelendiği için öldürttü demek de tam olayı doğrulamaz. Öldürmek istemiştir, öldürtmüştür. Kim çıkıp da Fatih'ten hesap soracak.

> " ... Binlerce yabancı kadın arasından sadece Rum, Sırp, Bulgar, Yahudi, Rus ve Fransız kadınlarına özgüydü. Bunların dışında kalan ırklar Osmanoğulları için aşağılık sayılıyordu. Bu nedenle Çerkez, Çeçen Gürcü ve daha başka cariyelerden ve hele bir tesadüfle saraya sokulmuş tutsak Türk kadınlarından biri padişahtan gebe kalmışsa hemen öldürülürdü."
> *(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 190)*

ÜÇÜNCÜ MURAT'IN İSTANBUL'DAN TOPLATIP YATTIĞI KADINLARI, GÖZDESİ BAFO ÖLDÜRTÜYORDU

Üçüncü Murat bir ara saray dışına dadandı. Cinsel sapıklıklarını sarayın içindeki cariyelerle de uygulayan Üçüncü Murat bundan bıktı. Emrindeki tüm devlet erkanına emir vererek güzelliği duyulmuş kadınları, kızları kendisine getirmelerini emretti. Devlet içinde özel ekipler kurularak İstanbul'dan toplanan kadınlar ve kızlarla padişah bir olarak sapık emellerini gideriyordu. Bütün bunları ayarlayan da Padişah Üçüncü Murat'ın annesi Raşel (Nurbanu) Sultan'dı. Bu yapılanlar Üçüncü Murat'ın gözdesi Bafo'yu (Safiye Sultan) deli ediyordu. Kaynanası Valide Sultan'a bir şey yapamayan Bafo padişahla zorla yatırılan kadınları, kızları öldürüyordu.

"Venedikli Bafo (Safiye Sultan) bütün bu olup bitenlerin kaynanası Nurbanu Sultan'ın tertibi olduğunu biliyorsa da bütün hıncını Murat'ın koynuna giren kız ve kadınlardan alıyor, pek çoğunu öldürtüp denize atıyordu."
(Padişah Anaları. Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Basım. Sayfa 270)

PADİŞAH ÖLÜNCE, GEBE CARİYELER DENİZE ATILIYORDU

Osmanlı sarayında padişah ölünce sarayda büyük bir yas olurdu. Üzüntü padişaha değildi, ondan sonra olacaklaraydı. Padişah ölünce ilkin onun neslinden gelen biri diğerlerini öldürtüyordu. Bununla kalınmıyor, bu kez önceki padişahın cariyeleri gözden geçiriliyordu. Gebe olan veya gebe olduğuna kanaat getirilen bütün cariyeler topluca denize atılıyorlardı. Böylece kendilerince, eski padişahın kökü kazınmış oluyordu.

3. Murat ölüp yerine İbrahim gelince, Murat'ın cariyelerinden ikisinin gebe oldukları için denize atılmalarına şahit olan Baron W. Wratislaw, bir gecede öldürülen ayaklanma liderlerinden sonra cariyelerin öldürülüşünü de şöyle açıklıyor.

"Ölen padişahın gebe olan hasekilerinden iki dahi denize atılarak boğdurulmuşlardı."
(Anılar. Baron W. Wratislaw. Karaca Yayınları. Sayfa 148)

KANUNİ SULTAN SÜLEYMAN, KENDİSİ İLE YATMAYAN KARISINI ÖLDÜRTTÜ

Zavallı cariyeler, yaşamlarının en genç yaşlarında padişahların sapık emellerine alet edilmek için saraya tıkılmakla kalmıyor, bundan sonra da sonlarının derdine düşüyorlardı.

Gülfem Kadın, Kanuni Sultan Süleyman'ın gözde cariyelerinden biriydi. Kanuni, kendisini yatağa, bir olmaya çağırdı. Gülfem cariye gitmedi. Bu duruma çok alınan Kanuni, Gülfem cariyeyi kendisi ile yatmadı diye öldürttü.

Burada yanlış anlamaya meydan vermemek için, bir hususun açıklanmasında fayda görüyorum. Hiçbir cariye, padişahla yatmamak diye bir hakka ve lükse sahip değildi. Hatta padişahla yatan cariye, onu mutlu etmek için elinden geleni yapmak zorundaydı. Gülfem cariye padişahın en gözde cariyelerinden biriydi. Artık ayrıcalıklı bir yeri vardı. Buna güvenerek gitme-

miştir. Tabii karşısındaki padişah sevgiden, aşktan, cilveden ne anlardı. Aşk da olsa, zorla olmalıydı.

"... Kanuni Sultan Süleyman, nöbetine gelmeyen ve izzeti nefsiyle oynayan Gülfem Kadın'ı öldürttü."
(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. Sayfa 56)

FATİH, KENDİ CARİYELERİNDEN IRENA VE ANNA'YI ÖLDÜRTTÜ

Fatih Sultan Mehmet, Osmanlı Devleti'nde kardeş katlini yasallaştıran ve bunu en iyi yapan padişahtır. Eli kardeş kanı ile yıkanan bu Osmanlı padişahı, bununla kalmamış, cariyelerinden iki kişiyi de öldürtmüştür. Irena ve Anna, Fatih Sultan'a çocuk veren cariyelerdendiler. Bu açıdan diğer cariyelere göre öncelikleri vardı. Fatih bunları gözünü kırpmadan öldürttü.

"Fatih Sultan Mehmet kadınlarından Irena ile Anna'yı öldürtmüştür."
(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. s. 56)

SARAYDAKİ ENTRİKALARDAN DOLAYI ÖLDÜRÜLEN PEYKİDİL KADIN

Saraydaki entrikalardan dolayı canından olan cariyelerden biri de Peykidil cariye idi. Herkesin kendince bir planı vardı Osmanlı sarayında. Bu entrikalardan birinde, kendisini öldürteceğini ileri süren 2. Mahmut, Peykidil kadını öldürttü.

"2. Mustafa'nın kadını Peykidil, kocasını Şehzade Mahmut'u öldürmeye teşvik etti. Bunu sonradan haber alan 2. Mahmut derhal Peykidil kadını öldürttü."
(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. Sayfa 56-57)

2. ABDÜLHAMİT, "PADİŞAHLIK MURAT'IN HAKKI" DİYEN CARİYEYİ ÖLDÜRDÜ

Bazı cariyeler gerek padişahı ele geçirmelerinden dolayı gerekse çocuklarının fazla olması veya tahta çıkacak çocuklarının bulunması dolayısı ile

padişahla daha iyi diyalog içerisinde bulunurlardı. Bu nedenle daha sık görüşürlerdi. İşte bunlardan Servetseza kadın, 5. Murat'ın tahta çıkması gerektiğini söyledi diye II. Abdülhamit tarafından öldürüldü. Osmanlı sarayında bu tür konuşmalar ve mücadeleler oldukça fazla olurdu. Zaten özellikle şehzade anneleri, kendi çocuklarının tahta çıkması için var güçleri ile çalışırlardı. Onun sayesinde valide sultan olur ve sarayda itibar kazanırlardı.

> "Servetseza kadın 5. Murat'ı çok severmiş. 2. Abdülhamit'in onun yerine padişah olmasını hiç hazmedemez, her zaman aleyhine konuşur ve Hamit'in taht hırsı olduğunu söylermiş. Bir ramazan gecesi Abdülhamit'e iftara gitmiş ve ona artık yeter, tahtı sahibine bırak diye ihtarda bulunmuş. O da pek iyi valide, diyerek, zehirli bir şerbet ikram ettirmiş, rahatsızlanan kadın efendi, derhal sarayına dönmüş ve ölmüş."
> *(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. Sayfa 57)*

300 CARİYE BİRDEN ÖLDÜRÜLDÜ

Osmanlı sarayında cariyeler açısından toplu öldürmelerden biri de üç yüz cariyenin birden öldürülmesi olayıdır. Nedeni tam olarak bilinmeyen bu katliamda, basit bahaneler neden gösterilmiştir. İleri sürülen nedenlerden biri padişahı tahttan indirmek istemeleriydi. Üç yüz cariyenin birden denize atılması, Osmanlı yönetiminin vahşiliğini ve gaddarlığını çok açık ortaya koymaktadır.

Burada bir şüphe kafalarda yer ediyor. Sarayda cariyeler ile hadımağalar ve saraydaki oğlanlar ve diğer erkek görevliler arasındaki cinsel ilişkiler çok ileri boyutlara varıyordu. Ben, özellikle bu tür toplu öldürmelerde en önemli nedenin bu olduğunu sanıyorum.

> "Haremde bulunan kadınlar, ya padişahı tahttan indirmeye ya da ayaklanmaya katıldıklarından, 300 kadın kitle halinde denize atılarak yok edildi..."
> *(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. Sayfa 58)*

SULTAN İBRAHİM, SARAYINDAKİ TÜM CARİYELERİ DİRİ DİRİ DENİZE ATTIRDI

Tarihte cariye öldürmelerinin en korkunçlarından biri, Sultan İbrahim tarafından gerçekleştirilmiştir. Kendini idare etmekten aciz birinin iki dudağının arasında olunca, ölümün nereden ve ne zaman geleceğini kimse bilemez.

Sultan İbrahim kadınlara karşı düşmanlık besliyordu. Kadınları sevmez, onlara ilgi duymazdı. Bu ruhsal ve cinsi yapısı dolayısı ile bir gün emir verdi ki, haremde bulunan bütün cariyeler denize dökülsün. Herkes şaşırdı. Padişah ısrar etti. Her halde bir bildiği vardı. Yoksa haremi yenilemeye mi gidecekti?

Sultan İbrahim, cariyelerin öldürülmesi işini eğlenmek için yaptırdığını söyledi. Kendince biraz neşelenecekti. Ne vardı ki bunda? Koca Osmanlı padişahı için yüzlerce cariye ölmüş, çok muydu?

> "Kitle halinde öldürmelerin en korkuncu Sultan İbrahim'in bir kriz anında işlenmiştir. Sultan İbrahim, eğlenmek ve neşelenmek için haremde bulunan bütün kadınların öldürülmesini emretti. Kadınların hepsi denize atılarak öldürüldü. Yalnız biri Fransa'ya giden gemiciler tarafından kurtarıldı ve Pa-ris'e götürüldü."
> *(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. Sayfa 58)*

DENİZİN DİBİNDE SALLANAN ÇUVALLARDAKİ KADIN CESETLERİ

Osmanlı Devleti'nin vahşetlerinin en vahimlerinden biri de Sarayburnu açıklarında, denizin dibinde gizlidir. Bütün politikasını öldürmek üzerine kuran Osmanlı Devleti için insanların hiçbir değeri yoktu. Bir saat öncesine kadar kendisine zaferler kazandırmış bir paşayı, o anda bir entrika sonucu öldürtebiliyordu. Hayatını padişahların pis emellerine vermiş o sahipsiz cariyeler, sırf gebe kaldıkları için ve başkaca basit nedenlerden dolayı öldürülüyorlardı.

Tarihin vahşiliklerinden biri ne yazık ki bir Fransız dalgıç tarafından açığa çıkarılmıştır. Sarayburnu açıklarında bir kaza oldu. Fransız bir dalgıç getirilerek denizin dibine daldırıldı. Dalgıç denizden çıktıktan sonra aradığı şeyi bulamadı, ama tarihin bu kara lekesini gün yüzüne çıkardı. Denizin dibinde yığınla çuval vardı. Bu çuvalların içinde kadın cesetleri vardı. Boğazdaki

akıntıdan dolayı denizin dibini tutmuş olan bu çuvallar bir sağa bir sola sallanıyorlardı. İşin bir vahim tarafı daha vardı. Bu kadınlar denize diri diri atılmışlardı.

> "Sarayburnu'nda bir kaza oldu. Bir dalgıç denize daldığı zaman dipte çuvallar dolusu bir sürü kadın cesetlerinin bulunduğunu, akıntı dolayısı ile sağa sola sallandığını titrek bir sesle anlattı. İşte Türk'ün kaderi ve bizim Avrupalılar gözündeki vahşetimiz."
> *(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı. Sayfa 58)*

22

OSMANLI'NIN KADINLAR ÜZERİNDEKİ CİNSEL BASKISI

OSMANLI'YA AYIP YOK, HALKA VAR

Osmanlı Devleti'nde iki türlü ahlak vardı. Biri devlet yöneticileri için, diğeri halk içindi. Aynı olayı, devlet yöneticileri yaparsa suç değil, hatta normal, hatta bazen de övünç kaynağı iken, halktan insanlar yaparsa aşağılanma, cezalandırılma, hatta bazen de öldürülme nedeni idi.

İstanbul meydanlarında güpegündüz kadınlar ve kızlar satılırken, oğlan çocukları sapık insanların sapık emellerine sunulmak üzere satılırken, halktan kadınların giyimlerine dahi karışılıyordu. Bir kadın rahatça dışarı çıkamaz, sokakta bir yerden bir yere gidemezdi.

Yolda giderken kafasını sağa sola bir iki kere çevirdi mi hemen tepkiyle karşılaşır, hiç tanımadığı insanlar kendi üzerinde namus hakkına sahiplermiş gibi harekete geçer, başına olmadık işler açarlardı.

Osmanlı Devleti'nin yanlış uygulamalarını, kendi pis emellerine alet etmek isteyen bir sürü insan vardı. Peşine dolaşıp elde edemedikleri kadınları ve kızları, bir araya gelerek kadıya şikayet ederler ve evlerinden, yurtlarından ederlerdi. Kocasından boşatırlardı. Her şeyi bilen gariban koca, karısını tekrar almaya çalışınca, bu kez buna da engel olurlardı.

Çoğu pir ihtiyar fakat zengin insanın evinde özel genelevi vardı. Buralarda

istedikleri kadar kadın ve oğlan bulundurabiliyorlardı. Bunlar normaldi. Normal olmayan, fakirin bir kadınla evlenmesiydi.

Osmanlı Devleti'nde başta sarayda bir sürü pislikler dönerken, halkın üzerinde bu kadar namus bekçiliği yapılması ayıptı. Bu namus bekçiliği ki, evliyi kocasından ayıran, kadınları sokağa çıkarmayan, en ufacık bir şeyi orospulukla suçlayan bir zihniyetti.

KADINLAR OSMANLI'NIN İSTEDİĞİ GİBİ YÜRÜYECEK

Osmanlı Devleti, halkın ve devletin onurunu ve namusunu korumak adına, olur olmadık kurallar getiriyor, cezalar uyguluyordu. Kolay değildi, bir devletin de halk üzerinde ve halk için bir şey yapma borcu olmalıydı. Öyle ya milyonlarcasını öldürttüğü halka, kendince bir şey de vermeliydi. Bu da Osmanlı ahlakıydı.

Osmanlı'nın çıkarmış olduğu fermanlarla, kadınlar bundan böyle sokaklarda giderken dosdoğru yürüyeceklerdi. Zik zak çizmeyecekler, sağa sola meyletmeyecekler, hızlanıp yavaşlamayacaklardı. Ayrıca Osmanlı'ya yakışır, doğru bir kadın gibi hareket edeceklerdi. Mümkün olduğunca kalabalık yerlere gitmeyecek, oralarda gezmeyeceklerdi. Allah korusun, bir erkeğe değecek olurlarsa veya kara çarşafın içinde yürürken bir erkeğin erkeklik duygularını kamçılarlarsa ve erkek de onun üzerine çökerse demi ya... Alışverişte de o kadar anlayışsız değil Osmanlı oğulları. Kadınlar seyrek yerlere alışveriş için çıkabilirler, çıkmazlarsa daha iyi olur ama madem çıkıyorlar, dükkânın içine girmeden, dışarıdan alışveriş yapabilirler diyor.

> "sık sık çıkarılan fermanlarla kadınların uymaları gereken kurallar ilanı yer almaktadır. Kadınlar yaya veya araba ile iftar için bir yerden diğer yere giderken yollarda dosdoğru yürüyecekler, kalabalık yerlerde durmayacaklar ve gezmeyeceklerdir... Keza eşya satın almak için gerek çarşıda gerek sair mahallelerde gezindikleri vakit dükkân ve mağazaların içine girmeyip dükkân ve mağazanın önünde duracaklardır. Örneğin 1867 yılındaki çıkarılan bir fermanda ..."
> *(Siyasi Kültürümüzde Zulüm ve İşkence. Taner Akçam. İletişim Yayınları. Sayfa 214)*

MÜSLÜMAN KADINLAR, GAYRİMÜSLİMLERİN EVLERİNE VE İŞYERLERİNE GİDEMEZDİ

Osmanlı Devleti Müslümanların onurlarını ve namuslarını korumak işini çok sıkı tutuyordu. Bir Müslüman kadının gayrimüslim birinin evine, işyerine gitmesi çok dikkat çekiyordu. Özellikle bir kadının gayrimüslim bir erkekle cinsel ilişkiye girme kuşkusu ilk başta akıllara gelen şey oluyordu. Dönem dönem ağırlaşan bu kurallar halkı canından bezdiriyordu. Özellikle Kırım Savaşı sonrasında Müslüman kadınların gayrimüslim kişilerin evlerine dahi gitmeleri yasaklandı. Bunun gibi bir başka olay, gayrimüslim manifaturacının dükkânında fazla kaldı diye Müslüman bir kadının çuvala konularak diri diri denize atılmasıydı.

> "Yanlarında kocaları veya erkek olmadan Hıristiyan evini ziyaret eden veya Hıristiyan mağazalarda alışveriş yapan kadınlar da benzeri takiplere uğramakta ve cezalandırılmaktadır. Kırım seferinden önce Türk kadınlarının, Hıristiyan evlerini ziyaret etmesine müsaade edilmemesinin üzerinde çok sıkı duruluyordu. Eğer bir kadın böyle bir şey yapacaksa, bunu çok gizli yapmalıydı. Nitekim bu tür bir ziyareti yeteri kadar gizli yapamayan bir kadın, Fransız manifaturacıya gittiği ve içeride çok fazla kaldığı gerekçesiyle çuvala konup denize atılarak idam edilir..." *(Siyasi Kültürümüzde Zulüm ve işkence. Taner Akçam. Sayfa 214)*

ÇAMAŞIRCI KADINLARIN DÜKKÂN TUTAMAYACAKLARINA İLİŞKİN FERMAN

Kendi saraylarında akıl almaz sapıklıklar yapılırken, sapıklık adeta kurumsallaşmışken, evlerini çamaşır yıkayarak geçindiren kadınların dükkân tutmaları ferman ile yasaklanıyor. Amacı da kadınların erkeklerle diyalog kurmalarının kolaylaşması, fesat çıkması...vs.

İstanbul'da kocalarını savaşlarda kaybetmiş kadınlar veya savaşta sakat kalmış askerlerin kadınları, evlerinin geçimlerini kendileri üstlenmişlerdi. Kadınların en çok yaptığı işlerin başında çamaşırcılık geliyordu. Özellikle bekâr kurumlarında bulunan binlerce erkeğin varlığı, Anadolu'dan çalışmak için gelen bekârların olması, bekâr askerlerin İstanbul'da yaşıyor olması çamaşırcılık mesleğinin önemini çok artırmıştı. Çamaşırları da kadınlar yıkardı.

Ama çamaşır işleri ile erkekler uğraşırlar, bir taraftan aldıkları kirli çamaşırları kadınlara verir, sonra temiz çamaşır olarak aldıklarını sahiplerine verirlerdi. Çamaşırcılıkta kârı, aracılık eden dükkân sahipleri götürürdü. Kadınlardan uyananlar kendi dükkânlarını açmak istedi. Açmaya da başladılar. Ama araya giren erkek çamaşır dükkânı sahipleri ile namus bekçileri, hemen yaygara çıkartarak namusun elden gittiğini yaydılar. Bunun üzerine ferman hemen yetiştirildi. Bundan böyle kadınlar çamaşır dükkânı açamayacaklardı. Çocukları açmış, evlerinde hastalar varmış, giyecek bir şeyleri yokmuş, bunun önemi yoktu. Önemli olan, olmayan namusun korunmasıydı.

> "... Söyle ki badel yevm bir dükkânda came süyi evret buluna özrü bakbül olmaz, ona göre mukayyed olup emri şerifimin icrasında mukayyed olup dakika fevt etmeyisin."
> *(İstanbul Hayatı. Ahmet Refik. Kültür Bakanlığı Yayınları. Sayfa 60)*

KADINLARIN KAYMAKÇI DÜKKÂNLARINA GİRMEMESİNE DAİR FERMAN

Osmanlı yönetiminin garip bir fetvası da bu konuda yayınlandı. Burada kadınların kaymakçı dükkânlarına girmemesi istenilmektedir. Niye kaymakçı dükkânı, anlaşılır değil. Dükkân sahibi, kaymak gerip kadınları kandırabilir diye mi düşündüler acaba. Koca Osmanlı, tabii ki aklına her tür şeyi getirecek. Kaçar mı Osmanlı'dan?

Kadınların kaymakçı dükkânlarına girmesinin yasaklanmasının yanında, ayrıca ekmek fırınlarına da girmesi yasaklanmıştır. Yanlış anlamadınız. Kadınlar ekmek almak için ekmek dükkânına giremezler. Ekmek nasıl alınacak denilecek olursa, orası belli değil.

KADINLARLA ERKEKLERİN, PEREMELERE BİRLİKTE BİNMEMELERİNE DAİR FERMAN

Osmanlı Devleti'nin bir fermanı da peremelere binilmesine dairdi. Öyle ya kaymakçı dükkânına girilmesini yasaklayan, fırından kadınların ekmek almalarını yasaklayan, kendisine bakmayan kadını şikayet eden birkaç kişinin sözüne bakarak kadını İstanbul'dan süren, kocası ile tekrar evlenmesine mani olan Osmanlı, herhalde kayıklara erkeklerle kadınları bir arada bindirir mi? Bu kadar basit mi namus? Allah muhafaza, ya kayıkta kadınla

erkek birbirine bakarsa. Ya erkek kadını süzerse. Bu ahlaksızlığın altından Osmanlı Devleti nasıl çıkar?

> "... taze avretler levend taifesiyle peremeye girip gezmekden hazer edesin ve peremecilere tenbih ve te'kid ve agah eyleyesin."
> *(İstanbul Hayatı. Ahmet Refik. Kültür Bakanlığı Yayınları. Sayfa 62)*

BİR YABANCI GEZGİNİN GÖZÜNDE OSMANLI KADINLARI

Her zaman yabancı gezginlerin anıları, izlenimleri beni Osmanlı tarihi, Anadolu tarihi konusunda çok etkilemiştir. Hakikaten birer tarihçi olmayan bu kişiler, Osmanlı tarihini öyle bir anlatmışlardı ki, bizim tarihçiler onların ellerine su dahi dökemezler. Müslüman ve Türk tarihçiler tarih kitaplarında Osmanlı'nın savaşları, ganimetlerinden başka bir şey yazmazken bu gezginler halkın yaşantısını çok iyi işlemektedirler. Bence gerçek tarih de budur.

İşte Hans Dernschwam'ın İstanbul'da izlediği kadın portesi. Hans, Osmanlı'da kadınların Hıristiyanlıktaki gibi serbest olmadığını belirtiyor. Misafir gidilen bir Müslüman evinde, evin hanımının görülemediğini yazıyor. Alışverişi erkeklerin yaptığını, çarşıya erkeklerin çıktığını belirtiyor.

> "Türkiye'de kadınlar, Hıristiyan aleminde olduğu gibi serbest değiller. Evlerde kalırlar, yabancılar onları göremez. Hatta köleler dahi evlerde efendilerinin karılarını göremezler. Alışveriş için hiçbir kadın çarşıya pazara gitmez. Evin erkeği veya hizmetkârlar alışverişi yaparlar, aldıklarını bir yağlığa koydurup eve getirirler. Kadınlar, evlerinde cariyeler veya satın alınmış esirler bulundururlar. Bunlar çamaşır yıkar, yemek pişirir ve evin diğer bütün işlerini yaparlar..."
> *(İstanbul ve Anadolu'da Seyahat Günlüğü. Hans Dernschwam. Kültür Bakanlığı Yayınları. Sayfa 179-180)*

Gezgin Hans, kadınların evlerinde kapalı kalmalarının yanında haremlik selamlıktan da bahseder. Türk erkeklerinin ayrı yerde, kadınlarının da ayrı yerlerde oturduklarını belirtiyor. Yemeklerini dahi ayrı ayrı yerlerde yediklerini söylüyor.

"Türkler birbirlerini evlerine davet etmezler. Kadınlarını kimseye de göstermezler. Aynı odada karıları ile bir arada oturmazlar. Erkekler ve kadınlar ayrı odalarda kalırlar. Erkek ve kadının bir arada yemek yemesi de yaygın bir adet değil."
(İstanbul ve Anadolu'da Seyahat Günlüğü. Hans Dernschwam. Kültür Bakanlığı Yayınları. Sayfa 181)

KADININ ÇARŞAFA BÜRÜNDÜRÜLMESİ, TOPLUM DIŞINA ATILMASI

Yine gezginlerden Ogier Ghiselin De Busbecg, Müslüman kadının acınacak halini çok iyi izlemiş ve kaleme almış. Bu gün şeriat özlemcilerinin getirmek istediği, övmekle bitiremedikleri Osmanlı Devleti'ndeki kadının hali ancak bu kadar güzel anlatılabilir.

Kadınların eve tıkandıklarını belirtiyor. Mecbur kalmadıkça sokağa dahi çıkmadıklarını söylerken, ne kadar doğru bir teşhis koyduğu hemen anlaşılıyor. Kadının sokakta giyindiği siyah çarşaf ve örtülerle bütün vücudunu kapattığını, eğer bir yerini başka bir erkek görecek olursa, namusunun elden gideceğini anlatıyor.

Avrupalı gezgin, önemli bir yaraya daha parmak basıyor. Bir kadının, çok yakını olsa dahi, ancak bulunduğu evin erkeği tarafından izin verildiği taktirde görüşebileceğini söylüyor. Kayınlarının dahi kadınları göremediğini söylerken, şeriatın özünü, Osmanlı'nın yüzünü nasıl da ortaya koyuyor.

OSMANLI DEVLETİ, KADINLARIN GİYİMİNE DAHİ KARIŞIYORDU

Osmanlı Devleti, kendince temiz toplum yaratmak için kadınlara baskı yapıyordu. Bu işte o kadar ileri gidiyordu ki, kadınların giyimine kuşamına, yakasına giyindiği elbise kumaşının cinsine, her şeye karışırdı. Kadınların ekmek fırınına girmemesini, erkeklerle birlikte kayıklara binmemesini, kaymakçı dükkânlarına girmemesini emrettikten sonra, kadınları kendince adam edememiş olacak ki, bu kez kadınların elbiselerine göz dikti.

Damat İbrahim Paşa tarafından yayınlanan fermanla, bazı yaramaz avratların sokaklarda süslü püslü gezerek erkekleri baştan çıkardığı, evine bağlı kadınların da bunlardan etkilenerek kocalarına, kendilerine de böyle elbiseler alması için baskı yaptıkları belirtilmektedir. Bu tür elbiseler giyen kadınların yakalarının ve süslerinin o anda kesileceği, tekrar giyinenlerin İstanbul dışına sürüleceği belirtilmiştir. Bu hışımdan terziler de nasibini almıştır. Kadınlara

bu tür elbiseler ve nakışlar yapan terzilerin, dükkânlarının önünde asılacakları belirtilmektedir. Aşağıdaki alıntı bu konuda ilginç sanıyorum.

> "... Allah her türlü bela ve afetten korusun... hal böyle iken bazı yaramaz avretler, halkı baştan çıkarmak kastı ile sokaklarda süslü püslü gezmeğe libaslarının da türlü türlü bidatler göstermeğe kefere avretlerini katli ederek serpuşlarında acayip şekiller yapmağa başlamışlar... türlü türlü kıyafetlerle dolaşmaları, birbirini görerek ismet ehli hatunları da baştan çıkarmak mertebelerine varmıştır... bu garip kıyafetler yasaktır. Kadınlar bundan böyle büyük yakalı feracelerle sokağa çıkamayacaklardı, başlarına üç değirmiden büyük yemeni sarmayacaklardır. Feracelerinde süs olarak bir parmaktan kalın şerid kullanmayacaklardır..."
> *(Tarihimizde Garip Vakalar. Reşat Ekrem Koçu. Varlık Yayınevi. 3. Baskı. sayfa 83-84)*

Kadınların giyindiği elbiselerin nakışlarına, yakalarına, işlemelerine karışan Osmanlı bu kez de kadınların giyindiği kumaşlara karışmıştır. Bu konuda şu ferman ve emirleri yayınlamıştır.

> "... kadın taifesinin sokaklarda ve pazarlarda iştah çekici tavırlarla dolaşmaları öteden beri yasaktır. İngiliz şalisi denilen çuha gayet ince olduğundan, o çuhadan ferace giyen kadınların ferace altındaki esvapları dışarıdan görünüyor. Kadınların İngiliz şalisinden ferace kestirmeleri evvelce şiddetle men edilmişti. Kadınlar Engürü şalisinden ferace kestirmeğe başladılar fakat bu kumaş da ince ve kadınlar adeta sokağa feracesiz çıkmış gibi olduğundan o da yasak edilmişti. Aralıkta bazı hayasızların yine Engürü şalisinden ferace kestirdiklerini ve giydiklerini işittik ve gördük... bu yasağımızı dinlemeyen terzi tutulup aman verilmeyip dükkânının kapısına asılacaktır."
> *(Tarihimizde Garip Vakalar. Reşat Ekrem Koçu. Varlık Yayınevi. 3. Baskı. sayfa 85)*

Kadınların elbiseleri, giyindiği kumaşları ile hızını alamayan Osmanlı Devleti bu kez de kadınların gezmelerine mani olmaya çalışmıştır. Bunları ne yazık ki namus uğruna yapmaktadır.

"İstanbul civarındaki uzakça mesireler, hafif meşreb kadınların namahremlerle buluştukları yerlerdi... Bundan böyle kadınların, arabalarla bu uzak mesirelere gitmeleri yasak edilmiştir. Gidenlerle, onları yasağa rağmen arabasıyla alıp götürecek arabacılar, yakalandıkları gibi İstanbul'dan taş-raya sürüleceklerdir."
(Tarihimizde Garip Vakalar. Reşat Ekrem Koçu. Varlık Yayınevi. 3. Baskı. sayfa 87)

HIRİSTİYAN EVİNE GİDEN KIZIN ENGELLENMESİ

Osmanlı Devleti'nde öyle gayrimüslimlere iyi davranıldığı, Müslümanlarla bir tutuldukları söylemlerine bakmayın. Her açıdan aşağılanıp horlanmaktaydılar. Bir kere kültürleri ve düşünceleri çok kötü gösterilmeye çalışılıyordu. Zamanında nasıl ki, Alevilerin aydınlığını, kadın erkek yan yana oturmalarını ve ilişkilerini kötü yorumlayıp kendi sapık düşüncelerini üstün göstermeye çalıştılarsa, zamanında bu düşünceler gayrimüslimler için de uygulandı.

Gayrimüsliminlerin kadın erkek yan yana oturması, bir arada yemek yemeleri, gelen misafire evin hanımının kızının hoş geldin deyip tokalaşması, görüşmesi, onunla sohbet etmesi, başı açık oturmaları Osmanlılar tarafından çok kötü şekilde aşağılanmaktaydı. Ahlaksızlıkla suçlanmaktaydılar. Aşağıdaki örnekte, kendilerince temiz aile Müslüman kızının, gayrimüslimlerin bu hareketlerine alet olmaması için bir kurtarma ve engelleme hareketinden örnek verilmektedir.

"İyi bir aileden gelme genç bir kız, gündüz ortası kadınların bu ziyareti yapmalarının yasak olduğunu ve orada başı açık, erkeklerin kendisiyle aynı masada oturacaklarını bildiği halde aleni Hıristiyan evine girmeye cesaret edebilmektedir. O evlerde herkes aynı odada, karmakarışık biçimde bir arada yaşamaktadır. Anı sahibinin sözünü ettiği kız, polis tarafından Hıristiyan evine girmeden yakalanmış ve mahalle imamına götürülerek orada *gecelemeye mecbur bırakılmıştı."*
(Siyasi Kültürümüzde Zulüm ve İşkence. Taner Akçam. İletişim Yayınları. Sayfa 215)

23

CİNSELLİK SUÇLAMALARINA VERİLEN CEZALAR

PADİŞAHIN, FAHİŞE KADINLARIN MAHALLEDEN ÇIKARILMASINA DAİR FERMANI

Osmanlı padişahının İstanbul kadısına göndermiş olduğu mahallelerde fahişelik eden kadınların mahalleden çıkarılması istenmiştir. Fermanda ayrıca yakalanan fahişelerin Türk mü, yabancı mı, Müslüman mı, gayrimüslim mi oldukları; İstanbul'da akrabaları olup olmadığı gibi hususlarının yazılarak tarafına gönderilmesini de istemiştir.

Halk içinde böyle tavizsiz olan Osmanlı padişahı, kendi sarayında ne hikmetse bunun tam tersini yapıyordu. Bu fermanla birçok kadın mağdur oldu. Dört erkeğin şahitliği ile kadının mahalleden atılması mümkün olduğu için, diğer hususlarda da her şeyi kötüye yoran ve hileye kaçan insanlar, bu konuda da kötü niyetli davrandılar. Kadınları kendileri ile bir olmaya zorladılar. Kabul etmeyen kadınlar için şahitlik ederek evlerinden ve yuvalarından ettirdiler. Kadın ister evli olsun ister bekâr olsun, ferman için fark etmiyordu. Geçmiş zamana ilişkin uydurulan bir hikâye ile ferman emri yerine getiriliyordu.

> "Şeri ile lazım geleni tertip edesin. İmamlara ve müezzinlere tenbih edesin ki ehli heva olup, salah üzere olmayanları bildiresin."
> *(İstanbul Hayatı. Ahmet Refik. Kültür Bakanlığı Yay. Sayfa 59)*

KIZ KAÇIRAN GENÇLERİN ERKEKLİK ORGANLARI KESİLİYOR

Osmanlı Devleti yöneticileri, başta padişah olmak üzere tüm devlet erkanı her tür rezilliği yapıyor, her tür aşağılık cinsel sapıklığı yapıyor, bunlar ayıp değil. Hatta bunlar birer övünç kaynağı oluyordu. Oysa halktan bir insanın yapmış olduğu cinselliğe dayanan en ufak bir harekete dahi çok ağır cezalar uygulanıyordu. Bilemiyorum ama Osmanlı Devleti yetkilileri, biz boğazımıza kadar batağa battık, bari halkımız batmasın diye mi bu uygulamaları yapıyorlardı.

Aşağıda vereceğim örnekte, Osmanlı Devleti'nde evlenmek amacıyla kız kaçıran bir gence verilen erkeklik organı kesme cezasını göreceksiniz. Şimdi bu ne perhiz bu ne lahana turşusu diye bir deyim var. İşte o deyim buna göre. İki sevgili birbirlerini seviyorlar. Kızın babası vermiyor, bunlar da kaçıyor. Sonra da yakalanıyorlar. Erkeğe, erkeklik organının kesilmesi cezası veriliyor. Burada aslında şeriatın gizli bir kuralı var. Kız ancak babasının izni ile evlenir, tek başına karar veremez kuralı. İşte burada bu kokuyor. Osmanlı Devleti de bu kuralı uygulamakla toplumun ahlakını kurtarmış oluyor.

> "... Kız veya karı kaçırma hallerinde uygulanan bu işkencede, kaçırma işini yapan erkeğin cinsel organı kesilir. Kız veya karıyı kaçıran erkek artık o andan itibaren bir daha erkek olarak cinsel fonksiyonunu yerine getiremez."
> *(Osmanlının Kanlı Tarihi. Av. İsmail Metin. Parşömen Yayıncılık. 2. Baskı. Sayfa 76)*

HALKTAN İNSANLARIN PEZEVENKLİK YAPMALARI HALİNDE ALDIKLARI CEZA

Osmanlı Devleti'nde en gözde meslek, devlet erkanının gözünde pezevenklikti. Padişaha en yakın olan, padişahla en çok senli benli olan onlar, canı istediğini devletin önemli kademelerine getiren veya düşüren yine onlardı. Padişahın pezevenkliğini yapan kişilerin havaları da çok fazlaydı. Padişahta bitecek işlerin büyük çoğunluğu bu kişiler vasıtasıyla görülürdü. Bunlar, hele de padişaha iyi bir kadın buldular mı, önlerinden geçilmiyordu.

Osmanlı sarayının pezevenklerinin durumu böyle iken, halkın içinde yaşayan ve kadın, oğlan satan pezevenklere çok daha farklı davranıyorlardı. Padişaha pezevenklik yapanların forsları, havaları, itibarları son derece yüksekken, bu işi halk içinde yapan pezevenklerin durumu içler acısıydı. Halk

içinde pezevenklik yapan kişiler çok ağır cezalara çarptırılıyorlardı. Bir kişinin pezevenk olduğu açığa çıktı mı, artık herkes onunla ilişkisini keserdi. Pezevenklik halk arasında en aşağılık mesleklerden biriydi. Halk bu cezayı verirken Osmanlı Devleti de bu tür pezevenkleri ağır şekilde cezalandırırdı. Özellikle pezevenklerin alınları kızgın demir çubuklarla dağlanırdı. Alnı demir çubukla dağlanan kişinin pezevenk olduğu bilinir, bu damga ömür boyu alnından çıkmazdı.

> "... Pezevenkler cezalandırılacaksa alnı dağlanarak cezalandırılırdı. Böylece o kişinin pezevenk olduğu toplumda anlaşılırdı. Artık o kişi ömrünün sonuna kadar toplum içinde utanarak gezerdi. Bu ceza insanlara verilen bir işkence cezası olduğu kadar, aynı zamanda haysiyet kırıcı bir ceza idi."
> *(Osmanlının Kanlı Tarihi. Av. İsmail Metin. Parşömen Yayıncılık. 2. Baskı. Sayfa 79)*

GAYRİ RESMİ NİKÂH YAPANLAR

Osmanlı Devleti'nde gayri resmi nikâh yapanlara da ölüm cezası verilirdi. Gayri resmi nikâh olayı şöyle olurdu. İslamda bilindiği gibi zina olayının çok ağır cezası olurdu. Evli olmayan bir kadın ile bir erkeğin evlilik dışı cinsel ilişkisi tamamen yasaktı ve ölüm cezası ile cezalandırılırdı. Bundan dolayı yasadışı cinsel ilişki anında yakalanan kişiler, bu cezadan kurtulmak için biz evlendik diyorlardı. Nasıl evlendin sorusuna ise ikimiz aramızda evlendik diye cevap veriyorlardı. Böylece taşlanma cezasından kurtulmuş oluyorlardı. Bu şekilde kurtulmayı önlemek için, evlilik dışı cinsel ilişkide yakalanan kişiler, resmi olarak evlenmemişlerse, bu sözleri dikkate alınmıyor ve ölüm cezasına çarptırılıyorlardı.

Bir yandan halktan insanlara bu kadar ağır yaptırımlar getirilirken, bir yandan da varlıklı insanlar, evlerinde onlarca, yüzlerce cariye ve köle bulundurabiliyor ve bunlarla istedikleri şekilde cinsel ilişkiye girebiliyorlardı; bunlara bir şey denilmiyor, halktan insanlar birbirini istemiş ve bir olmuşsa ve evliyiz, ileride evleneceğiz diyorlarsa ve buna rağmen öldürülüyorlarsa bu anlayışın neresi terbiye neresi terbiyesizlik, siz karar verin.

> "Gayri resmi nikâh yapanlar da öldürülenler arasıda yer alır. Bu hükmün konmasının amacı cinsel birleşme anında yakalanan

kadın ve erkeğin recmden kurtulmasının önlenmesidir."
(Osmanlının Kanlı Tarihi. Av. İsmail Metin. Parşömen Yayıncılık. 2. Baskı. Sayfa 162)

GAYRİMÜSLİM ERKEK, MÜSLÜMAN KADINLA İLİŞKİYE GİRDİ Mİ ÖLDÜRÜLÜRDÜ

Osmanlı padişahlarının hemen tümünün anneleri gayrimüslim idi. Devlet kademelerinin hemen tümüne yakını da, gayrimüslim çocuklarının yetiştirilmesi ile doldurulurdu. Savaşlarda ölen askerler Anadolu'nun Müslüman ve Türk çocukları, galip gelinen savaşlarda nimetleri alanlar ise gayrimüslim devşirmelerdi. Saray ve Osmanlı yöneticileri her tür pisliği yaparlar, halktan insanların en ufacık hareketine tahammül edemezlerdi. Durum bu ölçüde iken bir Müslüman kadın, gayrimüslim bir erkekle ilişkiye girdi mi öldürülürdü.

"... Osmanlı Devleti'nde Müslüman kadınla cinsel ilişkiye giren gayrimüslim erkeğin durumu çok kötüydü. Birinci durumda Müslüman kadın kesinlikle öldürülürdü..."
(Osmanlının Kanlı Tarihi. Av. İsmail Metin. Parşömen Yayıncılık. 2. Baskı. Sayfa 164)

MÜSLÜMAN KADINLA İLİŞKİYE GİREN GAYRİMÜSLİM, MÜSLÜMAN OLURSA AFFEDİLİR VE ÖDÜLLENDİRİLİR

Müslüman bir kadınla ilişkiye giren gayrimüslim bir erkek, yakalandığında karşısına üç yol çıkıyordu. Bunlardan biri Müslüman kadının öldürülmesiydi. Bu kesin bir yoldu. Gayrimüslim bir erkekle yakalanan bir kadının yaşama şansı yoktu. Gayrimüslim erkeğe birinci darbe buydu. Sevgilisinden olmak. İkinci yol ise iki çataldı. Bunlardan biri ölüme, diğeri ise ödüllendirilmeye gidiyordu. Gayrimüslim sevgilinin önündeki iki yol birbirine taban tabana zıt. Gayrimüslim sevgili için yollardan biri Müslüman olmak. Bu durumda gayrimüslim erkek sevgili ölümden kurtulur. Ölümden kurtulmakla kalmaz, bir de ödüllendirilirdi. Gayrimüslim sevgili Müslümanlığı kabul etmezse, o zaman bunun sonu da bayan sevgilisi gibi ölüm olurdu.

"... 14 Şubat 1554'te şöyle bir olay oldu. Bir Rum At Meydanı'nda yakıldı. O, vaktiyle zorla sünnet edilmek ve Müslüman yapılmak

istenmişti. Bir Hıristiyan, bir Müslüman kadınla yakalanırsa ya sünnet edilir ya da yakılır. Fakat adı geçen, kendi Hıristiyan dinine sadık kalıyor. Durum anlaşılınca Sinan Paşa onu yaktırıyor. Önce kendisine Hıristiyan dininden ayrılması için 200 florin veriliyor, fakat adam bunu kabul etmiyor. Allah onu korusun..."
(İstanbul ve Anadolu'da Seyahat Günlüğü. Hans Dernschwam. s. 154)

Bu konuda meşhur Osmanlı şeyhülislamı Ebussuud Efendi'nin de çok ilginç bir fetvası var. Ebussuud Efendi bakın neler söylüyor.

"**449.MES'ELE** : Zeyd-i müslimin zevci Hind-i müslimeye zina eden amr-i zimmiye şer'an ne lazım ulur?
ELCEVAP: İslama gelirse katlinden halas olur. Hind recm olunur, tai'aten ise..."
(Şeyhülislam Eebussuud Efendi'nin Fetvaları. M. Ertuğrul. Sayfa 103)

Gerard De Nerval, İstanbul seyahati sırasında yazmış olduğu "Muhteşem İstanbul" isimli kitabında bu konuya ilişkin çarpıcı bir örnek veriyor.

"... Buraya balık pazarı diyorlar. Fevkalade bir sahneye şahit olduğumuz yer işte burasıydı. Pazarın küçük dörtyol ağzında insanlar toplanmış, bir şey seyrediyorlardı. İlk bakışta ayı oynatıldığını veya bir güreş yapıldığını zannettik. Kalabalığı yarıp ilerleyince başı koparılmış bir cesetle karşılaşıverdik. Cesedin üzerinde mavi bir ceket ve pantolon vardı. Hafifçe aralanmış bacaklarının arasına düşen kesik başının üzerinde mavi bir ceket ve pantolon vardı. Hafifçe aralanmış bacaklarının arasına düşen kesik başın üzerinde de bir kasket bulunuyordu. Bir Türk bize bakıp Frenk olduğumuzu anlayınca şöyle dedi. 'Şapka giymiş başları da kesiyorlar galiba...' Başı uçurulan ceset orada üç günden beri bekletiliyor ve bu balıkçıların hiç de hoşuna gitmiyormuş. Mahkûm, Ovagim adında bir Ermeni imiş. Üç yıl önce bir Türk kadını ile cinsi münasebet halinde yakalanmış. Memleket kanunlarına göre, bu durumda ya dinini değiştirip Müslüman olması ya da ölümü

tercih etmesi gerekiyormuş... Cesedin Balıkpazarı'nda teşhir edilişinin üçüncü günü teamüle göre, üç Yahudi onu omuzlarına almış, boğazın sularına, dalgaların bazen kıyıya vurduğu boğulmuş at ve köpek cesetlerinin arasına atmışlar..."
(İstanbul Yolunda. Gerard De Nerval. Parşömen Yayınları. s.17-18-19)

HAREMDEN KAÇMANIN CEZASI ÖLÜMDÜ

Osmanlı Devleti'nde haremler özel genelevlerdi. Haremin bundan daha kısa, bundan daha net, bundan daha iyi tanımı olamaz. Maddi durumu iyi olanlar evlerinde, saraylarında tonlarca cariye bekletiyorlardı. Çoğunlukla yaşlı olan bu insanlar belki ayda veya yılda bir kez girecekleri cinsel ilişki için genç kızları, kadınları ve çocuk yaşındaki erkek çocuklarını alıkoyuyorlardı.

Haremlerin bir özelliği de hapishane halinde olmalarıydı. Haremlerde bulunan kadınlar kimseyle konuşamazlardı. Kimseyi göremezlerdi. Dışarı çıkamazlardı. Bunların sevme sevilme hakları yoktu. Tek işleri vardı, o da sahipleri istediğinde vücutlarını onlara teslim etmekti. Bu kadınların, kızların, erkek çocuklarının haremden dışarı çıkmaları yasak olduğu gibi, haremi terk edip başka yere de gidemezlerdi. Ben burayı terk ediyorum diyemezlerdi. Gönlünü birine verip onunla aşk yaşayamaz, evlenemezlerdi. Bir harem elemanı haremi sahibinin iradesi dışında terk etti mi, bunun tek müeyyidesi vardı, o da ölüm. Ölüm müeyyidesi mutlaka uygulanırdı ki, diğerleri de kaçmasın.

"... eğer kadınlar evli iseler ve evden kaçmak amacıyla Hıristiyanların yanına sığınmış iseler, kadınları idam etmek için mahkeme kararına bile gerek görülmemektedir. Fransız subayları iki kadının bir haremden kaçmasını sağlamışlardı. Harem sahibi, kadınların Fransız garnizonunda olduklarını öğrendiğinde, Fransız ordu komutanına başvurmuştu. Bunun üzerine garnizon komutanı... kadınların teslim edilmesi emrini verdi. Zavallı kadınların ikisi de ceza olarak kurşunla ağırlaştırılmış çuvallara konuldular ve sonra Boğaz'a atıldılar..."
(Siyasi Kültürümüzde Zulüm ve İşkence. Taner akçam. İletişim Yayınları. Sayfa 214)

ERKEĞİN DİKKATİNİ ÜZERİNE ÇEKMENİN CEZASI

Osmanlı Devleti tam bir erkek devletiydi. Kurallar konusunda bir sorun doğduğunda, her zaman erkekler düşünülürdü. Bununla da kalınmaz, erkeklerin hakları aşırı derecede korunurdu. Kadınların cinsel ve duygusal istemlerinin önemi yoktu. Kadın olmak, erkeğinin cinsel ihtiyaç aracı ve malı olmak demekti. Bir kadının, kocası dışında başka bir erkekle cinsel ilişkiye girmesi, akıllara hemen kocasının hakkını başkasına yedirdiği ve kocasına hainlik ettiği düşüncesini getirirdi. Olaya kadın açısından bakan olmazdı.

Kadınlar üzerindeki erkek egemenliği o kadar fazlaydı ki, bir kadının yüzünü açarak sokakta gezmesi imkânsızdı. Hatta kadınlar, çoğunlukla erkeksiz, sokaklara çıkamazdı. Sokakta yanlış anlaşılma korkusundan dolayı, belki kardeşi ile bile konuşamazdı. Dışarıdakiler tanımaz, bir erkekle konuşuyor diyebilirlerdi. Aşağıdaki alıntıda Reşat Ekrem Koçu bu konuda ilginç şeylere dikkat çekiyor.

> "... 'Kadına inan olmaz, ama kabahat avretinin namusuna mukayyed olmayan erkektedir.' der ve ilave ederdi. 'Koca zabtında olan avret kötülük yoluna sapamaz, bekâr taifesinin aç gözlerini tahrik ve şehbaz nefislerini azdırmak için açık saçık sokağa çıkmaz.' Kadınlara inci yaşmak tutunmayı, yakası mutadından fazla açık, erkeğin nazarını hemen çekebilecek şekilde sırma işlemeli süslü ferace giymeyi şiddetle yasak etmişti. Padişah yasağını dinlemeyen İstanbul'un hafif meşrep nigarlarından pek çoğunu toplattığ, geceleyin bostancı kayıklarına doldurtup Marmara açıklarında boğdurtarak denize attırdığı söylenir."
> *(Osmanlı Padişahları. Reşat Ekrem Koçu. Sayfa 311-312)*

MÜNASEBETSİZ DAVRANDILAR DİYE, KADINLARIN ŞEHİRDEN SÜRÜLMESİ

Galata kadısı tarafından verilen bir hükümde, münasebetsizlik yaptıkları ileri sürülen kadınların İstanbul'dan sürülüp evlerinin sattırılmasına ilişkin bir karar göze çarpar. Arap Fatı ve arkadaşları, mahalle halkının şikayeti ile kadı karşısına çıkarılır. Kadı, Arap Fatı'ya haklarında şikayetçiler olduğunu söylüyor ve hükmü veriyor: Kadınların evleri satılıp kendileri İstanbul'dan sürülecek.

Şikayet eden dört kişi yemin içtikten sonra, "namahrem şekilde basıldılar" demiştir.

Burada kadınların hayat garantisinin olmadığı çok açık şekilde görülmektedir. Dört kişi çıkıyor, "geçmiş dönemde yakalandılar" diyor. Eğer yakalanmışlarsa, o zaman şeriat gereği recm uygulanması gerekirdi. Kaldı ki, kadınların daha önce söz konusu olan eylemden dolayı yakalandıklarına dair elde bir şey olmadığı gibi, kadı da bu konuda araştırma yapmıyor. Belki de bu kişiler söz konusu olan bu kadınlarla bir olmak istediler ve kadınlar kabul etmeyince bu yola başvurdular. Bu çok büyük bir ihtimal.

> "... Müderris Mevlana Muhyiddin ve katib Mehmet ve İlyas ve Sinan Halife ve sair müselmanlar şehadet edip ve sabıkan ve mezburanın ahvalini teftiş için imam ve müezzin ve cemaat evi önüne vardıklarında imamınıza ve kadınıza ve şeriatınıza Lanet deyi... Akdem Kalafatçı Mahallesinde bir na-mahrem ile basılıp ve bundan gayri mezbüre Arap Fat'nın evinde dahi namahrem ile basılıp mahalle fesadı şenaatdir, evi satılıp mahallemizden giderilmesin rica ederiz dediklerinde..."
> *(İstanbul Hayatı. Ahmet Refik. Kültür Bakanlığı Yayınları. Sayfa 57)*

ZİNA YAPANLARIN TEŞHİRİ

Osmanlı Devleti'nde zina yapanlara çok ağır cezalar verildiği gibi, bunlar bir de teşhir edilirlerdi. Sarayda her tür rezillik varken ve devlet erkanının tümüne yakını bu tür işlerle ilgilenirken, İstanbul meydanları başta olmak üzere kadın, kız, oğlan pazarları kurulurken, zengin kişilerin evlerinde özel haremleri varken, bunlar serbestken, halktan insanların zina ile suçlanmasının cezası çok çok ağırdı. Bu da yetmiyormuş gibi bir de ayıplama vardı. Kızı, karısı veya yakını zina ile suçlanan ve cezalandırılan birinin orada yaşaması imkânsızdı. Herkes ayıplardı.

> "Zina yapanlar derhal bir eşeğin üzerinde dolaştırılarak teşhir edilir, fakat boyunlarına barsak ve boyunduruk asılmaz. Fakat Türk erkekleri Hıristiyan kadınlar ya da Hıristiyan erkekleri Türk kadınlarla basılırlarsa suda boğulur veya çengele asılır."
> *(Dersaadet'te Avusturya Sefirleri. Karl Tebly. Kültür Bakanlığı Yayınları. Sayfa 223)*

MÜNASEBETSİZ KADIN İLE EVLENEN ERKEĞİN, İSTANBUL'U TERK ETMESİNE DAİR FERMAN

5 Ocak 1568 tarihli bir fermanda ise, fahişelikten tutuklandıktan sonra serbest kalan kadınlar ile evlenen erkeklerin İstanbul'dan sürülmeleri istenmiştir. Burada da çok büyük bir mağduriyet var. Osmanlı Devleti'nde fermanlardan sonra, kendileri ile bir olmayan veya kendilerine gelmeyen kadınlar hakkında birkaç erkek yan yana gelerek şikayette bulunuyor ve bunların fahişe olduğunu ileri sürerek hapse attırıyor, falakaya yatırtıyorlardı. Kocasının elinden bir şey gelemediği için ve sözlerinin para etmemesinden dolayı dikkate alınmıyordu. Kocası karısının iyi bir kadın olduğunu, kendisinin memmun olduğunu söylediğinde, biraz ileri gitti mi onu da kadın satmaktan sorumlu tutuyorlardı. Bu durumda kadın fahişelikten mahkûm olduktan sonra, genelde kocası kadının suçsuz olduğunu bildiği için tekrar evleniyorlardı. Böylece evlilikleri biraz sekteye uğrasa da, kaldığı yerden devam ediyordu. Çıkarılan bu fermanla bu tür iftiraya uğramış, mağdur olmuş kadınlarla evlenen ve evliliğine devam eden kocaların cezalandırılması amaçlanmıştır.

> "İstanbul kadısına hükmüm ki, hini teftiş de tutulup hapsolunan fahişeleri bazı kimesneler nikâh etmek ile almak murad edindikleri istima olunmağın buyurdum ki vusül bulduk da onların gibi fevahişi nikâh ile alan kimesnelere tenbih edesin ki nikâh etdiklerinden sonra İstanbul'da durmayıp ahar yerlere alıp gideler..."
> *(İstanbul Hayatı. Ahmet Refik. Kültür Bakanlığı Yayınları. Sayfa 59)*

CİNSEL ORGANI DAĞLANAN KADINLAR

Osmanlı Devleti'nde konu kadınlar olunca ve suçlama da cinsellik olunca hiç af yoktu. Getirilen hükümler insanın tüylerini ürpertecek nitelikteydi. Fahişelik ile suçlanan üç kadının vahim sonu buna iyi bir örnek teşkil eder.

Para karşılığı çalışmak ile suçlanan bu kadınların cinsel organları, kızdırılmış demir çubuk sokularak dağlandı. Daha sonra bu ceza az görülmüş olacak ki, bu kez bir çuvala konularak diri diri denize atıldılar.

> "Beylerbeyi hanından ahz olunan üç nefer fahişelerin ikisi teşhis olunup (kızgın demirle dağlanıp) biri çuvala konulup salb oluna deyi buyuruldu..."
> *(Osmanlının Kanlı Tarihi. İsmail Metin. Parşömen Yay. s. 172)*

KADINLAR ÇUVALLA ASILIRDI

Osmanlı Devleti'ndeki bir başka çeşitlilik de kadınların asılma şeklinde kendini gösterirdi. Kadınlar çuval içerisine konulur, sonra da çuvalın içindeki kadının boynuna yağlı ip geçirilerek asılırdı.

Niye böyle demeyin, çünkü cevabı hazırdı. Koca dünyaya hükmeden bir devlet böyle basit meselelerin altından çıkamayacak değil tabii. Çuvalla asılmanın gerekçesi şuydu: Asılmak için sehpaya getirilen kadının dış hatları belli olur. Asılma sahnesinde ise kadının kafası açılır ve saçı görülür. Vücudunun kıvrılması sırasında erkekler üzerinde cinsellik duyguları uyandırır. Erkeklerin akıllarına cinsel fanteziler gelir. Erkekler, kafalarında asılan kadın üzerinden birtakım fanteziler kurarlar.

Koca Osmanlı Devleti bakın neler bulmuş hemen. Karşınızda kadın asılacak. Can vermek için çırpınacak, siz de ona bakıp cinsel duygularınızı kabartacaksınız. Bu düşünce ne yazık ki dünyada etkin olmuş, hâlâ da etkin olmaya devam ediyor. Asılan bir kadına bakmak, asılan bir kediye bakmak, sokakta can veren bir hayvana bakmak büyük bir dayanıklılık ister. Bugün insanların yüzde seksenine yakını, böyle can veren hayvanlara bakamaz. Yürekleri tutmaz. Karşınızda bir kadın asılıyor ve siz ona cinsel hisler duyuyorsunuz. Atalarımız "Dervişin fikri neyse zikri de odur" demişlerdir. Osmanlılar kendilerini örnek alıyorlar ve kuralları da öyle koyuyorlar. Asılan bir kadına, değil cinsel hisler duymak, bakmak dahi, onu seyretmek dahi ancak Osmanlılara has bir yiğitliktir.

> "... Osmanlı Devleti'nde öldürülmek üzere sehpaya çıkan bir kadın, cinsi duyguları kabartmaması için çuvala konularak asılırdı. Böylece kadının idamını izlemeye gelen erkeklerin cinsi hisleri de kabarmamış olurdu. Bu gerekçelere dayanan bir idam şekli, Osmanlı Devleti'nin temel politikası olmuştur."
> *(Osmanlının Kanlı Tarihi. Av. İsmail Metin. Parşömen Yayıncılık. 2. Baskı. Sayfa 227)*

> "19. yüzyıl başlarında bu tür idamlara şahit olan Adolphus Slade, kendisine, 'erkekler karşısında mahrem bir varlık olduğundan... halkın edep ve haya hislerine hürmet etmek' amacıyla kadınların çuvala konularak asıldığını söylendiğini aktarıyor."
> *(Siyasi Kültürümüzde Zulüm ve İşkence. Taner Akçam. Sayfa 50)*

RECM CEZASI

Kadınların cinsel suçlarından dolayı maruz oldukları bir ceza türü de recm cezasıdır. İslamiyete dayanan bu ceza, oradan Osmanlılara geçmiştir.

Recm cezası şöyle uygulanır. Cinsel suçlamaya maruz kalan kadın, dört Müslümanın şahitliği ile mahkûm olur. Verilen kararın uygulanması için gün ve saat ilan edilir. O gün oraya halkın gelmesi istenir. Meydana bir de çukur kazılır. Recm cezasına çarptırılan kadın, bu çukura beline kadar indirilerek, etrafı sıkı şekilde toprakla sıkıştırılır. Meydana ayrıca izleyen kişilerin atması için yumurta büyüklüğünde taşlar yığılır. Dini görevli gelerek recm cezasının uygulanması emrini verir. Emirden sonra halk yerde yığılı olan bu recm taşlarını kadının üzerine atar. Bu taş atma o kadar çok sürer ki kadın ölene kadar devam eder. Aşağıda ünlü Osmanlı şeyhülislamı Ebussuud Efendi'nin bu konudaki fetvası verilmektedir.

> "**449. MES'ELE**: Zeyd-i müslimin zevci Hind-i müslimeye zina eden emr-i zimmiye şer'an ne lazım olur?
> **ELCEVAP**: İslama gelirse katlinden halas olur. Hind (Kadın) recm olunur..."
> *(Şeyhülislam Ebussuud Efendinin Fetvaları. M. Ertuğrul. Sayfa 103)*

Bu konuda başka bir alıntı da Reşat Ekrem Koçu'dan veriyorum.

> "... Zaniyeyi (kadının) gövdesi çıplak, kolları gövdesine bağlı, beline kadar bir çukura gömdüler. Binbir ayak bir ayak üstünde kalabalıktı. Sultan Mehmet, İbrahim Paşa sarayının penceresinden seyrediyordu. Kadın ölüm yerine getirilirken padişahı gördü. 'İftiradır, bi günahım yoktur... Şehzadelerinin başı için bana kıyma...' diye bağırdı. Avcunun yüreği bu kadına atılacak taşlar kadar sertti. 'Mahalekallah, ruzi mahşerden nişan verir,' ilk taşı zaniyenin erkek kardeşi attı. Tabir müverrih silahtar Mehmet Ağa'nındır, kadın hemen keşkek edilerek bir taş übeği altında kayboldu..."
> *(Osmanlı Padişahları. Reşat Ekrem Koçu. Sayfa 264)*

ÇUVALA KOYARAK DENİZE ATMA

Osmanlı Devleti'nde cinsel konularda hiç iltimas olmazdı. Cinsel suçtan dolayı yakalanan kadının affı yoktu. Toplumda öyle bir ortam yaratılmıştı ki, bir kadın cinsel bir konudan dolayı suçlandı mı, onun toplum içine çıkma şansı olmadığı gibi, akrabaları dahi aynı şekilde utanırlardı. Bu nedenle bugün dahi bu alışkanlıkların devamını sık sık gazetelerin cinayet başlıklı yazılarında görüyoruz. Osmanlı sarayında her tür pislik yapılırken, padişah erkek çocukları ile yatarken, masum bir kadının birini severek bir olması, onun yanında olması ve bunun, suçların en büyüğü olarak kabul edilmesi ne yazık ki yüzyıllar boyunca sürmüştür. Bu yanlış ve taraflı düşünceden dolayı binlerce kadın mağdur edildi.

Halktan kadınlara cinsel konulardaki suçlamalardan dolayı verilen ölüm cezalarının en çok uygulananlarından biri çuvalın içerisine canlı şekilde konularak denize atılması olurdu.

Cinsel konularda suçlu bulunan bir kadın, çuvalın içerisine canlı canlı konur. Çuvalın içerisine ayrıca taşlar da konur. Bazı çuvallara da dışarıdan kurşun tutuşturulurdu. Sonra çuvalın ağzı bağlanır. Çuvalın içerisinde çırpınan kadının çuvaldan dışarı çıkması imkânsızdı. İçinde kadın bulunan çuval çoğunlukla Sarayburnu açıklarında denize atılırdı. İçerisinde kedi varmış gibi, sürekli içeriden dışarı doğru zorlanan çuval, denize atıldıktan sonra, taşların veya kurşunların ağırlığı ile denizin derinliklerine doğru yol alırdı.

> "... çuvala konup boğdurulan kadınların sayısı pek çoktur. Uygar dünyayı titreten bu gibi hikâyelerin mübalağalı olduğu sanılmamalıdır. Bir veya iki kadının öldürülmesi bir alaka toplamaz, bu işler sessizce yapılır. Öldürülecek kadınları kızlarağası, bostancıbaşı götürür. Bostancıbaşı kadınları çuvallara koyar, çuvalın ağzını bağlar ve çuvala ağır bir taş da ilave eder, sonra çuvalı sandala yükler, Sarayburnu'ndan biraz açılınca yanında bulunan haremağasının da yardımı ile denize atar."
> *(Harem 2. Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. B. s. 58)*

- *Dersaadet'te Avusturya Sefirleri.* Karl Tebly. Çeviren: Pr. Dr. Selçuk Ünlü. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.
- *Padişah Anaları.* Ali Kemal Meram. Toplumsal Dönüşüm Yayınları. 5. Baskı.
- *Harem-i Hümayun.* Leslie P. Peirce. Tarih Vakfı Yurt Yayınları. 2. Baskı.
- *Osmanlı Devleti'nde Rüşvet.* Prf. Dr. Ahmet Mumcu. İnkilap Kitabevi.
- *Haremde Bir İtalyan.* Emile Mario Vacano. Aksoy Yayıncılık.
- *Osmanlının Kanlı Tarihi.* Av. İsmail Metin. Parşömen Yayıncılık. 2. Baskı.
- *Osmanlı Devletinde Siyasetten Katl.* Prf. Dr. Ahmet Mumcu. Birey ve Toplum Yayınları.
- *İstanbul Yolunda.* Gerard De Nerval. Parşömen Yayınları.
- *Siyasi Kültürümüze Zulüm ve İşkence.* Taner Akçam. İletişim Yayınları.
- *Osmanlı Tarihi.* Joseph Von Hammer. Cilt 1. Milli Eğitim Basımevi.
- *Osmanlı Tarihi.* Joseph Von Hammer. Cilt 2. Milli Eğitim Basımevi.
- *Anılar.* Baron W. Wratislaw. Karaca Yayınları.
- *Osmanlı Tarihi.* Alphonse De Lamartine. Cilt 2. Sabah Yayınları.
- *İstanbul Hayatı.* Ahmet Refik. Kültür Bakanlığı Yayınları.
- *İstanbul ve Anadolu'da Seyahat Günlüğü.* Hans Dernschwam. Kültür Bakanlığı Yayınları.
- *Cevdet Paşa tarihinden Seçmeler.* Ahmet Cevdet Paşa. Cilt 2. Kültür Bakanlığı Yayınları.
- *Türkiye'yi Böyle Gördüm.* Ghiselin De Busbecg. Ter-cüman Yayınları.
- *Olayların Özü.* Defterdar Sarı Mehmet Paşa. Cilt 1. Ter-cüman Yayını.
- *Olayların Özü.* Defterdar Sarı Mehmet Paşa. Cilt 2 Ter-cüman Yayını.
- *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi.* Y. Yönetmeni. Robert Mantran. Cilt 1. Cem Yayınevi.
- *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi.* Y. Yönetmeni. Robert Mantran. Cilt 2. Cem Yayınevi.
- *Türkiye'nin İktisadi ve İçtimai Tarihi.* Prf. Dr. Mustafa Akdağ.
- *ÂşıkPaşaoğlu Tarihi.* Milli Eğitim Yayınları.
- *Devlet Adamlarına Öğütler.* Defterdar Sarı Mehmet Paşa. Kültür Bakanlığı Yayınları.

- *Türk İslam Tarihinden.* Süheyli (Ahmet Bin Hemdem) Cilt 1. Tercüman Yayınları.
- *Türk İslam Tarihinden.* Süheyli (Ahmet Bin Hemdem) Cilt 2. Tercüman Yayınları.
- *Siyasi Hatıratım.* Sultan Abdülhamit. Dergah Yayınları.
- *Osmanlı Tarihi.* Lord Kınross. Güneş Gazetesi Yayını.
- *Macaristan Türk Cleminden Çizgiler.* S. Takats. Milli Eğitim Yayınları.
- *Osmanlı Tarihi.* Ord. Prf. Enver Ziya Karal. 7. Cilt. 3. Baskı. Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- *Osmanlı Tarihi.* Ord. Prf. İsmail Hakkı Uzunçarşılı. 4. cilt 2. Kısım. 2 Baskı. Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- *Osmanlı Tarihi.* Ord. Prf. İsmail Hakkı Uzunçarşılı 3. Cilt. 1. Kısım. 3. Baskı. Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- *Osmanlı Tarihi.* Ord. Prf. İsmail Hakkı Uzunçarşılı 4. Cilt. 1.Kısım. 3. Baskı. Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- *Osmanlı Tarihi.* Ord. Prf. Enver Ziya Karal. 6. Cilt. 3. Baskı. Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- *Osmanlı Tarihi.* Ord. Prf. Enver Ziya Karal. 5. Cilt. 4. Baskı. Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- *Osmanlı Tarihi.* Ord. Prf. Enver Ziya Karal. 8. Cilt. Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- *Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahariye Teşkilatı.* Ord. Prf..İsmail Hakkı Uzunçarşılı.Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- *Osmanlı Tarihi.* Ord. Prf. İsmail Hakkı Uzunçarşılı. 3 Cilt. 2. Kısım. 3. Baskı. Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- *Osmanlı Tarihi.* İsmail Hakkı Uzunçarşılı. 2 Cilt. 4. Baskı. Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- *Harem 2.* Çağatay Uluçay. Türk Tarih Kurumu Yayınları. 2. Baskı.
- *Köle Pazarından Saraya Cariyeler.* Sema Ok. Kamer Yayınları.
- *Haremağaları.* Sema Ok. Kamer Yayınları.
- *Saray Macunu Rehberi.* Dr. Alan Hull Walton. Başak Kitabevi. Çeviren: Özer Yelçe.
- *Saray Hatıralarım.* Safiye Ünüvar. Cağaloğlu Yayınevi.

Osmanlı sarayı, üç kıtaya asırlar boyunca hükmeden bir cihan imparatorluğunu simgeler. Saray bir muktedir oluştur. Ve genellikle muktedirlerin tarihi incelenir.

Elinizdeki çalışma, sarayın gizemli ve loş koridorlarını anlatmaktadır.

Bu koridorlara açılan kapıları araladığınızda, karşınıza erotizm ve şehvetin binbir çeşidi çıkar. Haremağaları, cariyeler, rakkaseler, sazlı sözlü alemler, iç oğlanlar, afyon partileri, afrodizyaklar, pezevenkler, hadım edilmeler, gerdek geceleri, çöpçatanlıklar, avrat pazarları cinsellik cümbüşünün yalnızca birkaç tanesidir.

Cinselliğin dizginsiz kudreti ve uçların tahrip edici tahriki sizleri saracaktır. Sarayın davetsiz bir konuğu, loş koridorların gerilim ve heyecan yüklü bir yolcusu olmaya ne dersiniz!

- Fatih kızını aldığı Rum paşaya kızkardeşini verdi.
- Sadrazam İbrahim, hem Kanuni hem de onun kızkardeşi ile yatakta
- Öğrenciler birbirlerinin ırzına geçerek cinsel ihtiyaçlarını gideriyorlardı
- Padişah İbrahim, seks eğlencelerinde aygır oyunu oynamaya bayılırdı
- II. Selim, haremde cariyeleri kovalarken öldü

18 TL

ISBN 978-605-4452-20-0

PARŞÖMEN

Tarih

www.parsomenyayincilik.com